

С Е Р И Я
ЧЕЖЕ

ПОСЛЕДНА МИСИЯ

МАЙКЪЛ КОНЪЛИ

НАШИЯТ ДЕН ЗАПОЧВА,
КОГАТО ВАШИЯТ СВЪРШВА.
НИЕ СМЕ СЛЕД СМЪРТТА...

СПЕЦИАЛНА КОЛЕКЦИЯ
КРИМИНАЛНИ РОМАНИ
ОТ СВЕТОВНИТЕ КЛАСАЦИИ
ЗА НАЙ-ПРОДАВАНИТЕ КНИГИ

А Т И К А

ВСИЧКИ ПРАВА НА БЪЛГАРСКОТО
ИЗДАНИЕ СА ЗАПАЗЕНИ
ЗА ИЗДАТЕЛСТВО АТИКА,
ОСНОВАНО ПРЕЗ 1991 Г.

Майкъл Конъли

Последният койот

Посвещавам този роман на Маркър Група

1

- Как бихте искали да започнете?
- Да започна какво?
- Кажете нещо за случая например.
- За случая ли? А, да...

Тя зачака, но той мълчеше: нека вади думите от устата му с ченгел.

– Ще споделите ли с мен разсъжденията си по случая, детектив Бош? – попита тя най-сетне. – Всъщност тази е целта на...

– ... заповедта да идвам тук, знам. А тя е пълна тъпотия.

– Как така тъпотия?

– Е, добре, блъснах го... вярно, бутнах онзи задръстеняк. Може и да съм го ударил. Не знам какво точно стана, но не отричам нищо. Хубаво, отстранете ме, преместете ме, отнесете се до организацията за защита на гражданските права – направете каквото щете. Но да се действа така е чист идиотизъм. Принудителният отпуск поради стрес е нелепост. Защо трябва да се влача тук три пъти седмично и да разговарям с вас, сякаш съм някакъв... Та вие дори не ме познавате, не знаете нищо за мен!... За какъв дявол да говоря с вас? Защо именно вие трябва да решавате дали да се върна на работа или не?

– Отговорът се крие в думите ви, детектив. Вместо да ви накаже дисциплинарно, отделът предпочете да ви лекува. Вие сте в принудителен отпуск поради стрес, което означава...

– Знам какво означава и го смятам за рядко лайно. На някого хрумва, че съм в стрес – и хоп! – отделът ме изхвърля за неопределено време от работата ми! Или поне докато не премина през достатъчно от вашите изпитания! Радост някаква!

– Грешите. Тук няма място за случайни хрумвания. Говорим за обмислено решение, предизвикано от поведението ви. А според мен то ясно показ...

– Защо смятате, че случилото се е резултат на стрес? То бе само обикновено следствие на... Всъщност няма значение. Както вече казах, тези наши принудителни срещи тук са пълна идиотщина. Защо да не съкратим процедурата? Какво трябва да направя, за да се върна на работа?

За миг в очите ѝ припламнаха гневни искрици – отнесъл се бе с пренебрежение към професията и уменията ѝ. Но гневът ѝ бързо угасна:

имаше незавидната участ да работи с ченгета и бе свикнала с този вид демонстрации.

– Учудвате ме, детектив Бош. Интелигентен човек сте и би трябвало да знаете, че тази – как го казахте? – „тъпотия“ е за ваше собствено добро. Тук сте, защото началството ви смята за ценен кадър. В противен случай щяха просто да ви накажат дисциплинарно и да ви лишат завинаги от любимата ви работа. Вместо това те се опитват да спасят стойността ви присъствие в отдела.

– Ценен кадър?! Аз съм ченге, не кадър! Когато едно ченге е на улицата, никой не мисли за шуротии като „стойностно присъствие“. Я чакайте... Какво всъщност означава шибаният израз? Такива определения ли ще слушам тук?

Тя се поизкашля, преди да продължи строго:

– Вие имате проблем, детектив Бош. И коренът му е извън конкретния случай, заради който сте временно отстранен от работа. Тази е целта на разговорите тук. Разбирате ли ме? Този случай не е единствен – имали сте и други такива в миналото. Преди да реша дали трябва да се върнете на работа или не, съм длъжна да ви накарам да се вгледате в себе си. Какво изпълва живота ви? Към какво се стремите? Защо имате тези проблеми? Искам да разговаряме тук без задръжки: аз ще задавам въпроси, вие ще отговаряте откровенно и смислено. Не се събираме, за да сипете нападки срещу професията ми, а още по-малко – срещу ръководството на отдела. Идвате в този кабинет, разговаряме за вас – вие сте темата тук.

Хари Бош я гледаше мълчаливо. Пушеше му се, но за нищо на света не би я помолил за разрешение. Никога не би признал пред нея, че е пушач. Ако го стори, вероятно ще стартира нескончаеми приказки за „орална фиксация“ или за „никотинова зависимост“. Пое дълбоко дъх и погледна дребната жена с приветливо лице и маниери. Знаеше, че не е лош човек – чувал бе доста добри отзиви за нея от колеги, преминали преди него през кабинета ѝ в Китайския квартал. Тя просто си вършеше работата и гневът му всъщност не бе насочен срещу нея. Съзнаваше още, че тя е достатъчно умна, за да е наясно по въпроса.

Доктор Хиноуъс прекъсна кратката пауза с извинение.

– Не биваше да започвам така директно. Знам с какво емоционално напрежение е заредена тази тема за вас. Хайде, да опитаме отново. Можете да пушите, ако желаете.

– И това ли е в досието ми?

– Не познахте. Ръката ви говори достатъчно красноречиво –

постоянно я вдигате към устните си. Да не би да се опитвате да ги откажете?

– Не. Но знаете разпоредбите за служебните кабинети.

Същите, които бе нарушавал всеки божи ден в офисите на холивудското полицейско управление!

– Тук тези разпоредби не важат. Не бих искала да приемате този офис като част от Паркър Сентър или общината – ненапрасно този тип офиси са толкова отдалечени. Тук няма такива разпоредби.

– Има ли значение къде е офисът ви, след като сте служител на ПУЛА¹?

– Отхвърлете от съзнанието си мисълта за ПУЛА, когато сте тук. Приемете нещата като срещи с приятели: събирате се, за да обмените мисли, да се разтоварите. Тук можете да говорите за всичко.

Никога не би могъл да я приеме като приятел: залогът бе твърде голям. Но кимна леко, за да ѝ достави удоволствие.

– Не беше много убедително.

Той вдигна рамене: истината бе, че в момента не се сещаше как да реагира.

– Между другото бих могла да ви хипнотизирам и да ви освободя от никотиновата зависимост.

– Ще си спомня за предложението ви, когато реша да се откажа. Хората се делят на пушачи и непушачи. Е, аз съм от първите.

– Даа. Ето един явен признак на стремеж към саморазрушение.

– Трябва ли да разбирам, че съм отстранен от работа, защото съм пушач?

– Знаете много добре защо сте отстранен.

Бош си спомни за решението да не говори много и замълча.

– Хайде да продължим. В отпуска сте от... – момент да проверя – да, във вторник става седмица, нали?

– Бинго!

– Какво вършихте междувременно?

– Попълвах и внасях разни формуляри в Отдела за борба с природни бедствия към общината.

– Формуляри ли?

– Къщата ми беше запечатана.

– Земетресението бе преди три месеца. Защо сте чакали досега?

– Работех.

---

1. Полицейско управление на Лос Анджелис. – Б. пр.

– Разбирам. Нямахте ли застраховка?

– Грешите, не разбирате. Едва ли е възможно да виждате нещата през моите очи... Отговорът е не, нямах застраховка. Като другите около мен живеех „в отрицание“ – така го наричат, нали? Обзалагам се, че вие сте имали застраховка.

– Да, познахте. Сериозни ли са щетите?

– Зависи кого питате. Инспекторите от общината твърдят, че къщата е неспасяема: дори са ми забранили да влизам в нея!... Според мен нищо й няма – трябва й само малък ремонт. В склада на „Направи си сам“ вече ме познават по име. Наех и предприемачи да свършат по-тежката част от работата. Скоро ще приключи с ремонта и ще обжалвам решението на общината. Дори си наех адвокат.

– Продължавате да живеете там, така ли? – Той кимна. – Е, това е вече пример на отрицание, детектив Бош, Не би трябвало да го вършите.

– Не ви влиза в работата какво правя в извънработно време.

Тя вдигна примирително ръце.

– Не го одобрявам, но е добре, че в този момент имате някакво занимание. Вярно, бих предпочела да се отдадете на някое хоби, спорт или планове за пътешествия. Важното е да вършите нещо, да не се задълбавате в случая. – Бош се захили подигравателно. – Какво има?

– Всички все това повтарят – случая, та случая. Също както в миналото повтаряха „Вьетнамски конфликт“. „Конфликт“, а не война!

– А вие как бихте нарекли случилото се?

– Не знам. Но „случай“ звучи някак... стерилно. Слушайте, докторе, хайде да се върнем за минутка назад. Не желая да пътувам, не искам да напускам града, ясно ли е? Мястото ми е в отдел „Убийства“. В този отдел ми се отдава възможност да върша онова, което поискам. Обичам професията си и истински желая да се върна към нея. Там мога да бъда полезен на много хора и вие го знаете!

– Ако управлението не позволи?

– Ако вие го позволите – нещата зависят от вас.

– Може би. Забелязвате ли, че говорите за работата си като за някакъв вид мисия?

– Ами то си е така. Също като търсенето на Свещения Граал.

Изрече думите саркастично. Ставаше непоносимо, а бе само първият сеанс.

– Вярвате, че житейската ви мисия е да разкривате убийства и да кварват лошите хора в затвора, така ли?

Той пак вдигна рамене: не знаеше как да отговори. Стана, отиде до

прозореца и се загледа навън към улица „Хил“. Тротоарите гъмжаха от пешеходци – нещо обикновено тук по всяко време на годината и деня. Отдели две бели жени, които изпъкваха в морето от азиатски лица като стафиди в ориз. Те минаха край витрината на месарски магазин, пред който висяха пушени патици, закачени за шиите.

В далечината се виждаше надлезът на холивудската магистрала, тъмните прозорци на стария затвор и сградата на съда за криминални дела отзад. Отляво се издигаше кулата на общината: от горните ѝ етажи се спускаха черни строителни платници – като траурен жест в чест на някого или нещо. Бош знаеше обаче, че платниците просто предпазват от падащи предмети, докато тече ремонтът след земетресението. Зад тъмния силует на общината надничаше и остъклената сграда на главно-то управление на полицията в Лос Анджелис, Паркър Сентър.

– Разкажете ми за мисията си – прозвуча спокойният глас на Хино-йъс зад гърба му. – Искам да чуя как ще се изразите.

Той се върна на мястото си, седна и се опита да открие точните думи, но не успя и поклати глава.

– Не мога.

– Искам да помислите върху това. Каква е мисията ви всъщност? Помислете.

– А каква е вашата мисия, докторе?

– Не сме тук, за да обсъждаме моята мисия.

– Защо пък не?

– Детектив Бош, ще ви отговоря за пръв и последен път. Срещаме се, за да разговаряме за вас, не за мен!... Вярвам, че моята мисия е да помагам на мъжете и жените от това управление. В по-голям мащаб смятам, че помагам на обществото – на хората в този измъчен град. Ако полицаите по улиците му са по-добри, всички ние сме по-добре. Достатъчно ли е?

– Напълно. Когато мисля за моята мисия, да я сведа ли и аз по същия начин до няколко изречения, които да отрепетирам така, че да звучат като наизустана извадка от речник?

– Господин... детектив Бош, ако желаете да остроумничите язвително и непрекъснато да се противопоставяте, няма да се върнете скоро на работа. Искате ли го наистина?

Негов ред бе да вдигне примирено ръце. Тя се втрени в жълтите формуляри върху бюрото пред себе си и Бош едва сега я огледа спокойно. Крехките ѝ тъмни пръсти без пръстени лежаха върху плот: в дясната си ръка държеше скъпа на вид писалка. Според Бош този вид писалки

използваха обикновено хора, болезнено загрижени за собствения си имидж. Доктор Хинойъс можеше и да е изключение. Тъмнокостенява коса, вързана отзад, очила с фини рогови рамки. Като дете е трябвало да носи скоби за зъбите си, но не го беше сторила. Тя вдигна внезапно глава и погледите им се срещнаха.

– Казаха ми, че този слу... хм, тази... ситуация съвпаднала с... разпадане на романтична връзка.

– Кой го е казал?

– Споменато е в общия доклад за вас. Източниците на информацията не са от значение.

– Напротив, от значение са, защото са гадни лайнари! Едното няма нищо общо с другото. Разпадането, както го нарекохте, стана преди почти три месеца.

– Болката от раздялата може да трае много по-дълго. Знам колко е трудно да се говори за интимни неща, но смятам, че трябва да го направим. Искам го, защото ще ми даде база за оценка на емоционалното ви състояние по време на атаката срещу шефа ви. Ще говорите ли? – Бош сви примирено рамене. Тя продължи: – Колко време трая тази връзка?

– Около година.

– Брак?

– Не.

– Обсъждана ли е такава възможност?

– Не... не съвсем. Никога директно.

– Заедно ли живеете?

– От време на време. И двамата запазахме собствените си жилища.

– Раздялата окончателна ли е?

– Да.

За пръв път Бош признаваше на глас, че Силвия Мур бе напуснала живота му завинаги.

– По взаимно съгласие ли се разделихте?

Изкашля се, опитвайки се да спечели време. Не му се говореше на тази тема, но желаше да приключат с нея веднъж завинаги.

– Би могло да се каже и така, но разбрах, че си отива чак когато си стегна багажа. А само преди три месеца се бяхме вкопчили един в друг в леглото, докато къщата се тресеше и гънеше на всички посоки... Тръгна си, преди да отшуми шокът от труса.

– Някои хора са все още в шок.

– Само начин на изразяване.

– Трябва ли да разбирам, че земетресението ви раздели?

– Съвсем не. Казах само, че се разделихме веднага след него. Тя работеше като учителка във Вали и училището ѝ бе разрушено. Децата бяха разхвърляни по други училища в околността и някои учители станаха излишни. Предложиха им платен отпуск, тя прие и напусна града.

– Страхуваше се от друго земетресение или от вас? – Тя го гледаше многозначително.

– Защо да се страхува от мен? – Усети ясно отбранителната нотка в гласа си.

– Само питам. Имаше ли причини да се страхува от вас?

Бош се поколеба. Мислил бе много за разрива със Силвия, но не и за това.

– Определено не. Не съм ѝ давал никакъв повод да се страхува от мен физически, ако това имате предвид. – Хинойъс кимна и отбеляза нещо в бележника си. Бош веднага се подразни, че тя си води бележки за отношенията му със Силвия. – Чуйте, раздялата ми с тази жена няма нищо общо със случилото се в управлението.

– Защо ви напусна? Каква бе истинската причина?

Отклони разгневено поглед. Ето как ще вървят нещата тук: тя ще пита за каквото поиска, ще открива слаби места в защитата му, ще нахлува в душата му – ще го превзема упорито и безмилостно!

– Не знам.

– Тук този отговор е неприемлив. Сигурна съм, че ако не знаете, поне имате някаква собствена версия за причините.

– Тя откри кой съм.

– Моля? Какво означава това?

– Трябва да питате нея: тя го каза. Но сега е във Венеция – онази в Италия.

– Според вас какво е имала предвид?

– Има ли значение какво мисля аз? Тя го каза и тя си тръгна.

– Моля ви, детектив Бош, не воювайте с мен, не съм ви враг. Искрено желая да ви върна на работа, повярвайте ми. И ще го сторя веднага щом установя, че мога да разпиша документите ви с чиста съвест. А вие ме спъвате, като се правите на труден!

– А може би съм точно такъв. И Силвия го открива, плюе си на петите и се озовава в Италия.

– Едва ли причината е чак толкова проста.

– А защо не?

Тя погледна часовника си и се приведе леко напред: на лицето ѝ ясно бе изписано неудовлетворение от първата им среща.

– Детектив Бош, разбирам колко неудобна за вас е тази тема. Засега ще я изоставим, но вероятно скоро ще се наложи да се върнем пак на този въпрос. Помислете и се постарайте да облечете чувствата си в думи. – Изчака реакция, но Бош мълчеше. – Хайде да се върнем на случилото се миналата седмица. Разбрах за връзката със случай, отнасящ се за убийството на проститутка.

– Да.

– Жестоко убийство, така ли?

– Думите имат различни значения за различните хора.

– Прав сте, но искам да знам какво беше то от ваша гледна точка.

– Жестоко. Всички убийства са такива: слънцето угасва без време и винаги за някого – няма има нещо по-жестоко за жертвата?

– Задържахте заподозрения, нали?

– Да, тоест не. Той дойде доброволно, за да отговори на няколко въпроса.

– Този случай повече ли ви засегна от подобните на него?

– Може би. Не знам.

– Защо, ако е така?

– Питате ме защо вземам присърце убийството на една проститутка? Аз вземам присърце насилствената смърт на всички жертви, доктор Хинойъс. При разследването на всяко убийство се ръководя от едно основно правило.

– Какво е то?

– Или всеки е от значение, или никой няма значение.

– Обяснете.

– То е повече от ясно. Или всеки е от значение, или никой не е. И означава, че ще си скъсам задника, за да изправа убиеца пред съда, независимо дали става дума за проститутка или за жената на кмета. Това е правилото ми.

– Разбирам. Нека се върнем на конкретния случай. Искам да чуя вашето описание на случилото се след ареста и причините за агресивността ви.

– Записвате ли ме?

– Не, детектив. Всяка ваша дума тук е защитена. Вашият заместник-началник Ървинг ще получи от мен само писмена препоръка в рамките на половин страница и нищо друго. Никой никога няма да научи подробности за разговорите ни тук.

– Колко власт само в половин страничка!

Тя замълча. Бош се замисли за момент, без да сваля очи от нея.

Някакъв глас му шепнеше да ѝ се довери, но вроденият му инстинкт и горчивият житейски опит се противопоставяха упорито. Тя като че ли разбираше вътрешната му борба и го изчакваше търпеливо.

– Искате да чуете моята версия, така ли?

– Да.

– Хубаво. Ще я имате.

2

Бош палеше цигара от цигара на път за къщи, но си даваше сметка, че ще го успокои само чаша силен алкохол. Погледна часовника си: все още бе прекалено рано за бар. Запали поредната цигара и продължи нагоре по „Удру Уилсън“. Паркира до тротоара на пресечка разстояние от дома си и се върна пеша. От съседната къща се лееше тиха музика – някой свиреше на пиано. Не познаваше добре съседите си и нямаше представа кой от тях имаше пианист в семейството си. Промуши се под жълтата лента, ограждаща имота му, и влезе в дома си през вратата откъм гаража.

Отскоро му бе станало навик да паркира надолу по улицата и да влиза крадешком в собствения си дом. След последното земетресение къщата беше окачествена като опасна за обитаване – предстоеше събарянето ѝ. Но Бош свали почти веднага пломбите от електрическото табло и живееше в нея вече трети месец.

Обкованата с летви от секвоя къщичка бе изградена върху стоманени пилони, забити дълбоко в седиментна скала с дъвен произход. По време на труса пилоните не бяха помръднали от леглата си, но самата къща се бе изместила над опорите си, на места бе нарушила връзката си с тях и се бе откъснала от противоземетръсните болтове. Беше се приплъзнала с около пет сантиметра. Макар и съвсем незначително, приплъзването се оказа много разрушително. Дървената конструкция се бе огънала, прозорците и рамките на вратите се бяха изметнали, стъклата се бяха строшили, а предната врата бе останала скована за вечни времена в рамката си, наклонена на север като цялата къща: тя можеше да се отвори само с помощта на полицейския влекач. Наложил му се да отваря вратата към гаража с крика от колата. Сега тя бе главен и до момента единствен вход-изход на дома му.

Платил бе пет хилядарки на строителен предприемач, за да вдигне с кран конструкцията на къщата и да я върне в предишното ѝ положение. После я бяха вързали отново за сглобките с пилоните, а Бош се бе захванал да оправя в свободното си време собственоръчно дървената дограма на прозорците и рамките на вътрешните врати. Правеше справки в наръчници по дърводелство и понякога му се налагаше да върши едно и също нещо по два пъти, докато получи приемлив резултат. Откри обаче, че работата му доставя удоволствие и е нещо като лекарство за

него. Ръчният труд се превърна в разтоварване от напрежението на работата в отдел „Убийства“. Не докосна входната врата: страният ѝ вид пасваше на къщата и напомняше за мощта на природната стихия. Пък и нямаше нужда от нея – страничната врата му вършеше добра работа.

Усилията му обаче не успяха да извадят къщата от списъка за събаряне на опасни за живота сгради. Гауди, инспекторът от отдел „Градоустройство“, отговорен за района на хълмовете, продължаваше да я смята за запечатана и определена за събаряне. Подхвана се игра на криеница – Бош се вмъкваше и измъкваше в и от дома си като шпионин в сградата на чуждо посолство. От вътрешната страна на прозорците закрепил черни полиетиленови платници и позна съмнителната романтика на живота в обсаден град. А и постоянно бе нащрек: кой можеше да каже кога и откъде ще се пръкне оная напаст божия, Гауди?

Нае и адвокат да обжалва решението на инспектора.

Вратата откъм гаража водеше направо в кухнята. Отвори веднага хладилника, извади кутия „Кока-кола“ и се вторачи в почти празните полици на застаряващото кухненско пособие, наслаждавайки се на студения му въздух, докато избираше нещо за вечеря. Знаеше съдържанието му наизуст, но не пропускаше да го огледа внимателно, като че ли очакваше да стане чудо и на очуканите полици да се материализира апетитна пържола или поне пилешки гърди. Наясно бе, че играта с хладилника е само още един тъжен ритуал на самотник.

Вечеря на задната веранда – поля със силно газираната кола сандвич от петдневен хляб и тънки ивици месо от вакуумна опаковка. Ако имаше и пържени картофи към него, няма да се налага пак да рови из хладилника само след няколко часа – сандвич ситост не държи.

Облегна се на парапета и се загледа в магистралата „Холивуд“, в момента натоварена почти до краен предел: хората се прибираха по домовете си след дългия първи работен ден от седмицата. Успял бе да се измъкне от центъра малко преди пиковия час: трябваше да внимава да не закъснява на срещите с Хинойъс – длъжен беше да се явява там всеки понеделник, сряда и петък от три и половина следобед. Дали психологът на полицията допуска някога удължаване на разговорите извън определеното време? Или мисията ѝ беше със строго фиксирани рамки от девет до пет?

От удобната си позиция на върха на хълма Бош виждаше почти всички разклонения на магистралата на север. Тя минаваше по прохода Кахунга и се насочваше към долината Сан Фернандо. Прехвърляше наум казаното в кабинета на Хинойъс, опитвайки се да прецени дали

срещата бе минала добре или зле, но вниманието му се отклони и той се вторачи в стръмната част на магистралата след прохода. Още една игра: разсеяно избираше две коли, появяващи се почти едновременно от прохода, и ги проследяваше по целия видим отрязък с дължина около километър и половина. Залагаше на едната от тях и не ги изпускаше от поглед до финала на изхода за булевард „Ланкършим“.

След няколко минути осъзна какви ги върши и рязко обърна гръб на магистралата.

– Господи! – простена той стреснато.

В този миг разбра, че ако иска да се съхрани по време на тази принудителна отпуска, ще се наложи да прибави и още нещо към ръчния труд, с който се натоварваше по няколко часа на ден. Върна се в кухнята и извади бутилка бира от хладилника. Тъкмо я отвори, и телефонът звънна. Обаждаше се Джери Едгар, партньорът му. Бош се вслуша в познатия глас с топло чувство на благодарност и облекчение.

– Хари, как е в Китайския?

Всяко ченге тайно се страхуваше да не би напрежението в работата да го огъне и да го отпрати без време при специалистите в Отдела по поведенческа психология, който рядко назоваваха с официалното му име. Ако се стигнеше дотам, обикновено се говореше за „разходки до Китайския квартал“ – там се намираха кабинетите на отдела. Улица „Хил“ бе станала нарицателна сред ченгетата на ПУЛА. Разчуеше ли се, че някое ченге ходи там, веднага тръгваха приказки: „И той е пипнал грип «Хил»!...“ ОПП се помещаваше в шестетажна постройка, която наричаха номер „Петдесет-едно-петдесет“ – радио-код, ползван само на полицейска честота за обозначение на инциденти с луди. Тези кодове бяха част от защитната система, с която омаловажаваха и прикриваха личните си страхове.

– Китайският беше върхът – отвърна Бош саркастично. – Трябва някой ден и ти да опиташ от сладостта му. След него ми се прищя да седя на верандата и да бройкам колите по магистралата.

– Радвай се, че не си скочил от нея.

– Нещо ново при теб?

– Паундс го направи.

– Какво направи?

– Набута ми друг.

Сърцето му се сви от внезапно усещане за невъзвратима загуба – сякаш между него и работата му с рязък писък се спусна непреодолима преграда...

– Да...

– Направи го, без да му мигне окото. Тая сутрин бях натоварен с нов случай и той ми натика един от подмазвачите си – Бърнс.

– Бърнс ли? От Отдела за кражби на коли?! Та той никога не е работил по случаи на убийства! И изобщо някога работил ли е в Отдела за престъпления срещу личността?

Детективите обикновено избираха по една от двете възможности в професията: имуществени престъпления или престъпления срещу личността. В последната се включваха разкриване на убийства, изнасилвания, нападения и грабежи. Детективите от Отдела за борба с престъпленията срещу личността получаваха най-заплетените случаи и обикновено презрително наричаха колегите, заети с разследвания на имуществени престъпления, „книжни плъхове“. В града имаше толкова много престъпления срещу собствеността, че времето на следователите минаваше предимно в писане на доклади и оформяне на формалностите по някой и друг арест. Те всъщност почти не се занимаваха с действителни разследвания – нямаха време.

– Доста хартийки е прехвърлил напред-назад, откакто е почнал работа – забеляза Едгар. – Но за оня шибаняк Паундс това няма значение. Грижа го е само да на-мърда в отдел „Убийства“ някой скапан задник, който да не му смръзва лайното. А Бърнс е точно от този тип. Вероятно е започнал да се гласи за мястото ти веднага щом се разчу за теб.

– Е, майната му. Като се върна в отдела, той ще се прибере в неговия.

Едгар се позабави с отговора си, като че ли Бош бе казал нещо трудно за вярване.

– Така ли виждаш нещата, Хари? Паундс няма да те посрещне с отворени обятия – не и след последната случка, знаеш го. Когато ми натресе Бърнс, подхвърлих му, че предпочитам да те изчакам, а скапанякът се хили и пита чувал ли съм гущер да пърди.

– Така ли каза? Майната му. Все още имам някой и друг приятел в управлението.

– Ървинг ли?

– То ще се види.

Реши да не задълбава повече. Едгар му беше партньор, но така и не се сближиха дотам, че да споделят всичко един с друг. Бош бе водачът, но се доверяваше напълно на Едгар и спойката между тях тежеше на улицата. Но в службата нещата стояха другояче: Бош никога не се бе доверявал на никого, винаги бе разчитал само на себе си и нямаше

намерение тепърва да нарушава навиците си.

– Какъв е случаят? – запита той, за да смени темата.

– Шибана история. И убийството е шантаво, и случилото се после. Обади се в пет сутринта от Сиера Бонита. Гражданин чува изстрел, грабва ловна пушка от килера и се втурва навън. Само този месец в квартала станаха четири кражби с взлом, спомняш ли си? Отива той в гаража отзад, готов за стрелба, и – о, небеса! – от паркираната пред гаража кола стърчат два крака!

– Стреля и оня ритва камбаната.

– Не позна. Оня шибан смотаняк в колата вече бил гушнал китката! Наръгай бил в гърдите с отвертка. Просто да не повярваш!... Представяш ли си, убива го въздушната възглавница!

– Какво го убива?

– Предпазната въздушна възглавница. Задръстеният глупендер се опитвал да свие въздушната възглавница под волана и проклетото нещо някак си се е задействало. Издува се мигновено, както му е редът, и забива отвертката право в сърцето му. За пръв път виждам подобно нещо. Трябва да е държал отвертката обратно или да е удрял с дръжката по волана – още не сме съвсем наясно с тази част. Говорихме с механик в сервиза на „Крайслер“ и той ни осведоми, че за да се измъкне възглавницата, трябва да се свали капакът на контейнера – точно както го е направил онзи нещастник, – а при това положение дори и статичното електричество може да задейства автомата. Смотанякът беше с пуловер – възможно е той да го е стартирал. Бърнс се изцели, че този бил първият случай на смърт от статичен ток.

Докато Едгар се кискаше на остроумието на новия си партньор, Бош се замисли над случая. Сети се за полицейски бюлетин отпреди една година, свързан с кражби на предпазни въздушни възглавници. Търговията с тях беше станала истински хит на черния пазар, крадците вземаха триста долара на парче от непридирчивите собственици на сервизи, а те ги продаваха на клиентите си тройно по-скъпо заедно с монтирането.

– Нещастен случай, нали? – запита Бош.

– Правилно. Смърт при нещастен случай. Но това не е краят. Отворени били и двете врати на колата.

– Съучастник.

– Точно така. Намерим ли втория смотаняк, ще можем да повдигнем обвинение по параграфите на Закона за углавните престъпления. Момчетата от лабораторията прослушаха с лазер купето отвътре и

свалиха всички отпечатьци. Занесох ги в архива и придумах един от операторите там да ги сканира и да ги пусне през националната система за разпознаване на отпечатьци. И – бинго!

– Спипахте ли го?

– Улучихме десетката! Компютрите на тая система имат доста дълга ръка, Хари. Обхващат и Военната база за определяне на самоличността в Сейнт Луис. Преди десет години нашият човек е бил в армията. Получихме данните му, взехме адреса от комендантското на запаса и днес го спазихме. Затропа още в колата на път към управлението. Май ще поседи на топло известно време.

– Страхотен ден, приятел.

– Но и това не е краят. Още не съм стигнал до най-шантавата част.

– Давай.

– Спомняш ли си, че свалихме всички отпечатьци в колата?

– Да.

– За част от тях получихме потвърждение от криминалния архив за случай на убийство чак в Мисисипи. Де всички дни да бяха като днешния!

– Какво стана? – попита нетърпеливо Бош. Протакането на Едгар започваше да му лази по нервите.

– Съвпадение с отпечатьци, въведени в мрежата преди седем години от някаква „База за идентификация към Южните щати“ – пет щата, които, взети заедно, дори не надхвърлят населението на Лос Анджелис. Извършител, на двойно убийство, Хари! Някакъв тип с вестникарски пръкор „Касапина на двестагодишнината“, тъй като убил две жени в Билокси точно на Четвърти юли седемдесет и шеста!

– Собственикът на колата? Оня с пушката?

– Дяволски си прав. Отпечатьците му били взети от сатъра, останал в черепа на едното момиче. Доста се изненада, когато се върнахме в къщата му днес следобед. Викаме му: „Хей, спипахме съучастника на онзи тип, дето хвърли топа в колата ти. Между другото, арестуван си за двойно убийство, шибан задник такъв!“ Дръпна му се лайното, и то яко. Струваше си да му видиш смачканата физиономия!

Едгар се разсмя гръмогласно в слушалката и Хари усети с тъга колко много му липсва работата само след седмица принудително отстраняване.

– Пропя ли?

– Мълча като риба. Явно, не е чак толкова задръстен: знае, че самопризнанията няма да помогнат да се отърве от обвинение в двойно

убийство преди почти двайсетина години. Страхотен удар, нали?

– С какво се е занимавал досега?

– Изглежда, е кротувал. Собственик е на магазин за железария в Санта Моника. Женен, с дете и куче – напълно реформиран случай. Връщат го в Билокси. Надявам се, че обича южняшката кухня – едва ли ще се появи пак в Лос Анджелис. – Едгар пак се разсмя. Бош замълча, изпълнен с болка: историята му напомни болезнено от какво бе лишен. В главата му зазвъня с нова сила искането на Хинойъс да определи точно и ясно мисията си. – Утре идват няколко колеги от полицията в Мисисипи – добави Едгар. – Говорих с тях преди малко и те направо удариха тавана от радост. Хари?... Там ли си още?

– Тук съм... Имал си наистина страхотен ден. Как реагира безстрашният ни скапан шеф?

– Паундс ли? Оная му работа се удължи повече и от луисвилски плужек. Знаеш ли какво прави в момента? Опитва се да си припише заслугите и за трите изчистени случая. Търси начин да увеличи нашия процент на разкриваемост с убийствата в Билокси.

Бош не се изненада: играта с този процент бе обичайна практика за шефовете на управленията и статистиците. Случаят с въздушната възглавница определено беше злополука. Но според законите в Калифорния съучастникът на мъртвия можеше да бъде обвинен в убийство, тъй като смъртта бе настъпила при извършване на престъпно деяние. Арестът на съучастника означаваше още един плюс в графата за разкрити убийства без завеждане на убийство в съответната графа, понеже смъртта бе настъпила вследствие нещастен случай. В резултат на тази скромна статистическа маневра процентът на разкриваемост на холивудското полицейско управление ще се увеличи спрямо действително извършените престъпления в района. През последните години този процент витаеше около цифрата петдесет и заплашваше да падне още повече.

Но скромният положителен резултат от това недотам чисто осчетоводяване не задоволяваше непомерния апетит на Паундс и той нагло възнамеряваше да прибави и двете убийства в Билокси само в графа „Разкрити престъпления“. Имаше известни основания, тъй като двойното убийство там действително бе изчистено от неговите подчинени. Трите допълнителни точки в графа „Разкрити престъпления“ без нови случаи в графа „Насилствена смърт“ ще осигурят впечатляващ положителен резултат от дейността на отдел „Убийства“ и шефа Паундс. Лесно можеше да си представи в какво доволство се валя в момента оная шибаняк от постигнатото през деня.

– Заяви, че процентът ни на разкриваемост ще скочи с шест пункта – тъкмо казваше Едгар. – Направо сияеше от радост! А оня задръстеняк, новият ми партньор, почти пускаше искри от доволство, че е успял да ощастливи големия бос!

– Хайде да приключим с тази тема, а?

– Прав си... С какво друго се занимаваш в момента, като изключим бройкането на колите по магистралата? Сигурно си се скапал от скука.

– Нищо подобно – засъчинява Бош. – Миналата седмица поправих верандата. През тази ще...

– Слушай, Хари, само пилееш време и средства. Общинските инспектори ще те спипат и ще те изритат оттам, а после ще смелят къщата с машините си и ще ти връчат сметката. В крайна сметка и верандата, и къщата ще напълнят някой боклукчийски камион.

– Наех адвокат.

– Е, и?

– Не знам... Искам да обжалвам червената лента. Специалист е по недвижима собственост и твърди, че щял да оправи положението.

– Дай Боже. Но според мен все пак трябва да сринеш онази съборетина и да я построиш отново.

– Още не съм спечелил от тотото.

– Дават заеми за случаи на природни бедствия. Можеш да теглиш и да...

– Вече подадох молба, Джери, но къщата ми харесва такава, каквато е.

– Е, надявам се, че адвокатът ти не е въздух под налягане и ще успее. Трябва да бягам. Бърнс ме чака в „Спри за малко“ да му дръннем по едно, преди да се приберем.

Полицейският бар „Спри за малко“ бе мрачна дупка, намираща се до академията и стадион „Доджър“. Когато Бош бе там за последен път, по стените все още висяха плакати с текст: „Подкрепям шерифа Гейтс.“ За по-голяма част от полицаите Гейтс вече бе угасващ въглен от миналото, но в „Спри за малко“ се отбиваха старите пушки от управлението, а те обичаха спомените.

– Приятно прекарване, Джери.

– Доскоро, човече. И умната.

Бош се облегна на плота и допи бирата си. Реши, че обаждането на Едгар бе мъдро маскиран ход: бившият му партньор показваше на чия страна застава – за него Бош бе вече бита карта. „Е, няма как – помисли Бош с тъга. – Трябва да мисли за собствените си интереси, за да

оцелее...“ Не му се сърдеше.

Взря се в отражението си в стъклената вратичка на фурната. Образът бе мътен, но успя да различи очите и линията на брадата си. На четиридесет и четири години беше, но изглеждаше по-възрастен. Кестенявата му коса все още бе буйна и къдрава, но и в нея, и в мустаците му се бяха появили вече първите бели косми. Тъмнокафявите му очи изглеждаха изнурени и изхабени, а кожата му имаше нездравия блед тен на носен пазач. Запазил бе стегнатата си фигура, но дрехите му висяха по него като купени на разпродажба на старо в центъра или като на човек, прекарал дълго и изтощително боледуване.

Откъсна поглед от неясния си образ и извади втора бира от хладилника. Когато излезе на верандата, небето бе обагрено в пастелните тонове на предвечерния сумрак. Скоро щеше да се стъмни напълно, но и сега магистралата в подножието се беше превърнала в искряща река от движещи се светлини.

Загледа се замислено в обичайния за делник непрекъснат поток от коли: хората се връщаха от работа. В мислите си видя града като беззащитен мравуняк: някой или някоя неведома сила пак ще го скрита... магистралата ще се сгромоляса... къщите ще се срутят... А мравките пак ще ги възстановят и пак ще заемат мястото си в колоната.

Нещо го човъркаше, но не знаеше какво. В главата му кръжаха безразборно откъслечни мисли, сплитаха се и се разплитаха, объркваха го. Заобмисля казаното от Едгар и разговора с доктор Хинойъс. Имаше някаква връзка между тях, която упорито му бягаше.

Довърши бирата, отпусна се в един от шезлонгите на верандата и вдигна крака на парапета. И мозъкът, и тялото му плачеха за отдих. Погледна небето: облаците се бяха оцветили в оранжево от светлината на залазващото слънце и напомняха бавно движеща се разтопена лава.

Преди да задреме, от огъня на лавата изплува ясна мисъл: „Или всеки е от значение, или никой няма значение“...

И в последния миг яснота преди сънят да го приюти, той откри търсената връзка и разбра в какво се състои мисията му.

3

Сутринта се облече, без да мине под душа, за да може да започне веднага работа по къщата и да изличи снощните разсъждения чрез пот и концентрация.

Навлече стари дънки с петна от лак за дърво, улови отражението си в напуканото огледало над бюрото и забеляза, че беше облякъл тениската наопаки. Огледалото прилежно отразяваше мотото на отдел „Убийства“:

Ние бдим над съня би.

Надписът трябваше да е на гърба му. Свали тениската, обърна я и пак я облече. Сега от огледалото се виждаше в него изображение на детективска значка отляво със ситни букви под нея: „ПУЛА – отдел «Убийства»“.

Свари си кафе, взе каничката и чашата и излезе на верандата. После измъкна кутията с инструменти и новата врата за спалнята от магазина за строителни материали. Когато бе окончателно готов, напълни чашата с димящо кафе, седна на подставката за крака на един от столовете и изправи вратата с широката страна нагоре.

Предишната се бе пропукала при пантите по време на земетресението. Преди няколко дни се бе опитал да закачи новата, но тя не пасваше на рамката. Трябваше да свали не повече от половин сантиметър откъм отварящата се страна, за да я напасне. Задвижи рендето напред и назад по ръба, фините изрезки се къдреха и ронеха настрани. От време на време спираше и прекарваше длан по рендосвания ръб. Обичаше да вижда, да усеща резултата от усилията си. Много малко дейности в живота го даряваха с това удоволствие.

Но не успя да се съсредоточи напълно. Ритъмът на работата над вратата често бе нарушаван от мисълта, с която заспа: „Или всеки е от значение, или никой няма значение.“ Заявил го бе и на Хиноуъс като ръководно правило в живота си. Но наистина ли бе така? Какъв е смисълът на тази фраза за него самия? Дали тя не бе просто лозунг като изписания на гърба на тениската му? Или бе нещо изключително важно за него, по което равняваше живота си? Тези въпроси се преплитаха с откъслечи от снощния разговор с Едгар. И с още нещо, затикано в най-тъмното кътче на душата му, но вечно, неотменно присъствие,

очакващо търпеливо своя миг, за да изплува на повърхността...

Отмести рендето от ръба на вратата и пак прокара длан по повърхността. Сметна, че е готова, и я внесе вътре. Там заглади добре ръбовете с фина шкурка върху работното платнище, постлано на пода в дневната, за да събира стърготините. Не спря, докато ръбът на вратата не стана съвършено гладък.

Подпря я вертикално на дървена подпора, напасна я в пантите, пушна жилата надолу. Помогна с чука и те послушно легнаха на място. Смазал бе предварително пантите и жилата – сега вратата на спалнята се отваряше и затваряше почти безшумно. Но най-важното бе, че тя най-сетне пасваше добре на отвора. Отвори и затвори вратата няколко пъти, за да се наслади на постигнатото.

Радостта от успеха помръкна бързо: завърши задачата и веднага загуби напълно контрола над мислите си. Излезе на верандата, за да смете стърготините, вслушай в ясения им упорит шепот.

Доктор Хиноуъс бе препоръчала да се занимава активно с нещо. Знаеше какво ще направи. Имаше едно старо, неизпълнено задължение, което чакаше от години. Настъпил бе моментът да се обърне с лице към него.

Облегна метлата на стената и влезе в къщата, за да се приготви.

4

Архивите на полицейското управление на Лос Анджелис и управлението на Отдела за помощ от въздуха се намираха на улица „Рамирес“ в централната част на града, близо до Паркър Сентър. Бош се появи на портала костюмиран и с вратовръзка малко преди единайсет. Показва служебната си карта през прозореца на колата и веднага бе допуснат вътре. Когато го отстраниха от службата, отначало му отнеха и нея заедно със значката и личното оръжие. После я върнаха, за да има достъп до офисите на Отдела за поведенческа психология и кабинета на доктор Кармен Хинойъс.

Паркира и се запъти към боядисаната в бежово сграда на архива, съхраняващ цялата градска история на насилието. Разпрострялата се на цял декар постройка помещаваше досиетата на всички случаи в юрисдикцията на управлението, разкрити и неразкрити. Тук се съхраняваха папките с документите по всички неразрешени загадки, осъдени на забвение.

Цивилна служителка товареше обеимисти папки на количка: още документи за натикване по полиците отзад, където ще ги покрие пепелта на забравата. Погледна го стреснато – появата му тук, изглежда, бе истинско събитие. Жената явно бе свикнала да получава нареждания по телефона и да работи предимно с градските куриерски служби.

– Ако търсите протоколите от заседанията на общинските съветници, ще ги намерите в кафявата сграда от другата страна на паркинга.

Бош ѝ показа служебната си карта.

– Искам да взема документите по един случай.

Тя се приведе напред, за да разчете картата му. Беше тъмнокожа женица с прошарена коса и очила – „Дженив Бопре“, съобщаваше табелката, прикрепена към блузата ѝ.

– Холивуд – прочете тя. – Защо не поръчахте да ви ги изпратят в отдела? Случаите тук не са от спешните.

– Имах работа в Центъра... Искам да ги прегледам веднага.

– Кой номер?

Бош извади от джоба си откъснат лист от тетрадка с написан на него номер – 61–743. Тя се наведе, за да го види по-добре, след което рязко вдигна глава.

– Хиляда деветстотин шейсет и първа?! Искате случай от... Не

знам къде се намират документите от шейсет и първа.

– Тук са. И преди съм вземал тази папка. Тогава ме обслужи някой друг, но документите са тук, сигурен съм.

– Ще изчакате ли?

– Разбира се.

Като че ли се изненада, но Бош я дари с най-приветливата си усмивка, тя взе листчето и полумракът на огромното помещение я погълна. Бош крачи напред-назад известно време из малката приемна, после излезе навън, за да изпуши една цигара. Нервничеше, а не знаеше защо. И вън продължи да крачи механично напред-назад.

– Хей, Бош!

Обърна се. Някакъв мъж се приближаваше към него от хангарите на хеликоптерите. Познаваше го, но не можа веднага да определи откъде. А, да – капитан Дан Уошингтън, бивш патрул от Холивуд, сега шеф на отряда за помощ от въздуха. Двамата се ръкуваха сърдечно. Бош се надяваше от сърце, че Уошингтън още не е чул за принудителното му отстраняване.

– Как я карате в Холивуд?

– Все постарому, капитане.

– Право да ти кажа, онова място ми липсва.

– Не си изтървал кой знае какво. Как вървят нещата тук?

– Не мога да се оплача. Работата ми харесва, макар и да е по-скоро управление на летище, отколкото полицейска служба. Не е по-лоша от всяка друга кратка работа.

Бош си спомни, че Уошингтън бе влязъл в политически разногласия с едрите риби на управлението и бе приел преназначаването си като средство за оцеляване. В полицейското управление имаше множество службици в сянка като тази на Уошингтън, където човек можеше да се сниши и да изчака, докато политическите ветрове се обърнат в негова полза.

– Ти какво правиш тук?

Ето ти на. Ако Уошингтън знае, че Бош е отстранен, признанието, че смята да изтегли стар случай, бе равносилно на нарушение на заповед. Но сам натирен в девета глуха, Уошингтън не се кланяше глупаво на вътрешния правилник. Бош реши да рискува.

– Ще взема документите по един стар случай. Имам малко свободно време и реших да проверя някои неща.

Уошингтън присви очи и Бош разбра, че знае.

– Аха... е, добре... Трябва да вървя, но ти се дръж, приятелю. Не

разрешавай на книжните плъхове да те съсипят.

Смигна му и се обърна.

– Няма страшно, капитане. И ти не се давай.

Бош обмисли набързо неочакваната среща и реши, че Уошингтън ще замълчи. Смачка с крак фасата и се върна в приемната, обсипвайки се с ругатни: не трябваше да излиза и да афишира присъствието си тук. Пет минути по-късно чу поскърцване и след миг се появи Дженив Бопре. Тя буташе количка с тройна синя папка отгоре с дебелина поне пет сантиметра, прашясала и пристегнатата с ластик, към който бе прикрепена зелена заемна карта.

Документите от разследване на убийство.

– Открих я.

В гласа ѝ прозвуча нотка на тържество. „Навярно най-великото ѝ постижение за деня“ – помисли Бош.

– Чудесно.

Тя стовари тежката папка върху плота.

– „Марджори Филипс Лоу. Убийство, 1961“. – Жената откачи картата и разчете бележките по нея. – Да, последен вие сте ги ползвали... преди пет години. Тогава сте били в отдел „Грабежи и убийства“...

– Правилно. А сега съм в Холивуд. Да се разпиша ли отново за получаването?

Тя постави картата пред него.

– Да. Впишете и номера на служебната си карта. Бош припряно изпълни изискванията под внимателния ѝ поглед.

– Левичар сте.

– Да.

Плъзна картона към нея.

– Благодаря, Дженив.

Искаше му се да добави и още нещо, но после реши, че може би ще сбърка. Тя срещна погледа му и на лицето ѝ се изписа доброжелателна, майчинска усмивка.

– Не зная с какво сте се захванали, детектив Бош, но ви желая успех. Сигурно неслучайно се връщате към тази папка след цели пет години.

– Повече от пет години, Дженив. Много повече...

5

Бош разчисти всички стари брошури и ръководства по дърводелство от масата във всекидневната и сложи върху нея тежката папка и личния си бележник. Пусна компактдиска „Клифърд Браун със струнен оркестър“. Взе пепелник от кухнята, отпусна се на стола пред старата папка и дълго се визира в нея, без да помръдне. Прелистил бе многобройните ѝ страници преди пет години. Но тогава усети, че е още рано и я върна в архива.

Седеше и се визираше в напуканата пластмасова корица, сякаш тя можеше да му отговори узрял ли е или не за нещото под нея. Този път искаше да е напълно сигурен, че е готов. В съзнанието му запулсира далечен спомен. Единнайсетгодишно момче в плувен басейн, вкопчено в железните перила на стълбичката отстрани... едва поема дъх... хлипа... от косата му се стича вода и заличава сълзите му... Детското му сърчице трепереше, сковано от ужас – ужасяващо усещане за безгранична, все-поглъщаща самота... Басейнът внезапно се бе превърнал в океан, който трябваше да преплува съвсем сам...

Браун се вживяваше в „Една върба ридае за мен“ и ласката на тромпета му изпълваше стаята. Бош протегна ръка към ластика, с който бе опасал папката преди пет години, и той веднага се скъса. Поколеба се за миг, после пое дъх, издуха насъбралия се прах и отгърна кориците.

В папката се намираха документи, свързани с разследване на убийство, извършено на 28 октомври 1961 година. Убийството на Марджори Филипс Лоу. Майка му.

Времето бе втвърдило жълтеникавокафявите ѝ страници. Докато ги разглеждаше и четеше, Бош с изненада установи колко малко неща се бяха променили през изминалите почти трийсет и пет години. Доста от официалните формуляри в папката се използваха и до ден днешен. Предварителният доклад и хронологичният опис бяха същите като сегашните – имаше разлика само в езика: новите думи отразяваха нововъведени съдебни разпоредби или промени в политическия климат. Квадратчетата с описателна характеристика, които навремето гласяха „негър“, се бяха трансформирали по някое време в „чернокож“, за да станат сега „афроамериканец“. В списъка за предполагаеми мотиви във формуляра на предварителното следствие липсваха параграфите „семеино насилие“ и „омраза/предубеденост“. А в края на резюмето от първия

разпит нямаше предварително място за отбелязване дали е изчетено предупреждението за правата на задържаните².

Но бланките бяха същите – методът на разследване явно не се бе променил особено много. Вярно, последните трийсет и пет години бяха белязани с невероятен технически прогрес, но в някои отношения следствените методи никога няма да се променят – ще се запазят във времето огледите, разпитът и изслушването, както и умението да уловиш момента, когато можеш да се довериш на инстинктите си.

Случаят бе заведен от Клод Ено и Джейк Маккитрик, следователи от отдел „Убийства“ към холивудското полицейско управление. Докладите им бяха подредени в хронологичен ред. В доклада на предварителното следствие жертвата бе назована по име – тоест самоличността ѝ е била установена веднага. Тялото на убитата е било открито в тясна уличка зад северната част на булевард „Холивуд“ между Виста и Гауър. Полата и бельото ѝ били разкъсани от нападателя. Имаше съмнение, че е била изнасилена и впоследствие удушена. Трупът е бил захвърлен в боклукчийска кофа до задния вход на магазин за сувенири и намерен в 7,30 сутринта от пеши патрул, който е обхождал булеварда и обикновено проверявал задните улички в началото на всяка смяна. Чантата ѝ липсвала, но опознаването станало веднага – жертвата е била известна на патрулиращия полицаи. От продължението ставаше ясно защо.

„Жертвата е била арестувана неколкократно от отдел «Борба с порока», Холивуд. Според помощник-детектив Гилкрист и Стано жертвата е проститутка от района на Холивуд. Същата е била задържана и предупреждавана. Адрес: «Ел Рио Апартаментс», на две преки от местопрестъплението. Предполага се, че напоследък жертвата е работила в агенция за момичета на повикване. Патрулиращият полицаи № 1906 е разпознал жертвата вследствие на предишни сблъсъци със същата в указания район.“

Бош се вгледа в посочения служебен номер: номерът на един от най-влиятелните хора в полицейското управление сега – заместник-началникът Ървин С. Ървинг. Веднъж Ървинг бе споменал, че е познавал Марджори Лоу и че той е открил трупа ѝ.

Запали цигара и зачете нататък.

Докладите бяха написани небрежно и избобляваха с безумни правописни грешки. Не бе трудно да разбере, че Ено и Маккитрик избобщо

---

2. Решение на Върховния съд на САЩ от 1966 г. – Б. пр.

не бяха разследвали сериозно случая. Убита проститутка – голям праз. Рискове на професията. Имаха къде-къде по-важни неща за вършене.

„Йеронимъс Бош (Хари), син, възраст 11, Детски дом «Мак-кларън». Уведомен 10/28 – 1500. Под опеката на Социалните служби от 7/60 – НМ (виж доклада за предишни арести на жертвата 60–815 и 60–1121). Баща неизвестен. Синът остава под попечителство до преместване в приют.“

Бош с лекота дешифрираше всички съкращения. НМ означаваше „неблагонадеждна майка“. Иронията на положението го поразяваше и до ден днешен. Момчето бе отнето от така наречената неблагонадеждна майка, за да бъде въведено в една също толкова неблагонадеждна система за защита на децата. От онова място отнесе със себе си само оглушителния шум също като в затвор.

Спомняше си ясно появата на Маккитрик в дома с трагичната новина за смъртта на майка му. Беше по време на плувния сезон и закритият басейн кипеше от стотината момчета, които плуваха, пляскаха и крещяха в него. Измъкнаха го от басейна и го наметнаха с бяла хавлия, вкоравена от пране и избелване. Маккитрик му съобщи новината и той се върна в басейна, за да удави писъците си под водата.

Прелисти набързо допълнителните докладни за предишните арести на жертвата и стигна до заключението от аутопсията. Прехвърли го по диагонал – нямаше нужда от подробностите – и се взря в резюмето накрая, където чакаха няколко изненади. Смъртта бе настъпила седем или девет часа преди намирането на трупа – тоест около полунощ. Изненадата дойде от официалното заключение за причината. Травма на главата, тежка контузия над дясното ухо и оток без външна рана, вътрешен кръвоизлив с фатален край. Убиецът вероятно е сметнал, че е удушил жертвата, изпаднала в безсъзнание от удара. Според съдебния лекар обаче той стяга колана на Марджори Лоу около врата на застиващ труп. Посочваше се още, че макар и във вагината да е било установено наличие на семенна течност, няма следи от характерните наранявания при изнасилване.

Докато четеше резюмето от позицията на детектив, Бош забеляза, че заключението от аутопсията е объркало още повече двамата следователи. Видът на жертвата отначало ги подвежда да приемат, че Марджори Лоу е жертва на сексуално насилие – добра възможност за случаен извършител на убийството предвид на безразборните ѝ контакти с

непознати мъже. Но фактът, че е била душена след смъртта ѝ и че не е имало никакви убедителни доказателства за изнасилване, отваряше врата и за друга възможност. На базата на цитираните заключения от аутопсията можеше да се приеме, че Марджори Лоу е била преднамерено убита, а после убиецът се е опитал да се прикрие, като имитира случаен извършител на сексуално насилие. Имаше само едно обяснение на подобно поведение: убиецът е познавал жертвата. Запита се дали Ено и Маккитрик бяха стигнали до същите изводи.

Следваше голям плик с надпис: „Снимки от местопрестъплението и аутопсията“. Бош се застоя дълго над него, но не се реши да го отвори. Не го бе сторил и преди пет години, когато пак бе извадил папката от архива.

Върху друг плик бе прикрепен с телбод оскъдният списък на инвентаризираните доказателства.

„Събрани веществени доказателства

Следствие 61–743

Свалени отпечатъци от кожен колан със сребърни миди.

Доклад № 114 от 11/06/61

Оръжие на престъплението – черен кожен колан със сребърни миди. Собственост на жертвата.

Облекло на жертвата, заведено в кутия 73Б, ПУЛА, Главно управление.

1 бяла блуза с петно кръв;

1 черна пола, скъсана при подгъва;

1 чифт черни обувки, висок ток;

1 чифт бельо, скъсано;

1 чифт копринени черни чорапи;

1 чифт златни обици;

1 златна гривна-обръч;

1 златна верижка с кръстче.“

Само толкова. Бош дълго гледа списъка, преди да надраска основните неща в бележника си. Нещо го човъркаше, обаче не можеше да определи какво точно. Поне засега. В момента приемаше наведнъж прекалено много информация – когато улегне, аномалиите ще изплуват на повърхността.

Остави го засега настрани и разпечата плика с доказателствата. Вътре имаше жълтеникава карта с няколко частични и два пълни

отпечатъка от палец и показалец, взети от колана. В плика имаше и розова карта за изискване на дрехите на жертвата, заведени в архива. Никой не ги беше потърсил, никога не се бе стигнало до дело по това убийство. Бош остави и двете картончета настрана, питайки се мимоходом какво ли е станало с дрехите. Паркър Сентър бе построен в средата на шейсетте и полицейското управление се бе преместило там от старата сграда, разрушена отдавна от службите по благоустрояване. Какво ли беше станало със следствените материали от неразкритите случаи?

Папката съдържаеше още протоколи за разпитите, проведени през първите дни на следствието; разпитвали бяха главно хора с незначителни знания за жертвата и престъплението: живущи в „Ел Рио Апартаментс“ или жени със същата професия. Вниманието на Бош бе привлечено от кратка докладна: разпит на Мередит Роман. Тя беше описана като добра позната на жертвата и от време на време съквартирантка. Когато бе писан докладът, живеела един етаж над жертвата. Обобщението бе напечатано от Ено, определено безспорен победител в състезанието по неграмотност с Маккитрик.

„Мередит Роман (100-9-30) бе разпитана последна на тази дата в апартаментата ѝ, намиращ се един етаж над този на жертвата. Госпожица Роман предостави много малко полезна информация за последната седмица от живота на Марджори Лоу. Тя призна обаче, че през последните осем години е проституирала заедно с жертвата, но до момента е без криминално досие (потвърдено по-късно). Клиентите, им са били уреждани от човек на име Джони Фокс (2-2-33), 1110 Айвар, Холивуд. Фокс (28 г.) няма досие за предишни арести, но отделът «Борба с порока» потвърждава, че е бил заподозрян неколкократно в сводничество, физическо насилие и търговия с героин.

Госпожица Роман твърди, че е видяла жертвата за последен път на прием в хотел «Рузвелт» на 10/21 и е провела кратък разговор с нея.

Тя заяви още, че смята да се оттегли от професията на проститутка и да напусне Лос Анджелис. Обещава да съобщи на детективите бъдещия си адрес и телефонен номер. Показва искрено желание за сътрудничество с долуподписания.“

Потърси веднага записки за разпита на Джони Фокс, но такива нямаше. Върна се на хронологичния опис, за да провери има ли някакъв

знак за проведен разговор с Фокс. Описът съдържаеше дълъг списък едноредни препратки към други доклади. Едва на втората страница откри кратка забележка:

„11-3800-2000 Наблюдение ап. на Фокс. Нищо.“

И нищо повече. Но към края на описа вниманието му бе привлечено от друго кратко изречение:

„11-5940A. Конклин: уговаряне на среща с долуподписания.“

Арно Конклин бе областен прокурор на Лос Анджелис през шейсетте. Ако не го лъжеше паметта, през 1961 година Конклин още не е бил областен прокурор, но вероятно е бил вече висш служител в прокуратурата. Интересно защо бе проявил интерес към убийството на една проститутка. В папката липсваше ключ към тази загадка: нямаше нито резюме, нито запис на разговор с Конклин.

Забеляза, че в тази точка от описа бе повторена характерната за Ено правописна грешка, допусната и в резюмето му на разпита на Роман. Следователно Конклин бе уговорил срещата с Ено. Засега още не знаеше дали бе попаднал на значим факт. Написа името на Конклин на чиста страница от бележника си.

Насочи се пак към Фокс, опитвайки се да разбере защо Ено и Макитрик не го бяха открили и разпитали. Струваше му се логично сводникът на жертвата да бъде между заподозрените. Ако все пак Фокс е бил разпитан, не разбираше защо в досието липсва запис на разпита – той трябваше да е съществена част от разследването.

Отпусна се назад и запали цигара. Вече съвсем основателно го заглождиха подозрения, че случаят е бил разследван през пръсти. Усети надигащата се ярост и мускулите му неволно се стегнаха. С всяка прочетена страница се задълбочаваше подозрението, че следствието е било тласнато в погрешна посока още от самото начало.

Продължи да разлиства страниците на досието. Следваха още резюмета на безцелни разпити и безсмислени доклади – чист пълнеж. Всеки опитен полицаи можеше да изфабрикува цял куп подобни доклади, ако целта бе да запълни папката и да имитира много задълбочено разследване. Ено и Макитрик явно бяха направо царе в този смисъл. Но опитен полицаи като Бош можеше лесно да различи ненужния баласт. Разбра го и коремът му се сви на топка.

Накрая Бош стигна до първия обобщителен доклад в папката,

написан от Маккитрик седмица след убийството.

„На този етап убийството на Марджори Филипс Лоу остава неразкрито; заподозрени няма.

До този момент следствието е установило, че жертвата е проституирала в района на Холивуд и вероятно е станала жертва на клиент.

Джон Фокс първоначалният заподозрян, отхвърли подозренията за евентуална връзка с убийството и те бяха свалени от него след сравнение с наличните отпечатащи и потвърждаване на алибито му от свидетели.

На този етап няма други заподозрени. Джон Фокс твърди, че в петък, 11/30, около 21,00 часа жертвата излязла от «Ел Рио Апартмънтс», за да отиде на неизвестен за него адрес с цел проституиране. Фокс твърди че уговорката е била направена от жертвата и той не е бил осведомен за подробности по срещата – Лоу често установявала контакти без негово знание.

Бельото на жертвата е намерено разкъсано на тялото, но чорапите ѝ са открити напълно запазени до него – вероятно са били свалени доброволно.

Опитът и инстинктът на следователите по случая подсказват, че жертвата се е сблъскала с убицеца на неизвестно място, след като доброволно е отишла там и изглежда, само е свалила част от дрехите си. Впоследствие тялото е било пренесено до боклукчийската кофа в уличката между Виста и Гауър, където е било намерено на следващата сутрин.

Свидетелката Мереди Роман бе разпитана същия ден и бе помолена да коригира показанията си. Роман наистина е смятала, че жертвата е била на нещо като прием в «Ханкок Парк» вечерта преди убийството. Свидетелката не е в състояние да посочи точен адрес или поне предположение за евентуалния домакин на приема. Запланувано е било и тя да отиде там заедно с жертвата, но вечерта преди приема е имало разпрямия за пари с Фокс и той я набил. Останала в квартирата си, тъй като външният ѝ вид не е позволявал да се яви на приема. (Фокс потвърди показанията ѝ по телефона. Роман не повдигна обвинение за побой срещу него.)

Липсват каквито и да било улики, насочващи към убицеца, и засега следствието се прекратява. Следователите по случая

потърсиха информация от Отдела за борба с порока за други подобни произшествия и вероятни извършители.“

Бош препрочете страницата, опитвайки се да схване същността ѝ. Единственото важно сведение в нея бе, че Джони Фокс е бил все пак разпитан, независимо от липсата на запис. Подозренията били свалени от него. Но защо разпитът не е бил записан? Или ако са го напечатали, защо впоследствие са го отстранили от следствените материали по убийството? Ако последното му предположение е вярно, то кой и защо го е извадил от папката?

А как да си обясни странното премълчаване на Арно Конклин: името му фигурираше само в хронологичния опис. „Кой знае дали от папката не липсва и още нещо освен резюмето от разпита на Фокс“ – помисли Бош.

Стана и взе куфарчето от плота до кухненската врата. Не знаеше директния телефон на архива, но се свърза чрез централата. Едва на детвото позвъняване му отговори женски глас.

– Госпожица Бопре?

– На телефона.

– Здравейте. Обажда се Хари Бош. Днес взех от вас една папка.

– Да, доста стар случай.

– Заемната карта още ли е пред вас на гишетото?

– В картотеката е. Изчакайте малко. – Върна се след няколко минути. – Кажете.

– Кой друг е изисквал папката преди мен?

– За какво ви е тази информация?

– Госпожице Бопре, от архива липсват страници. Искам да разбера кой ги е взел.

– Ами... вие сте отбелязан последен. Както ви споменах пре...

– Да, знам. Преди около пет години. А преди мен?

– Добре, момент, моля. Задръжте така да видя... Да, ето го. Според заемната карта това досие е ползвано само през 1972 година. Връщате ме доста далеч в миналото.

– Кой се е разписал тогава?

– Доста е нечетливо. Не мога... нещо като Джак... да, Джак Маккитрик.

– Джейк Маккитрик.

– Вероятно.

Не знаеше какво да мисли. Маккитрик бе ползвал папката десет

години след убийството. Как да го разбира? Обърка се. Не знаеше какво точно бе очаквал, но със сигурност се бе надявал на нещо повече от едно нечетливо надраскано име отпреди двайсетина години.

– Благодаря ви много, госпожице Бопре.

– Ако действително липсват страници, трябва да докладвам на господин Агилар.

– Едва ли ще е нужно. Може и да греша. Не е възможно да липсва нещо, когато никой не е вземал папката след мен, нали?

Бош ѝ благодари повторно и затвори с надеждата, че опитът да омаловажи обаждането си ще я убеди да не предприема нищо по случая. Отвори механично хладилника и вторачи невиждащ поглед в полупразните му рафтове, после го затвори и се върна на масата.

Последните страници от папката съдържаха процедурното повторно разглеждане на следствения материал с дата 3 ноември 1962 година. Обичайната практика на отдел „Убийства“ изискваше всички неразрешени случаи да бъдат преразглеждани повторно от друг екип детективи след една година. Те трябваше да подхождат непредубедено и да потърсят евентуални пропуски на първия екип. Но в действителност процедурата се спазваше чисто формално. Детективите не обичаха да търсят грешки на колегите си, а и бяха прекалено натоварени, за да се ровичкат сериозно из зарязани случаи. Когато се случеше да им възложат „процедурата“, както наричаха тази дейност помежду си, те само изчитаха следствения материал, обаждаха се на двама-трима от свидетелите и отпращаха делото обратно в архива.

В този случай процедурното преразглеждане от новата двойка детективи, Робъртс и Джордан, повтаряше прилежно изводите на Ено и Маккитрик. След две страници повторение на доказателствата и записите на първата двойка следователи детективите по „процедурата“ стигаха до заключението, че липсват работни тези за придвижване на следствието, и смятаха, че няма възможност за евентуално решаване на случая. Толкова по процедурния въпрос.

Бош затвори папката. Знаеше, че след Робъртс и Джордан папката бе отпратена в архива като безнадежден случай. Там тя беше събирала прах, докато Маккитрик не я бе поискал по неизвестни причини през 1972 година. Бош записа името на Маккитрик под това на Конклин в бележника си. После прибави и имената на онези, с които смяташе да разговаря – ако бяха още между живите и ако ги открие.

Облегна се назад и едва сега осъзна, че музиката отдавна бе спряла. Погледна часовника си: два и половина. Пред него се проточваха дълги

следобедни часове – с какво да ги запълни?

Влезе в спалнята, отвори вратата на гардероба и свали от горната полица кутията от обувки с кореспонденцията, която бе пожелал да съхрани – там имаше дори някои неща от вьетнамската война. Рядко отваряше кутията, но паметта му отчетливо пазеше подробен списък на съдържанието и всяка една дреболийка бе запазена поради точно определена причина.

Най-отгоре се бяха кротнали последните придобивки – на първо място пощенската картичка на Силвия от Венеция: репродукция на „Благословените и прокълнатите“, картина от Йероним Бош³. Представляваше ангел, въздигащ се през тунел с един от благословените към божествената светлина на небесния рай. Последна вест от Силвия. Прочете написаното на обратната страна.

Хари, реших, че ще харесаш творбата на прочутия си съименник. Видях я в Двореца на дожите – прекрасна е. Влюбена съм във Венеция. Иска ми се да остана тук завинаги! С.

„Но не си влюбена в мен“ – помисли Бош, остави картичката настрана и зарови из кутията. Повече нищо не отвлече вниманието му и по някое време откри това, което търсеше.

---

3. Холандски художник (1450–1516). – Б. пр.

6

Пътува дълго до Санта Моника. Магистрала 10 бе още в ремонт и му се наложи доста да обикаля. Стигна до парк „Сънсет“ след три часа следобед. Къщата се намираше на улица „Пиър“ – дървена постройка, кацнала върху малко възвишение. Опасваше я веранда, по чиито перила се виеше декоративно растение с едри червени цветове. Свери адреса върху пощенската кутия с този върху плика със старата коледна картичка. Спря до тротоара и пак погледна картичката. Получил я беше преди пет години чрез полицейското управление. До този момент не бе отговорил.

Още щом излезе от колата, долови характерния мирис на море – от западните прозорци на къщата вероятно се виждаше поне част от океана. Тук беше по-хладно и Бош взе якето си от задната седалка. Облече го, докато вървеше към бялата входна врата.

Незабавно я отвори слаба жена с яркочервени устни, прехвърлила шейсетте. Косата ѝ бе тъмна, но вече се виждаха сивите ѝ корени: време бе за ново боядисване. Бялата копринена блуза с бледосини морски кончета бе пусната свободно върху тъмносин панталон. Посрещна го с широка усмивка и Бош веднага я позна, но долови, че за нея остана случаен непознат, който знае защо потропал на вратата ѝ. Нищо чудно – не го бе виждала почти трийсет и пет години. Усмихна се добронамерено.

– Мередит Роман?

Усмивката ѝ се стопи мигновено.

– Не се казвам така – отвърна тя рязко. – Сбъркали сте адреса.

Отстъпи, за да затвори вратата, но Бош я подпря с длан. Опита се да си придаде безобиден вид, но забеляза проблясък на паника в погледа ѝ.

– Аз съм Хари Бош – представи се бързо той. Жената застина на място, вирайки се напрегнато в него. Паниката изчезна, нахлулите спомени насълзиха очите и радостна усмивка озари лицето ѝ.

– Хари? Малкият Хари? – Той кимна. – О, скъпи, заповядай, влез. – Жената го притисна в прегръдките си и прошепна: – Толкова се радвам! Да те видя след... Я да те огледам...

Тя го побутна назад, разтвори широко ръце, сякаш преценяваше наведнъж всички картини в изложбена зала. Очите ѝ заискриха и в

душата едновременно запя и заплака радост и тъга. Не биваше да отлага толкова време. Трябваше да дойде по-рано просто заради нея самата, а не заради причините, които го водеха тук сега.

– Заповядай, Хари, скъпи... Влез.

Бош прекрачи прага на всекидневната: под от червени, дъбови дъски, бели и чисти стени, мебели от бял бамбук. Стаята сякаш излъчваше сияйна светлина и Бош искрено съжали, че появата му тук ще хвърли тъмна сянка върху бялото й спокойствие.

– Вече не се казваш Мередит, така ли?

– Отдавна не съм Мередит.

– Как да те наричам тогава?

– Катрин. Катрин Реджистър – с ударение на първата сричка, както изтъкваше навремето съпругът ми, един много праволинеен човек. Разреша си само две отклонения от правия път: женитбата за мен и удоволствието от някоя и друга безобидна ругатня от време на време.

– Навремето ли?

– По дяволите, Хари, седни. Да, навремето... Почина преди пет години, след Деня на благодарността⁴.

Бош се отпусна на дивана, а тя седна на фотьойла срещу него от другата страна на ниската стъклена масичка.

– Извинявай.

– Няма нищо, откъде за знаеш. Дори не го познаваше, а и аз от дълго време съм друг човек... Да те почерпя ли с нещо? Кафе или може би нещо по-силно? – Бош пресметна, че му е изпратила коледната картичка скоро след смъртта на съпруга си. Врълхлетя го пак чувство на вина за неоправданото мълчание.

– Хари?

– Не, благодаря. Ъъ... Държиш ли да те наричам Катрин?

Тя се разсмя и Бош се присъедини към смеха й.

– Наричай ме, както искаш, по дяволите! – Звънчетата на младежкия й смях веднага го върнаха в далечното минало. – Искрено се радвам, че дойде. Любопитна бях да видя какво...

– ... е излязло от мен?

Тя пак се разсмя.

– Да, вероятно. Разбрах, че си в полицията, тъй като името ти се споменава от време на време в полицейските колони на вестниците.

---

4. Официален празник в САЩ, четвъртият четвъртък от ноември, ден, прошка и благотворителност. – Б. пр.

– Знам: получих коледната ти картичка, изпратена чрез управлението навярно скоро след смъртта на съпруга ти. Тъ... извинявай, че така и не ти отговорих, а и не те посетих. Трябваше да го направя.

– Не се коси, Хари. Знам колко много си зает с работата си, с кариерата и всичко останало... Радвам се, че си получил картичката ми. Женен ли си?

– Ами... не. Имаш ли деца?

– Не, сама съм.

Жената кимна – явно разбираше, че той не бе дошъл тук, за да я уведомява за личния си живот. Двамата седяха дълго, вгледани мълчаливо един в друг. Бош се питаше как ли възприема професията му. Радостта от срещата бе започнала да избледнява пред нежеланото събуждане на забравени тайни.

Бош трескаво затърси начин да подхване разговор, но умението му да го върши като че ли се бе изпарило.

– Може ли да помоля за чаша вода?

„Нима наистина не можа да измисли нищо друго?“

– Връщам се след минутка.

Тя се изправи чевръсто и Бош я чу да изважда лед от хладилната камера. Спечели време за размисъл. Пътува дотук почти час, без да реши как точно ще зададе въпросите си. Тя донесе чаша вода с лед, подаде му я и постави на стъклената повърхност на масата пред него коркова подложка.

– Ако си гладен, ще донеса малко солени бисквити и сирене. Не знам колко време смяташ да...

– Не, благодаря. Не искам нищо друго.

Бош вдигна чашата, изпи половината на един дъх и я сложи на масата.

– Хари, моля те, използвай подложката. Нямаш представа колко трудно се чистят петна от стъкло.

– О, извинявай. – Премести бързо чашата върху подложката.

– Детектив си, нали?

– Да. В момента работя в Холивуд... но точно сега не съм на работа. В отпуската съм.

– Какъв късмет!

Настроението ѝ видимо се приповдигна, сякаш бе допуснала възможността внезапното му посещение да не е по работа. Крайно време беше да мине на въпроса.

– Мер... а... Катрин, искам да попитам нещо.

– Слушам те, Хари.

– Виждам, че имаш прекрасен дом, ново име, нов живот. Вече не си Мередит Роман и... въз... за теб вероятно няма да е леко да говориш за миналото. Повярвай ми, и за мен е така. Кълна се, че не искам да те нагъжа, но...

– Искаш да говорим за майка ти. – Бош кимна и се взря объркано в чашата върху подложката. – Тя беше най-добрата ми приятелка. Понякога дори смятам, че и аз имам не по-малка заслуга от нея в отглеждането ти, преди да те отнемат от нея – всъщност от нас. – Погледна я и веднага усети, че тя се бе отнесла далеко в миналото. – Не минава ден да не се сетя за нея. Какви деца бяхме само! Мислехме, че морето е до колелене... И през ум не ни минаваше, че някоя от нас може да пострада. – Изправи се рязко. – Ела, искам да ти покажа нещо. – Той я последва по застлания с пътека коридор към спалнята. В нея имаше широко дъбово легло със светлосиня кувертюра, дъбова тоалетка и две подхождащи на останалите мебели нощни шкафчета. Катрин Реджистър посочи тоалетката, върху която имаше няколко снимки в тежки рамки главно на Катрин и някакъв мъж, много по-възрастен от нея. „Съпругът ѝ вероятно“ – предположи Бош. Тя обаче му сочеше снимка на две млади жени с момченце на около три годинки в средата. – Тази снимка винаги е стояла тук, Хари. Дори по времето, когато съпругът ми бе още жив. Разказала му бях за миналото си, но за него то нямаше никакво значение. Двамата преживяхме заедно двайсет и три чудесни години. Миналото може да има различни въздействия, Хари... Човек или наранява с него себе си и хората наоколо, или черпи сили от дълбините му... Аз съм силна, Хари, не се безпокой. Кажете сега защо дойде да ме видиш днес.

Бош протегна ръка и вдигна снимката и се вгледа в нея.

– Искам... – Той вдигна поглед от снимката и се вгледа в нея. – Ще открия убиенца ѝ.

На лицето ѝ застина неразгадаемо изражение, после тя безмълвно взе снимката от ръцете му и я върна на мястото ѝ. Притисна го отново в силна прегръдка, склонила глава на гърдите му, и огледалото отсреща сякаш ги всмука в себе си. Когато тя се отдръпна и вдигна лице, по бузите ѝ се стичаха сълзи, а долната ѝ устна потрепваше.

– Хайде да поседнем – предложи той.

Катрин издърпа две хартиени кърпички от кутия върху тоалетката и Бош я поведе обратно към фотьойла ѝ във всекидневната.

– Да ти наля ли чаша вода?

– Не, не се безпокой. Ще се успокоя. Извини ме, моля те. – Попи

сълзите с кърпичките. Той пак седна на дивана. – Навремето се наричахме двамата мускетари: двама за един – един за двама. Глупаво, да, но бяхме млади и много близки.

– Започвам от нулата, Катрин. Извадих старите документи от архива. Разследването...

Тя презрително изсумтя и поклати глава.

– Нямаше никакво разследване. Всичко бе съшито с бели конци.

– И аз останах със същото впечатление, но така и не успях да разбера защо.

– Слушай, Хари, знаеш какво вършеше майка ти, нали? – Той кимна и тя продължи: – Двете бяхме момичета за забавление. На никого не му пукаше, че едната от нас свърши така трагично. Ченгетата просто си измиха ръцете с малко писане и – край. И ти си ченге, знам, но тогава нещата се вършеха по този начин. Никой не се интересуваше от нея – никой не я жалеше.

– Разбирам. И сега нещата не са много по-различни, повярвай ми. Но сигурно е имало и други причини освен тази.

– Хари, каква част от истината си готов да чуеш за майка си?

Той я погледна право в очите.

– Миналото вдъхва сили и на мен, Катрин. Не се плаши, ще го понеса.

– Убедена съм, че е така... Спомням си къде те настаниха – Макевой или нещо подобно...

– Маккларън.

– Да, Маккларън. Потискащо място. След всяко свиждане с теб майка ти си изплакваше очите от мъка.

– Не сменяй темата, Катрин. Какво трябва да знам за нея?

Тя се поколеба, преди да продължи.

– Марго имаше познати сред полицаите. Разбираш, нали? – Той кимна. – И двете имахме: налагаше се. Трябваше да се разбираме с тях, за да просъществуваме. Поне така се оправдавахме. Когато стане нещо по-сериозно-например убийство, – за ченгетата бе най-добре набързо да натикат всичко в миша дупка, за да спи зло под камък. Придържаш ли се към това мъдро правило, всичко е наред. Те просто не искаха никой от тях да изпадне в неудобно положение.

– Да не намекваш, че убиецът е полицаи?!

– Съвсем не. Хари, нямам представа кой го е направил – съжалявам. Казвам само, че – според мен поне-онези двама детективи, в чиито ръце бе следствието, разбираха докъде може да ги отведе то и за нищо

на света не желяеха да следват този път. Нясно бяха кое е добро за тях и за кариерата им. Не бяха глупаци, а и тя бе само още едно момиче за забавление. Не им пукаше. На никого не му пукаше. Убили я накрая – е, и какво толкова?

Бош огледа недоволено стаята, докато обмисляше следващия въпрос.

– Знаеш ли имената на ченгетата, които е познавала? – Говорим за много далечно минало, Хари.

– Но и ти си познавала някои от тях, нали?

– Да. Налагаше се – така трябваше. Човек има нужда от връзки, за да избегне затвора. Всеки имаше определена цена и се продаваше в един или в друг смисъл. Поне навремето беше така. Различните хора искаха различни начини на отплата. Някои искаха пари, други – други неща...

– В следствените книжа по уби... според документите в папката ти не си била картотекирана.

– Да, имах късмет. На няколко пъти са ме прибирали, но никога не са ме регистрирали. Едно обаждане по телефона – и веднага ме пускаха. Досието ми остана чисто, защото познавах много полицаи, скъпи. Нали разбираш? – Каза го, без да отклони поглед. Живяла бе години честен живот, но бе запазила странната гордост на проститутките. Говореше за тъмните страни на миналото си, без да й мигне окото. Успяла бе да се издигне над него, да го превъзмогне и този факт сам по себе си бе достоен за уважение. „И сигурно ще я крепи до края на живота й“ – помисли Бош.

– Ще имаш ли нещо против да запаля, Хари?

– Не, ако и аз сторя същото.

Двамата извадиха цигари и Бош ги запали.

– Можеш да използваш пепелника на страничната масичка. Внимавай да не посипеш пепел по килима.

Катрин му посочи стъклена купичка на масата от другата страна на дивана. Бош я постави на колене и не откъсна поглед от нея, докато говореше.

– Полицайте, които си познавала – подхвана той – и които вероятно и тя е познавала... Не си ли спомняш някое име?

– Пак повтарям: говорим за много далечни времена, Хари. А и се съмнявам, че са били замесени в случилото се с майка ти.

– Ървин С. Ървинг. Това име говори ли ти нещо?

Тя се поколеба за момент, докато прехвърляше името в главата си.

– Познавах го. Струва ми се, че и тя го познаваше. Той

патрулираше по булеварда. Почти сигурно е, че го е познавала... но не знам с точност. Може и да греша.

Бош кимна.

– Той я намира.

Тя сви рамене, сякаш искаше да каже: „И какво от това?“

– Е, все някой е трябвало да я открие. Не бяха си дали зор да я скрият...

– А онези двамата от Отдела за борба с порока, Гилкрисст и Стано?

Тя пак се поколеба.

– Да, познавах ги... подлеци.

– А майка ми дали ги е познавала по същия начин? – Тя кимна. – Какво имаш предвид с твърдението, че са били подлеци? В какъв смисъл подлеци?

– Те просто... не ги бе грижа за нас. Когато искаха нещо, независимо дали малко информация, която може да си получил при среща с даден човек, или нещо друго... Просто идваха и си го вземаха. Понякога бяха много груби. Ненавиждах ги.

– А те...

– Но биха ли могли да убият? Определено не – така бих отговорила на този въпрос тогава, така отговарям и сега. Те не бяха убийци, Хари. Бяха само ченгета. Вярно, човек можеше да ги купи и препродаде, но тогава май всички бяха такива. Не беше като сега, когато четеш във вестниците за дело срещу полицаи за убийство, побой или нещо такова... О, извинявай.

– Няма нищо. Да се сещаш за някой друг?

– Не.

– Някакви имена?

– Много отдавна се постарях да изхвърля всичко от главата си.

– Хубаво.

Искаше му се да извади бележника си, за да свери някои неща, но не желаше разговорът им да заприлича на разпит. Опита се да си спомни какво друго бе прочел в документите по следствието – нещо, за което би могъл да я попита.

– А какво ще кажеш за оня задник, Джони Фокс?

– Да... Споменах на ченгетата за него и те като че ли се поразвънуваха, но нищо не излезе и от това. Той изобщо не беше арестуван.

– Не, бил е арестуван, но после са го пуснали. Отпечатъците му не съвпадали с тези на убиеца.

Тя вдигна озадачено вежди.

– Е, това е нещо ново за мен. За пръв път чувам за някакви отпечатъци.

– По време на втория разпит с Макитрик – спомняш ли си го?

– Смътно. Спомням си само, че и двамата следователи бяха ченгета. Единият май беше по-умен от другия, да, рака беше. Но вече не се сещам кой кой беше. Струва ми се, че командваше по-тъпият – обичайна практика в ония дни.

– Макитрик е разговарял с теб втори път. В доклада му е отбелязано, че тогава си променила показанията си и си казала за купона същата вечер в „Ханкок Парк“.

– А, да, приема... Не отидох, защото онова животно Джони Фокс ме удари предната вечер и имах огромна синина на бузата. Опитях се да я позакрия с грим, но отокът си личеше. Разбираш, че на купон от този вид едно момиче с подпухнало лице едва ли би могло да се надява на успех.

– Кой даваше приема?

– Не си спомням. Дори не съм сигурна дали изобщо съм знаела в чия къща беше.

Но нещо в отговора ѝ смути Бош: тонът ѝ се беше променил, а и думите ѝ се изредиха като заучени.

– Сигурна ли си, че не би могла да си спомниш?

– Напълно. – Катрин се изправи. – Отивам за вода.

Взе чашата му и излезе от стаята. Бош осъзнаваше, че общото минало с тази жена и събудените чувства от срещата им след толкова време бяха притъпили професионалните му инстинкти. Неспособен беше да реши дали зад думите ѝ се криеше нещо недоизказано или не. Трябва да насочи разговора пак към онзи купон. Струваше му се, че Катрин не бе казала всичко на следователите тогава.

Тя се върна с две чаши вода и лед и внимателно постави неговата на корковата подложка, а Бош си даде сметка колко труд бе положила, за да достигне този нов стандарт в живота си – новото положение в обществото и материалните придобивки в съответствие с него. Стъклената ниска масичка и меките килими имаха огромно значение за нея и тя обяснимо им трепереше.

Катрин седна и отпи щедра глътка от чашата си.

– Ще ти кажа нещо, Хари – въздъхна тя. – Не споделих всичко с тях. Не излъгах, просто не казах всичко. Страхувах се.

– От какво?

– Започнах да изпитвам страх от деня, в който я намериха. Същата

сутрин, преди още да разбере какво се беше случило с нея, непознат мъжки глас се обади по телефона. Заплаши ме, че ако се разприказвам, ще бъда следващата. Още си спомням думите му: „Един съвет, госпожичке: на твое място бих си обрал веднага крушите.“ После чух ченгетата да тропат по стълбите, в апартамента й... Разбрах, че е мъртва. Вслушах се в съвета по телефона и заминах. Изчаках само седмица и се преместих в Лонг Бийч веднага щом полицаите заявиха, че нямат повече нужда от мен. Смених си името, промених живота си. Там се запознах със съпруга си и години по-късно се преместихме тук... Не съм се връщала в Холивуд оттогава. Дори не съм минавала през този ужасен град.

– Какво не каза на Ено и Маккитрик?

Катрин говореше, втренчила поглед в дланите си, склучени в скута й.

– Страхувах се и не им казах всичко... Знаех с кого имаше среща Марго там, на онова събиране. Двете бяхме като сестри. Живеехме в една и съща сграда, заемахме си дрехи, споделяхме тайните си – всичко. Разговаряхме надълго и нашироко сутрин, пиехме заедно кафе. Между нас нямаше премълчали неща. Щяхме да ходим заедно на този прием. Но след като оня... след като Джони ме удари, тя трябваше да иде сама.

– С кого имаше тя среща тази вечер, Катрин?

– Ето го верния въпрос, но онези детективи така и не го зададоха. Те искаха да узнаят само кой е бил домакин на приема и къде се е провеждал той. А това нямаше значение. Нито един от тях не ме запита с кого щеше да се срещне тя там.

– С кого?

Тя отправи поглед към камината и се взря невидждащо в студените, почернели въглени, както някои хора се вторачват като хипнотизирани в живите пламъци там.

– С мъж на име Арно Конклин. Той беше важно клечка в...

– Знам.

– Така ли?

– Името му се споменава в докладите. Но не в тази връзка. Защо не го каза на ченгетата?

Тя се обърна към него и го изгледа остро.

– Не ме гледай така, Хари. Бях в паника – някой ме беше заплашил. Така или иначе, ченгетата нямаше да си мръднат пръста. Конклин ги купуваше и продаваше както си иска. Нямаше да посмеят да се доближат до него и на метър само заради показанията на някаква... на едно леко

момиче, което всъщност нищо не е видяло, а само е дочуло едно име. Трябваше да мисля за себе си. Майка ти беше вече мъртва, Хари. Нима можех да я върна?

Бош долови гневните нотки в тона ѝ. Знаеше, че гневът ѝ бе насочен не само към него, но и към нея самата. Убеден бе, че дори да изброява на глас всичките си разумни оправдания, докато посинее, дълбоко в себе си тя съзнаваше вината си и страдеше. Плащала бе ежедневно и ще продължава да плаща доживотен данък за нестореното – за премълчано-то тогава...

– Мислиш, че Конклин го е извършил?

– Знам само, че тя и преди се беше срещала с него и до онази нощ той никога не се бе държал грубо с нея. Не мога да отговоря на въпроса ти.

– Сега имаш ли някаква представа кой те е заплашил тогава?

– Никаква.

– Конклин?

– Не знам. Всъщност не познавах гласа му.

– Някога виждала ли си майка, ми и Конклин заедно?

– Само веднъж на танци в „Масоник“. Струва ми се, че Джони Фокс ги запозна точно тогава. Според мен Арно не знаеше нищо... за нея. Тогава поне все още не...

– Възможно ли е Фокс да те е заплашил по телефона?

– Не. Познавах гласа му много добре.

Бош се замисли за момент.

– Срещала ли си се с Фокс след оная сутрин?

– Не. Избягвах го в продължение на една седмица. Не беше трудно, защото той, изглежда, се криеше от ченгетата. А след това заминах. Онзи, който ми се обади тогава, ми изкара ангелите от страх. Заминах за Лонг Бийч в деня, в който ченгетата ми казаха, че повече нямат нужда от мен. Нахвърлях малко дрехи в един куфар и се качих на автобуса... В апартамента на майка ти бяха останали някои мои неща – дори и не помислих за тях. Насъбрах каквото имах подръка и изчезнах. – Бош мълчеше: за какво да пита повече? – Често мисля за онези дни – продължи Катрин. – Бяхме на дъното, двете с майка ти, но бяхме добри приятелки и се радвахме на живота въпреки всичко.

– Имам много спомени и ти си почти във всеки един от тях – там, до нея.

– Хубави времена бяха въпреки всичко... – повтори тъжно тя. – А ти беше най-прекрасното нещо в живота ни. Когато те отделиха от нея,

едва не я убиха още тогава... Непрекъснато се опитваше да те върне, Хари. Обичаше те. И аз те обичах.

– Знам.

– Взеха те и тя коренно се промени. Струва ми се, че случилото се бе някак неизбежно. Като че ли бе поела към оная тъмна уличка много преди да... да се озове там за последен път.

Бош се изправи, потопил поглед в болката, струяща от очите ѝ.

– Трябва да тръгвам. Ще те държа в течение на нещата.

– Ще ти бъда благодарна. Иска ми се да поддържаме връзка.

– И аз го искам.

Отправи се към вратата, давайки си сметка, че нямаше да го сторят. Времето бе подкопало връзката между тях, беше ги отчуждило. Излезе на стъпалата и се обърна към нея.

– Сетих се за коледната ти картичка. Искала си още тогава да извадя случая от забвението, нали?

На лицето ѝ се изписа отнесена усмивка.

– Не знам... Съпругът ми току-що беше починал... преживявах тежко смъртта му... Мислех много за нея и за теб. Гордея се с нещата, които постигнах, Хари. И помислих: „А какво ли би могло да се получи с тях двамата?...“ Още не съм го превъзмогнала. Който го е направил, трябва да... – Тя не довърши, но Бош кимна разбиращо.

– Довиждане, Хари.

– Майка ми е имала истинска приятелка.

– Надявам се...

Влезе в колата и веднага извади бележника със списъка:

КОНКЛИН
МАККИТРИК И ЕНО
МЕРЕДИТ РОМАН
ДЖОНИ ФОКС

Зачерта името на Мереди Роман и се вгледа в оставащите три имена. Нямахше да говори с тях според реда на записване. Трябваше да събере повече информация, преди да се доближи до Конклин или дори до Маккитрик и Ено.

Извади бележника от вътрешния си джоб, а мобифона – от куфарчето. Набра номера на „Регистрация на моторни превозни средства“, правен отдел на Сакраменто, и се представи на служителя там като лейтенант Харви Паундс. Даде серийния номер на Паундс и поиска справка за шофьорската книжка на Джони Фокс. Добави и датата на раждане. Докато я диктуваше, прецени, че в момента Фокс бе на шестдесет и една години...

Зачака отговора със злорада усмивка: само след около месец Паундс ще трябва да дава някои неприятни обяснения. Полицейското управление отскоро беше ограничило използването на сведения от документацията на МПС в резултат на критична статия в „Дейли нюз“. Тя обвиняваше ченгетата в честа злоупотреба – вършели приятелски услуги на репортери и частни детективски агенции. Новият шеф въведе компютърно проследяване на всички обаждания за справки от полицията: всеки полицейски служител бе длъжен да попълни специален формуляр за Регистратурата на МПС, в който да отбележи във връзка с какъв точно случай или разследване е направил дадено допитване. Формулярите се изпращаха в Паркър Сентър и се сверяваха редовно със сводката, излъчена от РМПС за извършените справки през изминалия месец. Щом името на лейтенанта се появи в нея без съответното покритие с попълнен формуляр, отговорните лица веднага ще го привикат да дава обяснения.

Бош бе преписал номера на лейтенанта от личната му карта един ден, когато Паундс я беше забравил прикачена към джоба на самото си, оставено на закачалката пред офисите им. Записал го беше в бележника

си с мисълта, че някой ден можеше да му послужи за нещо.

Служителката от пътното управление най-сетне възобнови връзката и съобщи, че на името на Джони Фокс с посочената дата на раждане няма шофьорска книжка.

– А нещо друго със същите данни?

– Нищо, съкровище.

– Лейтенант, госпожо – строго изрече Бош, – лейтенант Паундс.

– Госпожица, лейтенанте. Госпожица Шарп⁵.

– Обзалагам се, че сте наистина много остроумна. Госпожице Шарп, с каква давност е информацията, до която имате достъп?

– Седем години. Нещо друго?

– А как се проверяват годините преди това?

– Просто не се проверяват. Ако желаете ръчна проверка, можете да се обърнете към нас с писъмце, лейтенанте. Отнема от десет до четири-найсет дни. Във вашия, случай определено можете да разчитате на четири-найсет. Нещо друго?

– Не, но не ми допада поведението ви.

– В такъв случай ставаме двама. Сбогом.

Бош се разсмя от сърце и затвори. Сега вече бе убеден, че нямаше начин справката за това обаждане да I се изгуби някъде по трасето. Госпожица Шарп ще се погрижи лично за нея. Името Паундс по всяка вероятност ще оглавява списъка на полицейските служители, когато справката бъде изпратена в Паркър Сентър. Набра номера на Едгар в отдела и го хвана тъкмо преди да си тръгне.

– Какво става, Хари?

– Зает ли си много?

– Не.

– Можеш ли да провериш едно име за мен? Вече направих справка в РМПС, но някой трябва да го пусне по компютъра.

– Ами...

– Не се гърчи, Джери – можеш ли, или не можеш? Ако се тревожиш за Паундс, друг въпрос...

– Чакай, Хари, укроти топката. Какво ти става бе, човек? Не съм казал, че няма да го направя. Само ми дай името.

Неочакваната реакция на Едгар го вбеси. Пое дълбоко дъх и се опита да се успокои.

– Джон Фокс. Джони Фокс.

---

5. Игра на думи: Шарп – остър, схватлив, умен. – Б. пр.

– Дяволите го взели, сигурно има хиляди джонфоксовци! Имаш ли дата на раждане?

– Да. – Продиктува я.

– За какво ти е притрябвал?... Как я караш, приятелю?

– Много весело. Друг път ще говорим. Ще го пуснеш ли в машината?

– Казах вече, че ще го направя.

– Хубаво. Знаеш номера на мобифона ми, нали? Ако не успееш да се свържеш, остави съобщение вкъщи.

– Стига да намеря време.

– Какво? Нали каза, че нямаш спешна работа?

– Така е, но ти май забравяш, че все пак работя. Не мога да търча напред-назад по цели дни, за да ти върша разни услуги.

Поразен, Бош сякаш загуби за миг дар слово.

– Да ти го начукам, Джери. Сам ще си свърша работата.

– Хей, Хари, чакай! Не исках да кажа, че...

– Спокойно, всичко е наред. Не си го слагай на сърце. Не желая да те излагам пред новия ти партньор и безстрашен шеф. Нали точно за това става дума? Тъй че няма защо да ми се правиш на чак толкова зает. В момента изобщо не работиш. Тъкмо щеше да си тръгваш, нали? А, чакай, чакай! Сигурно бе на път към кръчмата, за да му дръннете пак по чашка или две със скъпоценния Бърнс, а?

– Хари...

– Приятно прекарване, драги.

Бош сгъна слушалката и замря за момент: трябваше да даде възможност на обзелия го бяс да се уталожить. Телефонът извън в ръката му и той моментално се почувства по-добре. Разтвори го.

– Слушай, съжалявам. Да го забравим, става ли?

От другата страна се възцари продължително мълчание.

– Ало?

Женски глас. Бош се почувства безкрайно неудобно.

– Да?

– Детектив Бош?

– Да, извинявайте. Взех ви за някой друг.

– За кого?

– Кой се обажда?

– Доктор Хинойъс.

– Оо. – Бош затвори очи и червеният вихър на гнева пак го връхлетя. – С какво мога да ви бъда полезен?

– Обадих се само да ви напомня, че имаме уговорка за утре. Три и половина. Ще дойдете, нали?

– Имам ли избор? Няма нужда да ми звъните, за да ми напомнят уговорката между нас – може и да не вярвате, но имам календар, в който записвам ангажиментите си, освен това ръчен часовник, будилник и куп други такива неща!

Усети, че прекалява още докато се пенявеше по телефона.

– Изглежда, ви хванах в неподходящ момент. Ще...

– Така е.

– ... затворя. До утре, детектив Бош.

– До утре.

Той затвори рязко слушалката, пусна я на свободната седалка и запали колата. Пое по „Оушгън Парк“ към „Бънди“, а после нагоре към шосе номер 10. Като наближи надлеза на магистралата, видя дълга опашка от замрели на място коли.

– По дяволите! – изруга той на глас.

Отби в страничното платно и мина под надлеза на магистралата. Пое по „Бънди“ към Уилшир, а после свърна на запад към центъра на Санта Моника. Трябваша му цели петнайсет минути, за да намери свободно място за паркиране близо до пешеходната пътека на улица Трета. От деня на последното земетресение избягваше гаражите на много нива и не искаше пак да се връща към тях.

„Ама че крещящо противоречие – мислеше Бош, докато пълзеше покрай бордюра в търсене на свободно място. – Да живееш в къща, обявена за опасна съборетина, готова всеки момент да се свлече надолу по хълма, а да не ти се влиза в многоетажен гараж!...“ Най-после намери място за паркиране точно срещу порнокиното на около две пресечки от пешеходната алея.

Прекара пиковите часове в бродене нагоре-надолу край ресторантите, кината и магазините, разположени до пешеходната зона. Влезе в „Кинг Джордж“ на Санта Моника, където знаеше, че се заседяват някои следователи от Западното управление на ПУЛА, но не видя нито един познат. После хапна пица от бистро с масички по тротоара и мина край уличен жонгльор, който подхвърляше и ловеше пет касапски ножа едновременно. „Знам как се чувстваш, приятелю...“ – подхвърли му той мислено, докато се отдалечаваше.

Седна на някаква пейка и се загледа в гъмжилото от хора, които се точеха край него. За кратко време стана доста популярен сред просяците наоколо и скоро не му останаха дребни монети и банкноти по един

долар. Върху него бавно се спусна тежката тъмна сянка на самотата, залюля го в черната си люлка... Сети се за Катрин Реджистър: тя бе заявила, че черпи сила от миналото. Бош знаеше, че спокойствие и сила могат да бъдат почерпени и от тъгата. И точно това бе станало с нея, сигурен беше.

Замисли се за стореното от Катрин преди пет години. След смъртта на съпруга вероятно е направила равностметка на живота си и бе попаднала на черна дупка, от която бе изскочил споменът за болката... Изпратила му бе картичката импулсивно: може би с надеждата, че той ще предприеме нещо още тогава – и почти бе успяла. Извадил бе папката с документите по убийството от архива, но не бе намерил у себе си нужната сила – или може би слабост? – за да я отвори...

Смрачи се и Бош тръгна по „Бродуей“ към „Мистър Бийс“, откри свободен стол на барплота и си поръча наливна бира, подсилена с „Джак Даниълс“. В дъното на малък подиум свиреше квинтет, воден от тенор-саксофон. Тъкмо привършваха „Не го прави, докато не пиша“. Веднага го подразни дрезгавият тон на сакса.

Разочарован, отмести поглед от състава и отпи солидна глътка от бирата. Погледна часовника си – задръстванията по магистралата се бяха разкарали, но защо да бърза? Вдигна чашката с уиски, сипа я в халбата и отпи от ужасната смес. Съставът подхвана „Какъв прекрасен свят“, но никой не дръзна да запее – а и кой ли би могъл да се мери с изпълнението на Луис Армстронг? Нямаше значение – знаеше думите наизуст.

Виждам дървета зелени
и рози червени...
Виждам как разпукват
цветовете красиви
за мене и за теб, любими...
И запявам наум:
„Какъв прекрасен свят!...“

Обзе го безкрайна тъга и самотата пак го приласка в познатата прегръдка... Откакто се помнеше, бе все до него – у него... Тихо, постоянно присъствие на всеотдайна майка – на влюбена жена... Обичаше го – защо не й отвърне със същото?... Силвия бе успяла да я отдалечи за малко, но сега тя пак се връщаше – вечна, непреодолима...

Няма страшно: ще се пригоди пак към нея, стига да се затвори найсетне раната от раздялата със Силвия. Може би.

Отиде си преди три месеца, а му изпрати само една-единствена

картичка. Разби хармонията в живота му, отнесе чувството му за сигурност и го остави висящ в пространството. Преди нея работата му бе източник на желязна увереност и стабилност, сигурна и неотменима като залеза над Пасифика. Появи се Силвия и той направи най-смелата маневра в живота си: мина в друг коловоз: постави се в зависимост от човек – от жена... Но някъде бе сбъркал, тя си отиде и душата му се разсипа и разруши като родния град.

Женски глас подхвана думите на песента. Обърна се и видя млада жена, седнала със затворени очи през няколко стола на бара. Тя пееше по-скоро на себе си, но Бош я чуваше.

Виждам сини небеса
и облаци бели,
ярки свети дни
и тъмни свети нощи...
И запявам наум:
„Какъв прекрасен свят!...“

Жената бе с къса бяла пола, тениска и жилетка в ярки цветове – не бе повече от двацет и пет годишна. Стана му приятно, че знае текста. Тя седеше изправила гръбнак, кръстосала крака и се люлееше леко в такт с извивките на саксофона. Вдигнала бе лице с полуотворени устни сред меките кестеняви вълни на косата... Прекрасна беше, почти неземна, изцяло погълната от магията на песента. Макар и нечист, звукът пак я бе обзел и отнесъл духа ѝ надалеч. Бош се възхити на умението ѝ да се отдаде на вълшебството му. Сигурно същия израз вежда приятелят ѝ, докато я люби... Тя притежаваше тъй нареченото спасително лице: надарено с красота и вътрешна сила, то бе като предпазен щит. Каквото и да се случва около нея или с нея, лицето ѝ винаги ще отваря заключени врати и ще ги затваря безопасно зад гърба ѝ. Винаги ще я спасява.

Песента свърши, тя отвори очи и изръкопляска. До този момент никой не беше го правил. А сега всички в бара, включително и Бош, се присъединиха към нея. Ето я силата на спасителното лице. Повтори поръчката и когато я изпълниха, хвърли поглед през рамо към младата жена, но тя бе изчезнала. Обърна се: входната врата тъкмо се затваряше.

В душата му се отвори още една празнота...

8

На път към дома си Бош мина по „Сънсет“ и прекоси целия град. Движението по улиците бе оскъдно – беше доста късно. Пушеше и слушаше новините по радиото. В момента течеше репортаж за откриването на „Грант Хай“ във Вали – училището на Силвия, преди да замине за Венеция.

Едва ли ще се справи с тест за алкохол, ако някой го засече. Когато булевард „Сънсет“ навлезе в Бевърли Хилс, намали дори под ограничението за допустима скорост: ченгетата в този район няма да му простят и към принудителния му отпуск ще се прибавят допълнителни нежелателни украшения.

Сви наляво при каньона „Лоръл“ и пое по виещия се нагоре път. При кръстовището на „Мълхоланд“ се канеше да направи десен завой на червено, но за всеки случай хвърли бегъл поглед наляво – й закова колата на място. От храсталака излезе койот и предпазливо погледна към кръстовището. Животното и Бош бяха сами на шосето.

Койотът бе изпостаял и проскубан, изтощен от борбата за оцеляване в градски условия. Изпаренията от растенията пречупваха светлината от уличните лампи и обгръщаха силуета на койота в странно синкаво сияние. Той огледа напрегнатото колата на Бош и за миг очите му отразиха отблясъка на стоповете. Стори му се, че койотът гледа право в него. После животното се обърна бавно и синкавото сияние го погълна.

Зад него се появи кола и водачът нетърпеливо натисна клаксона: светофарите даваха зелено. Бош махна с ръка и сви по „Мълхоланд“. Но веднага отби встрани, спря и излезе от колата.

Притрепервайки от нощния хлад, прекоси кръстовището към мястото, където бе зърнал синия койот. Не беше съвсем наясно какво точно прави или защо го прави, но не се страхуваше. Искаше му се само да го види още веднъж. Спря на ръба на стръмния склон и се взря в непрогледния мрак на дола – около него се стелеше синкава мъгла. Зад гърба му мина кола и когато шумът от мотора й заглъхна, Бош напрегнато се ослуша и огледа: нищо, само това приказно синкаво сияние и тишина. Койотът си беше отишъл. Върна се в колата и продължи по „Мълхоланд“ и „Удру Уилсън“ към дома си.

По-късно лежа дълго време в леглото след още няколко бири, пушеше последната цигара за деня и се вираше невиждащо в тавана. Не

бе загасил лампите, но мислите му го бяха отнесли в тъмната, свята нощ при синия койот и жената със спасителното лице. После всички заедно потънаха в мрака на съня.

Бош се събуди преди зазоряване. Последната цигара снощи едва не го бе отпратила на оня свят: заспал бе с нея и изгаряща болка го бе измъкнала рязко от дебрите на съня. Превързал бе пострадалите си пръсти и се бе опитал безуспешно да заспи отново. В пръстите му пулсираше болка и непрекъснато му напомняше за безброй разследвани случаи в миналото на самозапалили се пияндета, заспали с цигара в ръка точно като него. Питаше се какво ли ще каже Кармен Хинойъс за тази издънка. Какъв по-ясен симптом за стремеж към саморазрушение?

Накрая, когато бледата светлина на зората започна да се процежда през пердетата, Бош се отказа от напразните опити да поспи още и стана. Докато сутрешното му кафе завираше в кухнята, отиде в банята, за да смени превръзките. Притисна новите марли към раните, погледна се в огледалото и забеляза тъмните сенки под очите си.

– Господи... – въздъхна той, – какво, по дяволите, ми става напоследък?

Седна на задната веранда с чаша силно кафе в ръка, вгледан в смълчания град. Той бавно отърсваше съня: сякаш поемаше дъх, преди да се впусне в тревожната треска на още един напрегнат ден. Въздухът бе хапливо студен, от невидимите в мъглата дървета в прохода се издигаха землиста миризма на евкалипт. Сред сивите талази на мъглата едва се очертаваха причудливите силуети на хълмовете. Наслаждава се на зората почти час, запленил от величието на панорамата, разстлала се пред погледа му.

Едва когато влезе за втора чаша кафе в къщата, забеляза червения сигнал на телефонния секретар. Снощи бе пропуснал две съобщения, получени вероятно вчера. Пусна ги.

– Бош, обажда се лейтенант Паундс, вторник, в три и тридесет и пет. Уведомявам те, че докато си в принудителен отпуск и докато... въ... се реши положението ти в отдела, си длъжен да върнеш служебния автомобил в гаража на управлението. Тук имам описан „Шевролет Каприз“ на четири години, номер едно-А-А-три-четири-нула-две. Веднага направи нужното за връщане и предаване на служебния автомобил. Това нареждане е в съответствие с разпоредбите на вътрешния правилник, точка три, тире, тринадесет. Неизпълнението ще предизвика временно отстраняване, глоба или/и уволнение. Повтарям още веднъж, това е

заповед от лейтенант Паундс, сега вече три и тридесет и шест, вторник. Ако в съобщението има нещо неясно, свържи се с мен в служебния ми кабинет. Край.

Секретарят отчиташе, че съобщението в действителност бе оставено в четири следобед във вторник – вероятно точно преди Паундс да си тръгне за вкъщи. „Скапан задник!“ – помисли Бош. Колата така или иначе нищо не струваше. Да я взема, щом я иска.

Второто съобщение бе от Едгар.

– Хари, там ли си? Едгар се обажда... Слушай, да забравим днешния разговор, става ли? Честно. Аз се държах като пън, ти се държа като дърво, и двамата бяхме дървеняци – хайде да го забравим, а? Каквото и да стане с нас като партньори, аз съм ти адски задължен, приятелю. Ако някога пак се направя, че съм го забравил, забий ми едно дясно кроше, както направи днес. А сега, лошата новина. Проверих всичко за този Джони Фокс. Резултатът е нулев. Няма нищо нито в Националния архив на криминалните досиета, нито в Регистъра на националните затвори или Управлението на текущата работна сила, нито в институциите за поправителен труд или в архива на заповедите за арест. Всичко пробвах. По всичко личи, че този тип е чист, ако е жив изобщо. Ако наистина няма и шофьорска книжка, има две възможности: или името е фалшиво, или твоят човек отдавна не е между живите. Ами... това е. Не знам с какво си се захванал, но ако ти трябва нещо, звъни... А, сякаш да забравя. Сега е десет и седем, значи можеш да ме намериш вкъщи, ако...

Тук съобщението прекъсваше: Едгар бе надхвърлил определеното време. Бош пренави лентата и наля кафе. Върна се на верандата, питайки се къде ли е сега този призрачен Джони Фокс. Когато не получи никакъв резултат от регистратурата на МПС, бе предположил, че Фокс може и да е в затвора, където не се издаваха шофьорски книжки, пък и не бяха необходими такива. Ала Едгар не беше открил данни за него нито там, нито в останалите направления на националния компютър за картокиране на престъпници. Джони Фокс или бе влязъл в правия път, или бе умрял – както бе предположил и Едгар. Ако трябваше да се хване на бас, Бош би заложил на последното. Хора от типа на Джони Фокс не влизаха в правия път.

Възможно бе да отиде в Градския архив на Лос Анджелис, за да потърси смъртен акт, но ако човек не разполага с точната дата на смъртта, задачата се превръщаше в търсене на игла в купа сено и щеше да му отнеме дни, дори седмици. Преди да го направи, Бош реши да опита полесния начин – лосанджелиският „Таймс“ имаше големи възможности.

Телефонира на Кийша Ръсел, нова репортерка в отдела за полицейска хроника. Амбициозна млада жена, тя още се опитваше да завоюва място под слънцето. Преди няколко месеца се беше опитала да вербува Бош като източник на информация за статиите си. Репортерите обикновено го постигаха с голям брой статии за някое дребно престъпление, незаслужаващо чак такова внимание. Но процесът ги поставяше в непрекъснат контакт с детективите, заети със случая, а едно евентуално задълбочаване на връзките им със следователите можеше да превърне последните в постоянни източници на информация в бъдеще.

За една седмица Ръсел бе написала пет статии за случай на Бош: семейно насилие – съпругът пренебрегва разпореждането за временно ограничаване на контактите, отива в новия апартамент на бившата си жена на булевард „Франклин“, хвърля я от балкона на петия етаж и скача след нея. Докато пишеше статиите си, Ръсел бе в почти непрекъснат контакт с Бош и съобщенията в пресата бяха пълни и изчерпателни. Свършила бе добра работа и бе спечелила уважението му. Но крайната й цел му бе напълно ясна: надеждата й бе тези статии и вниманието й към него да станат основа на продължителна и плодотворна връзка между полицаи и репортер. Оттогава не минаваше и седмица, без да му звънне веднъж или дважд, просто за да побъбрят или да му подхвърли някоя и друга клюка от управлението, която е дочула от друг източник на информация – но първо и преди всичко да зададе дежурния въпрос на репортерите: „Нещо ново?“

Неочаквано за него Кийша вдигна още при първия звън. Изненада се, че я намира толкова рано в службата – смяташе да остави съобщение на секретаря й.

– Бош на телефона.

– Здравей, Бош, как я караш?

– Горедолу. Чула си за мен, нали?

– Знам, че си временно отстранен, но никой не казва защо. Искаш ли да поговорим?

– Не точно сега. Искам да те помоля за една услуга. Ако нещата се получат, ще имаш цялата история. Така се уговаряме по принцип с колегите ти.

– Какво трябва да направя?

– Да отидеш до моргата. – Тя простена. – Имам предвид архива на „Таймс“.

– Това е вече друго нещо. Какво ти трябва?

– Справка за тип на име Джони Фокс – доста стара работа. Кучи

син от петдесетте и началото на шейсетте. Но после следите му се губят. Възможно е да е мъртъв.

– За некролог ли говорим?

– „Таймс“ едва ли ще отпечата некролог за задник като него. Дребна риба според информацията, с която разполагам. Питам се дали няма да изскочи някоя статия във вестника, ако примерно смъртта му е била внезапна.

– Тоест, ако са го очистили.

– Бинго!

– Хубаво, ще го направя.

„И то с охота“ – помисли Бош. Почти виждаше как работи мозъкът ѝ. „Страхотно! Ще му направя тази малка услуга, а после той ще ми снася златни яйца сума време!“ В негов интерес бе да поддържа тази заблуда.

– Какво беше името?

– Джон Фокс или Джони. Сутењор през 1961 година според последното ми сведение за него. Шибаняк на дребно.

– Цвят?

– Бял кучи син на дребно.

– Дата на раждане? С нейна помощ ще пресея излишното, ако попадна на повече от един Джони Фокс. – Продиктува ѝ датата. – Къде да те търся?

Бош ѝ даде номера на мобифона си. Така ще я накара да клъвне още по-здраво: номерът моментално ще се отправи към списъка на източниците ѝ, които пазеше в своя компютър като златни обици в кутийка за бижута. На този номер можеше да го открие по всяко време-изключително ценна придобивка, заради която си заслужаваше да повиси някой и друг час в „моргата“.

– Сега имам среща с редактора – заради нея съм тук толкова рано. Но после ще задвижа нещата, обещавам. Ще ти се обадя веднага щом открия нещо.

– Ако изобщо има нещо.

– То се знае.

Бош затвори телефона и хапна малко замразена тънко нарязана шунка направо от опаковката, която извади от хладилника, и пусна новините. След земетресението бе прекъснал абонамента си за вестника: не искаше Гауди, инспекторът от общината, да го забележи случайно отпред някоя сутрин и да разбере, че някой обитава жилище, определено за събаряне. Началото на деня не предлагаше нищо интересно –

никакви убийства в Холивуд. Явно не изпускаше кой знае какво.

Репортажите за пътната обстановка бяха последвани от странна новина. Октопод от градския аквариум в Сан Педро изважда тръбата за прясна вода с едно от пипалата си – басейнът се изпразва и октоподът умира. Природозащитниците наричаха случилото се отчаян протест на октопода срещу живота в клетка. Бош затвори радиото. В какъв нещастен град живее, щом като дори морските обитатели се самоубиват.

Стоя дълго под душа със затворени очи. Докато се бърснеше по-късно, не можа да се сдържи и пак се вгледа изучаващо в тъмните кръгове под очите си. Сега изглеждаха даже още по-зле и добре се връзваха с кръвясалите от снощното пиене очи.

Остави самобърсначката на умивалника и приближи лице до огледалната повърхност. Кожата му бе бледа като картонена чиния за еднократна употреба от рециклирана хартия. Взираше се в себе си с неясна тъга – навремето го бяха смятали за привлекателен мъж. Но сега изглеждаше изразходван и прекършен. Натрупаните години сякаш го бяха смлели в жестоката си мелница. Приличаше на старците от приютите, периодично намирани мъртви в леглата си. Стори му се, че е по-близо до мъртвите, въпреки че още бе в света на живите...

Отвори огледалната вратичка на шкафчето с медикаменти, за да пропъди отражението си. Хвърли поглед на стъклените полички, върху които имаше какво ли не, и избра пластмасово шишенце с пипета. Впръска обилна доза капки и в двете си очи, избърса излишното с хавлиената кърпа и излезе от банята, без да затваря шкафчето – не искаше пак да вижда лицето си.

Облече бяла риза и сив костюм, сложи любимата си копринена вратовръзка с гладиаторски шлемове. Вече бе започнала да се нищи по ръбовете, но той упорито я носеше два или три пъти седмично. Купил я беше преди десетина години, за да отпразнува назначението си в отдел „Убийства“. Закрепи я с игла, имитация на числото 187: параграфът за убийство в Калифорнийския наказателен кодекс. Докато се занимаваше с тези дейности, самочувствието му се върна, макар и само до известна степен. Почувства се пак цялостен и разгневен, отново готов да се изправи срещу предизвикателствата на света.

Преди да отвори задната врата на холивудското полицейско управление, пристегна механично възела на връзката си. После закричи по коридора към помещението на детективите и по пътеката между бюрата към предната част, където Паундс седеше в кабинет, отделен със стъклени стени от подчинените му. От масите на отдел „Кражби с взлом“ към него рязко се вдигнаха лица, последваха ги лицата от масите на отделите „Въоръжен грабеж“ и „Убийства“. Бош не поздрави никого, въпреки че едва не се закова на място, когато срещна погледа на Бърнс, разположил удобно задник на стола му. И Едгар бе там, но с гръб към вратата и още не го бе забелязал.

Паундс обаче го зърна през стъклената стена на кабинета си и бавно се изправи зад бюрото.

Направи му впечатление бързата подмяна на стъкления панел, който бе разбил миналата седмица. Странна бързина за отдел, в който за смяната на разбито от куршуми предно стъкло на патрулна кола трябваше да минат месеци, изпълнени с бюрократични формалности. Очевидно в отдела съществуваше особена логика при подреждане на задачите по важност.

– Хенри! – из лая Паундс. – Ела тук! – От бюрото пред кабинета скочи възрастен човек и припряно влезе при шефа си. Беше един от цивилните доброволци, предимно пенсионери, наричани от редовните ченгета „Дремещия отряд“. Задачата на Ханари бе да приема телефонните обаждания на гражданите. Бош последва стареца и остави куфарчето си на пода.

– Бош! – заквича Паундс. – Имам свидетели! – Пръстът му се насочи първо към Хенри, после – към стъклената преграда.

Забеляза, че под очите на Паундс още има неизбледнели следи от спукани капилляри, но отокът бе спаднал. Пристъпи към бюрото и спусна ръка в джоба на самото си.

– Свидетели на какво?

– На онова, което си дошъл да направиш – каквото и да е то!

Бош се обърна и измери с очи стреснатия Хенри.

– Изчезвай, старче. Само ще разменя две думи с лейтенанта.

– Хенри, остани където си – заскимтя Паундс. – Искам и ти да го чуеш!

– Паундс, я се скрий! Сигурен ли си, че ще го запомни? Та той дори не може да прехвърли обажданията на вътрешната линия до съответните бюра! – Бош изгледа втренчено Хенри, давайки му да разбере кой владее положението тук. – Ако обичаш, на излизане затвори вратата.

Хенри хвърли плах поглед към Паундс, после чевръсто се изниза от кабинета, затваряйки вратата зад себе си, както му бяха наредили. Бош се обърна към шефа си.

Лейтенантът се смъкна бавно на стола си като котка, снишаваща се пред дебнеш пес. Вероятно смяташе или по-скоро знаеше от опит, че по-безопасно бе да не стои изправен лице в лице с Бош. Хари забеляза отворена книга върху бюрото, протегна ръка да отгърне корицата ѝ и Паундс веднага стреснато се дръпна назад.

– Аха, учим за капитански изпит, а? – Стреси: беше книга за създаване и поддържане на висока мотивация у подчинените, написана от професионален треньор по баскетбол. Напуши го смях. – Паундс, ти наистина си върхът! Трябва да призная, че поне си забавен.

Паундс сграбчи книгата и я натика бързо в едно от чекмеджетата.

– Какво искаш, Бош? Знаеш, че нямаш право да идваш тук. Отстранен си.

– Ти ме повика, забрави ли?

– Нищо подобно.

– Колата, Паундс. Искаш шибаната кола, нали?

– Наредих да я върнеш в гаража, а не да идваш тук! Изчезвай!

По лицето му плъзна гневна червенина. За разлика от него Бош бе запазил пълно самообладание – добър знак. Изглежда, се измъкваше от стресовото напрежение. Извади ръка от джоба си с ключовете на колата и ги пусна на бюрото.

– Паркирана е до вратата на отрезвителното. Прибери си бракмата, щом я искаш. Но ти ще я прекараш през прегледа в гаража. Това не е работа за ченге, а за бюрократ като тебе.

Вдигна куфарчето си, обърна се и отвори вратата със замах. Тя се извъртя, удари се шумно в стъклената стена и целият офис се разтресе, но нищо не се случува. Заобиколи бюрото отпред, подхвърли мимоходом: „Извинявай, Хенри“, без да го погледне, и пое по коридора.

Няколко минути по-късно стоеше на тротоара на „Уилкокс“ пред сградата на полицейското управление и чакаше таксито, повикано по мобифона. Пред него спря сив „Каприз“, почти близък на колата, която току-що бе върнал. Прозорецът се плъзна надолу: Едгар, ухилен до уши.

– Превоз, ветеране?

Бош се качи.

– На „Ла Бреа“ близо до булеварда има представителство на „Херц“.

– Знам.

Потеглиха мълчаливо, но след малко Едгар избухна в смях, поклащайки глава.

– Какво ти става?

– Бърнс, драги. Едва не напълни гащи, докато беше при Паундс. Изглежда, реши, че щом свършиш с Паундс, ще изриташ шибания му задник от стола си. Смотан нещастник.

– По дяволите, трябваше да го направя. Сериозен пропуск.

Отново се възцари мълчание. Движеха се по „Сънсет“ и приближаваха „Ла Бреа“.

– Хари, ти май трудно се сдържаш, а?

– Май да.

– Какво е станало с ръката ти?

Бош се втренчи в превръзката.

– Аа... Халосах се миналата седмица, докато работех по верандата. Видях звезди по пладне – болеше адски.

– Внимавай, друже, не се пъхай между шамарите. Знаеш, че Паундс има властта да ти причини по-ужасна болка.

– Вече го направи.

– Хари, той е само още един книжен червей, още един нещастен скапаняк. Защо просто не го оставиш на мира? За какъв дявол си се вкопчил в него?

– Дрънкаш като психоаналитичката ми. Защо ли не проведеш с теб задължителния едночасов разговор с нея днес? Какво ще кажеш?

– Вероятно и тя иска да те вразуми.

– Още една грешка: трябваше да дочакам таксито.

– А според мен трябва да се огледаш, да разбереш кои са ти приятели и поне веднъж да се вслушаш в съветите им.

– Стигнахме.

Едгар намали пред агенцията за даване на коли под наем и Бош скочи от колата в движение.

– Хари, чакай малко. – Бош го погледна през рамо. – Каква е тази работа с Фокс? Кой е този тип?

– Колкото по-малко знаеш, толкова по-добре за тебе, Джери.

– Я не ме будалкай!

Бош погледна куфарчето си, в което призивно звънеше мобифонът,

после вдигна очи към Едгар.

– Благодаря за превоза.

Затръшна вратата на колата и му обърна гръб.

Обаждаше се Кийша Ръсел от „Таймс“. Открила в архивата малка статия с името на Фокс, но настояваше да се срещнат, за да му я даде лично – част от играта, начин да се затвърди споразумението между тях. Погледна часовника си: имаше достатъчно време за среща с нея. Покани я на обяд в „Пантри“.

Около час по-късно Кийша вече го чакаше в сепарето до касата.

– Закъсна – отбеляза тя.

– Извинявай, налагаше се да наема кола.

– Взели са ти служебната? Положението май е сериозно.

– Хайде да не го обсъждаме сега.

– Съгласна. Знаеш ли кой държи това място?

– Кметът. Но фактът не се отразява на храната, уверявам те.

Тя присви устни и се огледа гнусливо, сякаш наоколо гъмжеше от хлебарки. Кметът бе републиканец, а вестник „Таймс“ се беше ориентирал към кандидата на демократите. Освен това кметът подкрепяше полицията-истинско нещастие за криминалните репортери: къде е интригата? Един репортер е щастлив, ако общината ври и кипи от вътрешни ежби и скандали. Това правеше нещата далеч по-интересни.

– Съжалявам – извини се Бош, – Трябваше да предложи „Горки“ или някое друго, по-либерално място.

– Майтап, Бош. Не се връзвай.

„Не е на повече от двайсет и пет“ – реши Бош. Кийша бе грациозна чернокожа жена с приятно излъчване. Сигурно не беше родена в Лос Анджелис – в говора ѝ се улавяше мекият акцент на Карибите, въпреки явните ѝ опити да го преодолее. В устата ѝ името му звучеше почти екзотично – отглас от песен на морски прибой. Нямаше нищо против да го нарича директно на фамилия, макар че едва надхвърляше половината от годините му.

– Откъде си, Кийша?

– Защо питаш?

– Интересно ми е, нали сме екип. Искам да знам с кого работя.

– Дойдох от Ямайка, когато бях само петгодишна. Завърших Университета на Южна Калифорния. А ти?

– Тук съм роден и тук съм живял цял живот.

Нямаше смисъл да споменава петнадесетте месеца, когато бе във

Виетнам, и другите девет, прекарани в тренировъчния лагер в Северна Каролина.

– Какво се случи с ръката ти?

– Нараних се, докато се правех на дърводелец въщи. Прекалено много свободно време имам сега, нали знаеш... Опитвах се да го позапълня с това-онова... А ти как се чувстваш на мястото на Бремер в полицейската хроника? Хванал беше корени там, бедният.

– Знам. Признавам без бой, не е лесно. Но ще се справя лека-полека. Създавам полезни връзки, стъпвам на крака. Надявам се и ти да се наредиш между приятелите ми, Бош.

– Може и да стане. Я да видим какво си донесла.

Тя постави кафява папка на масата, но преди да успее да я отвори, до тях се изправи келнерът – възрастен, плешив мъж с напомадени мустаци. Кийша поръча яйчена салата, а Бош – препечен хамбургер с пържени картофи. Кийша се смръщи неволно и той веднага се досети защо.

– Вегетарианка ли си?

– Да.

– Извинявай. Следващия път ти ще избираш ресторанта.

– Правилно.

Кийша отвори папката и вниманието му бе привлечено от многоцветните гривни от сплетени конци на лявата ѝ ръка. Папката съдържаше копие на малка вестникарска статия. Размерът ѝ му подсказа, че пред него се намираше вероятно една от онези истории, които смотаваха на задните страници.

– Смятам, че този е твоят човек. Възрастта съвпада, но не отговаря на описанието ти – нарече го бял кучи син, нали?

Бош зачете статийката от 30 септември 1962 година.

„СЛУЖИТЕЛ НА ПРЕДИЗБОРНА КАМПАНИЯ ЖЕРТВА НА БЕЗОТГОВОРЕН ШОФЬОР Монти Ким, шатен репортер на «Таймс»

От полицията съобщиха, че двацет и девет годишен сътрудник на предизборната кампания за районен прокурор бе блъснат смъртоносно в събота от автомобил, движещ се с превишена скорост в Холивуд.

Жертвата е разпозната: Джони Фокс, живущ на улица «Айвар», Холивуд. Според полицейската сводка Фокс е разпространявал агитационни материали в подкрепа на евентуалния бъдещ

областен прокурор Арно Конклин на ъгъла на булевард «Холивуд» и «Ла Бреа», когато е бил блъснат от кола, движеща се с голяма скорост.

Когато е бил прегазен, Фокс е пресичал пътното платно около два следобед.

Властите съобщават, че според следствието Фокс е починал на място и колата е влачила тялото му още няколко метра.

След облъсъка тя е намалила за момент, но после водачът увеличава скоростта. Според очевидци колата се е понесла с много висока скорост на юг по «Ла Бреа». Свидетелите не са дали категорични показания за марката и модела ѝ. Следствието не е приключено.

Според председателя на предизборния щаб на Конклин, господин Гордън Мишел, Фокс се е присъединил към екипа преди седмица.

Свързахме се с господин Конклин, който в момента е в Отдела за специални разследвания към Прокуратурата и е подчинен на настоящия областен прокурор, Джон Чарлс Сток. Господин Конклин заяви, че не познава лично Фокс, но изрази съжаление за смъртта му. Кандидатът отказа допълнителни коментари по случило се.“

Бош се втренчи замислено в краткото съобщение.

– Този тип, Монти Ким, още ли работи за вестника?

– Да не си откачил? Та това е било преди сто години! По онова време в редакцията са се мъдрели само бели задници с бели ризи и вратовръзки. – Бош погледна собствената си риза, после нея. – Извинявай... Ким не е при нас. А и името Конклин нищо не ми говори – вихрил се е тук доста преди моето време. Избрали ли са го?

– Да. Дори е изкарал май два мандата, после се е кандидатирил за щатски прокурор, но са му духнали под опашката или нещо такова. По онова време и аз не бях тук.

– А каза, че цял живот не си мърдал от Лос Анджелис.

– Нямаше ме около две години.

– Виетнам?

– Да.

– Интересно... Много ченгета на твоите години са били там. Сигурно е било страшно... Хей, затова ли всички станяхте ченгета? Носталгия по оръжията, а?

– Как позна?

– Не го вземай навътре, пошегувах се... Дали Конклин е все още жив? И да е, сигурно гони годинките на Метусаил⁶... Но Мител още се навърта наоколо – знаеш го, нали? Нищо чудно сега да набива с кмета в някое от съседните сепарета.

Усмихна се, но той не подхвана шегата ѝ.

– Знам, че е важна клечка. Какво говорят за него?

– За Мител? Разни-разнообразни. Шеф на голяма адвокатска фирма в центъра, приятел на губернатори и сенатори, също и на други влиятелни личности. Напоследък чух, че движи финансирането на кампанията на Робърт Шепърд.

– Робърт Шепърд? Оня от бизнеса с компютри?

– Да, компютърният магнат. Не четеш ли вестници? Шепърд иска да се кандидатира, но не му се пръскат собствени пари и Мител организира фонд за набиране на средства за кампанията му.

– Кампания за какво?

– Господи, Бош, да не падаш от Марс? Като не четеш вестници, поне телевизор нямаш ли?!

– Не подскачай, Кийша – зает бях с други неща. Та за какво се кандидатира?

– Вероятно като всеки егоцентричен маниак се цели в президентското кресло. Засега още е на етап влизане в Сената. Исква да е независим. Заявява, че републиканците били много десни, демократите – прекалено леви. А той бил точно по средата. Доколкото разбирам, само Мител може да събере средства за независима кампания.

– Ясно. Мител иска да влезе в Белия дом.

– Бинго!... Я чакай! Защо се интересуваш толкова от него? Аз съм полицейски репортер, а ти – ченге. Къде е връзката между Гордън Мител и това тук?

Посочи копие на статийката и Бош осъзна, че бе попрекалил с въпросите.

– Опитвам се само да наваксам – измъкна се той. – Както сама разбра, не чета вестници.

– Става дума само за един вестник – отговори тя с усмивка. – Ако те спипам с някой брой на „Дейли Гнус“ в ръка, мисли му.

– Разяреният бик е като божа кравичка пред пренебрегнатия репортер, а?

---

6. Библейски старец на 900 години. – Б. пр.

– Позна.

Реши, че е приспал подозренията й. Взе копието.

– Нямаше ли нещо повече по случая? Не са ли арестували някого?

– Изглежда, не.

– Да задържа ли копието?

– Разбира се.

– Ще се разходиш ли до „моргата“ още веднъж?

– За какъв дявол?

– Конклин. Публикациите за него.

– Добре ли чувам? Бош, те ще са стотици! Нали каза, че човекът е изкарал цели два мандата!

– Интересуват ме само онези преди избирането му. А ако имаш време, измъкни и нещо за Мител.

– Не ти ли се струва, че искаш прекалено много? Ако в редакцията разберат, че измъквам статии от архива за ченге, животът ми ще се стъжни. – Тя се нацупи престорено, но Бош не се поддаде на провокацията. Кийша му беше ясна като бял ден. – За какво е всичко това, Бош? – Той замълча. – Ясно, няма да стане... Имам две интервюта за днес следобед и трябва да тръгвам. Ще помоля обаче някой от архива да събере статиите и да ги остави в плик на твоето име при охраната на рецепцията. Никой нищо няма да разбере. Става ли?

Бош кимна. Няколко пъти се беше срещал с репортери в „Таймс Скуеър“ и познаваше добре сградата на вестника. По размер наподобяваше жилищен блок и имаше две фойета. В центъра на приемната откъм входа на ъгъла на Първо авеню и „Спринг“ се намираше огромен въртящ се глобус, символ на непресекаващия новинарски поток от цял свят.

– Как така на мое име? Животът ти няма ли да се стъжни? Приятелски връзки с ченге, ала-бала?

Тя посрещна сарказма му с очарователна усмивка.

– Не плачи за мен, Бош. Ако се стигне до неудобни въпроси, ще отговоря, че инвестирам в бъдещето. Приятелството е двупосочна улица, не забравяй.

– Не се безпокой. Имам слонска памет.

После се приведе напред и доближи лице до нейното.

– Искам и ти да запомниш нещо. Не обяснявам защо ми е нужно всичко това, тъй като и аз самият не знам точно какво означава – ако въобще означава нещо. Не любопитствай прекалено. И не звъни насам-натам. Можеш да забъркаш голяма каша и двамата да пострадаме. Ясно ли

е?

– Ясно.

Напомадените мустаци се материализираха до масата с поръчките им.

12

– Днес сте подранили. Да приема ли, че сте дошли тук с желание?

– Не е задължително. Случи се да обядвам в центъра с приятелка и беше удобно да намина сега.

– Радвам се, че сте излизали с приятелка. Намирам го за много хубаво.

Кармен Хинойъс седеше зад бюрото с разтворен бележник отгоре, сплела пръсти върху него. Отстрани изглеждаше, като че ли нарочно се въздържа от каквито и да било движения, които биха могли по някакъв начин да нарушат потока на разговора.

– Какво е станало с ръката ви?

Бош се втренчи в превръзката.

– Ударих я с чука, докато работех по къщата.

– Съжалявам. Боли ли много?

– Ще оживея.

– Защо сте така официално облечен? Не е нужно да го правите заради срещите ни тук.

– Просто навик. Така се обличах, когато ходех на работа. Дори и когато не ходя на работа, пак се обличам така.

– Разбирам.

Предложи му кафе или вода, но Бош отказа и двете и доктор Кармен Хинойъс пристъпи към съществената част на срещата им за деня.

– За какво желаете да разговаряме днес?

– За каквото и да е. Вие сте шефът.

– Предпочитам да не гледате на общуването ни по този начин. Не съм ви шеф, детектив Бош, а само човек, чиято задача е да ви помогне да се отпуснете, да се разтоварите, да споделите вътрешното си бреме. – Бош замълча. Не се сещаше какво би могъл да обсъжда охотно с нея. Кармен Хинойъс почуква с писалката по жълтата папка няколко минути и пак пое щафетата. – Никакви предложения, така ли?

– Нищо не ми идва наум.

– Хайде тогава да поговорим за вчера. Когато ви напомних уговорената за днес среща, бяхте разстроен от нещо. Тогава ли си ударихте ръката?

– Не. – Той пак замълча, но и тя не каза нищо и Бош реши да отстъпи малко. Трябваше да признае, че лекарката му харесваше:

поведението ѝ не бе заплашително, нито високомерно и той бе започнал да вярва, че наистина иска да му помогне. – Малко преди да се обадите, бях разбрал, че партньорът ми ще работи с друг човек... Вече са ме заменили.

– Как се почувствахте?

– Нали чухте. Бесен – като всеки друг на моето място. Обадох се на партньора си и той се държа с мен като прочетен вчерашен вестник. А откакто сме заедно, научи от мен толкова неща... Заболя ме.

– Разбирам.

– Не, не разбирате! Трябва да сте от другата страна на това бюро, за да виждате нещата през моите очи!

– Имате известно право, признавам. Но мога да изпитам поне съпричастие, нали? Струва ми се обаче, че би трябвало да очаквате подобно развитие на нещата. Доколкото знам, обичайна практика в полицията е детективите да работят по двойки. В отпуска сте за неопределено време и изглежда напълно логично ръководството на отдела да назначи заместник, независимо дали за постоянно или само временно.

– Може би...

– Не е ли по-безопасно да се работи по двойки?

– Вероятно.

– Какво подсказва личният ви опит? Не се ли почувствахте по-спокоен, когато работехте с партньор?

– По-спокоен бях.

– В такъв случай е станало нещо неизбежно и неоспоримо, а вие сте го посрещнали с гняв.

– Побеснях заради начина, по който ми го съобщи и се отнесе с мен, когато му се обадох. Почувствах се изолиран – вън от играта. По-молих го за една услуга, а той...

– Той какво?

– Поколеба се. А се предполага, че партньорите са едно цяло и стоят плътно един до друг като... като съпрузи, може би... въпреки че никога не съм бил женен.

Тя записа нещо в бележника си и Бош се зачуди какво токова важно бе казал.

– Изглежда, трудно понасяте провалите, детектив Бош.

Изявлението ѝ мигновено събуди гнева му, но той успя да го потисне: не искаше да доказва правотата на извода ѝ с ненавременен избухване. Нищо чудно да прибегва до професионален трик, за да го предизвика. Постара се да се успокои.

– Кой ги понася леко? – подхвърли той с овладян глас.

– За всички е трудно, но в различни степени. Били сте във Виетнам, нали? Виждали ли сте бойни действия?

– Дали съм вижда бойни действия ли? Да – бил съм сред тях и дори под тях! Защо всички винаги задават този въпрос? Сякаш съм отишъл там на кино, по дяволите!

Тя мъча дълго време с писалка в ръка. Стори му се, че просто изчаква клокочещият котел на гнева му да прекипи. Бош махна с ръка, опитвайки се да се извини така за невъздържаността си и същевременно да й даде да разбере, че отдавна е захвърлил преживяното във Виетнам зад гърба си. За по-сигурно се извини и на глас.

Тя не реагира, втренчила смущаващ поглед в него. Бош не издържа, извърна глава и огледа механично лавиците с книги, огънати под тежки томове в кожена подвързия.

– Извинявайте. Нахлух в болезнена област – обади се тя най-после. – Причината бе...

– Нали точно тази е целта на занятието тук? Притежавате разрешително за нахлуване и се възползвате от него. Какъв е шансът ми срещу вас?

– Примирете се тогава – отвърна тя строго. – Веднъж вече минахме през същото. Разберете, налага се да говорим за вас, за да ви помогна да се върнете на работа! Подайте ми ръка, за да постигнем най-сетне някакъв напредък!... Споменах войната, защото исках да попитам дали сте чували за посттравматичния стресов синдром.

Погледна я отново в очите – прекрасно знаеше какво ще последва.

– Да, чувал съм.

– В миналото са го смятали главно за следвоенен проблем. Но истината е, че той може да се прояви в стресово обкръжение от всякакъв род и вид. Опасявам се, че вие сте христоматиен пример от плът и кръв на този синдром.

– Господи... – почти простена Бош, поклащайки глава. Извъртя се на стола, за да не вижда нито нея, нито лавиците с книги, и се взря невидящо в безоблачното небе през прозореца. – Седите си тук, в кабинетите, и нямате представа за... – Не довърши мисълта си, поклати глава и неволно разхлаби възела на вратовръзката. Стори му се, че се задушаваша.

– Ще ме изслушате ли, детектив Бош? Нека просто се вгледаме във фактите. Можете ли да се сетите за по-стресов живот от битието на полицейски служител в този град през последните няколко години? Вие

сте непрекъснато разпънат на кръст между напрежението и злото, безредниците, пожарите, наводненията, земетресенията! Всеки полицай може да опише в книга способите за овладяване на стреса и/или за трагичния му триумф.

– А къде останаха пчелите-убийци?

– Говоря сериозно.

– Аз също. Имаше репортаж по новинарската емисия.

– При всяко едно от тези бедствия кой е в центъра на ужаса всеки път? Полицейските служители. От тях се очаква да реагират, те не могат да си позволят да останат вкъщи, да се скрият под леглото и да изчакат, докато всичко свърши. Да преминем от това обобщение към конкретния случай – към вас, детектив Бош. Вие сте били на предната линия при всички кризи. Освен това по същото време ви се е налагало и да се справяте с преките си служебни задължения в отдел „Убийства“ – отделът с най-силен стрес. Колко случаи на убийство сте разследвали през последните три години, детектив?

– Не търся извинение или оправдание – вече заявих, че обичам работата си, а тя няма нищо общо с масовите безредици или...

– Колко трупа сте виждали? Ако обичате, отговорете на въпроса ми. Колко? На колко вдовици и майки сте съобщавали за мъртвите им съпрузи и деца?

Бош разтри бавно с длан лице. В този миг му се искаше някак да се стопи, да се скрие от нея, да избяга...

– Много – прошепна накрая.

– Повече от много...

Бош въздъхна шумно.

– Благодаря ви за отговора. Изредих социалните, културните и дори геоложките проблеми на този град само за да изтъкна огромното напрежение, на което сте подложен всекидневно. При това без да споменавам Виетнам и скорошната загуба на романтична връзка. Но каквито и да са причините, рано или късно симптомите на стреса се проявяват. Те са на лице, ясни като бял ден. Вашата нетърпимост, неспособността ви да приемате разумно провалите, обичаен спътник на малкия ни човешки живот – нападението над вашия началник. – Направи пауза, но Бош не каза нищо: имаше чувството, че още не беше свършила, и се оказа прав. – Отказът да напуснете безнадеждно разрушен дом не е ли израз на вътрешна съпротива срещу нещата, които ви се случват? Погледнете се в огледалото – отдалеко личи, че прекалявате с алкохола... А ръката ви? Заспали сте с цигара в ръка, детектив Бош, не сте се ударили. Това е

рана от изгаряне – готова съм да заложа разрешителното си за работа. – Кармен Хинойъс извади шише вода и две пластмасови чаши. Напълни ги и побутна едната към него – жест на помирение. Бош я гледаше мълчаливо, напълно изтощен и разбит, но и възхитен от демонстрацията на професионализъм, на която стана свидетел. Доктор Хинойъс отпи глътка вода и продължи: – Диагнозата ви е посттравматичен стресов синдром. Но при вас конкретно има още един проблем. Думата „пост“ означава, че периодът на стрес е отминал. Тук случаят не е такъв. За полиция в Лос Анджелис този период никога не свършва. Хари, ти живееш непрекъснато в тенджерата под налягане. Имаш болезнена нужда от отдиш, от време на възстановяване. Не се съпротивлявай на тази отпуската, а се възползвай пълноценно от нея, за да се спасиш. Този е най-добрият съвет, който бих могла да ти дам.

Бош отново въздъхна тежко и вдигна привързаната си ръка.

– Запазваш си разрешителното.

– Благодаря. – Отдъхнаха за миг, после тя продължи успокоително: – Добре е да знаеш, че не си сам. В твоето състояние няма нищо унижително, нищо срамно. През последните три години рязко се увеличи процентът на полицейски служители със стресов синдром. Отделът по поведенческа психология дори поиска от общината още пет щата за психолози. Личната ни натовареност се е увеличила почти двойно за последната година в сравнение с 1990. Наричаме тези състояния „Блу ангст“ – депресивна тревожност. Тя може да се развие в страхова невроза или дори фобия. Този е проблемът ти, Хари.

Бош се усмихна и поклати глава все още вкопчен по инерция в отрицанието.

– „Блу ангст“. Звучи като заглавие на роман от Уамбо⁷, нали? – Тя не отговори. – Искаш да кажеш, че няма да се върна на работа.

– Съвсем не! Исках да кажа, че ни предстои много работа.

– Чувствам се така, сякаш току-що ме е нокаутирал световният шампион по бокс. Хей, някой път ще ми помогнеш ли да изтръгна признание от някой внезапно онемял кучи син?

– Казаното дотук е само началото, повярвай ми.

– Какво искаш да направя?

– Искам само да приемаш срещите ни, да не гледаш на тях като на някакъв вид наказание. Искам да работиш с мен, а не срещу мен. Когато разговаряме, желая да говориш за каквото ти хрумне, без задръжки. И

7. Джоузеф Уамбо – известен автор на полицейски романи. – Б. пр.

още нещо. Не искам да ставаш пълен въздържател, но трябва да ограничиш пиенето. Знаеш, че въздействието на алкохола продължава дълго след консумацията му.

– Ще се опитам. Това се отнася за всичко. Ще се опитам.

– Не искам нищо друго от теб. Момент, хрумна ми още нещо. Имам отменена среща за утре в три. Ще дойдеш ли? – Бош се поколеба. – Изглежда, най-после се сработихме и е хубаво да се възползваш от тази възможност. Колкото по-бързо приключим тук, толкова по-скоро ще се върнеш на работа. Какво ще кажеш?

– В три?

– Да.

– Добре, ще дойда.

– Чудесно. Да се върнем на разговора ни. Защо не започнеш с нещо, за което имаш желание да поговорим?

Бош взе чашата с вода и отпи, без да отклони поглед от нея.

– Каквото и да е?

– Каквото и да е. Нещо, което става в живота ти, в мислите ти – нещо, за което искаш да говориш.

Той се замисли.

– Миналата нощ видях койот. Близо до къщата ми. А... бях пиан, но го видях, знам.

– Защо тази среща е толкова важна за теб?

Опита се да отговори точно.

– Не знам... Едва ли има много като него из хълмовете около дома ми. Всеки път, щом видя някой от тях, сърцето ми се свива – а ако е последният оцелял? Последният койот. Тревожа се, страх ме е да не се окажа прав... При мисълта, че никога повече няма да видя някой от тях... Не е ли тъжно? – Тя кимна с такова изражение, сякаш бе отбелязал точка в игра с неизвестни за него правила. – Навремето в каньона точно под къщата ми живееше един. Често го виждах там и...

– Откъде знаеш, че е бил „той“? Говориш и за снощния койот в мъжки род. Откъде си толкова сигурен?

– Не съм сигурен. Как да знам дали е мъжки или женски? Просто така го чувствам.

– Добре, продължавай.

– Бъ... той... животното... живееше някъде долу, под къщата ми... Виждах го от време на време. Но след земетресението изчезна. Не знам какво е станало с него. После видях оня снощи. Нещо в мъглата и в осветлението там... все едно че козината му бе синя. Изглеждаше гладен

и... В тях има нещо странно... заплахата и тъгата, вкопчени заедно. Страхувити – и тъжни... Разбираш ли?

– Да, разбирам.

– По-късно мислех за него в леглото и заспах със запалената цигара... А преди да се събудя, имах странно съновидение – сън беше, но все едно че бе наяве. Койтоът беше в него заедно с мен. Бяхме заедно с него като в каньон, или на хълм, не знам точно къде... – Бош вдигна дланта си. – Тогава усетих пламъка. – Тя кимна мълчаливо. – Какво ще кажеш за този сън?

– Не се занимавам често с тълкуване на сънища. Честно казано, не съм убедена в стойността му. За мен е от значение фактът, че го разказа доброволно, с желание – знак, че отношението ти към тези срещи се е променило коренно. Смятам, че очевидно се отъждествяваш с този който. Вероятно малко са полицаите като теб в отдела и ти чувстваш съществуването или мисията си застрашени от изчезване. Каза за койтотите, че били страховити и тъжни едновременно. Същото важи ли и за теб?

Бош отпи от чашата, преди да отговори.

– Намирам успокоение в тъгата.

Двамата поседяха мълчаливо известно време, премисляйки казаното дотук. Тя погледна часовника си.

– Все още имаме време. Има ли нещо друго, което би желал да споделиш? Може би нещо, свързано с тази случка?

Той се замисли над въпроса за миг, после извади цигара.

– С колко време разполагаме?

– Не се тревожи за времето. Искам да те чуя.

– Миналия път спомена за мисията ми в живота. Поиска да размисля над нея. Преди малко пак употреби тази дума.

– Да.

Бош се поколеба.

– Казаното тук е защитено, нали? – Тя се намръщи. – Не се тревожи, няма да стане дума за нещо незаконно. Нищо от казаното тук няма да стигне до Ървинг, нали?

– Нито дума. Това е правило. Както ти казах, накрая подготвям само кратка, обща препоръка за или против възстановяването ти на работа, която давам на заместник-началника Ървинг. Нищо повече.

Бош кимна, поколеба се отново, накрая взе окончателно решение. Ще ѝ каже.

– Говорихме за моята мисия, за твоята мисия и така нататък. И

когато се замислих, разбрах, че наистина имам мисия, но не съм знаел... не, знаех, но не бях я приел-не бях я признал пред себе си. Не зная как точно да го обясня. Може би съм се страхувал или... Не знам. Отлагах я в продължение на много, много години. Но сега вече я приех.

– Хари, не те разбирам – не успявам да следя гърчове на мисълта ти. Ще го кажеш ли направо?

Той се взря в сивия килим под краката си. Нямахте сили да говори и да я гледа в лицето.

– Сирак съм... Не знам кой е баща ми, а майка ми бе убита в Холивуд, когато бях дете. Но никой никога не бе арестуван за убийството ѝ.

– И сега търсиш убице на майка си, така ли?

Погледна я в очите и кимна.

– Това е мисията ми сега.

Изненада се от спокойствието, с което тя прие разкритието му – сякаш го бе очаквала.

– Слушам те.

13

Бош седеше на масата във всекидневната с отворен бележник отпред и копията на статиите от архива на „Таймс“ – Кийша бе изпълнила обещанието си. Статиите бяха разделени на две групи: за Конклин и за Мител. На масата се мъдреше още и бутилка бира, която пиеше като сироп за кашлица. Решил бе да се ограничи до бира на ден. Но пепелникът преливаше от фасове, а над масата се виеше синкав дим. Хинойс не бе споменала нищо за пушенето и той не го бе ограничил.

Но бе говорила много за мисията му. Веднага го беше посъветвала да спре разследването, докато не се стабилизира емоционално и не се почувства готов да поеме последствията от евентуалните разкрития. Отговори ѝ, че вече е късно да се връща назад. И тогава тя бе казала нещо, което го тревожеше дори в този момент.

– Защо не размислиш още веднъж? Трябва да си напълно убеден, че наистина го искаш – беше казала тя. – Подсъзнателно или не, ти вероятно си работил по това убийство през целия си живот: то те е формирало като личност, превърнало те е в човека, който си днес. Неслучайно си полицай – следовател в отдел „Убийства“. Обмисли внимателно нещата. Когато разкриеш убица на майка си, няма ли да отпадне вътрешната нужда да работиш като полицай? Какво ще стане с мотивацията, с мисията ти, със силите, които те пришпорват напред и осмислят днес живота ти? Трябва да си подготвен за подобна реакция. А ако не си, по-добре обърни назад.

В разсъжденията ѝ имаше неоспорима логика. Убийството бе живо, вечно присъствие в тъмните дълбини на съзнанието му, откъдето бе определяло постъпките, отношенията с другите, преценките му... Необлечено във високопарни фрази обещание да открие престъпника-да отмъсти – пулсираше с ритъма на сърцето му, вечно будно. А не само не бе говорил, а дори не бе мислил ясно и конкретно за него! Защото то не бе част от план или добре обмислена програма, а по-скоро... живо зрънце, заровено в подсъзнанието и очаквало търпеливо своя звезден миг. Да, Кармен Хинойс бе вероятно права, но Бош имаше странното чувство, че върши нещо неизбежно-нещо, предначертано от невидима ръка преди много, много години...

Далечен спомен изтика предупреждението на Хинойс настрани: той е под водата с отворени очи, взрян унесено в играта на светлината

над басейна. Но тя изчезва внезапно – между нея и него се изправя неясна фигура и хвърля тъмна сянка върху водата. Той отблъсква слабичко-то си момчешко тяло от дъното и се отправя към нея...

Бош посегна към бутилката с бира и я довърши наведнъж. После пое дъх и насочи вниманието си към копията на вестникарските статии върху масата.

Количеството статии, предложали избора на Арно Конклин за областен прокурор, отначало го изненада. Но после установи, че голяма част от тях бяха обичайните публикации в пресата за процеси с Конклин като обвинител. Те даваха ясна представа за стила му на работа и разкриваха недвусмислено що за човек бе той. Звездата му бе изгряла едновременно в рамките на служебния кабинет и на политическата сцена чрез редица дела, получили широк отзвук в пресата.

Копията бяха подредени в хронологичен ред и започваха с първото успешно обвинение през 1953 година на жена, отровила родителите си и крила трупове в куфари в гаража, докато съседите не се оплакали в полицията от необяснима ужасна миризма месец по-късно. В някои от статиите по случая бяха публикувани пълни изказвания на самия Конклин. Наричаха го „напорист помощник областен прокурор“. Делото бе ранен пример на пледиране за сваляне на отговорност вследствие на душевно разстройство: подсъдимата бе представена от защитата като човек, неспособен да отговаря за действията си. Но броят на публикациите по случая разкриваше бурното обществено негодувание тогава и съдебните заседатели бяха взели единодушно решение само за половин час. Подсъдимата бе получила смъртна присъда и тя утвърждава Конклин на обществената сцена като пазител на обществената сигурност и радетел за справедливост. След произнасянето на присъдата бяха публикували негова снимка по време на интервю: строен, висок, гладко избръснат елегантен мъж с късо подстригана светла коса в тъмен костюм с жилетка. Притежаваше онзи типичен здрав вид на истински американец – за да го придобият, някои актьори плащаха луди пари на специалисти по пластична хирургия. Арно Конклин отговаряше на всички изисквания за американска звезда.

Следваха статии по процеси за убийства, до един спечелени от Конклин. Винаги бе пледирал за смъртно наказание – и го бе получавал. През втората половина на петдесетте Конклин вече е бил старши помощник на областния прокурор, а в края на десетилетието става заместник областен прокурор, една от най-високите служби в прокуратурата. Зашеметяваща кариера в рамките само на десет години!

Сред статиите имаше и документирана пресконференция, която областният прокурор, тогава Джон Чарлз Сток, оглавяваше назначението на Конклин за шеф на Отдела за специални разследвания и му поверяваше прочистването на областта от заплашителните неизброими проблеми с порока. Имаше и цитат от изявлението на прокурора:

„Всички тежки проблеми съм решавал с помощта на Арно Конклин. И пак ще се обърна към него. Ние, хората на Лос Анджелис, искаме да живеем в чист обществен климат и кълна се в Бога, желанието ни ще бъде изпълнено! А на тези, които знаят, че атаката ни е насочена срещу тях, ще дам един съвет – изнесете се! Сан Франциско ще ви приеме. Сан Диего ще ви приеме. Но в Града на ангелите няма място за вас!“

Многобройни статии със сензационни заглавия покриваха период от няколко години: атаки срещу игрални и публични домове, срещу сборища на наркомани и уличната проституция. Около четиридесет подбрани полицианти от всички районни управления в областта били поставени на разположение на Конклин – „Таймс“ ги наричаше вдъхновено „Командосите на Конклин“. Основната им цел бил Холивуд, но бичът на закона пулсира над всички престъпници из цялата област. От Лонг Бийч до пустинята треска на ужас тресяла всички, свързани по един или друг начин с грешните пари на порока – поне според вестникарските статии. Бош бе сигурен, че независимо от геройските напъни на „Командосите на Конклин“ главните фигури на порока са въртели спокойно бизнеса си: на кладата на общественото недоволство са изгаряли само дребните риби – нещастниците от дъното, заменимите наемници.

Последната статия в купчината за Конклин върху масата бе от 1 февруари 1962 година. Тя съобщаваше, че той ще се кандидатира за най-високия пост в Областната прокуратура и разясняваше предизборната му платформа, наблягаща отново върху пълното ликвидиране на пороците от всякакъв вид, застрашаващи сигурността на всяко общество. Направи му впечатление, че част от тържествената реч, произнесена пред старата сграда на съда, всъщност бе добре известна полицейска философия, присвоена от Конклин или от написалия речта му и представена като оригинална идея.

„Понякога ми казват: «Арно, какво толкова си се разпазил? Та това са престъпления без жертви. Толкова ли е лошо да заложеш на кон или да спиш с жена срещу заплащане? Къде е

жертвата?» Е, приятели, ще ви кажа какво лошо виждам в това и кой е жертвата. Ние сме жертвите – всички ние. Когато позволяваме подобен вид дейности, когато само извършваме гръб и отминаваме, губим нещо от себе си, ставаме по-слаби.

Тези така наречени малки престъпления са като счупен прозорец на изоставена къща. Дребен проблем на пръв поглед, нали? Но всъщност не е така. Ако никои не ремонтира счупения прозорец, много хлапаци от улицата ще решат с основание, че могат безнаказано да изпотрошат още няколко прозореца. После ще мине някой крадец и като съзре къщата, ще помисли: «Аха! Тук живеят като в разграден двор и не им пука! Точно такова място търся!» После ще запретне ръкави и ще почне да граби къщите наоколо, докато собствениците им са на работа.

А в следващия миг от същата улица ще започнат да задигат коли. И така нататък и така нататък. Обитателите също ще започнат да гледат с други очи квартала си и ще променят навиците си. «На кого му пука? Защо само аз?» И ще забравят да окосят тревата пред домовете си. Няма да правят забележки на хъшлаците на ъгъла да изгасят цигарите и да се върнат по училищата. Давам ви пример на постепенен упадък, приятели. Немарата ражда немара. Шири се навсякъде из прекрасната ни страна. Промъква се като змия, прониква като плевел, превзема ни!... Заявявам тук, че когато стана областен прокурор, плевелите ще бъдат изкоренени!“

Статията завършваше със съобщението, че предизборният щаб на Конклин ще оглави младият му сподвижник Гордън Мител от Областната прокуратура. Той ще напусне службата си там и веднага ще пристъпи към новите си ангажименти. Бош препрочете статията и вниманието му веднага бе приковано от нещо, пропуснато при първия прочит. Беше във втория абзац.

„За популярния любимец на пресата Конклин това ще бъде първата надпревара за обществен пост. Тридесет и пет годишният ерген, обитател на «Ханкок Парк», заяви, че отдавна е планирал кандидатурата си за този пост и че има пълната подкрепа на оттеглящия се областен прокурор Джон Чарлз Сток, който също направи изявление на пресконференцията.“

Бош намери списъка с имената в бележника си и срещу името на Конклин вписа „Ханкок Парк“ – потвърждение на казаното от Катрин

Реджистър. Пулсът му се ускори: проблясък светлинка в тъмния тунел на изминалите години.

– Шибан лицемер – прошепна той.

Огради името на Конклин в бележника си и разсеяно удебели получения кръг, докато решаваше какво да предприеме по-нататък.

Вечерта преди смъртта си Марджори Лоу бе отишла на прием в „Ханкок Парк“ – Катрин Реджистър твърдеше, че е имала среща там именно с Конклин. След убийството Конклин се бе свързал с детективите по случая, за да уговори среща, но от досието липсваше запис на разговора – ако наистина е имало такъв. Съзнаваше, че всичко това бе просто съвпадение на факти, но за момента то стигаше да затвърди подозренията, надигнали се у него след прочита на папката с документите по убийството. Нещо в този случай не се връзваше. И колкото по-дълго умуваше над него, толкова повече се убеждаваше, че фалшивото звено бе Конклин.

Извади от джоба на самото си малък тефтер с телефонни номера. Занесе го в кухнята и набра домашния телефон на помощник областния прокурор Роджър Гоф.

Харесваха се: зад гърба им се бяха нанизали много дни в съдебната зала по време на процеси, а и двамата имаха страст към тенор-саксофоните и бяха прекарвали нощи наред в джаз-клубове, седнали един до друг зад барплота. Гоф беше обвинител от старата школа – работеше в прокуратурата вече почти трийсет години. Нямахме амбиции нито извън, нито в рамките на службата. Беше като вкаменелост от минала епоха: не се бе уморил да обича работата си. Пред очите му се бе изнизала върволица помощник-прокурори – идваха, изразходваха ентузиазма си и потъваха в някоя корпорация. Но той бе останал. Сега се трудеше в съдебните зали рамо до рамо с обвинителите и обществените защитници, двайсетина години по-млади от него. Но все още държеше фронта и когато се изправеше пред съдебните заседатели и призовеше Божия и обществен гняв срещу обвиняемия, в гласа му пламтеше незасегнатата от годините младежка жар. Това рядко съчетание от безупречност и обикновена честност го бе превърнало в легенда сред гилдията от юристи и правораздаващи. Роф бе един от малцината прокурори, спечелили уважението на Бош.

– Роджър, Хари Бош на телефона.

– Привет, дяволе, как я караш?

– Чудесно. Какво правиш в момента?

– Гледам кабелна като всички. Ти какво правиш?

– Нищо. Спомняш ли си Глория Джефрис?

– Гло... хиляди дяволи! Спомням си я, разбира се! Тя е... да, съпругът ѝ бе парализиран след катастрофа с мотоциклет, нали? – Припомняше си случая, сякаш го четеше в момента от някоя от жълтите си папки. – Писнало ѝ беше да се грижи за него. Така че една сутрин, докато бил още в леглото, тя сяда на лицето му и го задушаваше. И номерът ѝ щеше да мине, ако пътят ѝ не пресече един подозрителен детектив на име Хари Бош, решен да го разчовърка – и успява да намери свидетел, пред когото Глория изтропала всичко. Споделила с него, че горкият човечец я докарал до оргазъм за пръв и последен път, докато берял душа под задника ѝ. Направо ошашави съдебните заседатели!... Какво ще кажеш, паметлив ли съм?

– Страхотен си!

– Та какво за нея?

– Подава молба за съкращаване на присъдата, подготвя нещата. Ще намериш ли време да драснеш няколко реда?

– По дяволите! Кога беше това – преди три или преди четири години?

– Почти пет. Чувам, че изчела Библията. Документите ѝ са задвижени и следващия месец комисията ще разглежда нейния случай. Аз ще напиша писмо, но няма да е зле да има едно и от прокуратурата.

– Не се тревожи, имам стандартен формуляр, набран в компютъра – само сменям името, престъплението и нахвърлям някои от най-отблъскващите подробности. Основната идея е, че престъплението е било прекалено жестоко, за да се взема под внимание Молба за намаляване на присъдата на този етап. Писмото е отлично. Ще го пратя още утре. Обикновено си върши работата.

– Добре. Благодаря.

– Не би трябвало да дават свещената книга на тези жени. Всички се захващат с религията, когато им дойде времето за обжалване. Присъствал ли си някога на изслушвания за намаляване на присъда?

– Един-два пъти.

– Изгуби половин ден, ако нямаш друга работа и особено силно желание за самоубийство. Веднъж присъствах на едно такова изслушване: едно от момичетата Мансън бе на линия, а за големите престъпления изискват лично присъствие, не писмо. И така, отидох аз там и изслушах десетина нещастници, докато чаках моето момиче. Всички цитират Посланията до коринтяните, Откровенията, Матей, Павел, Йоан това, Йоан онова – свят да ти се завие! И хваща дивици, представи си! Честен

кръст! Онези старци в комисията изгълтват тези лайна като топъл хляб!... И сигурно се надървят, докато тия жени се гърчат пред тях една след друга. Ти ме зачекна на тази тема, Хари. Вината е твоя.

– Извинявай.

– Хайде, хайде, не се коси. Нещо ново? Отдавна не съм те виждал в прокуратурата. Защо не наминеш някой ден?

Ето го очаквания въпрос – шанс, небрежно да завърти разговора към Арно Конклин.

– Няма за какво – направо мъртвило... А, да, чакай да те питам нещо. Познаваш ли Арно Конклин?

– Арно Конклин? Познавах го естествено, има си хас! Той ме назначи на работа. Защо се интересуваш от него?

– Прехвърлях някои стари дела, за да освободя място в един от шкафовете, и попаднах на стари вестници, на-тикани най-отзад. Имаше няколко статии за него и се сетих за теб – сигурно е било по времето, когато тъкмо си поемал по житейското си поприще.

– Даа, Арно се опитваше да бъде добър човек. Високомерен беше и понякога се надуваше като пуяк, но според мен беше почтен. Особено като се вземе предвид, че бе едновременно и политик, и юрист.

Разсмя се на собственото си остроумие, но Бош не се присъедини към него. Гоф бе използвал минало време! В гърдите му натежа оловна тежест и едва сега осъзна колко силно бе желанието му за мъст.

– Мъртъв ли е?

Затвори очи. Надяваше се, че Гоф не е доловил отчаяното напрежение, което бе допуснал да се промъкне във въпроса.

– О, не, жив е. Времето, когато го познавах, отдавна е отминало. Тогава бе добър човек.

– Работи ли някъде?

– Ти добре ли си? Та той е вече старец. Пенсионира се отдавна. Веднъж годишно го изкарват на бял свят за банката на прокуратурата: той лично връчва наградата „Арно Конклин“.

– Това пък какво е?

– Парче дърво с медна табелка на него, което се връчва на административния прокурор на годината, ако щеш вярвай. Това е наследството му: ежегодна награда за онзи прокурор, който не е стъпил в съдебната зала цялата година. Винаги я получава някой от шефовете – не ме питай на какви основания го избират. Сигурно според това доколко старателно е лизал задника на областния прокурор през годината. – Бош се разсмя, но не на остроумията на Гоф, а от облекчение: Конклин бе още

жив! – Не е смешно, Бош. Тъжно е, дяволите го взели. „Административен прокурор“ – какво, по дяволите, означава това? Шибано противоречие – алогично съчетание. Напомня ми за Андрию и сценариите му. Върти бизнес с разни хора от това или онова студио, наричани – внимавай сега – „творчески служители“. Ето ти го противоречието в класическия му вид. Май пак успя, Бош – пак ме подкокороса, кучи сине!

Андрию живееше с Гоф, но Бош още не го беше срещал.

– Извинявай, Роджър. Какво означава „изкарват го“?

– Арно ли? Означава точно това. Той е в инвалидна количка и го тикат напред-назад, когато се наложи. Нали ти казах, че е старец вече. Разбрах, че бил в скъп старчески дом в „Парк Ла Бреа“. Все си казвам, че трябва да ида да го навестя някой ден, да му благодаря, задето ме нае на работа тогава. Кой знае, може пък да се вслуша в думите ми и да успее да пробутам някой по-свестен за онази награда.

– Хм, интересна история... Чух, че навремето Гордън Мител му движел нещата.

– А, да. Той беше булдогът пред входната врата. Организираше кампаниите му. Така започна Мител. Е, този вече е подлец от класа... радвам се, че излезе от наказателното право и се захвана с политика. Да се изправиш срещу него в съда бе направо убийствено.

– И аз така съм чувал.

– Каквото и да си чул, спокойно можеш да го удвоиш.

– И него ли познаваш?

– Нито съм го познавал навремето, нито го познавам сега. Умееш да го отбягвам. Освен това, когато влязох в прокуратурата, той вече бе излязъл. Но и тогава още се носеха най-различни слухове. Вероятно в онези ранни дни, когато Арно е бил очевидният наследник на поста и всички са го знаели, е имало доста маневри кой да застане до него. Отначало с кампанията му се захваща някой си Синклер, но една прекрасна вечер чистачката намерила порноснимки под попивателната на бюрото му. Провежда се вътрешно разследване и се установява, че снимките били откъснати от делото на друг прокурор и Синклер опра пешкира. Нещасникът непрекъснато повтарял, че бил натопен от Мител.

– Ти какво мислиш?

– Много вероятно – напълно в стила на Мител... Но кой да ти каже?

Усети, че беше задал прекалено много въпроси за обикновен разговор, подправен с клюки. Ако задълбаше още, Гоф можеше да се усъмни и да се залови да задава въпроси на свой ред.

– Какво смяташ да правиш сега? Зазидал си се там за вечерта или ти се ще да идем до „Каталина“? Чух, че Редман бил в града за участие в шоуто на Лено⁸. Готов съм да се обзаложа на куверта, че той и Бранфорд ще се отбият в късните часове да посвирят.

– Звучи съблазнително, Хари, обаче Андрю в момента приготвя късна вечеря и днес май ще останем вкъщи – той разчита на това. Нали нямаш нищо против?

– Не, разбира се. И аз се опитвам да не търкам лакти по баровете напоследък. Трябва да отдъхна малко.

– Ето едно достойно за възхищение решение! Според мен заслужаваш парче дърво с медна табелка на него!

– Или чаша уиски.

Затвори телефона и се върна на бюрото, за да запише в бележника си получената информация. После придърпа копията на статиите за Мител и се залови с тях. Те бяха от по-късни дати от онези за Конклин – Мител бе извоювал име значително по-късно. Конклин бе първото му стъпало по стълбицата нагоре.

По-голяма част от статиите само споменаваха Мител: посетил този или онзи прием в Бевърли Хилс, бил домакин на благотворителни вечери или такива, свързани с кампания за нещо или за някого. Човекът, осигуряващ парите, важна личност, търсен и от политици, и от благотворители, когато искаха да хвърлят мрежи из богатските райони на Уестсайд. За него явно не е било от значение дали работи за републиканци или за демократи. Славата му нараства, когато започва да върти педала за кандидати на по-високо ниво. Сегашният областен управител бе негов клиент. Към него се прибавяха и куп конгресмени и сенатори от всички западни щати.

Под заглавие „Главният чичко-паричко на президента“ преди няколко години бе напечатан журналистически профил на Мител. Избран бил да осъществи набирането на средства от щата Калифорния за предизборната надпревара за втори мандат на президента. Съобщаваше се, че щатът бил от изключително значение за успешното финансиране на кампанията.

Статията изтъкваше и нещо странно за хора от неговия тип: ненавиждал публичността, бил отшелник във висшите среди на политическата сцена. Мител – човекът в сянка, Сивият Кардинал. Многократно бил отхвърлял предложения за явно сътрудничество от избраните с

---

8. Едно от най-популярните дискуссионни предавания със знаменитости в САЩ. – Б. пр.

негова помощ.

Предпочитал да остане в Лос Анджелис, за да работи в мощната си фирма за финансово право, „Мител, Андерсън, Дженингс и Раунтри“. Но нещата около Мител воняха яко: заниманията-на завършилия Йелския университет юрист, изглежда, имаха много малко общо с правото и закона – едва ли бе припарвал до съдебна зала от години. Тази мисъл подсети Хари за наградата „Конклин“ и на устните му трепна студена усмивка. Мител бе зарязал областната прокуратура, но един ден може би Ще дава мило и драго да се добере отново до нея.

Журналистическият профил бе увенчан естествено със снимка: Мител очаква президента в подножието на стълбите пред самолет № 1 на ВВС. Младежкият му вид изненада Бош. Върна се към текста и провери на колко години е: сега бе едва шейсетгодишен.

Бутна настрани копията и се изправи. Стоя дълго време до плъзгачата се стъклена врата към верандата, загледан в светлинките от другата страна на прохода. Започна да обмисля насъбраната информация с давност трийсет и три години. Според Катрин Реджистър Конклин бе познавал Марджори Лоу. От досието по случая ставаше ясно, че се бе намесил в разследването по неизвестни засега причини. Впоследствие намесата му също бе прикрита, не се знае защо. И всичко това само три месеца преди да обяви кандидатурата си за областен прокурор, и по-малко от година, преди друга ключова фигура за разследването – Джони Фокс – да загине, докато работи в предизборния му щаб.

Мител, шефът на щаба, очевидно е познавал Фокс. „В такъв случай – заключи той логически – всичко, свързано с Конклин, много вероятно е било известно и на Мител, неговия сподвижник и архитект на политическата му кариера.“

Върна се обратно на масата и отново отгърна бележника си на списъка с имената. Този път огради името на Мител. Прииска му се да изпие още една бира, но реши да се задоволи само с цигара.

14

Сутринта Бош се обади в отдел „Личен състав“ на ПУЛА и ги помоли да проверят дали Ено и Маккирик са още на щат. Съмняваше се, но бе длъжен да провери. Би било доста неприятно, ако обърнеше света, за да ги търси, а се окаже, че още се влачат някъде из управлението. Служителят прехвърли ведомостите и му съобщи, че в момента няма действащи полицаи с такива имена.

Пак му се наложи да прибегне до името на оня надут пуяк Паундс. Избра номера на „Регистрация на МПС“ в Сакраменто, даде името на лейтенанта и поиска да го свържат пак с госпожица Шарп. От тона, с който последната изрече „Ало“, разбра, че го беше запомнила добре.

– Госпожица Шарп ли е?

– Нали за нея попитахте?

– Да, така е.

– Значи е госпожица Шарп. Какво мога да направя за вас?

– Исках да сключим примирие, така да се каже. Интересуват ме адресите, отбелязани на шофьорските книжки на още няколко души. И си помислих, че ако се обърна пак към вас, ще съкратя процедурата и ще имаме възможност да възстановим деловите си отношения.

– Драги, по принцип нямаме такива отношения, за да ги възстановяваме. Задръжте за момент, ако обичате.

Тя натисна бутона, преди да успее да й отговори. Линията замлъкна толкова продължително, че Бош се запита дали си струваше да хаби енергия, за да нахендри Паундс по този начин. Най-сетне слушалката бе вдигната от друга служителка и Бош издиктува номера на служебната карта на Паундс, след което й изреди имената на Гордън Мител, Арно Конклин, Клод Ено и Джейк Маккирик. Повтори, че му трябва домашните адреси на разрешителните им за правоуправление.

Пак трябваше да чака. Притисна слушалката към ухото си с рамо и изпържи едно яйце, с което направи сандвич с две препечени филийки бял хляб и студена салца от буркана в хладилника. Изяде го, надвесен над кухненския умивалник. Тъкмо бе избърсал уста и бе налял втора чаша кафе, когато телефонът оживя.

– Извинявайте, че ви забавих толкова.

– Няма нищо.

Сети се, че се прави на Паундс и съжали за любезния си отговор.

Нямало информация и адреси за Ено и Маккитрик, даде му само тези на Конклин и Мител. Гоф се оказа прав: Конклин действително живееше в „Парк Ла Бреа“. Мител живееше над Холивуд на „Херкулес Драйв“ в нов Жилищен район, наречен „Планината Олимп“.

Стреснат от получената информация, Бош забрави играта с Паундс, благодари на служителката и затвори телефона. А сега? Ено и Маккитрик бяха мъртви или бяха напуснали щата. Можеше да получи адресите им от отдел „Личен състав“ на ПУЛА, но ще изгуби цял ден. Вдигна пак телефонната слушалка, свърза се с отдел „Грабежи и убийства“ и поиска да говори с детектив Лерой Рубен. Рубен беше вече почти четирийсет години в управлението и поне половината от тях бе прекарал в този отдел. Възможно бе да знае нещо за Ено и Маккитрик. Освен това обаче може да е чул, че Бош е в принудителен отпуск.

– Рубен на телефона. С какво бих могъл да ви услужа?

– Лерой, обажда се Хари Бош. Какво знаеш?

– Не всичко. Как е свободният живот?

Даваше му да разбере, че знае за временното му отстраняване. Нямахше място за усукване: трябваше да заложи на откровеността, макар и само до известна степен.

– Не е чак толкова зле. За твоє сведение не се въргалям в леглото до обяд.

– Така ли? А за какво ставаш от него тогава?

– Работя по един стар случай, Лерой. Нещо като свободна практика. Опитвам се да издиря два дърти пръча. Възможно е да си чувал за тях. Напуснали са Холивуд.

– Кои са те?

– Клод Ено и Джейк Маккитрик. Спомняш ли си ги?

– Ено и Маккитрик... хм. Не... всъщност, да, спомням си Маккитрик. Той напусна преди... чакай да се сетя... десетина-петнайсет години може би. Върна се във Флорида, мисля. Да, точно така – Флорида. Беше в нашия отдел само година или две, и то накрая. А за другия не си спомням нищо.

– Струваше си да опитам. Ще видя какво мога да открия във Флорида. Благодаря, Лерой.

– Хей, Хари, за какво става дума?

– Нищо особено. Стар случай, който се мотаеше из чекмеджетата на бюрото ми. Малка занимавка, докато разбере как ще се развият нещата около мен.

– Нещо ново?

– Още нищо. Пратиха ме при психоаналитичка. Ако успея да се представя добре пред нея, ще ме върнат. Ще видим.

– Успех. Тук се скъсахме от смях, като чухме какво си сторил с она задник Паундс. Нещастен скапаняк. Добра работа си свършил, момче.

– Дай Боже, да не е чак толкова добра, че да си изгубя работата.

– Ще се оправииш, няма страшно. Мяташ известно време крачолци из Китайския, поотупват ти праха и те връщат обратно на поста. Ще се оправииш, бас държа.

– Благодаря, Лерой.

Бош облече чиста риза и вчерашния костюм, отправи се към центъра на града с взетия под наем „Мустанг“ и прекара следващите два часа в бюрократичния лабиринт. Първо се отби в „Личен състав“ в Паркър Сентър, каза на една служителка какво иска и изчака половин час, за да се появи следващата в йерархията, на която да повтори същото, и да го осведомят накрая, че си е загубил времето, тъй като информацията била в Градския архив.

Прекоси улицата до отбивката за общината отсреща, изкачи стълбите, пресече надлеза и стигна най-сетне до бялата й сграда. Качи се с асансьора до отдел „Финанси“ на деветия етаж, показа служебната си карта на друга чиновничка и помоли за разрешение да говори направо с шефа й, за да ускори процеса.

Чака в преддверието най-малко двайсетина минути, преди да бъде въведен в малък кабинет, наблъскан с две бюра, четири шкафа и няколко кашона на пода. Зад едното от бюрата седеше тлъста жена с бледа кожа и черна коса, бакенбарди и лек намек за мустачки. На попивателната пред нея Бош забеляза петно от храна-явно някой е излял нещо тук преди време. На бюрото имаше още пластмасово шише за газирани напитки с капачка с винт и сламка за многократна употреба. На пластмасова табелка отпред на бюрото беше изписано „Мона Тоци“.

– Аз съм шеф на Карла. Полицейски служител ли сте?

– Детектив.

Придърпа стола иззад празното бюро и седна срещу дебеланата.

– Извинете, но Касиди ще има нужда от стола си, когато се върне. Това е нейното бюро.

– Кога ще се върне?

– Всеки момент. Отиде да пие кафе.

– Ако побързаме, може би ще свършим, преди да се е върнала, и Касиди дори няма да разбере, че съм бил тук. – Тя изгруктя презрително, но замълча. – Искам да взема само няколко адреса от градския

архив, но час и половина вече вода празни разговори с куп хора, които или ме препращат при някой друг, или ме карат да чакам в разни предверия. Най-странното в случая е, че и аз самият работя за същия този град и се опитвам да свърша тази работа точно за него. Той не ми е дал на разположение цял ден, за да го пропиляя между етажите на тая сграда. А психоаналитичката ми твърди, че страдам от онзи, как му ви-каха... а, да, посттравматичен стресов синдром и трябва да гледам на живота по-леко. Но, Мона, трябва да призная, че в момента едва се сдържам – така съм вбесен.

Тя зяпна срещу него, сякаш мислено се опитваше да прецени дали би могла да стигне до вратата, ако той изведнъж превърти. После изду устни, от което мустачки-те ѝ се превърнаха от намек в крещящ факт, и отпи сериозна глътка от сламката, тикната в шишето за газирани напитки. Бош проследи с отврата кървавочервената течност, която се издигна към устата ѝ. Тя се изкашля и заговори успокоително:

– Детектив, защо не ми кажете какво точно търсите?

Бош демонстрира обнадеждена физиономия.

– Страхотно. Знаех си, че няма начин да не попадна на някой свестен човек. Трябва да разбере на кои адреси се изпращат месечните пенсионни чекове на двама бивши полицейски служители.

Тя се намръщи.

– Съжалявам много, но тези данни са строго поверителни дори в рамките на Градската управа. Нямам право да давам...

– Мона, нека ви обясня нещо. Аз съм следовател от отдел „Убийства“ и също като вас работя за града. Разполагам с някои следи, които водят до стар случай на неразкрито убийство, с което се занимавам в момента. Трябва да сверя данните си с първоначалните детективи по случая. Става дума за разследване на убийство, извършено преди повече от трийсет години. Убита е жена, Мона. Не мога да открия двамата детективи, които тогава са работили по случая, и хората от „Личен състав“ в полицията ме пратиха при вас. Трябват ми адресите от пенсионния фонд. Ще ми помогнете ли?

– Детектив... Борш ли беше?

– Бош.

– Детектив Бош, нека и аз да ви обясня нещо. Фактът, че работите за Градската управа, не ви дава право да получавате поверителна информация. И аз работя за града, но не се появявам в Паркър Сентър и не искам да видя това или онова. Хората имат право на лична територия. Мога да направя само едно и то е следното: давате ми двете имена и аз

изпращам писмо до двете лица с молба да ви се обадят. Така вие получавате информацията, а аз запазвам поверителността на досиетата. Писмата ще заминат още с днешната поща – обещавам. Доволен ли сте?

Тя се усмихна изкуствено.

– Съвсем не, Мона. Вие ме разочаровахте.

– Не мога да направя нищо друго.

– Не е вярно!

– Имам работа, детектив. Ако желаете да изпратя писмата, дайте ми двете имена. Ако ли не, вървете си.

Той кимна и сложи куфарчето в скута си. Забеляза как подскочи, когато рязко отключи закопчалките. Отвори го, извади мобифона, набра домашния си телефон и изчака да се включи телефонният му секретар.

Мона като че ли се разтревожи.

– Какви ги вършите?

Вдигна ръка да замълчи.

– Моля, бихте ли ме свързали с Уити Спрингър, ако обичате? – запита той касетата на секретаря.

Наблюдаваше прикрито реакцията ѝ. Сигурен беше, че е чувала за Спрингър, който отговаряше за общинската рубрика в „Таймс“. Негов специалитет бяха статийките за бюрократични кошмари – малкият човек срещу системата. Всъщност бюрократите безнаказано създаваха тези кошмари благодарение на системата за гражданска защита, но политиките четяха рубриката на Спрингър и упражняваха огромна власт, когато станеше дума за представителни длъжности, прехвърляния и повишения в общината. Заклеймяният от Спрингър бюрократ не губеше службицата си, но губеше надежда за повишение и рискуваше ревизия на отдела или пращане на независими наблюдатели на дейността му, които кротко да седят в някой ъгъл и да го следят неотклонно. Умните внимаваха да се държат надалеч от рубриката на Спрингър. Всички го знаеха – дори и Мона.

– Да, ще изчакам – обеща Бош на касетата. После се обърна към Мона: – Ще удари тавана от радост, когато чуе историята ми. Има насреща си някой, опитващ се да разнищи случай на убийство преди трийсет и три години и най-сетне близките на убитата да получат възмездие, а някаква си бюрократка седи зад бюрото си, смучи със сламка плодовото си сиропче и не му дава адресите, от които има нужда само за да поговори с първите детективи по случая. Не съм журналист, ама историята май е точно като за първа страница. Ще си падне по нея, нали? Вие как мислите?

Лицето ѝ почервения почти като плодовия сироп в шишето. Знаеше си, че този номер ще свърши работа.

– Добре, затворете телефона – процеди тя.

– Моля? Защо?

– Затворете, майната ви! Ще ви намеря информацията. – Бош стъгна слушалката. – Дайте ми имената.

Издиктува ги и тя тръгна да излиза от стаята, побесняла от яд. Едва се промуши между бюрата, но извърши маневрата с вид на балерина, навик, овладян до съвършенство.

– Колко време ще чакам? – попита той.

– Колкото е необходимо – отвърна тя, възвръщайки част от бюрократичното си високомерие на прага.

– Грешка, Мона. Имате само десет минути. Изтекат ли, не ви съветвам да се връщате, защото Уити ще е вече тук и ще ви очаква с нетърпение.

Тя се закова на място и го изгледа яростно. Той ѝ смигна с усмивка.

Когато затвори вратата, Бош стана, бутна бюрото с около пет сантиметра към отсрещната стена и стесни пътеката ѝ към стола.

Тя се върна след седем минути с лист хартия в ръка, но Бош веднага разбра, че нещо не бе наред: на лицето ѝ бе изписано тържествуващо злорадство. Напомни му за жената, съдена преди време, защото отрязала пениса на съпруга си. Вероятно е изхвърчала със същото изражение през входната врата с члена на оня нещастник в ръка.

– Е, детектив Бош, май ще си имате малък проблем.

– Какъв по-точно?

Тя се устреми към мястото си и моментално халоса и заклеци яко-то си бедро в заобления кант на бюрото. Положението бе повече сконфузващо, отколкото болезнено – наложи ѝ се да размаха ръце, за да запази равновесие. Тласъкът от сблъсъка разклати бюрото, събори шишето със сока, червената течност се просмука през сламката и закапа по попивателната.

– Хиляди дяволи!

Тя припряно се промуши през оставащото разстояние и изправи шишето. Преди да се отпусне на стола, огледа подозрително бюрото.

– Добре ли сте? – запита любезно Бош. – Какъв е проблемът с адресите?

Тя пренебрегна първия въпрос, погледна го и се усмихна доволно. Седна и заговори, отваряйки едно от чекмеджетата, за да извади салфетки, свити от някое кафене.

– Май няма да ви се удаде възможност да разговаряте с бившия детектив Клод Ено на този свят.

– Мъртъв ли е?

Тя се залови да попива разлетия сок.

– Да. Чековете се изпращат на вдовицата му.

– А Маккитрик?

– И с Маккитрик ще имате проблем. Във Венеция е.

– Венеция? Къде е проблемът?

– Говоря за Венеция, Флорида.

Тя пак се усмихна доволно.

– Флорида – повтори механично Бош.

За пръв път чуваше за Венеция във Флорида.

– Щат от другата страна на континента.

– Знам.

– А, и още нещо. Адресът е само номер на пощенска кутия. Съжалявам.

– Сигурно съжалявате. Някакъв телефон?

Мона хвърли използваните салфетки в кошчето.

– Не разполагаме с телефонни номера. Опитайте чрез информацията и бюро „Справки“.

– Така и ще направя. Кога е напуснал службата?

– Не сте искали тази информация.

– Дайте каквото имате.

Знаеше, че сигурно имат някъде записан телефон, но беше с вързани ръце: разследването бе неофициално. Ако прекалеше с натиска, рискуваше да го разкрият и спрат.

Тя бутна листа през бюрото към него: два адреса-номер на пощенската кутия на Маккитрик и улица в Лас Вегас, където живееше вдовицата на Ено, Олив.

– Кога се изпращат чековете?

– Колко странно...

– Защо?

– Защото днес е последният ден от месеца, а те винаги поемат към съответните адреси в последния ден от месеца.

Е, това вече бе нещо! Заслужил го беше, потрудил се бе здравата – защо да не му провърви поне веднъж? Взе листа, прибра го в куфарчето и стана.

– За мен винаги е било удоволствие да работя с общинските служители.

– И за мен. А сега бъдете така добър да върнете стола на мястото му. Касиди има нужда от него.

– С удоволствие, Мона. Извинете ме за недосетливостта.

15

След мъчителния сблъсък с общинската бюрокрация Бош усети нужда от свеж въздух, за да се съвземе. Слезе с асансьора в централното фоайе, мина през главния портал и излезе на улица „Спринг“. Когато прекрачи прага, бодигард го упъти да мине по дясната страна на широкото стълбище, защото в лявата се снимаше филм. Докато слизаше надолу по стъпалата, Бош се загледа в суматохата там, после реши да поспре и да позяпа, докато изпуши една цигара.

Седна на бетонния парапет отстрани и запали. Група актьори се правеха на журналисти, устремяваха се надолу по стълбите на общината и атакуваха с въпросите си двама мъже, слизащи от автомобил, спрян до тротоара. Отрепетираха сцената два пъти, после заснеха два дубъла, докато Бош изпуши две цигари една след друга. Репортерите крещяха едно и също на двамата мъже:

– Господин Барс, господин Барс, вие ли го извършихте? Вие ли го извършихте?

Двамата мъже отказваха да коментират, промъкваха се през глутницата нагоре по стълбите, а репортерите ги следваха по петите. При единия от дублите някакъв репортер се препъна, падна по гръб на стълбите и беше частично стъпкан от другите зад него. Режисьорът не прекъсна снимките: вероятно реши, че случката придава реализъм към сцената.

Бош предположи, че кинаджиите вероятно използваша стълбището и фасадата на кметството като декор на съдебна сграда. Двамата мъже явно бяха обвиняемият и високоплатеният му защитник. Общината често присъстваше в такива сцени, защото приличаше много повече на съдебна сграда от всеки друг съд в града.

Отегчи се след втория дубъл, стана и тръгна надолу по Първа улица, после пое по улица „Лос Анджелис“ и се върна в Паркър Сентър. По пътя му поискаха дребни монети само четири пъти – много скромнен брой за центъра на града и неопровержимо доказателство за икономическия разцвет на обществото. Във фоайето на полицейското управление подмина редица телефонни кабинки, после изведнъж се спря, вдигна най-близката слушалка и набра 305-555-1212. На няколко пъти през изтеклите години бе имал вземане-даване с полицията в Маями и 305 бе единственият код за щат Флорида, който веднага му дойде наум. Когато централата се включи, поиска да го свържат с Венеция и

телефонистката му съобщи кода: 813.

Бош го набра и се свърза с информацията във Венеция. Установи, че най-големият град до Венеция е Сарасота, а следващият най-голям град – Сейнт Питсбърг. Най-сетне се ориентира: понякога „Доджър“ играеха тренировъчни мачове там през пролетния сезон и един ден бе погърсил града на картата – намираше се на западния бряг на Флорида.

Накрая издиктува на телефонистката името на Маккитрик и записан на лента глас му съобщи, че номерът на лицето не е в телефонния указател по молба на клиента. Запита се дали някой от познатите ченгета в Маями не би могъл да го намери. Все още нямаше представа къде точно се намира Венеция, нито пък на какво разстояние бе от Маями. После реши засега да зареже нещата. Неизвестно защо Маккитрик се беше барикадирал плътно: използваше пощенска кутия и недостъпен телефон. Интересно защо бе предприел чак такива предпазни мерки на четири хиляди километра от града, в който се бе пенсионира. Нямаше друг избор освен личен контакт. Дори и да открие телефонния му номер, какво ще постигне? Едно телефонно обаждане лесно можеше да се избегне, но малко трудно ще се измъкнеш от някого, застанал на прага ти. Все пак му бе провървяло поне в едно: пенсионният чек на Маккитрик в момента бе в пощата на път към пощенската му кутия. Ще намери начин да се възползва от този факт и ще го открие.

Прикрепи служебната си карта към сакото и се качи в компютърния отдел. Обяви пред жената зад гишето, че трябва да говори с някого от специалистите по сравняване на отпечатьци и както винаги, мина направо през стъклената врата към лабораторията, без да я изчака да кимне.

Лабораторията бе просторно помещение с две редици работни маси и ярка флуоресцентна светлина над всяка. В дъното на стаята имаше две бюра с терминалите на компютрите от националната система за разпознаване на отпечатьци върху тях, а отзад бе остъкленото помещение с процесорите. По стъклената стена имаше капчици кондензирана влага: в помещението там се поддържаше по-ниска температура.

Беше обедна почивка и в лабораторията имаше само един специалист, когото Бош не познаваше. Поколеба се дали да не се върне и да изчака някой познат, но високият кльощав младеж го забеляза. Носеше очила, лицето му бе покрито с белези от акне и изглеждаше постоянно намръщен.

– Да?

– Аа... ъъ... Здравейте... Как сте?

– Добре. Какво желаете?

Бош подаде ръка, но мъжът се поколеба, а после я стисна едва-едва.

– Брат Хирш.

– Да, струва ми се, че съм чувал името ти. Досега не сме работили заедно, но това може да се поправи. Аз съм в отдел „Убийства“ и често се налага да работя с вашия отдел и хората тук.

– Вероятно.

Бош се отпусна на един стол встрани от компютърния модул и придържа куфарчето върху скута си. Хирш не отделяше поглед от синия екран на компютъра. Очевидно предпочиташе да гледа него.

– Тук съм, защото сега при нас има нещо като затишие. Така че минавам през някои стари случаи. Попаднах на един от 1961.

– 1961?

– Да, доста е старичък. Жертва от женски пол... причина за смъртта – тежка травма на черепа, след което извършителят се е опитал да представи убийството като удушаване след сексуално насилие. Случаят остава нерешен. Никой не е работил сериозно по него след процедурното преразглеждане през 1962. Преди сума години. Тук съм, защото детективите тогава се добират до доста ясни частични и няколко пълни отпечатъци. – Бош извади жълтия картон с отпечатъците от куфарчето и ги подаде на младежа. Хирш го погледна, но не го взе, а пак се вторачи в екрана на компютъра и Бош бе принуден да остави картончето на клавиатурата пред него. – Както знаеш, всичко това е било преди появата на тези страхотни компютри и другите технически чудесии, които има сега на разположение тук. Тогава само са ги сравнявали с тези на заподозрените по случая. Не са открили съвпадение, пуснали са задържания и после просто са прибрали това тук в плика. Мухлясват в папката по следствието оттогава. Питам се дали не бихме...

– Искаш да ги прекарам през националната система за разпознаване.

– Правилно. Защо да не пробваме? Да завъртим заровете – може да излезем късметлии и да спипаме някои стопаджия на информационната магистрала. Историята познава такива случаи. Едгар и Бърнс от Холивуд са заковали един такъв стар случай чрез националната система точно тази седмица. Говорих с Едгар и той каза, че някой от вас тук... май Донован... му казал, че компютърът има достъп до милиони отпечатъци от цялата страна. – Хирш кимна без особен ентузиазъм. – И не само отпечатъци от криминални досиета, а и от военни и правни, от досиета на граждански служби – всякакви. Така ли е?

– Да, така е. Но... детектив Бош, ние...

– Хари.

– Добре, Хари. Това е велико пособие, което се усъвършенства с всеки изминал ден. В това отношение сте прав, но все още присъстват такива компоненти като време и човешка ангажираност. Отпечатъците за сравнение трябва да бъдат сканирани и закодирани, после тези цифрови кодове трябва да бъдат въведени в компютъра. Срокът за изпълнение на такава поръчка е дванайсет дни.

Посочи табела, закачена на стената над компютъра. Беше от онези с възможност за промяна на цифрите – като табелките в полицейските управления, които показват X броя дни от последния смъртен случай.

Национална система за разпознаване на отпечатъци. Дванайсет дни за обработка по подадена молба. Без изключения!

– Тук никой няма предимство. Попълни стандартния формуляр, ще ти дам...

– Слушай, прекрасно знам, че има изключения – особено за случаите на убийство. Онзи ден някой го е направил за Едгар и Бърнс, без да чака дванайсет дни. Веднага са обработили данните им и те са разнищили три убийства за един ден – ей така!

Бош щракна с пръсти. Хирш го погледна, после пак прикова поглед в екрана на компютъра.

– Вярно, правят се изключения, но с нареждане отгоре. Защо не говориш с капитан Ливали? Ако ти разпише мол...

– Бърнс и Едгар не са разговаряли с нея. Някой просто го е направил за тях.

– В такъв случай е нарушил правилата. Познавали са някого и той им е направил услуга.

– Аз познавам теб, Хирш.

– Попълни формуляр и ще видя какво мо...

– Колко време ще ти е нужно? Десет минути?

– В твой случай доста повече. Тази карта за отпечатъци е антика, отдавна излязла от употреба. Ще трябва да я прекарам през Лайв-скенера, който ще даде цифрови стойности на отпечатъците. После ще трябва ръчно да въведе всички кодове в машината. А после в зависимост от обсега, който искаш да покриеш, ще трябва да минат...

– Искам сравнение с всички базови данни, с които разполагате – без ограничения.

– Тогава компютърното време за обработка ще бъде от порядъка на трийсет до четирийсет минути.

Хирш бутна решително очилата си нагоре към мястото им на носа – малка демонстрация на решимост да не се поддава на уговаряне.

– Брад – подхвана Бош, – проблемът е, че не зная с колко време разполагам за този случай. Но определено нямам дванайсет дни. В момента работя по него, защото имам свободно време, но в следващия миг може да звънне телефонът и – край. Така е в отдел „Убийства“, нали знаеш? Затова те питам още веднъж, сигурен ли си, че не бихме могли да направим нещо веднага? – Хирш продължи да зяпа в синия екран. Видът му напомни на Бош за дните в приюта – там децата се изключваха от околния свят като компютри в положение на готовност: проверен начин за частично спасение от тормоза на хъшплаците наоколо. – Какво работиш в момента, Хирш? Хайде да го направим още сега, а?

Хирш го изгледа студено.

– Зает съм, Бош. И слушай какво, много добре знам кой си, разбира ли? Историята със старите случаи беше интересна наистина, но лъжа. Знаем, че си в принудителен отпуск – случаят се коментира наоколо. Допри не следва да си тук, нито пък аз би трябвало да разговарям с теб. Затова, ако обичаш, просто ме остави на мира. Не искам да си навлека неприятности. Не искам хората да си съставят погрешно впечатление, разбира ли?

Бош го погледна, но той пак бе заковал поглед в компютърния екран.

– Добре, Хирш, Чуй сега истинската история. Тази...

– Чух достатъчно, Бош. Защо просто не...

– Ще я разкажа и ще си тръгна, става ли? Само я чуй.

– Хубаво, Бош, хайде, давай.

Бош го поизчака да го погледне в очите, но Хирш не отдели поглед от екрана – сякаш той му бе охранителен щит.

– Много отдавна, когато бях почти на дванайсет, плувах в един басейн под водата с отворени очи. Вдигнех ли глава, виждах повърхността на водата и ръба на басейна. В един момент там се появи тъмен силует, много неясен, размит от вълните. Досетих се, че е фигура на мъж, и се запитах защо ли е тук. Изплувах на повърхността, за да поема дъх, и се оказа, че съм бил прав: до басейна наистина стоеше мъж в тъмен костюм. Той се наведе надолу и ме хвана за китката – тогава бях голям слабък и не му беше трудно да ме издърпа от басейна. Метна хавлиена кърпа на раменете ми, заведе ме до един стол и каза... каза, че майка ми е

мъртва. Убита. Не знаели още кой го е извършил, но имали отпечатъците му. И сега чувам думите на този човек: „Не се тревожи, синко, тези отпечатъци са чисто злато. Ще го спипаме!“ „Ще го спипаме!“ – така каза, спомням си го ясно. Само че не успяха. Затова сега аз ще го направя. Това е моята история, Хирш.

Хирш погледна жълтата карта с отпечатъците върху клавиатурата.

– Гъжна история, човече, но не мога да ти помогна. Съжалявам. – Бош се вгледа в него за момент, после бавно се изправи. – Не забравяй картата – подсети го Хирш и му я подаде.

– Ще я оставя тук. Убеден съм, че ще постъпиш правилно, Хирш.

– Не, недей. Не мога да...

– *Оставям я тук!*

Сам се изненада от силата на гласа си. Компютърният специалист стреснато върна картата върху клавиатурата. След кратка пауза Бош се приведе напред и заговори кротко:

– За всеки настъпва момент на морален избор, Хирш. Вярвам, че всеки трябва да получи шанса да избере правилно. Когато го сторят, хората се чувстват добри и в душите им се влива спокойствие... Понякога човек трябва да се вслушва в съветите на вътрешния си глас, дори и да са в разрез с правила и разпоредби. – Бош се изправи и извади визитна картичка от портфейла си, написа върху нея няколко телефонни номера и я постави до картата с отпечатъците. – Тук са номерата на домашния ми телефон и на мобифона ми. Не се обаждай в службата-както знаеш, няма да ме намериш там. Ще чакам, Хирш. После излезе бавно от лабораторията.

Бош чакаше асансьора с чувството, че усилията му бяха ударили на камък.

Хириш беше от типа хора, чиито външни белези криеха дълбоки вътрешни рани – в управлението имаше много като него. Този млад човек бе израснал, потискан от собственото си лице. Вероятно бе последният човек, който би дръзнал да наруши правомощията си и съществуващите разпоредби. Полицейски робот и нищо повече. Правилният избор за него вероятно бе да го игнорира или предаде.

Натисна бутона за повикване още веднъж, питайки се какво да предприеме отсега нататък. Съзнаваше, че проверката чрез националната система за разпознаване бе Доста химерно средство, но държеше да се извърши. Беше пропуск, а всяко разследване трябва да се погрижи за попълване на подобни пропуски. Реши да отпусне един Ден на Хириш, преди да предприеме нова атака, а ако и тогава не успее с него, ще опита с друг компютърен специалист от отдела. Ще ги пробва до един, ако се наложи, Но отпечатъците на убиеца ще минат през проклетата Машина.

Асансьорът най-после пристигна и Бош едва успя да се намести в кабината. Асансьорите бяха един от примерите за постоянство на Паркър Сентър. Полициите идваха и си отиваха, както и шефовете и дори някои от политическите структури, но те винаги се движеха мудро и бяха винаги претърпени. Когато кабината се плъзна надолу, Бош натисна бутон П1 и се вторачи в куфарчето си. Всички останали се бяха втреничили като хипнотизирани в осветените бутони над вратата и мълчаха. Когато кабината намали за следващата си спирка, някой произнесе първото му име. Обърна леко глава – не беше сигурен дали се обръщаха именно към него или към някой негов съименник в кабината.

Очите му срещнаха погледа на заместник-началник Ървин С. Ървинг, изправен в дъното на асансьора. Размениха си кимвания тъкмо когато вратите се отвориха на първия етаж. Бош се запита дали Ървинг бе забелязал, че беше натиснал бутона за подземие. Какво ще търси в подземие ченге в принудителен отпуск поради стрес?

Едва ли е съзрял кой точно бутон бе натиснал, кабината бе прекалено натърпкана. Излезе нарочно в просторното главно фоайе. Ървинг го последва и го настигна.

– Добър ден, шефе.

– Какво те води насам, Хари?

Въпросът бе изречен уж небрежно, но Бош долови безпогрешно нещо повече от приятелски интерес от страна на Ървинг. Тръгнаха рамо до рамо към изхода, докато Бош се опитваше пътъм да скалпи някаква правдоподобна история.

– На път за Китайския минах през счетоводството. Помолих ги да изпратят чека със заплатата ми вкъщи вместо в службата, тъй като нямам представа кога ще се върна на работа.

Ървинг кимна и Бош бе почти стопроцентово убеден, че историята му бе приета за чиста монета. Заместник-началник Ървинг бе почти колкото Бош, но черепът му беше гладко избръснат. Заради него и пълната му нетърпимост към корумпирани ченгета го наричаха „господин Чистофайник“.

– Днес ли ще ходиш в Китайския? Разписах график за понеделник, сряда и петък.

– Да, така е по график. Но доктор Хинойъс имаше свободно време и пожела да се видим и днес.

– Чудесно. Радвам се, че сте се сработили... Какво е станало с ръката ти?

– О, това ли – Бош се вгледа в ръката си, сякаш едва сега забелязваше нещо нередно в нея. – Работих по дома си и се порязах на счупено стъкло. Още не съм разчистил напълно последствията от земетресението.

– Ясно. – Бош усети, че този път Ървинг не се бе хванал на въдицата, но това нямаше значение. – Смятам да обядвам набързо във федералния стол – продължи Ървинг. – Защо не дойдеш с мен?

– Благодаря, шефе, но вече ядох.

– Тогава довиждане и се грижи за себе си. Казвам го съвсем искрено.

– Добре, шефе. Благодаря.

Ървинг направи крачка настрани, но се спря.

– Знаеш ли, при теб действаме по малко по-различен начин, защото се надявам да те възстановим на работа в отдел „Убийства“ без промяна в чин или служебно положение. Чакам заключението на доктор Хинойъс, но разбирам, че това ще отнеме поне още няколко седмици.

– Същото каза и тя.

– И още нещо: ако наистина искаш да се върнеш на работа, едно извинение към лейтенант Паундс в писмена форма би било от полза.

Когато му дойде времето, ще се наложи да упражня натиск над него, за да те върна пак там. Той е най-сериозният препъникамък. Смятам, че ще получиш без проблеми чист сертификат от доктор Хинойъс и ще мога направо да наредя възстановяването ти на служба. Паундс ще се принуди да се подчини, но напрежението между вас ще остане. Много по-добре би било, ако той приеме доброволно връщането ти и в отдела настъпи спокойствие.

– Чух, че той вече ми е намерил заместник.

– Кой? Паундс ли?

– Да. Натрапил е на партньора ми някакъв тип от автото. Струва ми се, че връщането ми в отдела не влиза в плановете му.

– Е, това е нещо ново за мен. Ще поговоря с него по въпроса. Ти какво мислиш за писмото? Ще облекчи много положението ти.

Бош се поколеба, преди да отговори. Съзнаваше, че Ървинг просто се опитва да му помогне – между двамата съществуваше неизразено с думи разбиране, дори харесване. В миналото не се понасяха, но противоречията им бяха поулегнали с времето и се бяха превърнали във взаимно уважение, макар и с известно подмолно напрежение.

– Ще помисля за писмото, шефе – обеща накрая Бош, – и ще се обадя.

– Много добре. Хари, излишната гордост често пречи за вземане на правилни решения. Не допускай да попречи и на теб.

– Ще помисля, обещавам.

Ървинг зави край мемориала в памет на загиналите полицаи, после пресече улица „Лос Анджелис“ и свърна към федералния стол, където човек можеше да се нахрани набързо. Едва тогава Бош откъсна поглед от него: сега вече бе безопасно да се върне пак в сградата.

Реши да не чака пак асансьора и заслиза по стълбите.

По-голямата част от подземния етаж на Паркър Сентър се заемаше от архива на веществените доказателства. Там бяха разположени и още няколко служби – Отделът за бегълците например, – но в общи линии етажът бе много спокоен. Обширното преддверие с жълт линолеум беше пусто и Бош успя да стигне до двойния портал на архива, без да налети на други познати.

Полицейското управление пазеше веществените доказателства по случаите, нестигнали до Областната или Градската прокуратура и незаведени там. Стигнаха ли дотам, доказателствата обикновено оставаха в служебните архиви на обвинението.

Така че полицейският архив за веществени доказателства всъщност

беше нещо като „Храм на провала“. Зад железната врата се помещаваха веществените доказателства от хиляди неразрешени престъпления, които така и не бяха стигнали до съдебната зала. Тук дори вонеше на провал – лепкава влажна воня, символ на немара и загиване – или безнадеждност.

Влезе в стаичка, преградена с метална мрежа. В другия край на помещението имаше още една врата, но с табела „Достъп само за служителите на отдела“. В мрежата бяха прорязани два отвора за гишета: едното бе затворено, а зад другото униформен служител се измъчваше над някаква кръстословица. Между тях имаше друга табела, която гласеше: „Не съхранявайте заредени оръжия.“ Бош пристъпи към отвореното гише и се облегна на плота пред него. Служителят попълни още една дума и едва тогава вдигна глава. На картончето, прикрепено към джоба му, се мъдреше името „Нелсън“. От своя страна, Нелсън прочете името на Бош от служебната му карта, така че никой нямаше нужда от представяне. Колелцата на избрания механизъм се въртяха безотказно.

– Йер... ъ... Как се произнася това чудо?

– Йеронимъс. Римува се с анонимъс⁹.

– Йеронимъс... Нямахте ли такъв роксъстав?

– Възможно е.

– Какво да направя за теб, Йеронимъс от Холивуд?

Бош постави на плота пред него розовата карта за вземане на веществени доказателства.

– Искам доказателствата по този случай. Доста е старичък. Дали са още тук?

Полицаят погледна картата и подсвирна, като видя годината. Записа номера в заемната бланка и каза:

– Защо да не са? Тук нищо не се хвърля. Поискай доказателствата от случая с Черната Дейлия от петдесет и някоя си година – и ще ги получиш. Имаме и по-стари. Ако случаят е неразрешен, тук е. – Захили се и му смигна. – Веднага се връщам. Защо през това време не попълниш бланката?

Нелсън посочи с химикалка плота срещу гишето с пръснати по него стандартни заемни формуляри. После стана, изчезна някъде отзад. Бош го чу да крещи вътре на някого:

– Чарли! Хей, Чарлииии! – Отговори му неразбираем крясък. – Поemi гишето – нареди Нелсън. – Качвам се на машината на времето!

---

9. Анонимен. – Б. пр.

Бош бе чувал за „машината на времето“ – количка като ползваните на игрищата за голф: с нея се стигаше по-бързо до по-отдалечените стелажи на архива. Колкото по-назад във времето се отиваше, толкова по-далеко от гишето събираха прах доказателствата по съответния случай. „Машината на времето“ връщаше дежурния от гишето назад в миналото.

Бош попълни заемния формуляр, наведе се през прозорчето и го постави върху кръстословицата. Огледа се и забеляза още един надпис отзад. „Веществени доказателства като наркотици не се дават без формуляр 4992.“ За пръв път чуваше за такъв формуляр. В този момент през железната врата влезе непознат детектив с папка по дело за убийство. Постави папката на плота, отвори я, извади картата с номера на случая, попълни формуляра и се изправи до гишето. Чарли не се виждаше никакъв. След няколко минути детективът се обърна към Бош:

– Тук изобщо навърта ли се някой?

– Дежурният отиде да изпълни поръчката ми. Нареди на някого да го замести на гишето, но този някой изобщо не се появи.

– По дяволите!

Детективът нервно забарабани с пръсти по плота. След няколко минути към гишето се приближи друг униформен служител: стара кранта с побеляла коса и крушовидна фигура. Вероятно работеше тук от години – кожата му беше бяла като на вампир. Взе веднага формуляра на детектива и изчезна. Двата детективи увиснаха пред гишето. Бош усети, че другият го разглежда, но се престори, че не забелязва.

– Бош от Холивуд, нали? – запита той накрая.

Бош кимна. Другият детектив протегна ръка с усмивка.

– Том Порт, Пасифик. Никога не сме се срещали.

– Вярно.

Бош стисна равнодушно ръката му.

– Досега не сме се виждали, обаче в продължение на шест години бях в „Грабежи“ в Девъншир, преди да се преместя в „Убийства“, Пасифик. Знаеш ли кой ми беше началник по онова време? – Бош поклати глава. Не знаеше, пък и не се интересуваше, но Норт я беше подкарал с пълна пара. – Паундс. Лейтенант Харви Паундс. Шибанякът. Този скапан задник ми беше шеф! Разбрах по безжичния какво си направил с кучия син – изхвърлил си го право през прозореца! Страхотно, мой човек, направо върхът! Браво на теб! Съдрах се от смях, като го чух!

– Радвам се, че съм те ощастливил.

– Да бе, сериозно. Чух, че са те наказали... Просто исках да ти

кажа, че ми достави страхотно удоволствие и че много хора са с теб, човече.

– Благодаря.

– Та какво правиш тук сега? Разбрах, че са те тикнали в списъка на „Петдесет-едно-петдесет“...

Гледай ти: дори непознати от полицията знаеха за случилото се и дори за последвалото наказание! Подразни се, но се опита да запази самообладание.

– Виж, аз...

– Бош! Ето ти поръчката! – Пътешественикът във времето Нелсън. Вече бе зад гишето и промушваше през отвора покрито с прах светлосиньо кашонче горе-долу с размерите на кутия за обувки. Запечатано бе с червена лента, нацепена от годините. Бош не завърши изречението си, само махна на Норт. – Подпиши тук – нареди Нелсън и постави жълта бланка върху капака на кутията. Тя вдигна лек облак прах и полицаят го разсея бързо с длан. Бош се разписа на указаното място и пое кутията с две ръце. Обърна се и срещна погледа на Норт. Детективът му кимна: разбираше явно, че не бе време за въпроси. И Бош му кимна и се запъти към вратата.

– Хей, Бош – извика зад него Норт. – Онова за списъка... Не го казвай със зъл умисъл. Не се сърдиш, нали?

Бош го изгледа мълчаливо, докато буташе желязната врата с гърба си. После продължи по коридора, като крепеше кутията с две ръце, сякаш тя съдържаше нещо много ценно.

Кармен Хинойъс беше в чакалнята си, когато Бош пристигна там с няколко минути закъснение. Тя го въведе в кабинета си, прекратявайки извиненията му с нетърпеливо махване на ръка. Беше в тъмносин костюм и когато мина край нея на прага, лъхна го приятен аромат на сапун. Седна пак, на стола вдясно, близо до прозореца.

Хинойъс се усмихна и Бош се зачуди защо. От другата страна на бюрото ѝ имаше още два стола. Досега винаги беше сядал на един и същ стол – най-близкия до прозореца. Запита се дали беше отбелязала този факт и какво ли означаваше той, ако въобще означаваше нещо.

– Уморен ли си? – запита тя. – Изглеждаш така, сякаш не си мигнал цяла нощ.

– Позна. Но нищо ми няма.

– Промени ли решението си за нещата, които обсъждахме вчера?

– Не.

– Ще продължиш ли частното си разследване?

– Засега да.

Тя кимна – отговорът определено не я изненада.

– Днес искам да разговаряме за майка ти.

– Защо? Тя няма нищо общо нито с присъствието ми тук сега, нито с отстраняването ми.

– Хари, смятам, че случилото се с майка ти и твоето отношение към него и нея ще ни помогнат да разнищим нещата около теб и да разберем защо всъщност си се заловил с това разследване. Може би точно тук ще намерим заедно логично обяснение на поведението ти напоследък.

– Съмнявам се... Какво точно искаш да разбереш?

– Когато говореше вчера, на няколко пъти спомена начина ѝ на живот, но така и не каза направо с какво се е занимавала, каква е била. Като размислях над това след срещата, се запитах дали нямаш проблеми с приемането на този факт. И то до степен да не можеш да кажеш, че тя...

– Е била проститутка? Ето, казах го. Тя беше проститутка. Аз съм вече голям, доктор Хинойъс, и приемам истината във всичките ѝ измерения, стига да е истина. Мисля, че тук сте на погрешен път.

– Може би. Сега какво изпитваш към нея?

– Какво имаш предвид по-точно?

– Гняв? Омраза? Обич?

– Определено не омраза. Обичах я. Смъртта ѝ не промени отношението ми към нея.

– А чувството за изоставеност?

– Прекалено съм голям за това.

– А навремето?

Бош се замисли за момент.

– Тогава сигурно е имало нещо такова. Нейният начин на живот причини смъртта ѝ и аз увиснах зад оградата... Вбесен бях, чувствах се изоставен, предаден. Но всичко това бледнееше пред болката... Тя ме обичаше.

– Какво имаш предвид с това „увиснах зад оградата“?

– Вчера казах вече, че бях в приюта в Макларън.

– Вярно. И смъртта ѝ те закова там, така ли?

– За известно време.

– Колко?

– Прибираха ме там от време на време, докато не навърших шестнайсет години. В продължение на няколко месеца живях с двама различни осиновители, но винаги ме връщаха обратно. Когато станах на шестнайсет години, ме взе друго семейство. Навърших при тях седемнайсет и изчезнах. По-късно разбрах, че са получавали служебните чекове цяла година след това.

– Служебни чекове?

– От Отдела за социални помощи. Сега го наричат Секция за непълнолетни. Ако приемеш в дома си дете като осиновител, получаваш месечна парична помощ. Практика бе да се вземат деца само заради тези чекове. Не твърдя, че осиновителите ми го бяха направили заради това, но те така и не съобщават на социалните служби, че съм ги напуснал.

– Разбирам. Къде отиде?

– Във Виетнам.

– Нека се върнем малко назад. Спомена, че на два пъти са те вземали осиновители, но после са те връщали обратно. Защо?

– Не знам. Не ме харесваха. Заявявах, че не се получавало. И аз се връщах в приюта, увисвах зад оградата-и чаках... Да се отървеш от момче в пубертета е по-трудно от продажбата на кола без гуми. Осиновителите винаги търсеха по-малки деца.

– Бягал ли си от дома?

– На няколко пъти. Винаги ме хващаха в Холивуд.

– Щом осиновяването на момче в пубертета е било толкова трудно, как тогава са те взели трети път, когато си бил вече на шестнайсет?

Бош се изсмя и поклати глава.

– Адски ще ти допадне. Осиновиха ме, защото бях левак.

– Левак? Не разбирам.

– Бях левичар и хвърлях доста бързи топки.

– Топки ли?

– О, Господи, ами... Слушай, по онова време в „Доджър“ играеше Санди Кауфакс. Той беше левак и вероятно е спечелил куп пари като питчър в отбора. Осиновителят ми, Ърл Море, бе играл навремето полупрофесионален бейзбол или нещо подобно, но така и не бе успял да пробие по-горе. Искаше му се да създаде нова звезда – левичар за професионалната лига. По онова време добрите левичари бяха дефицитна стока. Планът на Ърл беше следният: взема някое дете с потенциал, тренира го, лансира го в спортните среди – и се връща с гръм и трясък в голямата игра! Щура идея. Изглежда, мечтата на живота му е била да стане бейзболна звезда и е преживял много тежко провала си. Идва той в Макларън и отвежда голяма група от нас на игрището. В дома иммахме отбор, играехме срещу другите приюти, а понякога дори с отборите на училищата от Вали. Тогава никои не знаеше, че Ърл ни изпитва и оглежда като стока за продан – едва по-късно се сетих какво всъщност е ставало по онова игрище. Когато забеляза, че съм левичар и съм бърз, лепна се за мен като гербова марка и забрави останалите като овехтялата програма от предишния сезон.

Бош пак поклати глава.

– Какво стана? Отиде ли с него?

– Да. Женен беше, но жена му не разговаряше много с мен, нито пък с него. Караше ме да мятam топката стотици пъти на ден, целейки се в стара автомобилна гума, закачена в задния двор. Всяка вечер ми изнасяше тренировъчни лекции. Примирявах се с тази история година, после изчезнах.

– Избяга ли?

– Почти. Искях да постъпя в армията, но се налагаше да накарам Ърл да подпише молбата ми. Отначало се опъваше – все още не се бе отказал от шантавата си идея. Но когато му заявих, че няма да пипна повече бейзболна топка, той се примири и подписа. Заминах отвъд океана, а те двамата продължили да осребряват чековете от „Социални грижи“ още година. Вероятно допълнителните приходи са били вид утеха за краха на големите надежди. – Доктор Хиноуъс мълча дълго, вгледана в бележника си. Човек би могъл да помисли, че чете записките си, а не бе записала нищо до момента. Бош наруши мълчанието. – Преди около

десетина години – тогава още бях патрулиращ полицай – забелязах пиян шофьор, който влизаше в „Сънсет“ от магистралата „Холивуд“. Беше извършил сума нарушения. Когато най-сетне го спрях и се наведох да се представя през прозореца на колата, там седеше Ърл. Беше неделя и той се прибираше вкъщи от мач на „Доджър“, видях програмата на седалката до него. – Тя го погледна мълчаливо. Бош се вираше унесено в спомена си. – Изглежда, не бе успял да открие търсения левичар и втората му мечта бе отишла при първата... Беше токова пиян, че не ме позна.

– Какво направи?

– Взех му ключовете и се обадох на жена му... Единственият компромис, който съм правил досега.

Кармен Хиноуъс пак се вгледа в бележника си, преди да зададе следващия въпрос.

– А истинският ти баща?

– Какво за него?

– Разбра ли кой е? Имал ли си някаква връзка с него?

– Срегнахме се веднъж. Преди да се върна от Виетнам, не бях изпитвал желание да разбера кой е. Издирих го – адвокатът на майка ми. Имаше семейство... Умираще, когато се срещнахме, заприличал беше вече на скелет... Така и не се опознахме.

– Той ли се казваше Бош?

– Не. Тя измисли името ми. Художникът, нали се сещаш. Според нея Лос Анджелис напомнял картините му – ужасът, страховете... Веднъж дори ми даде книга с репродукции от всичките му картини.

Последва нова пауза: Кармен се опитваше да осмисли и това.

– Покъртителни истории, Хари – въздъхна тя. – Виждам в тях момчето, което си бил, и разбирам каква огромна черна дупка се е отворила у тебе след смъртта на майка ти. Имаш право да я виниш за много неща – никой няма да те осъди.

Той я загледа в упор, докато търсеше думи, за да ѝ отговори.

– Не я обвинявам за нищо – вина само онзи, който я отне от мен. Тези истории са за мен, не за нея. Какво научи за нея от тях? Почувства ли я – усети ли човека в нея? Никога няма да я опознаеш като мен. Тя правеше всичко по силите си, за да ме измъкне оттам – непрекъснато го повтаряше. Никога не спря да се опитва. Просто не ѝ стигна времето.

Хиноуъс кимна разбиращо. Изтекоха още няколко минути в мълчание.

– Казвала ли ти е направо с какво се... занимава?

– Не.

– Как разбра тогава?

– Не си спомням точно. Всъщност не съм го знаел, докато тя беше жива. Осъзнах нещата, когато бях вече по-голям. Когато ме взеха от нея, бях само десетгодишен. Така и не разбрах защо го сториха.

– При нея оставали ли са мъже в твое присъствие?

– Никога!

– Но би трябвало все пак да имаш някаква представа какъв живот води, как живеете двамата.

– Казваше, че е сервитьорка нощна смяна. Обикновено ме оставяше при една жена, която живееше в същата сграда и гледаше четири-пет деца, чиито майки вършеха същото. Никой от нас не знаеше. – Замъча, но тя не каза нищо и Бош разбра, че се налага да продължи. – Една вечер старицата задряма и аз се измъкнах, прекосих булеварда и отидох до кафенето, в което тя твърдеше, че работи. Нямах я там. Попитах за нея, но те само вдигнаха рамене...

– Говори ли с майка си след това?

– Не... Но следващата вечер я проследих. Тя тръгна, облечена в сервитьорски дрехи, и аз я последвах. Отиде в апартамента на най-добрата си приятелка на горния етаж – Мередит Роман. След малко и двете излязоха оттам, облечени с рокли, гримирани и така нататък. Качиха се на такси и изчезнаха.

– Но си разбрал.

– Досещах се, че нещо не е съвсем наред... Деветгодишен бях – какво ли бих могъл да разбера?

– А какво ще кажеш за маскарада, който е правела всяка вечер пред теб с облеклото си? Разгневи ли те?

– Точно обратното. Трогвах се, защото... Имаше нещо благородно... правеше го заради мен – опитваше се да ме предпази.

Хинойъс прие логиката му.

– Затвори очи.

– Да затворя очите?

– Да, искам да затвориш очите и да се върнеш назад във времето, когато си бил дете. Хайде.

– Това пък за какво е?

– Направи го заради мен. Моля те. – Бош поклати раздражено глава, но изпълни молбата ѝ. Почувства се доста глупаво. – Сега искам да ми разкажеш нещо за майка си, някаква случка – каквато и да е. Нещо, което изниква ясно в съзнанието ти и е свързано с нея. Искам да ми го разкажеш.

Замисли се напрегнато. Представи за нея идваха и си отиваха една след друга... Накрая се появи нещо, което се задържа.

– Стана в Маккларън. Беше ми дошла на посещение и стояхме до оградата на игрището.

– Защо си спомняш тази случка?

– Не знам. Защото тя беше там, а аз винаги се чувствах добре с нея... Въпреки че накрая винаги се разделяхме облени в сълзи и двама-та. Да беше видяла това място в дните за посещения – всички плачеха... Спомням си го още, защото бе към края на живота ѝ – може би само няколко месеца по-рано.

– Спомняш ли си за какво говорехте?

– За много неща. За бейзбол – тя беше запаленка на „Доджър“... Някое по-голямо хлапе беше свилю маратонките, които ми беше подарила за рождения ден. Тя забеляза, че не съм с тях, и страшно се ядоса.

– Но защо ги е взело?

– И тя попита същото.

– Какво ѝ отговори?

– Казах ѝ, че го е направил, защото е имал тази възможност. Както и да наричат онова място, то беше чисто и просто затвор за деца и в него важаха същите негласни правила като в затвора. Имаше същите групировки, същото разделение на силни и слаби, на господари и слуги – всичко.

– Ти към кои спадаше?

– Не знам. Бях много затворено дете. Но когато по-големият хлапак ми взе маратонките, признах властта на силния и се подчиних. Начин за оцеляване.

– Как реагира майка ти?

– Тя нямаше представа за нещата. Отначало искаше да се оплаче на директора или нещо такова. Не знаеше, че ако го стори, щеше още повече да утежни живота ми там. После изведнъж разбра какво щеше да се случи и се разплака.

Бош замълча, потънал в спомена за онзи ден. Той пулсираше в него отчетлив и ясен, усещаше влагата му, дори аромата на портокаловите цветчета от храст до тях...

Хинойъс се изкашля, преди да нахлуе в спомените му.

– Какво направи, когато тя заплака?

– Сигурно и аз съм заплакал – обикновено така ставаше. Не исках да я натъжавам, но изпитах облекчение, че бе разбрала какво става с мен там. Само с майка си човек може да се почувства добре, дори когато е

тъжен. Само майките могат да го постигнат...

Бош все още не бе отворил очи и виждаше единствено спомена си.

– Какво ти каза тя тогава?

– Тя... каза просто, че ще ме измъкне – че адвокатът ѝ скоро щял да влезе в съда, за да подаде молба за обжалване на решението за опекунство, че ще направи и нещо още по-голямо за мен. Основното бе, че ще ме измъкне.

– Адвокатът, баща ти?

– Да, но тогава още не го знаех... Искам да кажа, че съдът грешеше по отношение на нея. И това точно ме измъчва. Тя се отнасяше добре с мен, обичаше ме, а те не го разбраха... Спомням си, че тя обеща да направи всичко възможно, за да ме измъкне.

– Но така и не успя.

– Не успя... Както казах, не ѝ стигна времето.

– Съжалявам.

Бош отвори очи и я погледна.

– Аз също.

18

Бош беше паркирал колата на платения паркинг на улица „Хил“ – клъвнаха го с дванайсет долара. После излезе на шосе 101 и пое на север към хълмовете. Караше и от време на време поглеждаше към синята кутия върху седалката до него, но не спря да я отвори. Реши да изчака, докато се прибере.

Включи радиото и водещият на музикалната програма обяви песен на Аби Линкълн. Чуваше я за първи път, но му допаднаха и думите, и гласът на певицата.

Самотна птица лети високо,
лети през облачно небе
и лее песента си тъжна
над наскърбената земя.

Стигна до „Удру Уилсън“ и както обикновено, паркира на няколко преки от дома си. Внесе кутията в къщата и я постави на масата в трапезарията. Запали цигара и закръстосва из стаята, хвърляйки от време на време поглед към нея. Знаеше какво ще намери вътре: прочел беше списъка на веществените доказателства, заведен към папката по следствието. Но не можеше да се отърси от усещането, че с отварянето на капака ще нахлуе в някаква лична, тайна територия и ще извърши неясен, но непростим грях.

Накрая извади връзката с ключове и сръза с малкото ножче в нея червената лента, опасваща кутията. Остави ножчето настрани и без да се замисля повече, вдигна капака.

Дрехите на жертвата и другите вещевени доказателства бяха опаковани поотделно в найлонови пликове, които извади един по един и нареди върху масата. Прозрачните найлони бяха помътнели с годините, но съдържанието им се виждаше ясно. Не извади нищо от тях, само вдигаше всяко доказателство едно по едно и го разглеждаше, без да разкъсва стерилната му обвивка.

Отгърна папката на страницата със списъка, за да се увери, че нищо не липсва. После вдигна малкото пакетче със златните обици срещу светлината. Приличаха на замръзнали сълзици. Остави плика обратно на масата и на дъното на кутията видя блузата, прилежно сгъната в найлона, с кървавото петно точно според описанието в папката: отляво, на

височината на гърдите и на около пет сантиметра от линията на копчетата.

Бош прокара пръст по найлона над петното – и в този миг осъзна нещо важно: нямаше други кървави петна. Разбра, че точно този факт го беше заглождал още докато четеше документите в папката. Сега бе хванал изплъзналата се тогава мисъл: кръвта. Никаква кръв по бельото, по чорапите или по обувките – само върху блузата.

В доклада от аутопсията не се описваха разрезни рани. Откъде тогава е кръвта? Прииска му се да погледне снимките от местопрестъплението и положението на тялото, когато бе намерено, но знаеше, че няма сили да го стори. Не можеше да отвори онзи плик.

Бош извади плика с блузата от кутията и прочете написаното на прикрепения към него етикет. Никъде не се споменаваше за проведен анализ на кръвната група или извличане на други данни от петното.

Това вече наистина го въбеси. Съществуваше съвсем реална възможност петното да е от убиеца, а не от жертвата. Нямаше представа дали кръв с такава давност би могла да се подложи на ефективен анализ, нито дали би могло да се направи изследване на ДНК, обаче бе твърдо решен да пробва. Проблемът бе, че няма с какво да сравни резултатите. Какъв е смисълът от един анализ, ако няма база за сравнение? А за да вземе кръвна проба от Конклин, от Мител или от когото и да било, трябваше да разполага със съдебно разпореждане. Кой ще му го даде само срещу подозрения и догадки? Имаше нужда от доказателства.

Вече беше събрал пликовете, за да ги върне в кутията, когато очите му се спряха на плика с колана, с който бе душена жертвата. Останал беше на дъното.

Бош го загледа напрегнато, сякаш беше змия, която се опитваше да разпознае, после бавно протегна ръка и го извади. Разчете картончето, прикрепено към една от гайките на колана. Върху гладката сребриста повърхност на орнамента във формата на морска мида имаше следи от черен прах. Забеляза, че още се долавяха очертанията на отпечатъка, снет от него.

Вдигна го към светлината и се вгледа в него, преодолявайки болката. Колан от черна естествена кожа, широк около два сантиметра и половина. Катарамата във формата на мида бе най-голямото украшение, но по дължината му имаше и други, по-малки миди. Съзерцанието събуди спомена за покупката му. Мередит Роман го беше завела в магазина на „Мей и Сие“ на Уилшир. Тя беше видяла колана на полицата сред много други и му бе казала, че майка му ще го хареса. Плати го и му

позволи да го подари на майка си за рождения ѝ ден. Мередит се бе оказала права: майка му наистина го хареса и често го носеше. На всички посещения в приюта беше с него. Била е с него и в нощта на смъртта си.

На прикрепеното картонче бе изписан единствено поредният номер на случая и името на Маккитрик. Забеляза, че четвъртата и втората дупка бяха по-уголемени: те бяха използвани най-често. Навярно майка му го бе носила по-стегнат понякога, може би за да впечатли някого, и похлабав, когато го бе слагала с по-дебели дрехи. Вече бе извлякъл всичко възможно от колана освен информация за оня, който го бе използвал последен, за да я убие.

Съзнаваше, че който и да е бил човекът, държал последен този колан, това оръжие на престъплението, той именно носеше отговорността за отнемане на човешки живот и за необратимата промяна, която бе причинил в неговия собствен свят. Внимателно върна плика в кутията, подреди и останалите веществени доказателства върху него и затвори капака.

След това мъчително емоционално натоварване нямаше сили да остане в дома си. Качи се на мустанга, без дори да се преоблече, и натисна педала. Вече се бе стъмнило и той пое по „Кахуенга“ към Холивуд. Повтаряше наум, че не знае и не го е грижа къде точно отива, но лъжеше себе си: знаеше много добре накъде се бе запътил. Стигна до булевард „Холивуд“ и сви на изток.

При Виста направи завой на север и после отби в първата пресечка. Фаровете прерязаха тъмнината и измъкнаха от черната ѝ паст убежище на бездомници: мъж и жена, сгушени под картонен навес. Наблизо лежаха и две други тела, увити в дрипави одеяла и вестници, а над ръба на кофа за боклук се забелязваше сияние от догарящ огън. Бош мина бавно край парцаливата групичка и погледът му се устреми надолу по улицата към мястото на престъплението.

Магазинът за холивудски сувенири се беше превърнал к магазин за книги и видеокасети за възрастни. За по-срамежливи клиенти имаше вход откъм задната уличка и близо до него бяха спрени няколко коли. И Бош паркира там, после изключи фаровете. Не му се излизаше от колата. За пръв път идваше тук и му се искаше просто да поседи, да се поогледа, да попие у себе си атмосферата на мястото.

Запали цигара. От магазина излезе мъж с чанта в ръка и закричи бързо към колата, спряна в отдалечения край на уличката.

Бош седеше в полумрака и в душата му тихо се лееше синята песен на онези кратки и единствени щастливи години, когато бе още малък и

живееше с майка си. По онова време имаха малък апартамент на „Камроуз“ и през лятото често седяха на поляната отзад през неделните следобеди или в нощите, когато тя оставаше въщи, за да слушат музиката, долитаща над хълма от лятната естрада „Холивуд“. Звукът беше лош, нарушаван от шумовете на уличното движение и градската суетня, ала високите тонове бяха чисти. Обичаше тези мигове, обичаше ги не заради музиката, а защото бяха заедно и споделяха спокойствието и красотата им. Майка и син в хармонично единство под звездите или пъстроцветието на летния неделен следобед, залюлени от далечна музика... Тя все повтаряше, че ще го заведе някой ден в летния театър, за да чуят любимата ѝ „Шехеразада“ – още една неосъществена приказна мечта. Властите го бяха отделили от нея и тя бе убита, преди да успее да го прибере обратно...

Бош все пак бе чул „Шехеразада“ заедно със Силвия в изпълнение на оркестъра на филхармонията. Тя съзря тогава сълзите в очите му, но реши, че го е трогнала вълшебната красота на музиката. Така и не успя да превъзмогне себе си и да ѝ открие истинската причина...

Раздвижване отвън привлече вниманието му: нечий юмрук се стовари върху страничното стъкло на колата откъм неговата страна. Лявата ръка на Бош светкавично изчезна под сакото му, но там нямаше пистолет. Обърна се и застана лице в лице със старица, чиито черти носеха суровия отпечатък на годините. Изглеждаше така, сякаш бе облякла три ката дрехи. Престана да тропва по прозореца и протегна разтворена длан. Все още сепнат, Бош припряно измъкна петарка. Запали колата, смъкна стъклото и подаде парите на жената. Тя ги прие безмълвно и се отдалечи. Бош се загледа след нея и се запита какво ли я бе довело до тази тъмна уличка. Защо и той е тук?

Излезе от уличката, включи се в движението на булевард „Холивуд“ и пак започна да обикаля: отначало без ясна посока, но после взе решение и се насочи към определена цел. Още не беше готов да се изправи срещу Конклин или Мител, но знаеше къде може да ги намери и му се искаше поне да зърне домовете им, да схване начина им на живот, да види с очите си докъде бяха стигнали.

Продължи по булеварда до Алварато, после пое по Трета улица, откъдето кривна на запад. Пътуването го пренесе от унизителната бедност на Третия свят в района, известен като Малкия Салвадор. Мина край овехтелите фасади на величествените някога къщи на „Ханкок Парк“, и накрая стигна до „Парк Ла Бреа“, обширен комплекс от блокове, частни къщи и скъпи клиники.

Намери отбивката „Огдън“ и подкара бавно по нея, докато стигна до централната клиника на Ла Бреа „Грижа за живот“. „Ето ти поредната ирония – помисли той. – Грижа за живот, хайде де!...“ Тук единствената им грижа бе кога ще умре поредният пациент, за да продадат освободеното от него болнично легло на някой друг.

Клиниката представляваше безлична дванайсететажна сграда от бетон и стъкло. През стъклената стена на фоайето Бош различи охранител на пост. В този град дори старците и инвалидите не се чувстваха напълно сигурни за живота си. Плъзна поглед по фасадата нагоре и забеляза, че повечето от прозорците тънеха в мрак. Беше едва девет, а тук бе вече мъртвило. Зад него прозвуча клаксон, Бош припряно ускори и се отдалечи от клиниката, потънал в мисли за Конклин и за начина му на живот сега. Запита се дали старецът някъде в ония тъмни стаи горе все още се сещаше за Марджори Лоу след толкова много години...

Следващата спирка на Бош бе „Планината Олимп“, кичозни имения в модернизирани римски стил, които се издигаха над Холивуд. Предполагаше се, че са неокласически, но бяха само забележителен пример на класически кич. Огромните натруфени къщи бяха наблъскани една до друга като зъби в чене. Фукаха се с колони с орнаменти и мраморни статуи, но най-съществената им обща характеристика бе наглата демонстрация на поразяващата безвкусица. Бош пое по „Маунт Олимпъс Драйв“ от „Лоръл Каньон“, сви по „Електра“, после по „Херкулес“. Караше бавно: сверяваше адресите със записаните в бележника.

Намери къщата на Мител и се закова до тротоара поразен. Знаеше за тази къща. Никога не бе влизал в нея естествено, но нямаше човек в Лос Анджелис, който да не я бе виждал и да не знае за нея. Представляваше кръгло имение, кацнало на върха на един от най-високите хълмове над Холивуд. Бош се загледа възхитено в него-представи си вътрешния простор и гледката оттам, обхващаща целия хоризонт от океана до планините. Заоблените стени бяха осветени в бяло от външни лампи и сградата приличаше на космически кораб, приземил се на върха за миг от дих, преди да поеме отново звездния си път в космическото пространство. Тук вече не можеше да става и дума за класически кич. Намираще се пред дом, който красноречиво изтъкваше мощта и влиянието на собственика си.

Дългата алея за коли, изкачваща се по хълма към къщата, бе преградена с висока порта от ковано желязо. Но тази вечер портата бе отворена и Бош видя в дъното на алеята паркирани коли и поне три лимузини, а на кръглата площадка по-високо се виждаха още коли. Разбра, че в

къщата има прием чак когато гледката се закри от червено петно и някой отвори вратата на колата: в лицето го гледаше мургав младеж от латиноамерикански произход, натъкмен в бяла риза и червена жилетка без ръкави.

– Добър вечер, господине. Ние ще поемем колата ви оттук. Ако обичате, минете по алеята, където ще ви посрещнат. – Бош се вгледа мълчаливо в него, обмисляйки трескаво как да постъпи. – Господине?

Излезе колебливо от колата си, младежът му подаде листче с номер, а после се отдалечи с мустанга по алеята. Бош продължаваше да се колебае: не трябваше да допуска събитията да го контролират, а бе на път да го стори. Проследи с очи отдалечаващите се стопове на колата и накрая се поддаде на изкушението.

Докато вървеше по алеята нагоре, закопча горното копче на ризата и затегна възела на вратовръзката си. Мина край малка армия от мъже в червени жилетки, после стигна до лимузините и оттам се разкри зашеметяващата искряща панорама на нощния град. Спря се, загледан захласнато в нея. Погледът му се плъзгаше безпрепятствено от обляната в лунна светлина водна повърхност на Тихия океан до извисяващите се небостъргачи в центъра. Само гледката оттук струваше милиони.

Отляво се носеше лека музика, смях и приглушени разговори. Бош тръгна по посока на звука надолу по каменните плочки на пътека, която следваше извивката на къщата. Към къщите в подножието на хълма се спускаше почти отвесна пропаст. Накрая стигна до равно осветено пространство, пълно с хора, които се тъпяха под огромно бяло платнище. Тук се бяха събрали най-малко сто и петдесет души, всички в изискано вечерно облекло. Те отпиваха коктейли на малки глътки и похапваха ордьоври от таблите, поднасяни от млади момичета в къси черни рокли, чорапи в телесен цвят и бели престилчици. Запита се къде ли червените жилетки побират колите на тази тъпла.

Веднага усети, че не бе облечен подобаващо: нямаше начин да не го разкрият само след секунди. Но сцената пред очите му беше толкова странна, че той реши да по-изчака и да ги затрудни поне малко.

До него се приближи сърфист в костюм. Беше около двайсет и пет годишен с изрусяла от слънцето коса и шоколадов тен. Сакото му бе шито по поръчка и на вид струваше повече от всички дрехи на Бош, взети заедно. Цветът му беше светлокафяв, но собственикът вероятно го описваше като какаов. Младежът се усмихна студено.

– Как сте тази вечер, господине?

– Прекрасно. Но още не знам как стоят нещата при вас.

Костюмираният сърфист се усмихна малко по-приветливо.

– Казвам се Джонсън и се грижа за сигурността на благотворителния прием тази вечер. Бихте ли ми показали поканата си, господине?

Бош се поколеба само за миг.

– О, искрено съжалявам. Не предполагах, че се налага да я взема със себе си. Не мислех, че на Гордън ще са му необходими мерки за безопасност при такава благотворителна сбирка.

Надяваше се, че малкото име на Мител ще отклони сърфиста от прибързани действия. Последният се смръщи за част от секундата.

– В такъв случай ще се разпишете в книгата за гости, нали?

– С удоволствие.

Поведе го към маса, разположена встрани от главния вход. Над нея имаше знаме в червено, синьо и бяло, на което бе изписано „Робърт Шепърд сега!“, което го информира достатъчно за повода на събитието.

На масата имаше книга със списъка на гостите, а зад нея бе седнала жена във вечерна рокля от гладко кадифе с дълбоко деколте. Почтеният господин Джонсън се заяпа в едва покритите ѝ гърди и Бош спокойно се разписа като Харви Паундс.

В единия край на масата имаше куп брошури и бокал за шампанско, пълен с моливи. Взе една от диплянките и се зачете в написаното за още непровъзгласения кандидат. Джонсън най-сетне успя да отлепи очи от деколтето на дамата и хвърли поглед на вписаното от Бош име.

– Благодаря ви, господин Паундс. Приятно прекарване.

Веднага потъна в навалицата, вероятно за да провери дали в списъка на поканените действително фигурира Харви Паундс. Бош реши да поостане още няколко минути: искаше му се да зърне Мител и да изчезне, преди сърфистът да се върне за него.

Отдалечи се от входа и платнището и прекоси тясната поляна до задната стена, давайки си вид на човек, покорен от величавата красота на панорамата, която наистина бе поразителна. Единствената по-добра вероятно се откриваше само от борда на самолет, преди да кацне на летище „Лос Анджелис“. Но от борда на самолет човек нямаше как да познае неповторимото усещане за всеобхватност, нито пък можеше да се наслади на хладния полъх на бриза или да попие вечната песен на града под нозете му.

Бош се обърна и се вгледа в тълпата под бялото платнище, но от Гордън Мител нямаше и следа. Точно в центъра под платнището се бяха скупчили доста хора, които очевидно се опитваха да се доберат до човека в средата, вероятно Шепърд. Еднородна по заможност, тълпата бе

много разнородна възрастово. Предположи, че голяма част от присъстващите бяха тук не само заради Шепърд, но и заради Мител.

Едно от момичетата в черно и бяло излезе изпод платнището, приближи се към него и му поднесе табла с чаши шампанско. Бош взе една, благодари ѝ и отново се извърна към искрящите светлини на града. Отпи и оцени високото качество на шампанското, макар да не бе експерт в тази област. Реши да го допие и да тръгне, когато глас отляво наруши усамотението му.

– Гледката е прекрасна, нали? По-добра, отколкото на кино. С часове мога да стоя тук.

Бош изви леко глава, отбелязвайки присъствието на човека до него, но не го погледна – не желаше да се ангажира с разговор.

– Бива си я. Но аз предпочитам моите планини.

– Сериозно? И къде са те?

– От другата страна на хълма. „Удроу Уилсън“.

– А, да. Там действително има някои чудесни парцели.

„Но без моя – помисли Бош. – Освен ако човек не си пада по неоземетърсна класика.“

– Хълмовете на Сан Гейбриъл са великолепни, когато са облени в слънчева светлина – отвърна събеседникът му. – Огледах се и там, но накрая реших да купя това тук.

Бош се обърна: гледаше право в лицето на Гордън Мител. Домакинят му протегна ръка.

– Гордън Мител.

Бош се поколеба, но после се сети, че Мител навярно бе свикнал другите да заекват или да се стряскат в негово присъствие и пое протегнатата ръка.

– Харви Паундс.

Мител бе в черен смокинг и облеклото му изпъкваше сред другите като това на Бош. Прошарената му коса бе късо подстригана, а лицето му правеше впечатление с равномерния си изкуствен тен. Изглеждаше изпънат и стегнат като ластик около пачка стотачки и създаваше впечатление на поне с пет, ако не и с десет години по-млад от действителната си възраст.

– Радвам се да се запозная с вас и ви благодаря, че сте успели да дойдете тази вечер – каза той. – Видяхте ли се вече с Робърт?

– Не още. В момента е малко трудно човек да си пробие път до него.

– Да, прав сте. Убеден съм, че ще му бъде приятно да се срещне с

вас.

– Вероятно ще му е приятно и да получи чека ми.

– Това също – усмихна се Мител. – Наистина се надявам, че ще ни подкрепите. Той е добър човек, а в Конгреса има нужда точно от хора като него.

Усмивката му беше толкова фалшива, че Хари се запита дали Мител вече не го беше разконспирирал като навлек на приема. Бош се усмихна в отговор и потупа десния вътрешен джоб на самото си.

– Чековата ми книжка е тук.

Но когато направи това движение, се сети какво всъщност има там и ненадейно го осени луда идея. Шампанското, макар и само в рамките на една чаша, го правеше безразсъден. Искаше му се да подплаши Мител и евентуално да види истинското му лице.

– Кажете ми – започна той, – Шепърд ли е човекът?

– Не разбирам.

– Дали ще извърви целия път до Белия дом някой ден? Той ли ще ви отведе там?

По лицето на Мител премина сянка на раздразнение.

– Ще поживеем и ще видим. Първо трябва да му помогнем да влезе в Сената. Това е главното за момента.

Бош кимна и се престори, че внимателно изучава лицата в тълпата.

– По всичко личи, че сте събрали тук точно нужните хора. Не виждам обаче Арно Конклин. Продължавате ли да поддържате връзка с него? Той беше първият, нали?

Дълбоки бръчки набраздиха челото на Мител.

– Всъщност... – Мител, изглежда, се сконфузи, но неудобството му бързо се стопи. – Честно казано, с него не сме се виждали скоро. Той се оттегли отдавна и сега е само старец в инвалидна количка. Познавате ли Арно?

– През живота си не съм го виждал.

– Защо тогава задълбавате така далеко в миналото?

Бош вдигна рамене.

– Вероятно защото съм любител на историята.

– Работите ли нещо, господин Паундс, или сте само любител.

– В правната област съм.

– В такъв случай между нас има нещо общо.

– Съмнявам се.

– Аз съм възпитаник на Станфорд. А вие?

Бош се замисли за момент.

– На Виетнам.

Мител пак се смръщи и интересът в очите му се стоп: като бучка масло на слънце.

– За жалост се налага да обърна внимание и на другите си гости. Внимавайте с шампанското – ако усетите, ч не желаете да шофирате, някое от момчетата ще ви откара до дома ви. Попитайте за Мануел.

– Онзи с червената жилетка?

– Тъ... да. Един от тях. Бош вдигна чашата си.

– Няма страшно, тази ми е едва третата.

Мител кимна и тръгна към платнището, ръкува се с двама-трима, после се насочи към къщата. Влезе в нещо като дневна или по-скоро панорамна стая през отворен плъзгащ се панел на стъклената стена, приближи се към някакъв диван там и се приведе надолу, за да прошепне няколко думи на костюмиран мъж. Мъжът бе горе-долу на възрастта на Мител, но имаше по-груба външност. Чертите му бяха като изсечени с длето и макар и седнал, личеше си, че има по-масивна фигура от Мител. На младини вероятно бе използвал предимно сила, а не сивото си мозъчно вещество. Мител се изправи, а другият само кимна. После домакинът на приема изчезна някъде в къщата.

Бош довърши шампанското си и се отправи през навалищата към нея. Когато се приближи до плъзгащите се врати, едно от облечените в черно и бяло момичета го попита дали търси нещо и дали не би могло да му услуги. Бош отговори, че търси тоалетната, и бе упътен към друга врата вляво. Отиде до нея, но тя се оказа заключена. Изчака няколко минути, вратата най-после се отвори и оттам се изсипаха мъж и жена, които се разкикотиха, щом го видяха, после се отпавиха обратно към платнището.

Влезе в тоалетната и извади от левия вътрешен джоб на самото си копие на статията за Джони Фокс. Разгърна я и извади писалката си. Загради в кръг имената на Джони Фокс, Арно Конклин и Гордън Мител, а в полето под статията написа: „Въз основа на какъв предишен опит назначихте Джони Фокс на тази длъжност?“

Сгъна отново страницата на две, после още на две и добре притисна ръбовете с пръсти. После написа отгоре „За Гордън Мител. Лично!“

Върна се под платнището, спря едно от момичетата с бели престилки и подаде сгънатия лист.

– Трябва веднага да намерите господин Мител. Той очаква с нетърпение тази бележка.

Проследи я с поглед, после тръгна към масата при входа с книгата

за гости. Наведе се бързо над нея и записа името на майка си. Деколтираната дама запротестира – сети се, че той вече се бе подписал веднъж.

– Подписвам друг човек – отвърна ѝ той.

В графата за адрес записа Холивуд и Виста. Остави празно квадратчето за телефонен номер.

Огледа пак гъмжилото от хора, но не забеляза нито Мител, нито момичето, на което бе дал бележката. После отправи поглед към стаята зад френските прозорци и забеляза Мител да се появява там с бележката в ръка. Той пристъпи бавно в стаята, взрян в листа. От посоката на погледа му Бош разбра, че в момента чете написаното под статията – стори му се, че смени цвета на лицето си.

Бош отстъпи под арката на входа, без да откъсва поглед от Мител. Сърцето му неволно ускори ритъма си: имаше чувството, че гледа някаква тайна постановка с все още неясен смисъл, но определено непредназначена за него.

Израз на смайване и ярост бе изкривил добре гледаното лице на Мител. Той подаде листа на горилата, която още седеше сред възглавниците на дивана, и веднага се обърна с лице към стъклената стена и започна да оглежда хората под платнището. Каза нещо и Бош разчете думите по движението на устните му:

– Кучи син.

После Мител залая заповеди, горилата на дивана се изправи и Бош веднага разбра, че трябва да изчезва. Излезе бързо на алеята за коли и чевръсто слезе по стълбите към групата младежи с червени жилетки. Подаде талона с номера на един от тях, заедно с банкнота от десет долара и му обясни на испански, че много бърза.

Въпреки това процедурата като че ли отне цяла вечност. Докато тъпчеше нервно на едно място, Бош не откъсваше очи от фасадата на къщата, очаквайки появата на горилата на Мител. Беше забелязал в коя посока се бе отдалечило момчето за колата му и бе готов да хукне натам, ако се наложеше. Започна да съжалява, че не е въоръжен. Нямаше значение дали действително има нужда от пистолет или не. Но той даваше чувството на сигурност – без него се чувстваше оголен и уязвим.

На горната част на алеята се материализира сърфистът в костюм и се запъти с широка крачка към него. В същия миг се появи и мустангът му. Слезе на улицата отпред, за да го посрещне, но сърфистът пръв стигна до него.

– Хей, човече, я поча...

Бош рязко се обърна, удари го в челюстта и го повали на земята.

Той простена и се претърколи настрани, стиснал с две ръце челостта си. „Или е изкълчена, или е счупена“ – помисли Бош. Разтръска схванатите си от болка пръсти, докато мустангът набиваше спирачки до него.

Момчето се забави при излизането от колата и Бош го дръпна бързо и скочи вътре. Щом се настани зад волана, хвърли поглед назад в огледалото: горилата вече се бе появила на хоризонта. Като видя поваления сърфист, мъжът се затича тромаво надолу, едрите му бедра опъваха плата на панталоните – но в един прекрасен миг стъпи накриво, подхлъзна се и се сгромоляса върху чакъла, който по принцип не разрешаваше голяма скорост. Две от червените жилетки се стрелнаха да му помагат – горилата яростно ги отблъсна.

Бош включи на скорост и се устреми напред. Изкачи се към Мълхоланд и сви на изток към дома си. По вените му бясно препускаше адреналин. Не само бе успял да се измъкне невредим, но очевидно бе ударил с чук по оголен нерв. „Нека Мител поблъска малко глава – помисли Бош. – Нека се поизпоти!...“ После нададе неистов вик, както си беше в колата, макар наоколо да нямаше друг, който да чуе и оцени.

– Изкарах ти ангелите, а, твойта мамица!

И тържествувашо удари с длан волана пред себе си.

19

Пак сънува койота. Животното бе на планинска пътека сред дива пустош. Движеше се много бързо в мрака, сякаш се опитваше да избяга от нещо или някого. Но тук бе на свой терен, познаваше го и бе сигурен, че ще успее да се спаси. Бягаше от нещо неясно и невидимо, но знаеше, че то е някъде зад него и го дебне в мрака. И инстинктът му шепнеше настоятелно да не спира, да бяга, да се спасява...

Телефонен звън събуди Бош, разкъсвайки пелената на съня като нож, разрязващ хартия. Бош дръпна възглавницата от главата си, извъртя се настрани и в лицето му блисна ярката светлина на зората – беше забравил да пусне щорите. Посегна към телефона на пода и вдигна слушалката.

– Един момент...

Остави я на леглото, седна и прокара длан по лицето си. Погледна, присвил очи към циферблата на часовника – седем и десет. Закашля се, прочисти гърлото си и пак взе слушалката.

– Да.

– Детектив Бош?

– Същият.

– Обажда се Брад Хирш. Извинявай, че звъня толкова рано.

Брад Хирш ли? Кой беше този?

– Няма нищо – отговори Бош, напрягайки отчаяно паметта си.

Настъпи кратка пауза.

– Аз съм от... Помниш ли отпечатъците, които...

– Хирш? А, да, Хирш. Сещам се. Какво стана?

– Прекарах данните през националната система, както искаше. Дойдох по-рано и го направих заедно с едно друго проучване за отдела в Девъншир. Така никой няма да разбере.

Бош прехвърли крака през ръба на леглото, отвори чекмеджето на нощното шкафче и извади бележник и молив. Забеляза, че бележникът бе от хотел „Сърф енд Санд“ в Лагуна Бийч. Спомни си, че двамата със Силвия бяха прекарвали там няколко дни миналата година.

– Какво се получи?

– Нищо. Съжалявам.

Бош запрати бележника обратно в отвореното чекмедже и се хвърли по гръб на леглото.

– Никакви попадения?
– Компютърът излезе с двама кандидати. Но като направих визуално сравнение, се оказа, че не пасват. Нищо. Съжалявам. Знам, че този случай означава...

Той не довърши изречението, което бе започнал.

– През всички бази данни ли ги прекара?
– През всички, обхванати в мрежата.
– Чакай да те питам нещо. Те включват ли служителите от прокуратурата и тези от ПУЛА? – Възцари се мълчание. Хирш явно се опитваше да разбере подтекста на въпроса. – Там ли си още, Хирш?

– Да. Отговорът е да.

– Колко назад във времето? Нали се сещаш какво имам предвид? С каква давност са данните в тези бази?

– За всяка база е различно. За полицейското управление обсегът е доста обширен. Бих казал, че имаме отпечатъците на всички работили тук от времето на Втората световна война насам.

„Е, това тогава изчиства Ървинг и останалите полицаи“ – помисли Бош. Но и не бе очаквал много тук: подозренията му определено бяха насочени другаде.

– А какво ще кажеш за хората в прокуратурата?

– Там е по-различно – отвърна Хирш. – Доколкото знам, в прокуратурата започват да вземат отпечатъци от служителите чак в средата на шейсетте.

Конклин е бил там по това време, но навярно вече е бил избран за областен прокурор. И едва ли би дал отпечатъците си – особено ако е знаел, че някъде в една папка със следствени документи за убийство фигурира карта с тях...

Сети се за Мител. Той навярно вече е бил извън щатните служители на областната прокуратура, когато е била въведена практиката за вземане на отпечатъци.

– А федералната база? – попита Бош. – Ако имаме човек, който работи за президента и му трябва служебна карта за достъп до Белия дом, в такъв случай отпечатъците в тази база ли ще са?

– Да, ще ги има дори два пъти: в базата на федералните служители и във ФБР. Те пазят в архива си информация за всеки, когото са проучвали, ако това имаш предвид. Напомням ти, че не е задължително да се снемат отпечатъци от всеки посетител на президента.

„Мител все пак не е отхвърлен напълно“ – помисли Бош.

– Искаш да кажеш – подхвана той, – че независимо от пълнотата на

сведенията от 1961 година насам в компютъра няма отпечатъци, съответстващи на онези, които ти дадох?

– Почти е така, макар и не стопроцентово. Човек, оставил тези отпечатъци, по всяка вероятност никога не е бил картотекиран... поне от вносителите на данни в тези бази. Чрез тях се простираме само дотук. По един или друг начин системата покрива приблизително всеки петдесети човек в страната. Обаче този път не получих нищо. Съжалявам.

– Няма нищо, Хирш. Ти се постара.

– Ами... е, аз пак се заемам със служебните си задължения. Какво да правя с картата с отпечатъците?

Бош се замисли. Питаше се дали има и някаква друга възможност за търсене.

– Би ли я задържал известно време? Ще намина през лабораторията и ще я взема, когато имам възможност. Може би по-късно още днес.

– Добре. Ще я сложа в плик с твоето име, в случай че Не съм тук, когато дойдеш. Дочуване.

– Хей, Хирш?

– Да?

– Усещането е хубаво, нали?

– Кое усещане?

– Ти постъпи правилно. Не откри съответствие, но постъпи правилно.

– А... да, може би.

Правеше се, че не знае за какво става дума, защото беше смутен, но много добре разбираше.

– До скоро, Хирш.

Затвори телефона, седна на ръба на леглото, запали цигара и се замисли какво да предприеме този ден. Новините от Хирш не бяха добри, но не бяха и обезкуражаващи. И определено не свалиха всички подозрения от Арно Конклин. Дори не изчистваха категорично и Гордън Мител. Бош не беше сигурен, че ангажираността на Мител с президенти и сенатори е изисквала снемане на отпечатъци. Реши, че разследването му още не бе претърпяло крах. Нямаше да променя плановете си.

Замисли се за безумния риск, който беше поел вчера вечерта, конфронтирайки се с Мител по този начин. Захили се на собствената си безотговорност и се запита какво ли би казала Хинойъс по въпроса. Знаеше си, че щеше да окачествени проявеното безразсъдство като логична изява на състоянието му. В никакъв случай нямаше да го приеме като елегантен начин да се подплаши птичката от гнездото ѝ.

Стана, включи кафемашината, после взе душ, избърсна се и се приготви за предстоящия ден. Изнесе чашата с кафе и кутията „Корнфлейкс“ на верандата, но остави плъзгащата се врата отворена, за да чува новинарската емисия по радиото.

Навън бе доста хладно, но по-късно сигурно ще се стопли. Сини сойки се стрелкаха навън и навътре в хрусталака под верандата, а в жълтите цветове на жасмина бръмчаха трудолюбиво едри черни пчели.

По радиото течеше история за строителен предприемач, спечелил четиринайсет милиона, понеже завършил възстановяването на магистрала № 10 три месеца предсрочно. Официалните лица, събрали се за откриването на инженерния подвиг, сравнили пропадналата магистрала и възстановяването ѝ със самия град. И той се възраждал, животът в него пак се бил нормализирал. „Имат още много да учат“ – помисли Бош.

После се прибра вътре, извади указателя и окупира телефона в кухнята. Свърза се с главните авиолинии, направи справки за цените и запази билети за Флорида. Но при резервация само един ден предварително най-доброто предложение бе седемстотин долара – истински шок за него. Разплати се с кредитната си карта, за да може да внася сумата на части. Освен това запази кола под наем на международното летище в Тампа.

Когато приключи, върна се на верандата и се замисли над следващия проблем: имаше нужда от значка.

Остана дълго време в шезлонга на верандата, опитвайки се да прецени обективно дали тя наистина му бе необходима, защото така щеше да се чувства по-сигурен или защото бе задължително условие за успеха на мисията му. Знаеше колко оголен и уязвим се бе чувствал през цялата седмица, лишен от пистолета и значката си – не се бе разделял с тях повече от двайсет години. Но бе успял все пак да устои на изкушението да прибягне до резервния пистолет, който кротуваше в гардероба до предната врата. С пистолета нямаше проблем. Но със значката нещата стояха по-иначе. Значката бе той самият: тя бе по-силна дори от пистолета: отваряше врати по-добре от всеки ключ, даваше му повече власт от всички думи на света или от каквото и да било оръжие. Реши, че значката бе необходимост. Щом ще ходи във Флорида, за да притиска Маккитрик, трябва да изглежда легитимен. Значката определено бе необходимост.

Собствената му значка вероятно се намира в някое чекмедже в кабинета на заместник-началник Ървин С. Ървинг. Нямаше как да се докопа до нея, без да бъде разкрит. Но прекрасно знаеше къде да намери друга, която ще свърши същата работа.

Погледна часовника си: девет и петнайсет. Имаше четирийсет и пет минути до началото на ежедневната оперативка в полицейския участък на Холивуд. Разполагаше с достатъчно време.

Бош спря колата на паркинга зад сградата на районното управление в десет и пет. Убеден бе, че оня педант Паундс вероятно вече е в кабинета на главния шеф със сводката за престъпленията от нощната смяна. Оперативката се провеждаше всяка сутрин и в нея задължително участвах, шефът на районното управление, капитанът на патрула, дежурният лейтенант и Паундс, шефът на детективите, Тези рутинни сбирки не продължаваха повече от двайсетина минути. Хората от ръководството на управлението просто изпиваха по чашка кафе, прехвърляха докладите от нощната смяна и текущите проблеми, обсъждаха постъпили оплаквания или евентуални по-специални разследвания.

Бош мина през входа на отрезвителното отзад, поел сви по коридора към помещенията на детективите. Сутринта явно бе доста натоварена: на пейките в коридор вече стърчаха четирима мъже с белезници. Един от тях) отявлен наркоман, му поиска цигара. Бош го бе вижда и друг път в ареста, а понякога дори го бе използва като информатор, макар и не особено надежден. Забранено беше да се пуши в общинска сграда, но Бош запали цигара и я тикна в устата му: покритите с белези от спринцовки ръце бяха заключени с белезници зад гърба му.

– За какво си тук този път, Харли?

– Ако някой смотаняк остави гаража си широко отворен, приемам, че ме кани да го отараша. Прав ли съм?

– Много умно. Защо не го кажеш и на съдията?

Бош се отдалечи, съпроводен от крясъка на друг от задържаните:

– Хей, а цигара за мен?

– Нещо недочувам – отвърна Бош.

– Да ти го начукам, кучи сине!

– Пробвай да те видя!

Бош влезе в помещението на следователите през задната врата. Първо се увери, че стъкленият кабинет на Паундс е наистина празен. После хвърли поглед на закачалката отпред – очакванията му се оправдаха. Поздрави няколко колеги, докато вървеше по пътеката между бюрата.

Едгар седеше на работната маса на отдел „Убийства“, а срещу него на стола на Бош се мъдреше новият му партньор. Едгар долови един от поздравите „Здравей, Хари“ и се извъртя на стола си.

– Хей, Хари! Какво те води насам?

– Здравсти, приятел. Дойдох само да взема някои неща и ще се отбия при теб след миг... Ега ти жегата навън.

Бош мина в предната част на офиса, където старият Хенри от „Дремещия отряд“ седеше зад бюрото си и се потеше над някаква кръстословица. Бош забеляза няколко замазани от гумата му квадратчета.

– Хенри, как е? Справяш ли се?

– Горе-долу, детектив Бош.

Бош свали спортното си яке и го закачи на кукичката до сиво сако на дребни карета, собственост на Паундс. После застана с гръб към помещението и Хенри, плъзна длан във вътрешния джоб на Паундс и измъкна служебния му портфейл. Знаеше, че ще го намери там: Паундс беше човек на твърдите навици, а Бош и друг път беше виждал портфейла му на същото място. Пусна го в джоба на панталоните си и се обърна, преди Хенри да бе завършил приказката си. Испита само мигновено колебание, въпреки че осъзнаваше ясно сериозността на постъпката си. Да вземеш значката на друг полицаи беше престъпление, но от гледна точка на Бош именно Паундс бе причина за отнемането на неговата, а според личните му морални принципи постъпката на Паундс спрямо него бе също толкова незаконна.

– Ако си дошъл да се видиш с лейтенанта, той е на оперативка в кабинета на шефа – дърдореше Хенри.

– Не искам да се виждам с лейтенанта, Хенри. Дори не му споменавай, че съм идвал. Не бих искал да му се качи кръвното, нали се сещаш. Ще взема само някои неща и си тръгвам, става ли?

– Дадено. И аз не искам да му вдигам кръвното.

Едва ли някой друг от отдела ще каже на Паундс, че се е отбивал. Тупна приятелски Хенри по гърба, за да скрепи споразумението им. Тръгна към масата на отдел „Убийства“ и щом се приближи, Бърнс започна да се надига от работното му място.

– Отгук ли ще минеш, Хари? – попита го той нервно.

Бош разбираше неудобството му и нямаше намерение да вгорчава живота му още повече.

– Да, ако не възразяваш – отвърна той. – Сметнах, че ще е най-добре да си взема личните вещи, за да можеш да се нанесеш както трябва.

Бош заобиколи бюрото и отвори чекмеджето. Върху някакви стари и отдавна забравени книжа имаше две кутии с ментови бонбони „Джунийър Минтс“.

– О, те са мои, извинявай.

Бърнс взе двете кутии и ги задържа в ръце – приличаше на голямо хлапе в костюм. Бош прехвърляше документите в чекмеджето.

Взе наслука няколко листа, пхна ги в картонена папка и подкани с жест Бърнс да прибере обратно бонбоните си.

– И бъди нащрек, Боб.

– Всъщност... казвам се Бил. Нащрек за какво?

– За мравки.

Бош се приближи към шкафа на картотеката, който заемаше цялата стена отстрани, и отвори чекмеджето, надписано с името му. То беше третото поредно от пода нагоре на височината на кръста и бе почти празно, както му бе добре известно. Застана с гръб към масата, извади портфейла със значката от джоба си и го сложи в чекмеджето. После, с ръце в него и съответно извън полезрението на другите, отвори портфейла, извади от него значката, пусна я в единия си джоб, а портфейла – в другия. За по-достоверно измъкна някаква папка от чекмеджето и го затвори.

Обърна се и погледна Джери Едгар.

– Това е. Прибирам някои лични вещи, които могат да ми потриват. Нещо ново при вас?

– Нищо.

Отиде до закачалката, застана пак с гръб към помещението и върна портфейла на Паундс в джоба на самото му. После облече своето, сбогува се с Хенри и се приближи към бюрото на отдел „Убийства“.

– Измитам се – заяви той на Едгар и Бърнс, вземайки двете папки. – Не ми се ще Деветдесет и осем паундовия да ме види и да изпадне в истерия. Късмет, момчета.

На път към изхода Бош спря и даде нова цигара на наркомана. Задържаният, надал протестен вой на влизане, вече не беше на пейката, иначе Бош щеше да ощастливи и него.

Качи се в колата, метна папките на задната седалка и извади от куфарчето собствения си празен служебен портфейл. Плъзна значката на Паундс на свободното място до личната си служебна карта. „Ще свърши работа-реши той, – ако не допускам да се вглеждат в нея отблизо.“ Най-едриите букви изписваха „лейтенант“. А в служебната карта на Бош се казваше, че е детектив. Несъответствието не беше кой знае какво и не го притесняваше. В най-добрия случай Паундс можеше и да не забележи липсата известно време. Той доста рядко отиваше на някое местопрестъпление, така че почти не му се налагаше да се легитимира. Съществуваха голяма вероятност липсата ѝ да остане незабелязана. Трябваше да

се постарая да я върне на мястото ѝ, като свърши работата си с нея.

21

Бош пристигна в чакалнята на Кармен Хинойс прекалено рано за следобедния разговор. Изчака да стане точно три и половина и чак тогава почука на вратата. Посрещна го с усмивка от бюрото, огряно щедро от лъчите на яркото следобедно слънце, които се сипеха през прозореца. Понечи да тръгне към стола, който заемаше обикновено, после се спря и седна на другия отляво. Тя забеляза маневрата му и го изгледа укорително като провинил се ученик.

– Ако смяташ, че за мен има някакво значение на кой стол седиш, грешиш.

– Така ли? Добре тогава.

Бош стана и се премести на другия стол. Обичаше да седи близо до прозореца.

– Възможно е да не дойда на срещата ни в понеделник – предупреди я той, като се настани.

Тя се смръщи.

– Защо?

– Ще пътувам извън града. Ще се опитам да се върна дотогава, но не съм сигурен дали ще успея.

– Извън града? А разследването ти?

– Отивам до Флорида, за да говоря с единия от детективите по случая тогава. Партньорът му е починал, а той живее във Флорида. Налага се да го посетя.

– Не е ли възможно просто да му се обадиш по телефона?

– Ако се явя лично при него, няма как да избегне разговора.

Тя кимна.

– Кога тръгваш?

– Тази вечер с нощния полет за Тампа.

– Хари, я се погледни. Приличаш буквално на мъртвец. Не можеш ли първо да си отспиш и да тръгнеш с някой сутрешен полет?

– Не, трябва да съм там преди сутрешната поща.

– Но защо?

– Дълга история. Искях да те помоля за нещо. Нуждая се от помощта ти.

Тя обмисля думите му няколко минути, очевидно претегляйки докъде може да нагази във водата, без да познава коварните ями под нея.

– Какво точно искаш?

– Давала ли си досега консултации по съдебна медицина за управлението?

Кармен присви очи: все още не се сещаше накъде бие.

– На няколко пъти. От време на време някой ми донася нещо или ме молят да направя профил на някой заподозрян. Но управлението обикновено ползва психиатри на хонорар – специалисти по патология с опит в тази област.

– Била ли си на местопрестъпления?

– Не. Носили са ми снимки и съм работила по тях.

– Чудесно.

Бош вдигна куфарчето на скута си и го отвори. Извади плика със снимките от местопрестъплението и аутопсията и внимателно ги постави на бюрото.

– Снимки от моя случай. Не искам да ги поглеждам – не мога... Но искам някой да ги види и да ми каже какво има в тях. Възможно е да няма нищо съществено, но все пак бих искал да чуя нечие мнение. Разследването, което онези двамата са провели, е било... всъщност не е имало никакво разследване.

– О, Хари... – Хиноуъс поклати глава. – Не съм сигурна дали идеята ти е добра. Защо точно аз?

– Защото си наясно с нещата, които върша. И защото ти имам доверие. Не мисля, че бих могъл да се доверя на някой друг.

– Щеше ли да ми имаш доверие, ако не съществуваха ограниченията на професионалната етика, които ми забраняват да споделям с когото и да било разговорите в тази стая?

Бош се вгледа в лицето ѝ.

– Не знам...

– И аз така си помислих.

Тя бутна плика настрана.

– Нека засега оставим това и се върнем към работата си тук. Налага се сериозно да обмисля молбата ти.

– Добре, можеш да ги вземеш със себе си. Но ми кажи, става ли? Искам само да чуя мнението ти на психолог и на жена.

– Ще видим.

– За какво искаш да говорим днес?

– Как върви разследването ти?

– Това професионален въпрос ли е, доктор Хиноуъс? Или изгаряте от желание да разберете как се развиват нещата?

– Любопитна съм заради теб. И се тревожа за теб. Още не съм убедена, че заниманията ти са безопасни... както във физически, така и в психически план. Ровиш в живота на доста влиятелни хора, а аз зная какво си се захванал, но съм почти безсилна да те спра. Опасявам се, че ме изигра.

– Какво?

– Въвлече ме в тази история, Хари. Обзалагам се, че си искал да ми покажеш тези снимки от момента, в който сподели с мен какво правиш.

– Позна. Но няма никаква измама. Просто реших, че тук човек може да споделя всичко. Нали така ми каза ти самата?

– Добре, не си ме измамил. Да речем, че си ме подвел. Трябваше да го предвидя. Нека да продължим нататък. Бих желала да навлезем повече в емоционалния аспект на това, което правиш. Искам да разбера защо откриването на този убиец е от такова голямо значение за теб след всичките тези години?

– Не е ли очевидно?

– Направи го очевидно и за мен.

– Не мога. Не съм способен да го облека в думи. Знам, че светът ми се промени изцяло със смъртта ѝ. Нямам представа как биха се развили нещата, ако не я бяха отнели от мен, но... Всичко се промени.

– Разбираш ли какво говориш и какво е значението му? Ти разделяш живота си на две части. Първата – когато си бил с нея – обличаш в представа за пълно щастие, а съм убедена, че животът ти и тогава невинаги е бил безоблачен. Втората част – след нея – не е отговорила на очакванията ти. Струва ми се, че не си бил щастлив от доста дълго време – може би дори през цялото това време. Тази последна твоя връзка може би е била някакъв проблясък, но ти и тогава си бил нещастен. Според мен ти винаги си бил нещастен човек, Хари. – Тя направи пауза, но Бош замълча: знаеше, че Хиноуъс още не беше свършила. – А сега вероятно травмите от последните няколко години както в личен, така и в обществен план са те накарали да направиш равностетка. Изглежда, вярваш – не знам дали подсъзнателно или не, че като се върнеш назад и раздадеш правосъдия за случилото се с майка ти, по някакъв начин ще промениш положително собствения си живот. Именно тук е проблемът. Докъдето и да те доведе това твое частно разследване, резултатът от него няма да промени същността на нещата. Те са необратими, Хари.

– Трябва ли да разбирам, че случилото се тогава няма нищо общо с начина, по който протече животът ми, нито с типа човек, в който ме превърна?

– Не, не! Чуй ме, Хари. Исках само да изтъкна, че ти си сбор от много неща. Също като играта на домино: няколко различни блокчета трябва да се наредят едно след друго, за да достигнеш крайния резултат – точката, в която се намираш сега. Не можеш да скочиш от първото блокче направо на последното.

– Значи трябва да зарежа всичко? Просто така?

– Не съм казала такова нещо. Но ми е трудно да разбера каква емоционална компенсация или полза би могъл да получиш от това. Дори смятам, че съществува по-голяма вероятност резултатът да ти донесе повече вреда, отколкото полза. Какъв е смисълът тогава?

Бош стана, отиде до прозореца и се взря невидящо навън. Заговори, без да се обръща:

– Не знам кое има и кое няма смисъл. Знам само, че има смисъл да го направя. Всъщност изпитвам... не знам с каква точно дума да го нарека – срам може би. Срамувам се, че съм допуснал да изтекат толкова години, без да сторя нищо. Годишите си минаваха и аз ги оставях да се изнизват една след друга. Сякаш съм я предал по някакъв начин... предал съм и себе си.

– Това е разби...

– Помниш ли какво ти казах първия ден? „Всички са от значение или никой няма значение.“ Но в продължение на много години точно тя не бе от значение. Нито за това управление, нито за обществото – нито дори за самия мен. Да, дори и за мен! Когато отворих папката тази седмица, разбрах, че смъртта ѝ просто е била изтикана настрана като нещо маловажно. Погребана, така както я бях погребал аз. Някой решил да не си прави труда да потърси сериозно убиеца ѝ, защото тя не е била от значение. Направили са го, защото са могли да го направят с нея... И после, като се замисля колко дълго и аз оставях нещата така... направо ми се иска... не знам, да си скрия лицето или нещо подобно. – Бош млъкна, неспособен да изрече с думи болката и срама, които го разкъсваха отвътре. Погледна месарския магазин отсреща – там вече не висяха патици. – Тя беше такава, каквато бе, но понякога се чувствам сякаш и толкова не съм заслужил. Сигурно не съм бил достоен за повече...

Остана до прозореца с гръб към нея. Минаха няколко минути, преди Хинойс да отговори.

– Тук е моментът да отбележа, че си прекалено суров към самия себе си, но оценката ми едва ли ще ти помогне.

– Така е.

– Би ли се върнал на мястото си? Моля те. – Бош я послуша и най-

сетне очите им се срещнаха. Тя заговори първа. – Объркваш нещата: слагаш каруцата пред коня. Защо поемаш върху себе си вината за умишленото покриване на случая? Нямах нищо общо с това – и дори не си го знаел, преди да прочетеш документите тази седмица.

– Но защо, защо не го погледнах по-рано?! Не съм в управлението от вчера – полицей съм от двайсет години! Длъжен бях да го разровя по-рано. Какво като не съм знаел подробностите? Знаех, че е била убита, знаех, че нищо не е направено по въпроса. Това трябваше да е достатъчно.

– Чуй ме, Хари. Размисли над това, става ли? В самолета тази нощ – просто размисли. Целта ти е благородна действително, но трябва да се предпазиш от пораженията, които може да ти нанесе резултатът от усилията ти, да ти нанесе неочакван удар дори. Да се окаже, че не си е струвало усилията, нито цената, която може да ти се наложи да платиш.

– Как така? Та там някъде има убиец! Той си въобразява, че се е отървал, мислил го е години наред – десетилетия! Смятам да променя нещата.

– Ти не се и опитваш да разбереш мисълта ми. Не искам никой виновник в престъпление да се измъкне безнаказано – особено отнелият човешки живот. Говоря непрекъснато и единствено само за теб, Хари – ти си едничката ми грижа тук. В природата съществува едно основно правило: нито едно живо същество не жертва себе си и не се наранява без нужда. Това се нарича воля за оцеляване. Опасявам се, че житейските обстоятелства са атрофирали инстинкта ти за самосъхранение. Страхувам се, че в случая може би просто хвърляш усилията си на вятъра, без да те е грижа какво ще стане с теб в емоционален или във физически план по пътя към тази цел. Или какво би могло да се случи с теб, когато я постигнеш... Не желая да пострадаш. – Тя направи пауза, за да поеме дъх. Той млъкеше. – Трябва да отбележа-продължи Хиноуъс по-спокойно, – че положението в момента много ме притеснява. Никога преди не ми се е случвало подобно нещо, а аз съм разговаряла с множество полицаи през последните девет години тук.

– Е, имам още една лоша новина за теб – усмихна се Бош. – Вчера се натрапих на един прием у Мител и му подпалих фитила. Изплаших дори себе си.

– По дяволите!

– Това да не е някакъв нов термин в психологията? Не съм го чувал досега.

– Не е смешно. Защо го направи?

Бош се замисли за момент.

– И аз не знам. Беше нещо като моментна прищявка. Минавах с колата край къщата му, а там имаше прием. Този факт като че ли... ами ядоса ме, не знам защо. Той си живее и си дава приеми, а майка ми...

– Говори ли с него за случая?

– Не. Дори не му казах името си. Проведохме нещо като кратък светски разговор, но после му оставих нещичко. Помниш ли онова копие от вестникарска статия, което ти показах в сряда? Оставих му я. Наблюдавах го, докато я четеше. Обзалагам се, че ударът попадна в целта.

Хинойъс шумно изпусна въздух.

– Сега, ако обичаш, постарай се да погледнеш на постъпката си отсрани – ако можеш. Разумно ли бе да отиваш там?

– Вече мислих за това. Не, не беше разумно. Беше грешка. Той вероятно ще предупреди Конклин и двамата ще знаят, че наоколо вече броди някой, готов да ги разобличи. Ще са нащрек.

– Наясно ли си, че с това доказваш правотата ми? Искам да ми обещаеш, че повече няма да правиш подобно глупости.

– Не мога.

– Добре, в такъв случай трябва да те предупредя, че отношенията пациент – доктор могат да бъдат нарушени, ако терапевтът сметне, че пациентът застрашава себе си или хората около него. Казах ти, че съм почти безсилна да те спра. Но не напълно.

– И ще се отнесеш до Ървинг?

– Ще го направя, ако преценя, че постъпваш безотговорно.

Обзе го гняв, когато осъзна неограничената ѝ власт над него и постъпките му. Преглътна го и вдигна примирено ръце.

– Хубаво. Повече няма да се натрапвам на ничий прием.

– Искам повече от това. Искам да стоиш далеч от мъжете, които смяташ за замесени.

– Ще ти обещаю само, че няма да тръгна срещу тях, докато не са ми вързани в кърпа.

– Говоря сериозно.

– Аз също.

– Надявам се. – Последва мълчание, което се проточи почти цяла минута. Тя се извъртя леко в стола си и се загледа някъде встрани: вероятно обмисляше следващия си въпрос. – Наясно ли си, че целта, която преследваш в момента, измести задачата, събрала ни тук?

– Знам.

– Следователно така се удължава периодът на оценка.

– Това вече не ме вълнува особено. Нужно ми е време, за да довърша започнатото.

– Е, щом като те устройва. – отвърна тя саркастично. – Добре тогава, да се върнем на инцидента, който те доведе при мен. Онзи ден ми даде много оскъдно описание на случилото се. Разбирам защо е така. Тогава и двамата просто опипвахме почвата. Но този етап е вече зад гърба ни. Искам да чуя по-пълен разказ. Според теб лейтенант Паундс сам е предизвикал събитията, така ли?

– Точно така.

– Как?

– Първо, той е шеф на следователски екип, без сам някога да е бил такъв. О, да, формално вероятно е прекарал някой и друг месец на работно бюро в някой, отдел, за да го впишат в служебното му досие, но на практика той е само администратор. Наричаме такива като него „робократи“. Бюрократ със значка. Понятие няма от разнищване на случаи. Знае само да прекарва линии по диаграмата за разкрити престъпления, която виси в кабинета му. Не знае принципни неща като разликата между доброволно сътрудничество и разпит например. Нямам нищо против – управлението е пълно с такива като него. Нека те вършат своята работа, аз ще върша моята. Така разбирам нещата. Проблемът е, че Паундс не знае докъде му стига таванът и непрекъснато създава конфликти и конфронтации. Ето какво предизвика инцидента, както го наричаш.

– Какво направи този път?

– Докосна заподозрения.

– Какво означава това?

– Когато разследваш някой случай и доведеш някого в участъка, той е изцяло твой. Никой няма право да се приближава до него, ясно? Една погрешна дума, един погрешен въпрос, и случаят може да бъде прецакан. Това е изначално правило – не докосвай заподозрения на друг. Няма значение дали си лейтенант или някакъв шибан началник, стоиш си настрана, докато не получиш разрешение от хората по следствието.

– Какво стана всъщност?

– Както вече казах оня ден, двамата с моя партньор Едгар доведохме в участъка заподозрян в убийство на жена – една от онези, които избират от секс-обявите по булевард „Сънсет“. Викат я в един от смърдящите мотели по „Сънсет“, чука се там с някакъв тип и завършва житейския си път с нож в гърдите. Високо в дясната гърд. Онзи тип го раздава

хладнокръвно. Той вика ченгетата и казва, че ножът бил нейн и че тя се опитвала да го ограби, заплашвайки го с него. Твърди, че извил ръката ѝ и го насочил към нея. Самозащита. Хубаво, но точно в този момент на сцената се появяваме двамата с Едгар и веднага забелязваме, че някои неща не се връзват с историята му.

– Какви например?

– Просто, тя е доста по-дребна от него. Някак не ми се вярва да го е нападнала с нож. После – самият нож. Нащърбен касапски нож, дълъг около осем инча, а тя е носела само една от онези чантички без дълги дръжки.

– Тип плик.

– Да, вероятно. Този нож не може да се побере вътре, как тогава го е донесла със себе си? Дрехите ѝ прилепвали по нея по-плътнo от презерватив, значи не го е крила и по себе си. А има и още нещо. Ако целта ѝ е била да обере този тип, защо първо се е чукала с него? Защо просто не е извадила ножа, за да му изкара ангелите, а после да се омете оттам? Но не го е направила така. Според неговата версия отначало правили секс, а после тя го заплашила с ножа, което обяснява защо е гола. Кое то пък от своя страна естествено поражда друг въпрос. Защо ще обираш някого, когато си още гол? Къде ще избягаш в този вид?

– Оня е лъгал.

– Изглеждаше очевидно. После напипахме и още нещо. В чантичката ѝ... плика де... имаше малка бележка с името на мотела и номера на стаята. Почерк на човек, пишещ с дясната ръка. Както вече ти казах, раната беше високо горе, от дясната страна на гърдите – пак засечка. Ако тя го е нападнала, има по-голяма вероятност ножът да е бил в дясната ѝ ръка. И ако онзи тип я е извил, раната по-скоро би следвало да е от лявата страна, не от дясната.

Бош демонстрира движението, за да ѝ обясни колко неудобно би било да се намушкаш сам отдясно, ако си десняк.

– Имаше цял куп друг несъответствия. Раната бе с наклон надолу, което също не пасва на версията, че тя е държала ножа. Ако ножът бе в нейните ръце, прорезът щеше да е насочен нагоре. – Хинойъс кимна. – Проблемът е в липсата на каквито и да било веществени улики, които да компрометират неговата версия. Нищо – освен вътрешното ни убеждение, че лъже. Естеството на раната не бе достатъчно доказателство. Ножът подкрепяше неговата версия: лежеше, захвърлен на леглото, и по него ясно личаха отпечатыци. Не се съмнявах, че са нейните – не е проблем да се оставят отпечатыци на убития върху оръжието на убийството

след смъртта му. Но какво значение има личната ми преценка, ако не е подкрепена с доказателства? От значение е позицията на областната прокуратура, а по-късно и на съдебните заседатели в залата. Логиката на съмнението е като огромна черна дупка, която поглъща случаи от този род. Нуждаехме се от повече.

– И какво стана по-нататък?

– Имахме случай на „той твърди, тя каза“: думата на един човек срещу думата на друг – само дете вторият в нашия случай беше мъртъв. Така става още по-трудно. Не разполагахме с нищо друго освен с неговата версия. В такива случаи се предприема изпотпяване на противника: караш го да говори, уплиташ го в собствените му лъжи. Има много начини да го направиш. Но обикновено се налага да го пречупиш в помещенията. Ние...

– Помещенията?

– Помещенията за разпити в участъка. Водим този тип в една от стаите като свидетел – официално не сме го арестували. Учтиво го молим да ни придружи, за да изясним някои подробности около нападението й и той охотно се съгласява. Господин Доброволният сътрудник, все още напълно хладнокръвен. И така, оставяме го ние в стаята и двамата с Едгар отиваме да изпием по чаша кафе при дежурните – там има една от онези големи машини, дарена от някакъв ресторант, пострадал от земетресението. Всички ходим при тях за кафе. Не бързаем, пием си кафето и умуваме как да притиснем оная отрепка, кой първо ще го подхване. А междувременно шибаният скапаняк Паундс – извинявам се за израза – вижда онзи тип през малкото прозорче на стаята, влиза вътре и го информира! И...

– Какво искаш да кажеш с това, че го информира?

– Чете му правата. Това е проклетият ни свидетел, а Паундс, който и понятие няма от работата ни, решава, че трябва да влезе при него и да държи речи! Да не би случайно да сме пропуснали нещо!

Бош я погледна с потъмняло от ярост лице, но веднага усети, че тя не бе разбрала проблема.

– Не е ли редно да се направи точно така? – попита Хинойъс. – Нали по закон трябва да информирате всеки за правата му?

Бош едва успя да се овладее. Наложил се да си напомня, че въпреки работата й за отдела, Хинойъс все пак оставаше външен човек. Нейните представи за естеството на полицейската работа се базираха повече на информация от медиите, отколкото на реално познаване на действителността.

– Ще ти изнеса кратка лекция за това какво е по закон и как става в действителност. Ние... полицайте... на практика сме с вързани ръце. Когато приберем някого, в чиято вина сме убедени или когото подозираме сериозно, „Миранда“ и другите поправки, добавки и така нататък ни принуждават да му кажем: „Хей, образ, знаем, че ти си го извършил и Върховният съд и всеки шибан юрист на планетата ще те посъветва да не говориш с нас, обаче, хей, не бихме ли могли да си поговорим все пак?“ Така не става. Налага се да се позаобиколи буквата. Трябва да се използват постановки, малко блъфиране, да се подходи завоалирано, крадешком. Съдебните разпоредби са като опънато въже, по което трябва да минем, балансирайки. Човек трябва да внимава много, но все пак има шанс да премине на другата страна успешно. Следователно, когато някакъв дръвник, нямаш понятие как стоят нещата, влезе при заподозрения и го информира, това може да ти съсипе целия ден, да не говорим за случая изобщо. – Бош направи пауза и се вгледа в Хинойъс. Продължаваше да вижда скептицизъм в очите й. В този момент проумя, че тя просто бе поредният гражданин, чието лайно веднага ще се дръпне, ако разбере как в действителност стоят нещата на улицата. – Щом някой е информиран, край – финито. Двамата с Едгар се връщаме от кафето и онзи шибаняк ни посреща с искане за адвокат. Говоря му: „Какъв адвокат бе, човече, кой ти говори за адвокати? Ти си свидетел, а не заподозрян“, а той ме осведомява, че лейтенантът току-що му е изчел правата. Не знам кого ненавиждах повече в този момент, Паундс, задето беше издънил случая, или онзи гадняр, задето бе убил момичето.

– А какво щеше да стане, ако Паундс не се бе намесил?

– Щяхме да се сприятелим с онова животно, да го помолим да повтори идиотската си историйка с колкото е възможно повече подробности с надеждата да изникнат несъответствия или дори противоречия с разказа му пред униформените преди нас. Щяхме да се вкопчим в тях и да заявим: „Аха, мой човек, тези несъответствия те правят заподозрян.“ Чак тогава щяхме да му изчетем правата и в най-добрия случай да му изкараме ангелите с противоречията по трупа и местопрестъплението. Щяхме поне да се опитаме и може би щяхме да успеем да получим признание. Работата ни е да караме хората да говорят – поне в по-голямата си част. Тя няма нищо общо с подсладените и фризираните предавания по телевизията-хиляда пъти е по-трудно и мръсно. Но по същество и ние като теб караме хората да говорят... Всъщност никога няма да разберем как щяха да се развият нещата – заради намесата на Паундс.

– Какво се случи, когато разбра, че задържаният е информиран?

– Изхвърчах от помещението и отидох право при Паундс в кабинета му. Той разбра, че е сгафил нещо, защото веднага скочи на крака – спомням си го ясно. Попитах го чел ли е правата на моя човек, отговори „Да“ – и се почна... И двамата крещяхме един срещу друг... после не си спомням как точно стана всичко. Не се опитвам да отрека нищо. Просто не си спомням подробностите. Трябва да съм го награбил и да съм го треснал в стъкления панел. И лицето му мина през стъклото.

– А после?

– Някои от момчетата се втурнаха вътре и ме издърпаха, а началникът на участъка ме изпрати да се прибера у дома. Паундс трябваше да иде в болница, за да му оправят носа. От Отдела за вътрешни разследвания взеха показания от него и бях уволнен дисциплинарно. После Ървинг се намеси и го промени на принудителен отпуск поради стрес. И ето ме тук.

– А какво стана с разследването?

– Онзи тип така и не проговори. Получи си адвоката и изчака процедурното освобождаване. Миналия петък Едгар ходил с малкото, което имахме, в прокуратурата и там просто вдигнали ръце. Казали, че няма да влязат в съда за случай без свидетели, в който има някои незначителни несъответствия... Нейните отпечатащи бяха на ножа. Чудо голямо. В крайна сметка нещата пак се сведоха до същото: че тя не беше от значението. Поне не толкова, че да рискуват да загубят делото.

Нито един от двамата не проговори известно време. Бош предположи, че Хиноуъс навярно мисли за сходството между този случай и следствието по убийството на майка му.

– Та в крайна сметка – подхвана той – там някъде се подвизава спокойно един убиец, а оня тиквеник, заради когото го изтървахме, седи зад бюрето си, стъклото е подменено – всичко е постарому. Ето, това е нашата система. Именно затова побеснях, а виж какво получих като отплата. Отстраняване поради стрес и по всичко личи, край на кариерата ми.

– Сега, след като ми разясни обстоятелствата по случилото се – започна Хиноуъс, – съвсем ясно разбирам причините за гнева ти. Но не и крайните мерки, които си предприел. Чувал ли си някога израза „сляпа минута“? – Бош поклати глава. – По този начин се описва мигът на избухване, често придружен с насилие, причините за което се коренят в натиск върху индивида от различно естество. Те се натрупват и се освобождават в един миг – обикновено бурно – срещу обект, който не е изцяло отговорен за приложения натиск.

– Ако очакваш от мен да заявя, че Паундс е невинна жертва, забрави го. Няма да го направя.

– Не искам това. Искам само да анализираш случилото се и да проумееш причините.

– Не знам. Мизериите просто се случват.

– Когато нападаш физически някого, нямаш ли чувството, че се принизяваш до нивото на онзи, който се е измъкнал безнаказано?

– Ни най-малко. Слушай какво ще ти кажа, може да разглеждаш живота ми на колкото части искаш, може да слагаш вътре и земетресения, и пожари, и наводнения, и размирици, дори оня гаден шибаняк, но когато се стигне до мен и Паундс в оня стъклен офис, нищо от изброещото няма значение. Наричай го „сляпа минута“, изобщо викай му както искаш. Понякога именно тази минута е единственото нещо от значение – в онзи миг там аз постъпих правилно. И ако предназначението на тези срещи е да ме убедят, че съм постъпил погрешно, изхвърли го от главата си. Онзи ден Ървинг ме спипа във фойето и ме помоли да се замисля за евентуално извинение. Няма да стане. Аз постъпих правилно. – Тя кимна и се размърда смутено на стола си, после погледна часовника си и Бош механично направи същото. Времето му беше изтекло. – Май запратах психотерапията обратно в средните векове, а?

– Не, нищо подобно. Колкото повече научаваш за един човек, колкото повече научаваш за една случка, толкова по-добре разбираш механизма на нещата. Именно това обичам в работата си.

– При мен важи същото.

– Говорил ли си с лейтенант Паундс от инцидента насам?

– Видяхме се, когато отидох да оставя ключовете на служебната си кола – беше направил постъпки да ми я отнемат. Влязох в кабинета му и той едва не изпадна в истерия. Паундс е абсолютна мижитурка и мисля, че го съзнава.

– Те обикновено го съзнават.

Бош се приведе леко напред, за да се изправи, когато погледът му попадна на плика, избутай на края на бюрото.

– А какво ще стане със снимките?

– Знаех си, че пак ще ме попиташ за тях.

Хинойъс погледна плика и се смръщи леко.

– Налага се да огледам нещото от няколко страни. Може ли да ги задържа, докато си във Флорида? Ще ти трябват ли там?

– Задръж ги.

22

Самолетът се приземи на международното летище в Тампа в четири и четиридесет сутринта калифорнийско време. Бош се наведе със зачервени очи към кръглото прозорче до него и за първи път видя флоридски изгрев. Докато самолетът маневрираше по пистата, свали часовника си и премести стрелките му с три часа напред. Изкушаваше се да наеме стая в най-близкия мотел и да се наспи като Хората, но нямаше време. Според пътната карта, за да стигне до Венеция с кола, му трябваша поне около два часа.

– Какво прекрасно чисто синьо небе! – възкликна жената до него на мястото откъм пътеката. Беше се привела над него, за да хвърли и тя поглед през прозореца. Изглеждаше някъде около четиридесетте с преждевременно побеляла коса. Поговорили си бяха малко в началото на полета и Бош знаеше, че за разлика от него тя се връщаше във Флорида завинаги. Живяла бе в Лос Анджелис пет години и те й стигаха. – Прибираше се у дома. Бош не я попита при кого или при какво се връща, но се зачуди дали косата ѝ е била бяла, когато за пръв път е стъпила в Лос Анджелис преди пет години.

– Да – отвърна той, – тези нощни полети траят цяла вечност.

– О, не, имах предвид въздуха... Тук няма смог.

Бош я погледна, после пак се взря в небето навън.

– Да, все още няма.

Права беше – небето над Лос Анджелис рядко имаше цвета на вода в басейн с реещи се пухкави бели облачета високо горе.

Самолетът спря плавно. Бош стана, протегна се, за да освободи напрежението в гръбнака си, и прешлените му изпукаха. Извади пътната си чанта от багажника над главите им и тръгна към изхода.

Влагата го обгърна като мокра кърпа още щом излезе от самолета и заслиза по стълбичката. Почувства се като в инкубатор. Влезе в снабдената с климатик зала на летището, решен да се откаже от идеята да наеме кола с подвижен гюрук.

Половин час по-късно се носеше в друг мустанг под наем по магистрала 275, прекосяваща залива Тампа. Затворил бе плътно прозорците и климатикът работеше на пълни обороти, но по тялото му пак се лееше пот – нужно бе време да свикне с повишената влажност тук.

При тази първа среща с Флорида го поразя най-много равният като

тепсия пейзаж – цели четирийсет и пет минути не стигна до нито едно възвишение или нанадолнище! Най-сетне пред него се издигна мостът „Скайуей“, потискаща грамада от бетон и стомана, струпана след рухването на стария мост. Бош мина безстрашно през него със скорост над допустимата – идваше от постземетръсния Лос Анджелис, където неофициалната скорост за минаване по мостове и по пътни надлези запращаше стрелката в най-тясната страна на скоростомера.

След моста магистралата се сля с шосе 75 и то го отведе до Венеция само за два часа. Мина бавно край множеството примамливи мотели с фасади в пастелни тонове, но преодоля умората си и продължи да търси магазин за сувенири и телефонен автомат.

Намери и двете в търговския център „Коръл Рийф“. Магазинът „Такис Гифтс енд Кардс“ отваряше в десет-имаше още пет минути. Бош отиде до близкия автомат и потърси информация за пощата в указателя. В града имаше две пощенски станции и Бош извади бележника си, за да уточни кой е пощенският код на Маккитрик. Обади се на едната от пощите и разбра, че районът с търсения пощенски код се обслужва от другата. Благодаряри на служителката и затвори.

Магазинът отвори и Бош избра от щанда за поздравителни картички една за рожден ден с яркочервен плик. Занесе я на касата заедно с карта на града, без дори да прочете написаното пожелание.

– Хубава картичка – подхвърли възрастната жена на касата. – Сигурно ще ѝ хареса.

Движенията ѝ бяха забавени като под вода; прииска му се да се наведе и да натисне клавишите вместо нея.

Влезе в колата си, постави картичката в плика, запечата го и го адресира до Маккитрик и пощенската му кутия. После запали колата и отново излезе на пътя.

Трябваше му петнайсет минути, за да стигне с помощта на картата до пощенската станция на Маккитрик. Влезе в почти празна приемна. До плота висеше някакъв старец и бавно надписваше плик. Пред гишетото чакаха две възрастни жени и Бош застана зад тях. Интересно, срещаше предимно възрастни хора. Приказките за Флорида се оказаха верни.

Огледа се и забеляза видеокамерата на стената зад гишетото. От положението ѝ прецени, че я бяха поставили тук заради клиентите и евентуален обир, а не за надзор на самите служители, макар че работните им места навярно също влизаха в обсега ѝ. Чудесно. Извади банкнота от десет долара, сгъна я и я хвана заедно с плика. После отброи точно сумата за марката. Служителят се пипка цяла вечност с двете жени пред него.

– Следващият.

Бош се приближи до гишетото, зад което седеше пълен мъж на около шейсет години с внушителна снежнобяла брада и силно зачервено лице – създаваше впечатление на вбесен от нещо.

– Искам марка.

Постави на плота дребните монети и плика с десетачката отгоре. Бялата брада се престори, че не я забелязва.

– Дали вече са разпределили днешната поща по кутиите?

– Правят го в момента.

Подаде марка на Бош и със замах прибра дребните от плота, без да докосне банкнотата и плика.

Бош близна марката, залепи я върху плика и го постави върху десетачката. Знаеше, че маневрата му беше забелязана.

– Това тук трябва да стигне до чичо ми Джейк – днес е рожденият му ден. Има ли начин някой да го пусне в пощенската му кутия още сега? Искам да я получи, като дойде за днешната си поща. Бих я предал лично, но се налага да се връщам в службата.

Бош плъзна плика и десетачката отдолу по-близо до Бялата брада.

– Ще видя какво може да се направи.

Човекът изви леко тяло вляво, за да прикрие размяната от окоото на камерата. Взе плика и десетачката от плота, прехвърли чевърсто банкнотата в другата си ръка и я мушна в джоба си.

– Веднага се връщам – обяви той на оформилата се опашка.

Бош излезе в приемната, намери пощенска кутия номер 313 и надникна в нея през малкото прозорче. Червеният плик беше вътре заедно с още две бели писма. Отчасти се виждаше адресът на подателя на единия от тях:

ОБЩИН
УПРАВЛЕНИЕ
ЛОС АНДЖЕЛИС
900021-3

Вероятно точно в него бе пенсионният чек на Макитрик – беше успял. Излезе от пощенската станция, купи две чаши кафе и кутия понички от закусвалнията наблизко и зачака в мустанга. Горещината се засилваше, а беше още краят на април. Какво ли ставаше тук през лятото?

След час му писна да следи вратата на пощенската станция и включи радиото. Хвана някаква лекция на южняк евангелист, но му трябваше

време, докато осъзнае, че темата на лекцията бе земетресението в Лос Анджелис. Заслуша се в ужасния акцент.

„... И ви питам случайно ли се разтrese земята точно в дяволското царство на порока? Аз казвам не! Божият удар по града на неверниците, валящи се в планини от грешно злато, е предупреждение! Знак, приятели, поличба за бъдещето...“

Бош изключи бързо радиото: от пощенската станция току-що беше излязла жена на около шейсет години. Наред с другите неща в ръцете ѝ се открояваше и червеният плик. Тя пресече паркинга и се насочи към сребристосив линкълн. Бош инстинктивно записа номера на колата, макар че тук нямаше удобни познанства в съответни служби, за да направи проверка. Очакваше мъж, но възрастта ѝ бе подходяща и Бош реши, че тя е неговият човек. Запали мустанга и я изчака да потегли.

Жената пое на север по главната магистрала в посока Сарасота. Движението бе убийствено бавно и след около петнайсетина минути и вероятно около три километра колата сви наляво по Вамо, после почти веднага кривна вдясно по частен път, засенчен от високи дървета и буйна зеленина. Бош се движеше само на десет секунди след нея. Наближи-ха алея за коли и Бош намали. Сред дърветата имаше голяма табела:

„ДОБРЕ ДОШЛИ В ПЕЛИКАН КОУВ МАЛКИ БЛОКОВЕ,
ПРИСТАНИ“

Сребристосивият линкълн мина край охранителната будка и зад него веднага се спусна червено-бяла бариера.

– По дяволите!

Не бе очаквал да налети на опасана с ограда комунална площ. Живял бе с илюзията, че това го има само в района на Лос Анджелис. Погледна пак табелата, обърна колата и се отправи към търговския център наблизо.

В обявите за продажба в местния „Сарасота Хералд трибюн“ фигурираха осем къщи от „Пеликан Коув“, но само три се продаваха директно от собственика. Бош се обади на първия номер в списъка. Отговори му телефонен секретар. Премина на втория номер. Този път се обади жена, която го уведоми, че съпругът ѝ играе голф и не смята за удобно да развежда непознат из парцела в негово отсъствие. Жената, която отговори на третия номер, го покани да отиде веднага на оглед и добави,

че ще приготви прясна лимонада, докато дойде.

За миг Бош изпита угризения на съвестта: смяташе да се възползва безогледно от една непозната, която само се опитваше да продаде къщата си. Но пристъпът отмина бързо – нямаше друг начин да се добере до Макитрик, а тя никога нямаше да разбере, че е била използвана.

Разбра се с охранителя от будката, получи указания как да стигне до дамата с лимонадата и бавно подкара по алеите сред дървените постройки, оглеждайки се за сребрилата кола. Почти веднага разбра, че в комплекса живеят предимно хора в пенсионна възраст. Много от тях караха коли или се разхождаха по алеите и всичките бяха с бели коси и загорели от слънцето лица. Бързо откри сребрилата кола, свери местонахождението си с картата, получена от пазача при портала, и вече се канеше да поеме към къщата на жената с лимонадата: трябваше поне да се разпише там все пак – защо да събужда излишни подозрения? Но в този момент съзря още една сребриста кола. „Изглежда, тук си падат по този модел и цвят“ – помисли той. Извади бележника си и свери номерата на двете сребристи коли със записания там: нито един не съвпадаше.

Продължи да обикаля из комплекса, докато най-накрая съзря търсената кола, паркирана в най-отдалечената част на комплекса пред двуетажна дървена сграда, изградена сред прохладна дъбрава. Лесно ще открие Макитрикови – в сградата едва ли имаше повече от шест апартамента. Направи сверка с картата и най-сетне наистина се отправи към лимонадената дама. Тя живееше на втория етаж на сградата, разположена в другия край на комплекса.

– Много сте млад – учуди се жената, когато му отвори.

Бош за малко щеше да ѝ каже същото, но се въздържа. На вид бе или в средата, или към края на трийсетте – поне с три десетилетия помлада от обитателите на това място, които бе зърнал до момента. Привлекателно лице с равномерен тен, кестенява коса с дължина до раменете, сини джинси, светлосиня риза и черна мъжка жилетка без ръкави с цветни шарки отпред. Допадна му липсата на силен грим, харесаха му сериозните ѝ зелени очи.

– Казвам се Джасмин. Вие ли сте господин Бош?

– Да. Хари. Обадох се преди малко.

– Бързо дойдохте.

– Бях наблизо.

Тя го покани да влезе и се захвана с изброяването.

– Както е посочено в обявата, тук има три спални. Голямата е с отделна баня. Втората баня е в коридора. Но най-хубавото нещо тук е

гледката.

Посочи остъклената стена с плъзгащи се панели, откъдето се откриваше широка панорама към огромно водно пространство и живописни островчета с мангови горички, из клоните на които се стрелкаха стотици птици. Имаше право – гледката бе великолепна.

– Какво гледаме в момента? – запита Бош.

– Литъл Сарасота Бей. Не сте оттук.

Бош кимна и отбеляза наум грешката си: не трябваше да допуска необмислени въпроси.

– Вярно, не съм тукашен, но имам намерение да се преместя.

– Откъде?

– От Лос Анджелис.

– Много хора го напускат. Земята там явно не желае да се укроти.

– Така е.

Поведе го по един от коридорите към спалнята. Бош веднага усети противоречието между атмосферата на дома и излъчването на жената. Тук всичко беше старо и тъмно: тежко махагоново писалище, нощни шкафчета в същия стил, нощни лампи с орнаменти и абажури от брокат. Стаята миришеше на старост и определено не бе неината спалня.

Обърна се и на стената до вратата забеляза маслен портрет на жена до него. Там бе по-млада, с по-слабо и по-сурово лице. Бош тъкмо се питаше що за човек би закачил собственият си портрет в спалнята си, когато забеляза подписа в долния ъгъл на платното-Джаз.

– Вие сте художникът.

– Да. Баща ми го искаше тук. Трябваше да го сваля.

Пристъпи към стената и се залови да сваля картината.

– Баща ви ли?

Бош се приближи да ѝ помогне.

– Да. Подарих му я преди, много години. Навремето бях благодарна, че все пак не я окачи в хола, за да е постоянно пред очите на гостите му, но и тук е прекалено натрапчиво.

Обърна картината и я облегна на стената. Бош най-сетне се ориентира.

– Този апартамент е на баща ви.

– Правилно. Тук съм заради обявата. Искате ли да видите банята? Има и джакузи. Не е отбелязано във вестника.

За да стигне до банята, Бош мина много близо до нея. Погледна инстинктивно ръцете ѝ и отбеляза, че няма пръстени. Лъхна го жасминов аромат – като името ѝ. Нещо го теглеше към нея, но не знаеше дали се

дължеше на възбуда от лъжливия претекст, довел го тук, или бе истинско притегляне. Накрая реши, че причината вероятно е силното физическо и психическо изтощение: Защитните му прегради бяха свалени. Хвърли на банята бърз поглед и излезе.

– Сам ли живееше?

– Баща ми ли? Да, сам. Майка ми почина, когато бях дете. Той почина по Коледа.

– Моите съболезнования.

– Благодаря. Какво още ви интересува?

– Тъ... Нищо. Обикновено любопитство – исках да разбера кой е живял тук.

– Имах предвид какво друго желаете да научите за имота.

– О... тъ... нищо. Тук е много хубаво. Още опипвам почвата – не съм сигурен какво точно искам. Аз, тъ...

– Защо дойдохте тук, господин Бош?

– Моля?

– Защо сте тук, господин Бош? Не сте дошли за жилището. Та вие дори не го оглеждате.

В тона й нямаше гняв. Той изразяваше само увереност в уменията да разчита правилно намеренията на хората. Бош усети, че се изчервява – бяха го разкрили.

– Аз просто... разглеждам наоколо...

Обяснението направо издишаше, но в момента не успя да измисли нищо друго. Тя долови затруднението му и милостиво охлаби натиска.

– Извинявайте, не исках да ви смутя. Желаете ли да видите останалата част от апартамента?

– Тъ... три спални ли казахте? Прекалено голям е за мен.

– Да, три. Написано беше в обявата.

Слава Богу, че нямаше как да почервенеет повече.

– О... сигурно съм го пропуснал. Тъ... благодаря, че ме разведохте. Жилището е много хубаво.

Прекоси бързо дневната и се насочи към вратата. Отвори я и се обърна да я погледне. Тя го изпревари:

– Нещо ми подсказва, че историята си я бива.

– Моля?

– Нещото, с което се занимавате. Ако случайно изпитате желание да я споделите с някого, телефонният номер е във вестника. Но вие вече го знаете.

Бош кимна онемял. Прекрачи прага и затвори вратата зад гърба си.

23

Докато стигна до сградата с паркираната сребриста кола отпред, лицето му възвърна нормалния си цвят, но още не се бе съвзел напълно от разобличението преди малко. Помъчи се да се отърси от случилото се и да се съсредоточи върху предстоящата задача. Паркира колата, пристъпи към вратата на първия етаж най-близо до линкълна и почука. Отвори му старица и се вторачи стреснато в него. Тя стискаше дръжката на количка с кислородна бутилка. Две прозрачни пластмасови тръбички се извиваха зад ушите и минаваха по бузите към ноздрите ѝ.

– Извинявайте за безпокойството. Търся семейство Маккитрик.

Тя немощно вдигна костеливата си ръка, сви я в юмрук и посочи с палец нагоре.

– На горния етаж ли?

Старицата кимна. Благодарил я и се запъти към стълбището.

Отвори му жената, която бе взела червения плик, и Бош въздъхна облекчено, като че ли най-сетне се бе добрал до целта на живота си.

– Госпожа Маккитрик?

– Да?

Бош ѝ показа значката, като внимаваше двата му пръста да покриват надписа „лейтенант“.

– Казвам се Хари Бош и съм детектив от полицейското управление на Лос Анджелис. Бих желал да разговарям със съпруга ви.

Тя се смръщи угрижено.

– Той го напусна преди двайсетина години.

– Става дума за стар случай. Изпратиха ме да се срещна с него.

– Защо не телефонирахте?

– Не разполагахме с телефонния ви номер. Той тук ли е?

– Не, при лодката е. Ще ходи за риба.

– Къде е тя? Може би ще успее да го намеря, преди да е тръгнал.

– Той не обича много изненадите.

– Който и да съобщи за мен, появата ми пак ще е изненада. Трябва да поговоря с него, госпожо Маккитрик.

Вероятно бе свикнала да се подчинява на нетърпящия възражения тон на полицаите.

– Заобиколете тази сграда оттук и тръгнете надолу край следващите три. Завивате наляво и ще видите пристаните.

– Къде се намира лодката му?

– На кей номер шест. Нарича се „Трофи“. Няма да го изпуснете – чака да му занеса обяда.

– Благодаря.

Вече почти беше стигнал до ъгъла, когато жената извика зад него:

– Детектив Бош, да направя ли и за вас един сандвич?

– Не знам колко ще остана, но би било много мило от ваша страна.

Благодаря.

Едва сега Бош се сети, че оная жена, Джасмин, така и не му предложи обещаната лимонада.

24

Откри пътеката към пристана след петнайсет минути, а там лесно намери Маккитрик. На кея бяха привързани четири лодки, но само в една от тях имаше човек. Мъж с тъмен загар и снежнобяла коса работеше нещо до борда, наведен над мотора. Бош не отклони втренчения си поглед от него, докато се приближаваше, но той като че ли нямаше нищо общо със спомена, съхранен в съзнанието му за оня човек в тъмен костюм, който го беше издърпал от басейна преди толкова години.

Мъжът търпеливо човъркаше с отвертка мотора. Облечен беше с къси панталони в цвят каки и бяла риза, прекалено избеляла и захабена вече за голф, но идеална за риболов. Лодката бе около шест метра и имаше малка кабина в предната част. На специални държани бяха закрепени четири въдици, по две за всяка страна.

Бош нарочно спря на дока откъм задната страна на лодката. Искаше да бъде на разстояние от Маккитрик, когато му показва значката на Паундс. Усмихна се.

– Никога не съм предполагал, че ще видя някой от холивудския отдел „Убийства“ толкова далеч от дома си.

Маккитрик вдигна глава. Лицето му бе безизразна маска.

– Грешиш. Домът ми е тук. Бях далеч от къщи точно когато бях там.

Бош кимна и показа значката, както я бе показал и на госпожа Маккитрик.

– Казвам се Хари Бош и съм от отдел „Убийства“, участък Холивуд.

– И аз така разбрах.

Сега бе негов ред да изрази учудване. Кой от Лос Анджелис би могъл да издаде на Маккитрик намерението му да дойде тук? Споделил бе плановете си единствено на Хинойс, но не допускаше тя до го е направила.

Маккитрик разреши загадката, посочвайки мобифона на командното табло.

– Жена ми се обади.

– Оо.

– Защо сте тук, детектив Бош? Навремето там работехме по двойки – така беше по-безопасно. Толкова ли сте закъсали с щата, че сега

действате поединично?

– Партньорът ми се занимава с друг стар случай. Поради естеството на задачата сметнаха, че не могат да харчат пари за командировъчни на двама души.

– Чакам да чуя за какво става дума.

– Имаш ли нещо против да сляза долу?

– Заповядай. Ще отплавам веднага щом жена ми донесе обяда.

Бош тръгна по тясното отклонение на кея край страничния борд на лодката и слезе в нея. Допълнителната тежест я поразклати за момент, но после тя пак се успокои. Маккитрик вдигна капака на мотора и се залови да го напасва на мястото му. Бош се почувства отчайващо не на място с ежедневните си обувки, черни джинси, тениска в защитен зелен цвят и черно спортно яке. Горещо му беше и той свали якето, сгъна го грижливо и го остави на един от столовете на палубата.

– Какво смяташ да ловиш?

– Каквото клъвне. А ти?

Маккитрик се втрени в него – очите му имаха тъмнокафявия цвят на бирена бутилка.

– Сигурно си чул за земетресението, нали?

– Кой не е чул? Изживях и земетръси, и урагани – затова предпочетох да ви оставя тресачките. Ураганите имат едно голямо предимство: знае се за тях предварително. Да вземем например „Андрю“. Вярно, направи големи поразии, но какво ли би било, ако никои не знаеше кога точно ще удари?! А точно така се получава при земетресенията.

Трябваше му време, за да се сети, че „Андрю“ бе името на урагана, опустошил бреговете на Южна Флорида преди няколко години. Кой помни всички природни бедствия по света? Стигаха и онези в Лос Анджелис. Бош се вгледа в залива. Над водата скочи риба, последваха я и другите от пасажа и слънцето пречупи лъчи в сребристите им телца. Погледна Маккитрик и тъкмо се канеше да му обърне внимание на искрящия им танц, когато се сети, че човекът до него навярно се наслаждава на тази гледка всеки божи ден.

– Кога напусна Лос Анджелис?

– Преди двайсет и една години. Навъртях двадесетака и в службата и се ометох. Дръж твоя проклет град за себе си, Бош. Треска ме затрися, като помисля само, че бях там по време на труса „Силмар“ през седемдесет и първа... Събори една болница и няколко магистрала. По онова време живеехме в Тахунга на няколко мили от епицентъра. Никога няма да забравя онова ужасно преживяване. Сякаш дяволът се среща с

Господ в стаята ти, а реферът си ти. Страхотен ужас беше... Та какво общо има земетресението с появата ти тук?

– Странно звучи, знам, но е факт, че оттогава убийствата значително намаляха. Навярно хората са станали по-цивилизовани, знам ли... Ние...

– Може би не е останало нищо, за което да си струва да убиваш.

– Вероятно. Обикновено в отдела се разглеждат средно по седемдесет-осемдесет убийства годишно. Не знам колко са били по твое време, но...

– Горе-долу по-малко от половината. Тогава бе по-кратко.

– Е, тази година се движим доста под чертата и ни остана време да се върнем назад към някои стари не-разкрити случаи. Всеки в отдела получи своя дял. В един от моите случаи фигурира твоето име. Сигурно знаеш, че партньорът ти от онова време е починал, та ти оставаш...

– Ено е мъртъв? По дяволите, не знаех. Би трябвало да го чуя по-рано, но... Няма значение.

– Да, мъртъв е. Съпругата му получава пенсионните чекове. Съжалявам, че трябваше аз да ти го съобщя.

– Няма нищо. Двамата с Ено всъщност... Е, да, вярно, бяхме партньори, но само толкова.

– Тук съм, защото той е мъртъв, а ти си жив.

– За кой случай става дума?

– Марджори Лоу. – Изчака напразно реакция от страна на Маккитрик. – Сещаш ли се? Тялото е било намерено в контейнер за боклук в уличка зад...

– Виста. По-точно зад булевард „Холивуд“, между Виста и Гауър. Спомням си ги всичките, Бош. Независимо дали бяха разкрити или не, спомням си всеки един от тях, по дяволите.

„Но не си спомняш мен“ – помисли Бош.

– Така е. Между Виста и Гауър.

– Та какво за него?

– Остава неразкрит.

– Знам много добре – отвърна Маккитрик и повиши глас. – Работих върху шейсет и три случая за седемте години, прекарани в отдел „Убийства“. Работих в Холивуд, Уилшир, после в отдел „Грабежи – убийства“. Изчистих петдесет и шест от тях. А днес се смятате за големи късметлии, ако успеете да изчистите половината от случаите си – готов съм веднага да се обзаложа на каквото искаш.

– И ще спечелиш. Професионалното ти досие е отлично. Тук не

става дума за теб, Джейк. Дошъл съм заради разследването.

– Я не ми викай Джейк. Та аз не те познавам. Виждам те за първи път в живота си, а... Чакай малко...

Бош го зяпна, поразен от възможността все пак да си спомня за онзи басейн. Но после разбра, че Маккитрик бе замълчал заради появата на жена му в дъното на пристана с хладилно контейнерче в ръка. Маккитрик я изчака мълчаливо да го остави върху дъските на дока, после протегна ръка и го прибра в лодката.

– Детектив Бош, няма ли да ви е горещо в тези дрехи? – запита госпожа Маккитрик. – Ако искате, елате до къщи за чифт къси панталони и някоя от тениските на Джейк. Ще дойдете ли?

Бош погледна Маккитрик, после нея.

– Не, благодаря, госпожо. Така ми е добре.

– Нали ще ходите за риба?

– Ъ... всъщност не съм поканен и...

– О, Джейк, покани човека да те придружи. Нали все си търсиш компания? А ще научиш и за случилите се в твое отсъствие кървища, по които си падаше навремето в Холивуд.

Маккитрик изгледа жена си и Бош отчетливо долови борбата у него между дивите коне на гнева и юздите на задръжката. Успя да обуздае раздразнението си.

– Благодаря за сандвичите, Мери – отговори той спокойно, – а сега ни остави сами, моля те.

Тя го изгледа смръщено и укорително поклати глава, сякаш порицаваше разглежено хлапе. Отдалечи се безмълвно към дома им. Двамата също мълчаха, застинали отчуждено в лодката. Бош заговори пръв, опитвайки се да нормализира нещата.

– Тук съм само за да задам няколко въпроса за разследването тогава. Не намеквам, че е имало нещо нередно... натовариха ме просто да си създам собствено мнение по въпроса. Това е всичко.

– Пропускаш нещо съществено.

– Какво имаш предвид?

– Това, че ми разправяш врели-некипели.

И в него надигнаха глави дивите коне на гнева. Раздразни се от подозрителността на човека срещу него, макар че не би трябвало да очаква друго. Изкушаваше се да захвърли маската на добрия и да притисне Маккитрик, но се въздържа. Усецаше, че зад странното поведение на Маккитрик се криеше някаква важна причина. Нещо в този стар случай се бе заклешило у него като трън в пета. Успял бе да го изтика настрани

и да притъпи непрестанното дразнение, но не и да го отхвърли напълно и да го забрави веднъж завинаги. Бош трябваше да го изкара наяве – трябваше да го накара да говори за него. Преглътна гнева си и се опита да запази спокойствие.

– Защо смяташ, че дрънкам врели-некипели? – запита той.

Маккитрик се бе обърнал с гръб към него с ръка някъде под руля. Бош не виждаше ясно какво прави – вероятно търси връзката с ключовете за лодката.

– Защо дрънкаш врели-некипели ли? – отвърна му Маккитрик, обръщайки се с лице към него. – Ще ти кажа защо. Защото навираш под носа ми значка, когато и двамата прекрасно знаем, че нямаш такава.

Маккитрик беше насочил към Бош дулото на „Берета 22“. Пистолетът бе малък, но достатъчно ефективен на такова разстояние, а освен това бе в ръцете на човек, който знаеше как да го използва.

– Господи!... Какъв ти е проблемът бе, човек?

– Нямах никакви проблеми, преди да се появиш тук.

Бош вдигна ръце пред гърди.

– Чакай, успокой се.

– Ти се успокой. Свали проклетите си ръце надолу. Искам да хвърля още един поглед на значката ти. Извади я и я хвърли насам. Бавно.

Бош се подчини, опитвайки се да огледа пристана, без да завърта глава повече от пет-шест сантиметра – намираше се на напълно пуст пристан, сам и невъоръжен. Хвърли служебния си портфейл в краката на Маккитрик.

– А сега искам да заобиколиш мостика и да идеш на кърмата в онзи край. Застани до парапета така, че да те виждам. Знаех си, че все някой ще се опита да се ебава с мен някой ден. Сбъркал си и човека, и деня!

Бош се подчини, хвана се за перилата при кърмата, за да не залита, и се извърна с лице към Маккитрик. Без да изпуска Бош от очи, той се наведе и вдигна портфейла-После влезе в кабината, оставяйки пистолета върху пулта за управление. Нямахше смисъл да опитва нещо – Маккитрик ще го изпревари. Бившето ченге се наведе, въртна нещо и моторът весело запя.

– Какви ги върши, Маккитрик?

– Аха, сега вече съм Маккитрик, а? А къде остана „Джейк“?... Отиваме за риба, драги – нали искаше да ловиш риба? Точно това и ще направим. И още нещо: опиташ ли се да скочиш от лодката, ще те застрелям във водата, без да ми мигне окото.

– Спокойно, нямам намерение да скачам.

– Сега се наведи през парапета, откачи онова въже от куката и го метни на кея.

Бош изпълни нарежданията му. Маккитрик откачи и другото въже от кнехта, върна се до пулта за управление и изкара лодката плавно от пристана на заден ход, а после даде пълен напред и Бош усети полъха на топлия солен бриз, който бързо изсуши потта му. Ще скочи, щом излязат от залива или щом се приближат до други лодки.

– Смайваш ме. Защо си без желязо? Що за полицай си, след като се разхождаш без ютията?

– Наистина съм полицай, Маккитрик. Нека ти обясня.

– Нямам нужда от обяснения, мой човек. Знам всичко за теб.

Маккитрик разтвори портфейла и се вгледа в служебната карта и златната лейтенантска значка. Изчете написаното и хвърли портфейла обратно на таблото.

– Какво знаеш за мен, Маккитрик?

– Все още ми е останал някой и друг здрав зъб, както и някои от старите връзки в управлението. Още щом жена ми се обади, звъннах на приятел, който знаеше всичко за теб. Ти си в отпуск, Бош. Принудителен отпуск. Само ти знаеш за какъв дявол ми надрънка ония шуротии за земетресението. Изглежда, си решил да заработиш нещо допълнително, докато не си на работа.

– Грешиш.

– Така ли? Щом излезем в открити води, ще ми кажеш откровено кой те праша, или ще нахраня рибите с теб. Казах вече, че не ми пука.

– Никой не ме е прашал. Аз сам се пратих.

Маккитрик удари с длан червения бутон на пулта, лодката рязко дръпна напред, предницата се вдигна нагоре и Бош бе принуден да се вкопчи в перилата, за да не падне назад.

– Дрън-дрън! – изкрещя Маккитрик над рева на мотора. – Гаден лъжец! Излъга ме преди и сега пак лъжеш!

– Изслушай ме – закрещя и Бош, – каза, че си спомняш всеки един от случаите си, нали?

– Да, по дяволите! Не мога да забравя нито един.

– Намали малко!

Маккитрик дръпна ръчката назад, лодката се успокои и шумът позаглъхна.

– При случая с Марджори Лоу се е наложило ти да свършиш мръсната работа. Това помниш ли го? Помниш ли кое наричаме мръсна работа? Трябвало е да съобщиш на най-близкия роднина. Трябвало е да го

кажеш на сина й. Там, в Маккларън.

– Това го има в докладите, Бош. Така че... Замълча внезапно и се втренчи в него. После отново отвори портфейла и пак прочете името от служебната му карта. Вдигна лице към Бош.

– Помня това име. Плувният басейн там... Ти си хлапето.

– Да. Аз съм хлапето.

25

Маккитрик остави лодката да се клатушка по плитчините на Литъл Сарасота Бей, докато Бош разказваше историята си. Не му зададе никакви въпроси. Просто слушаше. При една от моментните паузи на Бош той се пресегна към хладилната чанта, отвори я, извади две бири и подаде едната на Бош. Ламарината на кутията беше ледоностудена на пипане.

Бош не отвори кутията с бира, докато не завърши разказа си. Не премълча нищо, даже сподели с Маккитрик за конфликта с Паундс, макар да нямаше връзка със случая. Ако се съди по гневната и странна реакция на Маккитрик, вече предчувстваше, че не е бил прав в преценката си за старото ченге. Беше долетял във Флорида, вярвайки, че ще се сблъска или с корумпирано, или с тъпо ченге, без да е сигурен кое би го подразнило повече. Обаче сега вярваше, че Маккитрик е човек, преследван от спомените си и демоните на погрешно направен избор отпреди толкова години. Бош смяташе, че сега му е времето да види изваждането на този трън от петата и собствената му прямота е най-добрият начин да го постигне.

– Е, това е моята история – завърши той накрая. – Надявам се, че жена ти е пакетирала повече от две в онази чанта.

Той вдигна кутията и погълна на един дъх почти една трета от съдържанието ѝ. Усещането в гърлото бе божествено под жарките лъчи на следобедното слънце.

– О, там, откъдето дойде тази, има още много нейни посестрими – отвърна Маккитрик. – Искаш ли сандвич?

– Още не.

– Да, значи сега искаш да чуеш моята история.

– Затова и дойдох тук.

– Хубаво, нека първо стигнем ей там, при рибата.

Маккитрик включи отново мотора и те се устремиха на юг през залива, следвайки маркировката на фарватера. Бош най-последно се сети, че в джоба на якето си има слънчеви очила, и си ги сложи.

Вятърът сякаш духаше от всички посоки и понякога топлината му се заменяше от хладен полъх, идващ от повърхността на водата. Бош не се бе качвал на лодка и не бе ходил за риба от години. За човек, към когото преди двадесет минути е било насочено оръжие, се чувстваше

доста добре.

Щом заливът се превърна в канал, Маккитрик дръпна лоста назад и намали. Махна с ръка на някакъв човек на мостика на грамадна яхта, завързана пред един крайбрежен ресторант. Бош не можа да разбере дали се познаваха, или това бе просто съседски жест на учтивост.

– Води я право към фара на моста – каза Маккитрик.

– Какво?

– Поеми го.

Маккитрик отстъпи назад от руля и влезе в рубката. Бош бързо застана зад руля, забеляза червения знак, закачен в средата на висящ мост на около половин миля, изправи курса по него. Хвърли поглед през рамо и видя, че Маккитрик изважда найлонов плик с дребни рибки от една кутия на палубата.

– Да видим кой е тук днес – каза той.

Пристъпи към борда на лодката и се надвеси изцяло над стойката за харпуна. После заудря с отворена длан по страничния борд. Маккитрик се изправи, огледа водната повърхност и повтори движението.

– Какво става? – попита Бош.

Още докато го изричаше, един делфин изскочи от водата и се гмурна на не повече от пет стъпки от мястото, където стоеше Маккитрик. Той се стрелна като сива, лъскава светкавица и в първия миг Бош не разбра какво вижда. Обаче делфинът бързо се появи пак на повърхността, задържа главата си над нея и задърдори. Звукът приличаше на смях. Маккитрик пусна две рибки направо в отворената му уста.

– Това е Сержанта, забелязваш ли белезите му?

Бош хвърли последен поглед към моста отпред, за да се увери, че горе-долу поддържат верния курс, след което отстъпи назад от руля. Делфинът още си стоеше на мястото. Маккитрик посочи с пръст във водата перката му. Бош забеляза три бели ивици, набраздили гладкия му сив гръб.

– Един път се приближил много близо до нечий винт и той го разрязал. Хората от Моут Марин нагоре по течението се погрижили за него. Обаче белезите така и си останали. Три ивици, като нашивки на сержант.

Бош кимна, докато Маккитрик подхвърляше още риба на делфина. Без да поглежда напред, за да провери дали са се отклонили от курса, Маккитрик каза:

– По-добре се върни зад руля.

Бош се обърна и видя, че доста се бяха отклонили. Върна се

обратно на руля и възстанови правилния курс. Остана там, а Маккитрик стоеше отзад и хранеше делфина, докато не минаха под моста. Бош реши, че може да го изчака. Дали разговорът щеше да се проведе, докато излизаха в открити води или на връщане в пристана, нямаше значение. Той щеше да получи цялата история на Маккитрик. Нямаше да си тръгне, без да я е чул.

Десет минути след моста излязоха в един канал, който ги отвеждаше право в Мексиканския залив. Маккитрик закачи стръвта на две от въдиците и отпусна около стотина метра корда от всяка. След което пое руля от ръцете на Бош и се опита да надвика шума на вятъра и боботенето на мотора.

– Искам да я отведа към рифовете. Ще се плъзнем леко натам, после ще дрейфуваме в плитчините. Тогава и ще говорим.

– Планът звучи добре – извика и Бош в отговор.

Нищо не се закачи на въдиците и на около две мили от брега Маккитрик спря мотора и каза на Бош да събере едната въдица, докато той се оправя с другата. На Бош, който бе левичар, му трябваша няколко минути, за да координира движенията си около въдицата, нагласена за десняк, но в крайна сметка на устните му се изписа усмивка.

– Май не съм се занимавал с това, откакто бях хлапе. В Макларън от време на време ни качваха на автобуса и ни водеха до Малибу Пайър.

– Господи, онзи кей още ли е там?

– Аха.

– Заливчето сигурно вече е заприличало на помийна яма.

– Сигурно.

Маккитрик се разсмя и поклати глава.

– Защо продължаваш да стоиш там, Бош? Струва ми се, че не изгарят от желание да те имат в отдела си.

Бош се замисли, преди да отговори. Коментарът беше верен, но той се запита дали бе просто предположение от страна на Маккитрик, или източникът му там го беше споделил.

– На кого си се обаждал, за да питаш за мен?

– Нямам намерение да ти казвам. Той затова и говори с мен, защото знаеше, че няма да ти кажа.

Бош кимна в знак, че приема положението без повече въпроси.

– Ами прав си – отвърна. – И аз мисля, че не изгарят от желание да се върна. Обаче не знам. Като че ли колкото повече дърпат чергата на една страна, толкова повече аз я дърпам на другата. Имам чувството, че ако спрат да ме молят или натискат да напусна, вероятно сам ще го

пожелая.

– Мисля, че разбирам какво искаш да кажеш.

Маккитрик застопори двата пръта, които бяха използвали, и започна да наглася другите кукички и тежести.

– Ще използваме кефали.

Бош кимна. Представа си нямаше за какво става дума. Обаче внимателно се вгледа в действията на Маккитрик. Реши, че може би е крайно време да се понаучи.

– Значи си се оттеглил веднага след двайсетата година. Какво прави след това?

– Това, което виждаш в момента. Върнах се обратно тук. Аз съм от Палмето, нагоре по брега. Купих си лодка и станах риболовен водач. Заминавах се с това още двадесет години и сега се оттеглих. Ловя си за собствено удоволствие, по дяволите.

Бош се усмихна.

– Палмето? Не се ли казваха така онези огромни хлебарки?

– Не. Хъм, всъщност, да, обаче това е име и на вид палма. От него идва и името на града, а не от хлебарките.

Бош кимна и се загледа как Маккитрик отваря плик с парчета кефал и забожда на всяка кукичка по едно. След като си отвориха нови бири, двамата седнаха до вѐдиците от двете страни на лодката и зачакаха.

– А как тогава си се оказал в Ел Ей? – попита Бош.

– Какво беше казал някой за пътуването на запад на младите хора? Ами след капитулацията на Япония минах през Лос Анджелис на път към къщи и видях онези планини, които се издигаха направо от морето високо в небесата... По дяволите, онази първа вечер в града ядох в „Дерби“. Тъкмо бях на път да си изпразня портфейла до дъно, когато знаеш ли кой ме видя там, както си бях с униформа, и плати сметката ми? Проклетият Кларк Гейбъл. Не се майтапя. Направо се влюбих в мястото и ми трябваша почти тридесет години, за да проумея... Всъщност Мери е от Ел Ей. Родом и духом. Обаче на нея и тук ѝ харесва.

Той кимна, сякаш да убеди сам себе си. Бош помълча за известно време, докато Маккитрик се взираше назад в спомените си.

– Той беше готин тип.

– Кой?

– Кларк Гейбъл.

Бош смачка празната консерва в ръката си и си взе друга бира.

– Е, разкажи ми за случая – подхвана той, след като я отвори. – Какво стана?

– Знаеш какво е станало, ако си прочел папката. Всичко си беше там. Потулиха го. Единият ден имамхе разследване, а на следващия вече пишехме: „Никакви ефективни следи на този етап.“ Палачовщина. Ето защо си спомням случая така отчетливо. Не биваше да го правят.

– Кой са те?

– Нали знаеш, важните клечки.

– Какво направиха?

– Взеха ни следствието под носа. А Ено им го позволи. Той беше сключил някаква сделка с тях. Мамка му.

Маккитрик горчиво поклати глава.

– Джейк – опита Бош. Този път не получи протестно избухване, задето се бе обърнал към него на малко име. – Защо не започнеш от самото начало. Имам нужда да науча всичко, каквото знаеш.

Маккитрик помълча, докато навиваше кордата. Неговата стръв не беше докосната. Той я хвърли отново, пхна пръчката в една от стойките и си взе друга бира. Извади изпод конзолата шапка с козирка „Тампа Бей Лайтнинг“ и си я сложи на главата. Облегна се на парапета с бирата в ръка и погледна Бош.

– Хубаво, синко, слушай. Нямам нищо против майка ти. Просто ще ти го разкажа така, както го чувствах навремето, става ли?

– Точно това искам от теб.

– Искаш ли шапка? Така ще изгориш.

– Нищо ми няма.

Маккитрик кимна и най-сетне започна.

– Добре, значи обаждането се получи вкъщи. Беше събота сутринта. Един от пешите патрули я намерил. Тя не беше убита в алеята. Поне това беше ясно. Бяха я нахвърлили там. Докато стигна до мястото от Тахунга, екипът по обработка на местопрестъплението вече бе там. Моят партньор също беше пристигнал. Ено. Той беше шефът, затова и бе дошъл пръв. И бе поел нещата в свои ръце.

Бош остави въдицата си на стойката и отиде до якето си:

– Имаш ли нещо против да си вода записки?

– Не, нямам. Мисля, че откакто се оттеглих, все съм се надявал и чакал някой да се погрижи за този случай.

– Давай-нататък. И така, Ено бил начело.

– Аха, той беше отговорникът. Трябва да разбереш нещо. По онова време бяхме натрупали като екип само около два-три месеца. Не бяхме гъсти. След това разследване така и не станахме. Аз се откачих от него след около година. Подадох молба за преместване. Пратиха ме в

Уилшир, пак отдел „Убийства“. По-късно изобщо не поддържах връзка с него. Той също.

– Добре, та какво стана със следствието?

– Така, всъщност нещата си вървяха както трябва, Минавахме по етапния ред. Имахме списък на евентуалните й контакти... получихме го от момчетата в Отдела за борба с порока и работихме по него.

– В евентуалните контакти включваха ли се клиенти те й? В папката по следствието нямаше никакъв списък.

– Мисля, че имаше и някои клиенти. А списъкът не влезе в документацията по нареждане на Ено. Нали си спомняш, че ти казах кой водеше парада?

– Да, да. Джони Фокс фигурираше ли в списъка?

– Аха, той бе начело. Той бе нейният... хм, мениджър и...

– Сводникът й, искаш да кажеш.

Маккитрик го погледна.

– Да, Точно така. Не бях сигурен дали ти... хъм...

– Зарежи го. Давай нататък.

– Джони Фокс беше в списъка. Разговаряхме с почти всички нейни познати и всеки от тях го описваше като наистина подъл тип. Имаше си и досие.

Бош се сети за заявлението на Мередит Роман, че е била бита от него.

– Подочухме, че тя се опитвала да се измъкне от Фокс. Не знам защо – или за да движи нещата си сама, или за да излезе на чисто. Кой знае? Чухме, че...

– Тя е искала да излезе на чисто – прекъсна го Бош. – По този начин е щяла да има възможност да ме измъкне от приюта.

Почувства се глупаво, задето го беше казал, защото думите му нямаше как да прозвучат убедително.

– Както и да е – отвърна Маккитрик, – важното бе, че Фокс сигурно не е умирал от щастие по въпроса. Това съответно го поставяше начело в списъка на заподозрените.

– Обаче не сте могли да го намерите. В хронологичния доклад пишеше, че сте наблюдавали жилището му.

– Да. Той беше нашият човек. Имахме отпечатъци, свалени от кола-на... от оръжието на престъплението... обаче няхмахме неговите, за да ги сравним. Джони бе прибиран на няколко пъти преди това, но така и не го бяха картотекирали. И никога не бяха взимали отпечатъците му. Така че действително се налагаше да го приберем.

– Какво ти говореше това, че го били прибирали, но без да го картотекират?

Маккистрик довърши бирата си, смачка кутията и отиде до кофата за отпадъци в задната част, за да хвърли.

– Честно казано, по онова време не го проумявах. Сега, естествено, е очевидно. Той си е имал ангел хранител.

– Кой?

– Ами един ден, когато наблюдавахме жилището на Фокс в очакване да се появи, получихме съобщение по радиото да се обадим на Арно Конклин. Той искал да разговаря с нас за случая. Колкото се може по-скоро. Е, това вече беше шибано обаждане. По две причини. Първо, Арно тогава беше истински орел на правосъдието. Оглавяваше градските командоси, блюстителите на морала, и след около година пред него се очертаваше вакантно място в Областната прокуратура. Втората причина бе, че бяхме поели случая едва преди няколко дни и не се бяхме доближавали и на миля разстояние от прокуратурата. И така изведнъж, като гръм от ясно небе, най-голямата клечка от прокуратурата пожелава да ни види. Мисля си... всъщност не знам какво точно започнах да си мисля тогава. Просто знаех, че... Хей, при тебе клъвна!

Бош погледна въдицата си и забеляза как тя ненадейно се огъна от рязко дръпване на кордата. Макаратата се завъртя, щом рибата задърпа кукичката. Бош сграбчи въдицата и рязко я засече назад. Куката се бе заклещила здраво. Започна да навива макаратата, но рибата явно бе доста жизнена и борбена и издърпваше повече, отколкото той навърташе. Маккистрик пристъпи към него и застопори макаратата, което веднага доведе до по-отчетливо извиване на пръта.

– Дръж въдицата нагоре, дръж я нагоре – посъветва го Маккистрик.

Бош последва указанията му и се бори с рибата в продължение на пет минути. Ръцете го заболяха. Усети напрежение в мускулите на гърба си. Маккистрик си сложи ръкавици и когато рибата най-после се предаде и Бош я придърпа до лодката, се наведе, пхна пръсти в хрилете ѝ и я вдигна на борда. Бош видя блестяща, сиво-синкава риба, която изглеждаше красива под лъчите на слънцето.

– Уаху – каза Маккистрик.

– Какво?

Маккистрик вдигна тялото ѝ хоризонтално.

– Уаху. Там, в скъпарските ви ресторанти в Лос Анджелис май ѝ викате оно. А ние тук я наричаме уаху. Като се сготви, месото става бяло като на камбала. Искаш ли да я запазиш?

– Не, върни я обратно. Красива е.

Макитрик грубо издърпа куката от зяпналата уста на рибата, после подаде улова на Бош.

– Искаш ли да я подържиш? Сигурно тежи някъде около шест килограма.

– Не, не изпитвам нужда да я държа.

Бош се приближи и прокара длан по хлъзгавата кожа на рибата. Почти виждаше образа си отразен в люспите ѝ. Кимна на Макитрик и рибата бе хвърлена обратно във водата. Тя остана неподвижна за няколко секунди, на две стъпки под повърхността. Посттравматичен стресов синдром, помисли си Бош. Накрая рибата сякаш излезе от унеса и се стрелна надолу към дълбините. Бош окачи кукичките в една от гайките на въдицата, след което я постави на стойката ѝ. Беше приключил с риболова за днес. Взе си поредната бира от хладилната чанта.

– Ако искаш сандвич, взимай си – подвикна Макитрик.

– Не. Благодаря.

На Бош му се щеше рибата да не ги бе прекъснала.

– Ти тъкмо казваше, че сте получили обаждане от Конклин.

– Да, Арно. Обаче не бях разбрал добре. Молбата за среща се отнасяше само до Клод. Не за мен. Ено отиде сам.

– Защо сам?

– Така и не разбрах, а и той се престори, че не знае за какво става дума. Просто предположих, че е, защото двамата с Арно вече са имали вземане-даване.

– Обаче не си знаел по какъв повод.

– Аха. Клод Ено беше с около десет години по-възрастен от мен. Така че по-отдавна играеше на сцената.

– Та какво стана?

– Ами не мога да ти кажа с точност. Знам единствено това, което ми съобщи партньорът за разговора. Нали разбираш?

Макитрик му намекваше, че е нямал доверие в партньора си. И самият Бош познаваше това чувство, затова кимна, че го разбира.

– Продължавай.

– Той се върна от срещата и каза, че Конклин наредил да свалим подозренията от Фокс, защото той нямал отношение към случая и всъщност бил един от информаторите за някои разследвания на специалния му отряд в прокуратурата. Казал, че Фокс бил важен за него и не желал да бъде компрометиран или притискан, особено за случая, в който нямал никакъв пръст.

– Откъде-накъде Конклин е бил толкова сигурен?

– Нямам представа. Обаче Ено ми каза как заявил на Конклин, че никой помощник-прокурор, независимо колко важен е, не може да каже кой е чист за полицията, тъй че нямало да отстъпим, докато не поговорим лично с Фокс. След това контриране Конклин казал, че лично ще доведе Фокс за разговор и взимане на отпечатъци. Но само ако сме го направили на негова територия.

– Което ще рече?

– В неговия кабинет в старата сграда на съда. Сега вече я няма. На нейно място построиха онова грамадно, паралеленипедно нещо, точно преди да напусна града. Ужасно изглежда.

– Какво стана в кабинета? Ти присъстваше ли?

– Бях там, обаче така и нищо не стана. Поговорихме си с него. Фокс беше там заедно с Конклин, също и с Нациста.

– Нациста ли?

– Дясната ръка на Конклин, Гордън Мител.

– И той е бил там?

– Ъхъ. Мисля, че той, така да се каже, бдеше над Конклин, докато Конклин бдеше над Фокс.

Бош не показва изненадата си.

– Добре, та какво ви събщи Фокс?

– Както вече ти казах, почти нищо. Поне така си го спомням. Даде ни алиби и цял списък с хора, които биха могли да го потвърдят. Аз му сних отпечатъците.

– А какво ви разказа той за жертвата?

– Горещо-долу същото, което вече бяхме чули от нейната приятелка.

– От Мередит Роман?

– Да, май така се казваше. Каза ни, че тя отишла на някакво парти, била наета един вид за украса на някакъв тип. Каза, че ставало дума за „Ханкок Парк“. Обаче не можеше да ни даде точен адрес. Каза, че нямал нищо общо с уговорката. Това някак не ми се връзваше. Нали разбираш, сводник, пък да не знае къде отива едно от момичетата му. Това беше единственото, за което можехме да се хванем, и в момента, в който започнахме да го притискаме, Конклин се намеси като рефер.

– Той не е искал да упражнявате натиск.

– Най-голямата идиотщина, която съм виждал. Седи си пред очите ти следващият областен прокурор, всички знаеха, че ще се кандидатира и ще спечели, и ето че застава на страната на това копеле... Извинявай за израза.

– Не го взимай присърце.

– Конклин се опитваше да представи нещата така, сякаш превишавахме правата си, а онова лайно Фокс си седеше през цялото време широко усмихнат и дъвчеше клечка за зъби. Виждаш ли, даже повече от тридесет години след това не мога да забравя онази клечка за зъби. Гледката направо ме изкарваше извън кожата ми. Та както и да е, накратко казано, така и не можахме да го притиснем да признае, че самият той е уредил срещата на момичето.

Лодката се заклати като от голяма вълна и Бош се огледа, но не видя друга наоколо. Странно. Плъзна поглед по водната шир и чак сега осъзна колко различна бе от океана. Тихият океан бе възпиращ и леденосин, а заливът бе топлозелен и приканващ.

– Тръгнахме си – продължи Маккитрик. – Аз си мислех, че ще последва поне още един разговор. Та значи тръгнахме си и започнахме да работим по алибито му. Оказа се, че е солидно. Нямам предвид, че е било потвърдено само от неговите хора, които ни беше изброил, но и от някои съвсем странични, които открихме. Както ти казах, поработихме добре над него. Намерихме независими свидетели. Хора, които даже не го познаваха. Както си спомням, алибито беше непоклатимо като скала.

– А помниш ли къде каза, че е бил?

– Прекарал част от нощта в един бар, там, на Айвар, нещо като любимо заведение за сводници. Не мога да си припомня името обаче. После, по-късно същата нощ, отишъл с колата във Вентура и играл карти, докато не му се обадили по телефона, след което си тръгнал. Другото, което говореше в полза на алибито, бе, че то не се различаваше по нищо от обичайния му график за прекарване на времето. Не беше нагласено един вид. Бил редовен клиент и на двете места.

– За какво се е отнасяло телефонното обаждане?

– Нямахме възможност да разберем. Не знаехме за него, докато не започнахме да проверяваме алибито му и някой не го спомена между другото. Така и не ни се удаде възможност да питаме Фокс за него. Но честно казано, по онова време този въпрос не ни тревожеше особено. Както казах, алибито му бе непоклатимо, пък и обаждането бе чак в малките часове на нощта. Около четири или пет сутринта. Жер... хм, майка ти вече е била мъртва според медицинската експертиза. Времето на настъпването на смъртта бе определено за около полунощ. Обаждането не беше от значение.

Бош кимна, макар това да беше детайл, който никога не би оставил без проверка, ако отговаряше за такова разследване. Според него това

беше доста любопитна подробност. Кой би могъл да звънне в стая за комар толкова рано сутринта? Какво обаждане би накарало Фокс веднага да зареже покера и да си тръгне?

– А какво стана с отпечатъците?

– Въпреки това, което казах дотук, отидох и направих проверка. Не съвпадна. Той беше чист. Мръсникът беше чист.

Бош се сети нещо.

– Нали сте сверили отпечатъците от колана с тези на жертвата?

– Хей, Бош, ти да не ме вземаш за идиот или кретен!

– Извинявай.

– По катарамата имаше няколко отпечатъка, които отговаряха на тези на жертвата. Толкова. Останалите определено бяха на убиеца заради местоположението им. Получихме два добри пълни и няколко частични от другите места, където коланът очевидно бе обхванат с цяла длан. Човек не държи по този начин, когато се опитва да си го сложи. Хваща се така, когато искаш да го увиеш около шията на някого.

Двамата помълчаха след последната забележка. Бош не можеше да подреди чутото до момента. Чувстваше се като парцал, сякаш му бяха изпуснали въздуха. Беше си въобразявал, че щом веднъж накара Маккитрик да говори, старото ченге ще му посочи с пръст или Фокс, или Конклин, или някой друг. Обаче не ставаше така. Той всъщност не му даваше нищо определено.

– Защо си спомняш толкова много подробности, Джейк? Оттогава е минало много време.

– Имах достатъчно време, за да мисля за него. Като свършиш и ти със службата, ще видиш, че ще ти остане един в съзнанието. Един случай, който никога няма да те напусне, Бош. Точно този остана с мен.

– Та какво е крайното ти впечатление от този случай?

– Крайното впечатление ли? Така и не успях да смея онази среща с Конклин. Вероятно би трябвало да си там, за да разбереш какво изпитвах, но... разбираш ли, нещата изглеждаха така, сякаш Фокс държеше положението в ръцете си. Той командваше парада.

Бош кимна. Разбираше, че Маккитрик се мъчеше по-ясно да обясни усещанията си.

– Някога разпитвал ли си заподозрян в присъствието на адвокатата му, който непрекъснато ти се бърка? – попита Маккитрик. – Нали се сещаш, „Можеш да не отговаряш на този въпрос, можеш да не отговаряш на онзи...“ От тоя сорт.

– Непрекъснато ми се случва.

– Е, и тогава беше така. Като че ли Конклин, следващият областен прокурор, за Бога, беше адвокатът на онзи лайнар, който непрекъснато се намесва в разпита ти. В крайна сметка, ако не знаеше действителното положение и заеманите постове, човек би могъл да се закълне, че Конклин работи за Фокс. Че и двамата работят за него, защото и Мител свиреше на същата гайда. Определено смятах, че Фокс държеше Арно по някакъв начин. Не знам как, нито с какво. И бях прав. По-късно всичко се потвърди.

– Имаш предвид смъртта на Фокс, нали?

– Да. Той беше блъснат от някакъв шофьор, който изчезнал от мястото, докато работеше за предизборната кампания на Конклин. Спомням си, че в статията за произшествието не се споменаваше и дума за неговото минало като сводник, като отрепка от булевард „Холивуд“. Не, той просто бе един човек, блъснат от кола. Джо Светеца. Обзалагам се, че на Конклин му се е наложило да се бръкне за статийката и журналистът е забогатял от това.

Бош се обзалагаше, че зад това се криеше и много повече, затова не отвърна нищо.

– Тогава вече бях в Уилшир – продължи Маккитрик. – Обаче любопитството ме загложди, като чух за случая. Така че звъннах на приятелчетата от Холивуд, за да разбере кой е натоварен със следствието. Беше Ено. Страшна изненада. И той така и не образува обвинение срещу никого. Така че това за сетен път потвърди подозренията, които хранех за него.

Маккитрик се вираше напред към искрящата ивица, която се образуваше от спускащото се надолу слънце. Хвърли празната си кутия от бира в кошчето. Не улучи и тя рикошира в перилата и падна през борда.

– Мама му стара – изръмжа той. – Май вече трябва да се прибираме.

Маккитрик започна да навива обратно кордата на въдицата си.

– Какво мислиш, че е получил Ено от цялата работа?

– Не знам точно. Може и просто да е разменял услуга за услуга. Не казвам, че е забогатял от това, обаче определено мисля, че е получил нещо. Той не би го направил за нищо. Просто нямам представа какво е получил в замяна.

Маккитрик започна да откача въдиците от стойките и да ги слага в улеите, предназначени за тях, по дължината на вътрешния борд.

– През 1972 си взимал папката от архива. Защо?

Маккитрик го изгледа заинтригуван.

– Преди няколко дни се подписах върху същия заемен картон – обясни Бош. – Там фигурираше и твоето име.

Маккитрик кимна.

– Да, така беше. Направих го малко след като започнах да уреждам документите си. Напусках и преглеждах книгата и папките си. Бях задържал отпечатъците, свалени от колана. Картончето беше у мен. Самият колан също.

– Защо?

– Много добре знаеш защо. Смятах, че не би било безопасно да ги оставям в папката, нито пък в архива за веществени доказателства. Не и докато Конклин беше областен прокурор, а Ено му правеше услуги. Така че задържах нещата у себе си. Така минаха доста годинки и дойде време да си разчистя боклуците, преди да тръгнем с жената към Флорида. Именно тогава, точно преди да се оттегля, върнах картоната с отпечатъците в папката и изисках кутията по следствието, за да върна и колана. Ено вече беше отишъл във Вегас, в заслужена пенсия. Конклин беше изгорял и се бе оттеглил от политиката. Случаят бе отдавна забравен. Така че върнах нещата обратно. Мисля, че се надявах някой ден някой като теб да му хвърли едно око.

– А ти? Ти хвърли ли един поглед на книгата, когато връщаше картата?

– Аха, и видях, че съм имал право да ги задържа. Някой вече бе изтършкал документацията и беше осакатил следствените записки. Бяха извадили доклада от разпита на Фокс. Сигурно Ено беше свършил работата.

– Като втори в екипа си бил натоварен е бумашината, нали?

– Да. Бумашината беше за мен. В по-голямата си част.

– Какво имаше в онзи запис на разговора с Фокс, та Ено да сметне за необходимо да го изважда?

– Не си спомням нищо определено, само дето имах чувството, че Фокс лъжеше, а Конклин далеч надхвърляше правомощията си. Нещо от този род.

– Да се сещаш за някоя друга липса?

– Не, нищо съществено не беше взето. Мисля, че той просто е искал да извади името на Конклин от случая.

– Аха, предполагам, че имаш право. Обаче е пропуснал нещо. Ти си бил отбелязал първоначалното му обаждане в хронологичния опис. Оттам разбрах за участието му.

– Така ли? Значи, браво на мен. И ето те тук.

– Да.

– Добре, значи се връщаме. Жалко, че днес не кълвеше особено.

– Не се оплаквам. Нали си хванах една риба.

Маккитрик застана зад руля и тъкмо щеше да включи мотора, когато явно се сети за нещо.

– О, знаеш ли какво ми хрумна? – Той отиде до хладилната чанта и вдигна капака ѝ. – Не бих искал да разочароваме Мери.

Той извади найлоновите пликосе, в които бяха сандвичите, приготвени от жена му.

– Гладен ли си?

– Всъщност не.

– Аз също не съм.

Той отвори пликосете и изхвърли сандвичите във водата. Бош го гледаше.

– Джейк, когато извади онзи пищов, за какъв ме мислеше?

Маккитрик не отвърна нищо, докато не ската пликосете и не ги прибра обратно в чантата. Като се изправи, погледна Бош право в очите.

– Не знам. Само знам, че мислех, ако ми се наложи, да те доведе тук и да те хвърля през борда като сандвичите. Изглежда, като че ли съм се крил тук толкова време и непрекъснато съм чакал да пратят някого за мен.

– Мислиш, че биха отишли толкова надалеч и назад в миналото?

– Нямам представа. Колкото повече години минават, толкова повече се съмнявам, че ще го направят. Обаче старите навици умират трудно. Винаги държа подръка пистолета си. Няма значение, че през повечето време даже не си спомням защо.

Върнаха се по обратния път от залива сред рева на мотора и хвърчащите солени пръски в лицата им. Не говореха. Бяха приключили с това. От време на време Бош хвърляше поглед към Маккитрик. Набрзденото му от възрастта лице попадаше под сянката на козирката. Обаче Бош виждаше очите му, взрени в нещото, което се беше случило преди толкова много години и вече нямаше как да бъде променено.

След разходката с лодка Бош усети първите пристъпи на главоболие, породено от комбинацията прекалено много бира и слънце. Извини се и отклони поканата на Маккитрик за вечеря с оправданието, че е изключително уморен. Щом се качи в колата си, извади от пътната си чанта две капсули „Тиленол“ и ги глътна на сухо, без каквато и да била напитка, като се надяваше да свършат работа. Извади бележника си и прегледа отново някои от нещата, които бе записал от разказа на Маккитрик.

След тази риболовна разходка беше започнал да харесва стария полицаи. Вероятно виждаше част от самия себе си в по-възрастния мъж. Маккитрик също бе притискан от спомените, защото бе оставил този случай. Не беше постъпил правилно. И Бош знаеше, че самият той беше виновен за същото, оставяйки случая недокоснат през всичките тези години, макар да знаеше, че той го очаква. Сега се опитваше да поправи стореното. Същото правеше и Маккитрик, като разговаря с него. Обаче и двамата съзнаваха, че можеха да се окажат малко позакъснели.

Бош не знаеше със сигурност какво щеше да предприеме, като се върне в Лос Анджелис. Струваше му се, че единственият възможен ход бе да се изправи лице в лице с Конклин. Щеше да го направи неохотно, защото не беше екипирай както трябва, разполагаше само с подозрения и нямаше никакви неоспорими улики. Така Конклин щеше да бъде в силна позиция.

Връхлетя го отчаяние. Не искаше разследването му да доведе до тук. Конклин не беше трепнал в продължение на почти тридесет и пет години. И нямаше да се разтрепери само при появата на Бош. Хари знаеше, че се нуждае и от нещо друго. Обаче нямаше нищо.

Завъртя ключа на стартера, но не потегли. Пусна климатика на най-силна степен и подправи с казаното от Маккитрик кашата на известното до момента. Започна да си изгражда теория. Според Бош това беше едно от най-важните неща в разследването на убийства. Вземи фактите и ги стръскай, така че да оформят хипотеза. Разковничето беше да не се пристрастяваш към една-единствена, точно определена теория. Теориите търпяха промени и човек трябваше да се променя според тях.

От информацията, получена от Маккитрик, ставаше ясно, че Фокс бе държал по някакъв начин Конклин. С какво? Да, замисли се Бош, Фокс се е занимавал с жени. Теорията, която се очертаваше, бе, че Фокс

бе имал власт над Конклин чрез жена или жени. Изрезките от някогашните вестници съобщаваха, че Конклин е бил ерген. Нравите на онова време са изисквали, както налагаха и сега, Конклин да не е точно светец, но поне да не се е поддавал лично на същите тези пороци, които са били прицел на публичната му атака. Ако го бе правил и е бил изобличен, е можел спокойно да се прости с кариерата си, да не споменаваме поста на областен прокурор, за който е бил на път да се кандидатира. Следователно, заключи Бош, ако именно това бе грехът на прокурора и Фокс е бил този, който е държал картите в ръцете си, Конклин определено е бил принуден да му се подчинява. Това би могло да обясни необичайните обстоятелства, при които се е провел разговорът на Фокс с Ено и Маккистрик.

Същата теория би важала, даже в още по-голяма степен, ако Конклин не само се бе поддал на пороците на секса, а беше отишъл по далеч – например ако беше убил жената, изпратена му от Фокс, Марджори Лоу. Най-вече би хвърлило светлина откъде Конклин е бил толкова убеден, че Фокс не е отговорен за убийството – защото самият той е бил извършителят. От друга страна, това би могло да обясни и защо Конклин се е намесил активно в негова защита, както и защо го е наел впоследствие за предизборната си кампания. Ако действително Конклин бе убиецът, всичко това означаваше, че хватката на Фокс е била даже още по-силна и вкопчена завинаги. Тогава Конклин би бил също като онази риба уаху, която се бе хванала на въдицата, красива, но безсилна да се откачи.

Освен ако мъжът, който държи въдицата, не бъде отстранен по някакъв начин. Бош се замисли над смъртта на Фокс и забеляза колко добре пасваше тя в изработената схема. Конклин е оставил да мине известно време, за да може двата смъртни случая да се отделят. Изиграл е ролята си на хваната на въдицата риба, даже се е съгласил да даде на Фокс прилична работа, а когато всичко е изглеждало чисто, Фокс е бил прегазен на улицата. Вероятно прилична сума е възпряла репортера да навлиза в подробностите от престъпното минало на Фокс, ако той изобщо го е знаел, и няколко месеца по-късно Конклин е бил „коронясай“ за областен прокурор.

Бош се опита да прецени мястото на Мител в тази схема. Чувстваше, че всичко това не би могло да се трансформира във вакуум. Бош предполагаше, че Мител, в качеството си на дясна ръка на Конклин и негов сподвижник, трябва да е знаел същото, което и самият Конклин.

На Бош тази теория му допадна, но освен това и го ядоса, защото

засега си оставаше чиста хипотеза. Тръсна глава, като осъзна, че бе свършил там, откъдето бе започнал – на нулата. Само приказки, никакви улики или доказателства.

Размишленията го изтощаваха и той реши да ги изтика настрана за известно време. Намали климатика, защото леденият въздух дразнеше изгорялата му кожа, и включи на скорост. Подкара бавно през Пеликан Коув към портала, а мислите му се насочиха пак към жената, която се опитваше да продаде жилището на починалия си баща. Тя беше подписала с името Джаз автопортрета си. Това му беше харесало.

Обърна колата и сви към нейния блок. Още беше светло и зад прозорците на сградата не проблясваха запалени лампи. Не можеше да разбере дали тя още си е въщици или не. Бош паркира наблизко и остана да наблюдава за известно време, като обмисляше какво да направи и дали въобще би следвало да предприема каквото и да било.

Петнадесет минути по-късно, когато, изглежда, нерешителността го беше парализирала, тя излезе от входа. Бош беше спрял колата си почти на двадесет метра от мястото между два други автомобила. Парализираното съзерцание го отпусна достатъчно, колкото да му позволи да се плъзне надолу в седалката, за да остане незабелязан. Жената тръгна по паркинга и подмина първата редица коли, в която беше и наетата от него. Той не помръдна и не се обърна, за да проследи движенията ѝ. Само се слушваше. Очакваше да чуе шум от потегляща кола. После какво, запита се. Ще я проследи ли? Какви ги вършеше?

Подскочи стреснат от рязко почукване на страничното стъкло. Тя. Бош бе напълно сконфузен, но все пак успя да се сети да даде на контакт, за да може да свали стъклото.

– Да?

– Господин Бош, какво правите?

– Какво искате да кажете?

– От доста време седите тук. Видях ви.

– Тъъ, аз...

Положението беше прекалено унизително, за да довърши изречението си.

– Чудех се дали не трябва да повикам охраната.

– Не, не го правете. Аз, хъм, аз просто... Щях да ви се обадя. За да се извиня.

– Да се извините ли? За какво?

– За днес. За това, което стана по-рано, когато бях вътре. Вие бяхте права, за не търсех жилище.

– А какво правехте?

Бош отвори вратата и излезе от автомобила. Чувстваше се в неизгодна позиция, когато тя го гледаше отвисоко, а той седеше в колата.

– Аз съм полицай – отвърна той. – Налагаше се да вляза в комплекса, за да се видя с някого. Използвах ви като претекст, за което се извинявам. Наистина. Не знаех за баща ви и така нататък.

Тя се усмихна и поклати глава.

– Това е най-тъпата история, която съм чувала през живота си. Ами това, което казахте за Лос Анджелис, и то ли беше лъжа?

– Не. Действително съм от Ел Ей. Полицай съм в тамошното управление.

– Ако бях на ваше място, не знам дали щях да се разхождам насамнатам и да си признавам този факт. Носи ви се славата, че там имате сериозни проблеми, що се отнася до връзките ви с обществеността.

– Да, знам. Така че... – Усети как смелостта му се възвръща. Напомни си, че сутринта трябваше да отлети, затова нямаше значение какво щеше да се случи, защото никога вече нямаше да види нито нея, нито този щат. – Бяхте споменали нещо за лимонада преди, но така и не ме почерпихте. Та си мислех, че може да ви разкажа историята, да се извиня и да прием по една лимонада или нещо такова.

Той погледна към вратата на къщата.

– Вие, ченгетата от Ел Ей, май сте доста напористи-отвърна тя, но с усмивка на уста. – Една чаша и мислете му, ако историята не я бива. След което и двамата трябва да тръгваме. Тази вечер се прибирам в Тампа.

Тръгнах към вратата рамо до рамо и Бош ненадейно осъзна, че се усмихва широко.

– Какво има в Тампа?

– Там живея и домът ми липсва. Откакто пузнах обявата във вестника, прекарвам по-голямата част от времето си тук. Искам да прекарам неделния ден в собственото си жилище, в ателието си.

– Вярно, нали сте художник.

– Опитвам се да бъда.

Тя отвори вратата пред него и го изчака да влезе пръв.

– Добре, това устройва и мен. И аз трябва да стигна до Тампа по някое време тази вечер. Утре сутринта отлитам обратно.

Докато отпиваше от една висока чаша лимонада, Бош й разказа постановката, която бе измислил, за да влезе в комплекса и да се види с друг жител на Пеликан Коув. Тя изобщо не изглеждаше разстроена от

това. Напротив, можеше да се обзаложи, че се възхищаваше на оригиналността на плана му. Бош не й каза, че в крайна сметка схемата бе довела до насочен срещу него пистолет от страна на Маккитрик. Даде й най-общо описание на случая, изобщо не спомена личната си заинтересованост и връзка с жертвата и тя, изглежда, бе заинтригувана от самата идея, че някой се опитва да разкрие убийство, извършено преди тридесет и три години.

Едната чаша с лимонада се превърна в четири, като последните две бяха приятно подправени с водка. Те се погрижиха за това, което беше останало от главоболието на Бош, и придадоха приятен вид на всичко наоколо. Между третата и четвъртата чаша тя попита дали той би имал нещо против, ако тя запуши, и Бош запали по цигара и за двамата. И когато по небето плъзна здрач, той най-сетне насочи разговора към нея. Бош беше усетил у нея някаква самотност, някаква тайнственост. Зад хубавото лице се криеха белези. От онзи, невидимия тип.

Името й беше Джасмин Кориан, но тя му каза, че приятелите я наричали Джаз. Разказа му, че е израснала под слънчевите лъчи на Флорида, която никога не е пожелавала да напусне. Била е женена веднъж, но преди много време. В момента в живота й нямало никой и тя била свикнала с този факт. Каза му, че посещавала по-голямата част от живота си на своето изкуство и по свой собствен начин Бош успя да я разбере. Неговото собствено изкуство, макар малцина да биха го назовали така, също отнемаше по-голямата част от живота му.

– Какво точно рисуваш?

– Предимно портрети.

– Чии?

– Просто на хора, които познавам. Може и теб на нарисувам някой ден, Бош.

Не знаеше какво да каже в отговор на последната й забележка, зато направи тромав преход към по-здрава почва.

– Защо не оставиш на някой посредник по недвижими имоти да се заеме с продажбата на жилището? Така ще можеш да си стоиш в Тампа и да рисуваш.

– Защото имах нужда от малко разсейване. Освен това не исках да давам на посредника от агенцията петте процента. Комплексът е много хубав. Тези апартаменти се продават добре и без участието на посредници. Има много канадски инвеститори. Мисля, че ще го продам без проблеми. Това беше едва първата седмица от обявата.

Бош просто кимна и си каза, че щеше да е по-добре, ако бе оставил

разговора в полето на рисуването ѝ, без да подхваща темата за посредниците. Тромавата смяна беше помрачила атмосферата.

– Питам се дали не би искала да вечеряме?

Тя го погледна сериозно, сякаш във въпроса и в нейния отговор се съдържаха по-дълбоки намерения. Вероятно така си и беше. Поне Бош се надяваше на това.

– Къде бихме могли да отидем?

Това не беше пряк отговор, но Бош продължи играта.

– Не знам. Това не е моят град. Нито пък моят щат. Можеш да избегнеш мястото. Някъде в околността или по пътя за Тампа. За мен няма значение. Обаче бих се радвал на компанията ти, Джаз. Ако нямаш нищо против.

– Откога не си бил с жена? Имам предвид на среща.

– На среща? Не знам. От няколко месеца, предполагам. Обаче виж, не съм някой безнадежден случай. Просто в момента съм в този град и съм сам, и си помислих, че може би ти...

– Всичко е наред, Хари. Да вървим.

– Да ядем?

– Да, да ядем. Знаем едно заведение по пътя. Малко над Лонгбоут. Ще трябва да караш след мен.

Той се усмихна и кимна.

Тя караше Фолксваген „калинка“, с подвижен гюрук, син на цвят с един червен калник. Не би могъл да я изгуби и във виелица, да не говорим за бавните магистрали на Флорида.

Бош изброи два моста, на които трябваше да спрат, преди да стигнат Лонгбоут Кий. Оттам завиха на север, по дължината на острова, прекосиха моста на Ана-Ма-рия Айланд и накрая спряха пред ресторант, който се наричаше „Сандбар“. Минаха през помещението на бара и излязоха на тераса с изглед към залива. Мястото беше чудесно. Ядоха крабове и стриди, които поляха обилно с мексиканска бира. На Бош изключително му хареса.

Не говореха много, а и нямаше нужда от приказки. Именно в моментите на мълчание Бош се беше чувствал най-уютно с жените, минали през живота му. Усещаше сгряващия ефект на водката и бирата, които скъсяваха разстоянието помежду им и изглаждаха възможните остри ръбове. Испита желание тя да се устреми към него, да го прегърне. Мак-китрик и разследването бяха някак си изтикани назад в съзнанието му.

– Хубаво е – изрече той, като се натъпка почти до пръсване. – Страотно е.

– Аха, тук готвят чудесно. Може ли да ти кажа нещо, Бош?

– Давай смело.

– Просто се шегувах, като казах онова за полицаите от Лос Анджелис. Обаче съм се сблъсквала с ченгета и преди... а ти си по-различен. Не знам как точно да го определя, но ми се струва, че си запазил по-голяма част от самия себе си, разбираш ли?

– Предполагам. – Той кимна. – Благодаря. Ако беше комплимент.

Двамата се разсмяха, след което с колебливо движение тя се надвеси напред и леко го целуна по устните. Усещането бе хубаво и той се усмихна. Долови дъх на чесън.

– Доволна съм, че вече си изгорял от слънцето, иначе пак щеше да се изчервиш до уши.

– Не, нямаше. Искам да кажа, много мило от твоя страна.

– Искаш ли да дойдеш с мен у дома, Бош?

Сега бе негов ред да се поколебае. Не защото отговорът му щеше да крие някакви задни мисли. Обаче искаше да ѝ даде възможност да оттегли поканата си, в случай че я беше изрекла прибързано. След моментното мълчание от нейна страна Бош кимна и се усмихна.

– Да, с удоволствие.

Напуснаха заведението и пак прекосиха острова, за да стигнат до магистралата. Докато караше след фолксвагена, Бош се питаше дали тя нямаше да промени решението си сама в колата. Получи отговор на въпроса си, като стигнаха моста „Скайуей“. Спря до будката, за да плати таксата за преминаване с приготвената банкнота от един долар, но служителят поклати глава и не взе парите.

– Няма нужда. Онази дама плати и за вас.

– Така ли?

– Да. Познавате ли я?

– Още не.

– Мисля, че ще се запознаете. Успех.

– Благодаря.

27

Сега вече Бош не би я изгубил и сред ураган. Докато пътуваха, усети как у него набира сили едва ли не юношеска еуфория на очакване. Беше заплепен от прямотата на жената и се питаше как и в какво би се преобразило това, когато започнеха да се любят.

Тя го поведе, на север към Тампа, после към някакъв район, наречен „Хайд Парк“. Обърнати към залива, къщите в околността бяха във викториански или занаятчийски стил с извити предни веранди. Нейният дом беше апартамент над троен гараж, разположен зад сива викторианска къща, обрамчена със зелено.

Като изкачиха стълбите и тя вече пъхаше ключа в ключалката, Бош се сети за нещо и се почуди какво да прави. Тя отвори вратата и се обърна към него. Прочете безпокойството на лицето му.

– Какво има?

– Нищо. Обаче си мислех, че може би трябва да ида до някоя отворена аптека и после да се върна.

– Не се безпокой, имам всичко, което би ти потрябвало. Обаче би ли изчакал отвън за момент? Просто искам набързо да поприбера това-онова.

Той я погледна в очите.

– Това не е от значение за мен.

– Моля те!

– Добре. Действай, щом искаш.

Изчака около три минути, след което тя отвори вратата и го дръпна навътре. Ако беше подреждала, явно го беше направила на тъмно. Единствената светлина идваше от стаята, която, доколкото Бош виждаше, бе кухня. Джасмин го хвана за ръка и го поведе в обратна на светлината посока, по тъмен коридор към спалнята ѝ. Тук тя запали лампата и пред погледа му се разкри оскъдно обзаведена стая. В центъра се намираше легло от ковано желязо с балдахин. До него имаше нощно шкафче, оставено в естествения цвят на дървото, бюро в същия стил и антична крачна шевна машина „Сингер“, върху която стоеше синя ваза с изсъхнали цветя. Стените бяха голи, макар Бош да видя пирон, стърчащ над вазата. Джасмин забеляза цветята, припряно вдигна вазата от масата и тръгна към вратата.

– Трябва да ги изхвърля. Не съм си идвала от една седмица и съм

забравила да ги сменя.

Разбутването на цветята го накара да усети лек въз-кисел полъх в стаята. Докато я нямаше, Бош пак погледна пирона и реши, че долавя леки правоъгълни очертания по стената. Нещо бе висяло там. Тя не беше влязла, за да разчисти. Ако го беше направила заради това, щеше да изхвърли цветята. Искала е да свали картина, от стената.

Джаз се върна в стаята и остави празната ваза обратно на мястото ѝ.

– Искаш ли бира? Имам и вино.

Бош пристъпи към нея, заинтригуван още повече от тайнствеността ѝ.

– Не, няма нужда.

Без повече приказки се прегърнаха. Като я целуваше, долавяше дъх на чесън, бира и цигарен дим, но не го беше грижа. Знаеше, че и тя усеща същото в неговия дъх. Притисна страна до бузата ѝ и носът му попадна точно на мястото, където тя си беше сложила парфюм. Среднощен аромат на цъфнал жасмин.

Отпуснаха се на леглото и започнаха да свалят дрехите си една по една между страстните целувки. Тя имаше красиво тяло с ясно доловими очертания на бански по него. Той целуна хубавите ѝ малки гърди и нежно я побутна назад върху леглото. Тя му каза да изчака за момент, извъртя се на една страна и от чекмеджето на нощното шкафче извади лента с три презерватива и му ги подаде.

– Това като пожелание ли да го разбирам? – попита той.

Двамата избухнаха в смях, което още повече ги сближи.

– Не знам – отвърна тя, – ще видим.

За Бош сексуалните контакти винаги се свеждаха до подходящия момент. Желанията на две личности се надигат и заглъхват по собствен път. Отделно от физическите нужди съществуваха и емоционални. И понякога всички те се спояваха в цялост у единия от двамата, после влизаха в синхрон с тези на човека насреща. Срещата на Бош с Джасмис Кориан бе в един от тези моменти. Сексът им създаде неделим, цялостен свят около тях. Толкова жизнен, че би могъл да трае часове или само минути, без той да долови разликата. Накрая беше върху нея, гледаше в отворените ѝ очи, а тя се държеше за ръцете му, сякаш от това зависеше животът ѝ. Телата и на двамата потрепераха в един миг, след което той остана неподвижен върху нея, опитвайки се да възстанови ритма на дишането си, заровил лице над рамото ѝ. Чувстваше се толкова добре, че му се искаше да се засмее с глас, но не мислеше, че тя би го разбрала правилно. Потисна смеха в приглушено кашляне.

- Добре ли си? – попита тя тихо.
- Никога не съм се чувствал по-добре.

Накрая се отмести от нея, плъзгайки се надолу по тялото ѝ. Целуна двете ѝ гърди, после седна между краката ѝ. Свали презерватива, прикривайки с тялото си движенията си от нея.

Стана от леглото и пристъпи към една врата, която се надяваше да е на банята. Оказа се, че е на гардероба. Следващата, която отвори, бе на банята и Бош пусна презерватива в тоалетната. Разсеяно се запита дали той щеше да свърши някъде във водите на залива Тампа.

Като се върна в спалнята, тя седеше изправена на леглото, увила чаршаф през кръста си. Откри якето си на пода и извади пакета си с цигари. Подаде ѝ една и я запали. После се наведе и отново целуна гърдите ѝ. Смяхът ѝ беше заразителен и той също се усмихна.

- Знаеш ли, допадна ми това, че не беше екипирай.
- Екипирай ли? Какви ги плещиш?
- Знаеш какво имам предвид. Това, че предложи да идеш до аптеката. То показва що за човек си.
- Какво искаш да кажеш?

– Ако беше дошъл дотук чак от Ел Ей с презерватив в портфейла, това щеше да бъде толкова... не знам, предназначено. Все едно си някой, който гони бройка. И нямаше да има никаква спонтанност. Просто се радвам, че си такъв, Хари Бош, това е всичко.

Той кимна, опитвайки се да улови нишката на мисълта ѝ. Не беше убеден, че я разбира. Пък и се запита какво би следвало да си помисли той от своя страна от факта, че тя беше екипирана. Реши да зарече темата и си запали цигара.

- Как си наранил ръката си?

Тя беше забелязала белезите по пръстите му. Бош беше свалил лейкопласта, преди да се качи на самолета. Раните бяха прегорели и сега на два от пръстите му просто имаше червени кръгове.

- Цигара. Заспах с нея.

Имаше чувството, че би могъл да сподели с нея всичко за себе си.

- Боже, това направо си е страшничко.
- Ъхъ. Мисля, че никога повече няма да ми се случи.
- Искаш ли да останеш при мен за цялата нощ?

Той се приближи към нея и я целуна по шията.

- Да – прошепна в ухото ѝ.

Тя вдигна ръка и докосна зигзагообразния белег на лявото му рамо. Изглежда, всички жени, с които беше в леглото, имаха навик да го

правят. Белегът беше много грозен и той така и не беше разбрал защо толкова ги привлича да го докосват.

– Бил си прострелян?

– Аха.

– Става още по-страшно.

Бош сви рамене. Това беше толкова назад в миналото, че той вече не мислеше за него.

– Знаеш ли, това, което се опитвах да ти кажа преди, е, че не си като повечето полицаи, които съм познавала. Успял си да запазиш човешкото в себе си. Как се е случило това?

Той отново сви рамене.

– Добре ли си, Бош?

Той изгаси фаса си.

– Да, чувствам се чудесно. Защо?

– Не знам. Нали помниш какво пееше онзи тип, Марвин Гей? Преди да бъде убит от собствения си баща? В песента ставаше дума за секса като средство за лечение. Казваше, че е лек за душата. Нещо подобно. Както и да е, аз вярвам в това, а ти?

– Предполагам.

– Мисля, че някой трябва да излекува живота ти, Бош. Това исках да кажа.

– Искаш ли вече да спиш?

Тя отново легна и придърпа чаршафа нагоре. Той закръстосва гол из стаята, за да изгаси всички лампи. Мушна се под завивката в тъмното, а тя се обърна настрана с гръб към него и му каза да я прегърне. Той се доближи по-плътнo към нея. Обожаваше аромата ѝ.

– Откъде дойде това прозвище Джаз?

– Не знам. Някой просто го измисли. Сигурно, защото се връзва с името.

След минута тя поиска да знае защо я беше попитал.

– Така. Ти ухаеш като двете си имена. Като цветето и като музиката.

– На какво мирише джазът?

– Мирише на тъмно и на дим.

След това се възцари доста дълго мълчание и накрая Бош реши, че тя беше заспала. Обаче на него сънят му убягваше. Лежеше с отворени очи и се взираше в сенките из стаята. Тогава тя заговори тихо:

– Бош, кое е най-лошото нещо, което си правил някога?

– Какво исках да кажеш?

– Знаеш какво. Кое е най-лошото? Като се сетиш за кое нещо, не можеш да заспиш нощем?

Той се замисли за миг, преди да отговори.

– Не знам. – Насили се да се засмее напрегнато. – Мисля, че съм правил много лоши неща. Предполагам, че повечето са били свързани със самия мен. Поне за тях си мисля често...

– Кажй едно от тях. На мен можеш да кажеш.

И той знаеше, че може да го сподели с нея. Мислеше, че би могъл да сподели почти всичко, без да се опасява, че ще бъде съден строго.

– Като малък... растях почти през цялото време в детски дом, нещо като приют. Когато бях още новак там, едно от по-големите хлапета ми взе новите обувки, маратонките. Не можеха да му станат, обаче той все пак ги взе, защото знаеше, че може да го направи. Това беше едно от правилата там и той ги взе. Аз не направих нищо, за да му се противопоставя и ми беше много мъчно.

– Обаче не ти си го направил. Аз не питах за...

– Чакай, не съм свършил. Просто ти разказах това, защото е необходимо да си наясно с тази част. Виждаш ли, като пораснах и самият станах един от тарторите на онова място, аз направих същото. Взех обувките на един новак. Той беше много по-малък, аз даже не можех да си ги обуя. Просто ги взех и... не знам, май ги изхвърлих или нещо такова. Постъпих така, както бяха постъпили с мен... И понякога, даже до ден днешен, си мисля за това и ми е кофти.

Джаз стисна ръката му, жест, предназначен да го утеши, но не каза нищо.

– Такава история ли искаше да чуеш?

Тя просто пак стисна ръката му. След малко той заговори:

– Мисля, че нещото, което съм извършил и за което съжалявам най-много, е, че оставих една жена да си тръгне.

– Имаш предвид безнаказано? Престъпничка?

– Не. Има предвид жена, с която живеех... бяхме любовници, а когато тя пожела да си тръгне, аз всъщност... не направих нищо, за да я спра. Не се противопоставих, разбираш ли? И сега, като мисля за това понякога, си казвам, че може би, ако бях опитал, тя щеше да размисли... не знам.

– Тя каза ли защо те напуска?

– Просто ме беше опознала прекалено добре. Не я обвинявам в нищо. Имам си и аз тежък душевен багаж. Предполагам, че с мен е трудно да се живее. Почти през целия си живот съм бил сам.

В стаята отново се възцари мълчание и той зачака. Долавяше, че има нещо повече, което тя би искала да каже или да я попитат. Но когато Джаз заговори, той не бе сигурен дали има предвид себе си или него:

– Хората казват, че когато една котка е зла и драска, и съска срещу всички, даже срещу тези, които искат да я успокоят и да я обичат, значи не е била прегръщана и милвана достатъчно като малко коте.

– Никога досега не съм чувал това.

– Според мен е вярно.

Той помълча известно време, после плъзна ръка нагоре и докосна гърдите ѝ.

– Това ли е твоята история? – попита той. – Че не си била прегръщана достатъчно?

– Кой знае.

– Кое е най-лошото нещо, което си причинила на самата себе си, Джасмин? Мисля, че искаш да го споделиш с мен.

Бош знаеше, че тя иска да ѝ зададе този въпрос. Беше настъпил моментът за откровения и изповеди и той започна да мисли, че цялата вечер бе насочвана от нея, за да се стигне именно до този въпрос.

– Ти не си се опитал да задържиш някого, а е трябвало да го направиш – каза тя. – А аз се държах за някого, когато не биваше да го правя. Задържах се прекалено дълго. Въпросът е в това, че знаех до какво ще доведе то в крайна сметка, дълбоко в себе си знаех. Все едно, че стоиш на линията и виждаш как влакът приближава към теб, но си напълно хипнотизирай от ярката светлина и не можеш да мръднеш, за да се спасиш.

Неговите очи продължаваха да бъдат отворени в тъмнината. Едва различаваше очертанията на рамото и гърба ѝ. Прилепи се по-плътнo към нея, целуна я по шията и прошепна в ухото ѝ.

– Обаче ти си успяла да се измъкнеш. Това е важното.

– Даа, измъкнах се – отвърна тя замислено. – Измъкнах се.

Тя помълча, после се пресегна под завивките и докосна дланта му. Онази, с която беше обхванал в шепа гърдата ѝ. Задържа ръката си върху неговата.

– Лека нощ, Хари.

Той изчака, докато не чу равномерно то ѝ дишане, и чак тогава успя да заспи. Този път нямаше никакви сънища. Само топлина и мрак.

Сутринта Бош се събуди пръв. Изкъпа се под душа и си изми зъбите с четката на Джасмин, без да ѝ иска разрешение. После си облече дрехите от предишния ден и отиде до колата си, за да си вземе чантата. Щом си сложи чисти дрехи, влезе в кухнята, за да потърси кафе. Единственото, което откри, бе кутия с пакетчета чай.

Отказа се от идеята за кафе и тръгна из жилището, а чамовите дъски на пода поскърцваха под стъпките му. Дневната беше обзаведена също толкова оскъдно, колкото спалнята. Диван, покрит с кремаво одеяло, ниска масичка, стара стереоуредба само с касетофон и без компактдиск плейър. Никакъв телевизор. И отново нищо по стените освен красноречиви белези, че по тях е висяло нещо. Откри два пирона. Не бяха покрити с ръжда нито пък боядисани. Явно бяха заковани наскоро.

През няколко френски прозореца дневната извеждаше на остъклена тераса. Там имаше тръстикови мебели и няколко засадени в саксии цветя, сред които и едно миниатюрно портокалово дръвче с плод в клоните. Цялата тераса бе пропита от аромата му. Бош пристъпи към прозорците и като се вгледа на юг по алеята зад парцела, съзря залива. Косите лъчи на слънцето го осветяваха в чисто бяло.

Върна се обратно в дневната, прекоси стаята и стигна до врата на срещуположната стена. Веднага щом я отвори, в носа го удари острият мирис на маслени бои и терпентин. Тук тя рисуваше. Той се поколеба, но само за миг, след което прекрачи прага.

Първото, което забеляза, бе, че стаята има прозорец с изглед право към залива над задните дворове и гаражите на три или четири къщи надолу по улицата. Панорамата беше красива и той разбра защо тя беше избрала точно тази стая, за да твори. В центъра, на изцапано с петна от боя чердже, видя статив, стол нямаше. Тя рисуваше права. Не забеляза никакво осветително тяло из стаята. Значи работеше само на дневна светлина.

Заобиколи статива и видя, че опънатото платно на него беше още недокоснато. До едната стена бе долепена висока маса с пръснати по нея тубички с бои. Имаше и палитри, и кутии от кафе, натъпкани с четки. В края на плота се намираще голяма мивка.

Бош забеляза под плота още платна. Бяха поставени с лица към стената и изглеждаха неизползвани, също като онова на статива, в очакване

на художника. Обаче Бош заподозря противното. Не и при всичките оголени пирони по стените в другите стаи. Пресегна се под тезгяха и плъзна към себе си някои от платната. Докато го правеше, се почувства така, сякаш разнищваше някакъв случай, сякаш бе на път да разгадае някаква мистерия.

Трите портрета, които извади, бяха нарисувани в мрачни тонове. Нито един не беше подписан, макар да ставаше ясно, че са рисувани от една и съща ръка. Ръката на Джасмин. Бош разпозна стила от картината, която беше видял в къщата на баща ѝ. Отчетливи очертания, тъмни краски. Първата изобразяваше гола жена и извърнато лице, невидимо за художника и попаднало в сянката. Чувството, което тя събуди у Бош, бе, че по-скоро тъмнината поглъщаше жената, отколкото тя просто да се бе обърнала към нея. Устата ѝ бе напълно изличена от сянката. Сякаш беше няма. Жената, разбра Бош, беше самата Джасмин.

Втората картина като че ли беше част от същия анализ. Същата гола жена в сянка, но този път обърната с лице към наблюдателя. Бош отбеляза, че на портрета Джасмин си беше нарисувала по-пълни гърди, отколкото имаше в действителност, и той се почуди дали е нарочно, с някакъв умисъл, или просто беше неволно усъвършенстване, направено от художника. Бош забеляза, че под воала на сивата сянка, плъзнал се върху картината, по тялото на жената се забелязваха червени отблясъци. Не беше сведущ по въпросите на изкуството, но все пак можеше да долови, че това бе един мрачен портрет.

Бош погледна третата картина, която беше извадил, и откри, че тя не беше свързана по нищо с предишните две, освен че пак бе актов портрет на самата Джасмин. Обаче той ясно разпозна творбата на интерпретация на „Вик“ от Едуард Мунк¹⁰ картина, която винаги бе пленявала Бош, макар да я беше виждал единствено на репродукции в книги. На платното пред очите му фигурата на изплашената жена беше Джасмин. Вместо сред ужасяващия, завихрен пейзаж на съня у Мунк, жената бе на моста „Скайуей“. Бош отчетливо разпозна яркочълтите му вертикални подпори.

– Какво правиш?

Подскочи, сякаш го бяха пронизали с нож в гърба. Джасмин стоеше на прага на ателието. Облечена бе в халат от черна коприна, който загръщаше с ръце. Очите ѝ бяха подпухнали. Току-що се беше събудила.

– Разглеждам работите ти, нали нямаш нищо против?

---

10. Норвежки художник експресионист (1863–1944). – Б. пр.

– Тази врата беше заключена.

– Не, не беше.

Тя посегна към дръжката и я завъртя, сякаш така щеше да докаже твърдението си.

– Не беше заключена, Джаз. Извинявай. Не знаех, че не желаете да влизам тук.

– Би ли върнал тези неща обратно на мястото им, ако обичаш?

– Разбира се. Но защо си ги свалила от стените?

– Не съм ги сваляла.

– Защото са актови или заради това, което означават?

– Моля те, не ме питай за това. Остави ги обратно.

Тя се отдалечи и Бош върна картините там, където ги беше намерил. Излезе от стаята и я намери в кухнята да пълни железния чайник с вода от мивката. Беше застанала с гръб към него и той тихо се приближи към нея и леко допря длан до гърба ѝ. Въпреки това тя леко се сепна от докосването му.

– Слушай, Джаз, извинявай. Аз съм ченге. Просто бях любопитен.

– Няма нищо.

– Сигурна ли си?

– Да, сигурна съм. Искаш ли чай?

Тя беше напълнила чайника, но не се обърна и не направи никакво движение, за да го сложи на котлона.

– Не. Мислех си да те изведа да закусим някъде навън, ако искаш.

– Кога си тръгваш? Спомням си, ти каза, че полетът ти е сутринта.

– Това е другото, за което си мислех. Бих могъл да остана още един ден и да тръгна утре, ако желаете. Искам да кажа, ако ми позволиш да остана при теб. Много бих искал.

Тя се обърна и го погледна.

– Аз също искам да останеш.

Прегърнаха се и се целунаха, но тя почти веднага се дръпна назад.

– Не е честно, ти си си измил зъбите. Моят дъх сигурно е чудовищен.

– Аха, обаче аз използвах твоята четка, така че сме квит.

– Отвратително. Сега трябва да си взема нова.

– Точно така.

Двамата се усмигнаха и Джаз го прегърна през врата, изглежда, нахлуването му в личната ѝ територия бе забравено.

– Ти се свържи с авиокомпанията, а аз ще се приготвя. Знаем къде бихме могли да отидем.

Когато тя се отдръпна, той я задържа за момент. Искаше му се пак да повдигне темата. Не можеше да се сдържи.

– Искам да те питам нещо.

– Какво?

– Защо онези картини не са подписани?

– Не са готови.

– Онази в жилището на баща ти беше подписана.

– Тя беше за него, затова я подписах. Тези, другите, за мен.

– Онази на моста. Тя ще скочи ли?

Тя се вгледа в него продължително, преди да отговори.

– Не зная. Понякога, като я гледам, мисля, че ще го направи. Мисля, че намерението е там, обаче човек никога не знае.

– Това не може да се случи, Джаз.

– Защо не?

– Защото не може.

– Отивам да се облека.

Тя се откъсна от него и излезе от кухнята.

Бош пристъпи към телефонния апарат на стената до хладилника и набра номера на авиокомпанията. Като променяше резервацията за понеделник сутрин, спонтанно реши да попита служителката дали не би могла да направи полета така, че да мине през Лас Вегас на път към Лос Анджелис. Тя отвърна, че ще му се наложи да изчака три часа и четиринадесет минути за връзката. Бош й каза, че това го устройва. Наложил се да плати още петдесет долара над онези седемстотин, за да се направят необходимите промени. Разплати се пак чрез кредитната си карта.

Като затвори, се замисли за Вегас. Клод Ено беше мъртъв, но съпругата му продължаваше да осребрява чековете. Тя може би си струваше петдесетдоларовото отклонение.

– Готов ли си?

Джасмин го викаше от дневната. Бош излезе от кухнята и я видя облечена с отрязани джинси и стегнат потник под бяла, разкопчана риза, която беше вързала на кръста. Вече си беше сложила и слънчевите очила.

В кафенето, където го заведе, сервираха бисквити, обилно полети с мед, а яйцата – с масло и поръсени с овесени ядки. Бош не беше ял овесени ядки от тренировъчния лагер в Бенинг. Ястието беше вкусно. Нито един от двамата не говореше много. Картините и разговора който бяха провели през нощта, преди да заспят, не бяха споменати. Изглежда, споделеното бе най-добре да оста-не за тъмните сенки на нощта, както и

картините ѝ.

Когато изпиха и кафето, тя настоя да плати сметката. Той пое бакшиша. Прекараха следобеда, разхождайки се с нейния Фолксваген със свален гюрук. Тя го разведе из цялата околност от Айбър Сити до Сейнт Питсбърг Бийч, изгаряйки един резервоар с бензин и два пакета цигари. В късния следобед отидоха на едно място, наречено Индианс Рок Бийч, за да гледат залеза над залива.

– Била съм на много места – каза Джасмин, – но тук светлината е най-красива.

– Някога ходила ли си в Калифорния?

– Не, още не.

– Понякога залезът там прилича на разтопена лава, която се излива над града.

– Навярно е красиво.

– Да, кара те да забравиш много неща, да простиш много неща... Това е най-хубавото в Лос Анджелис. Там има много натрошени късове. Но онези, които още са цели, наистина си струват.

– Мисля, че разбирам какво имаш предвид.

– Любопитен съм за едно нещо.

– Ето че пак се почва. Какво?

– Щом не показваш картините си на никого, как си изкарваш хляба?

Въпросът беше съвсем неуместен за разговора в момента, но Бош беше мислил за това почти през целия ден.

– Имам пари от баща си. Даже отпреди да почине. Не са кой знае колко, на на мен и не ми трябва много. Достатъчно са. Не се налага да продавам работите си, когато ги завърша, следователно, докато работя по тях, няма да правя компромиси със себе си. Така изкуството ми е чисто.

На Бош това му прозвуча като удобно обяснение на човек, който се страхува да изложи и разкрие себе си пред другите. Обаче остави забележката без коментар. Тя обаче не.

– Непрекъснато ли си ченге? Непрекъснато ли задаваш въпроси?

– Не. Само когато държа на някого.

Тя леко го целуна и се върна в колата.

След като се отбиха в жилището ѝ, за да се преоблекат, вечеряха в хубав ресторант в Тампа, в който листата на вината бе толкова дълга, че всъщност бе с дебелината на книга и им я донесоха на поднос. Самият ресторант, изглежда, бе творение на някой италиански декоратор, тъмна

смесица от позлатено рококо, натрапчиво червено кадифе и класически картини и статуи. Беше точно каквото бе очаквал от нея да предложи. Тя му спомена, че това място за чревоугодници всъщност се държи от вегетарианец.

– Все едно е някой от Калифорния.

Тя се усмихна и замълча за доста време. Бош се замисли за разследването. През целия ден не се беше сещал за него нито за момент. Сякаш бе изтикал майка си настрани, за да може най-егоистично да се наслаждава на компанията на Джасмин. Тя, изглежда, пак прочете мислите му.

– Би ли могъл да останеш още един ден, Хари? Той се усмихна и поклати глава.

– Трябва да тръгвам. Но ще се върна. Веднага щом мога.

Бош се разплати за вечерята с кредитната карта, за която предполагаше, че достига лимита си, и двамата тръгнаха към апартамента ѝ. Съзнавайки, че времето, прекарано заедно, приближава края си, веднага се насочиха към леглото.

Усещането за тялото ѝ, вкусът и ароматът му като че ли бяха свършени за Бош. Не му се искаше този миг да свършва. И преди бе изпитвал внезапно привличане към жени и понякога даже му се бе отдавал. Но те никога не бяха така напълно обвързващи и завършени. Предполагаше, че причината бе в множеството неща, които не знаеше за нея. Тя беше загадка. Във физическия смисъл не би могъл да се приближи поплътното от това, което бе в момента, и все пак у нея имаше толкова много скрити, неизследвани страни. Любиха се в нежен ритъм и завършиха с продължителна, страстна целувка.

По-късно Бош беше легнал на една страна и ръката му бе обгърнала плоския ѝ корем. Джасмин чертаеше кръгове с една ръка в косите му. Изповедите започнаха.

– Знаеш ли, Хари, аз не съм имала много мъже в живота си.

Той не отвърна, защото не знаеше какъв би могъл да бъде подходящият отговор. Отдавна бе спрял да се интересува от сексуалното минало на жените, с които беше, по други причини освен чисто здравословни.

– А ти? – попита Джаз.

Не можа да устои на изкушението.

– Аз също не съм бил с много мъже. Всъщност не съм бил с нито един, доколкото си спомням.

Тя го ошипа по рамото.

– Знаеш какво имах предвид.

– Отговорът е не. Не съм бил с много жени в живота си. Поне не с

достатъчно.

– Знаеш какво имах предвид.

– Отговорът е не. Не съм бил с много жени в живота си. Поне не с достатъчно.

– Знаеш ли, мъжете, с които съм била, или поне повечето от тях, сякаш искаха нещо от мен, което не можех да им дам. Не зная какво е то, но у мен просто го няма. Тогава аз или си тръгнах прекалено бързо, или оставах прекалено дълго.

Бош се повдигна на лакът и я погледна.

– Понякога си мисля, че разбирам непознатите по-добре от който и да било друг, даже от самия себе си. При моята работа научавам толкова много неща за хората. Понякога даже имам чувството, че нямам собствен живот. Притежавам само техния... Не знам какви ги приказвам.

– Мисля, че знаеш. Разбирам. Може би с всеки е така.

– Едва ли.

След това потънаха в мълчание. Бош се наведе и целуна гърдите ѝ, като задържа зърното на едната между устните си. Тя вдигна ръце и притисна главата му към гърдите си. Бош долови аромата на жасмин.

– Хари, налагало ли ти се е да използваш пистолета.

Той се отдръпна и вдигна глава. Въпросът изглеждаше съвсем не на място. Обаче въпреки тъмнината забеляза, че очите ѝ са приковани в него и очакват отговора му.

– Да.

– Убил си някого.

Това не беше въпрос.

– Да.

Тя не каза нищо повече.

– Какво има, Джаз?

– Нищо. Просто се питах какво ли е чувството. И как човек продължава да живее с него.

– Ами единственото, което мога да ти кажа, е, че боли. Даже и да не си имал друг избор, пак боли. Човек просто трябва да продължи да живее.

Тя продължи да мълчи. Каквото и да бе това, което тя имаше нужда да чуе от него, той се надяваше да ѝ го е дал. Бош беше объркан. Не знаеше защо му беше задали такива въпроси и се питаше дали това не бе някакъв вид изпитание. Отпусна се по гръб на възглавницата си и зачака сънят да го пребори, но объркването го пропъждаше. След малко тя се обърна към него и го прегърна.

- Според мен ти си добър човек – прошепна в ухото му.
- Така ли? – прошепна й той в отговор.
- И ще се върнеш, нали?
- Да, ще се върна.

Бош се пробва на всяко гише за коли под наем на международното летище „Маккарън“ в Лас Вегас, но без успех. Нямане свободни коли. Мислено се наруга, задето не беше изправил резервация, и излезе пред сградата на летището в сухия въздух, за да хване такси. Зад волана седеше жена и когато ѝ даде адреса на Лоун Маунтийн, ясно видя разочарованото ѝ лице в огледалото за обратно виждане. Крайната цел не беше хотел, следователно нямаше да има възможност да качи пътник в обратна посока.

– Не се тревожете – каза Бош, разбирайки проблема ѝ. – Ако ме изчакате, можете да ме върнете обратно на летището.

– Колко ще се бавите? Като имам предвид, че Лоун Маунтийн е доста далеч, чак сред пясъчните кариери.

– Пет минути, а може и по-малко. Може и половин час. Няма да се забавя повече от половин час.

– На включен брояч?

– На включен или не, зависи от вас. Както желаете.

Тя се замисли за момент, после запали двигателя.

– Къде са изчезнали всички коли под наем?

– Голяма конференция в града. По електроника или нещо такова.

Пътуването беше около тридесет минути към пустинята само в северна посока. Сградите от неон и стъкло се отдалечиха и таксито навлезе в квартали с еднофамилни къщи, докато и те в крайна сметка не се разрешиха. Земята бе напукана и кафява, неравно изпъстрена с ниски храсталаци. Бош знаеше, че корените на всеки храст се простираха надалеч околоръст, за да могат да попиват всяка капчица влага от почвата. Стигнаха до един район, който изглеждаше западнал и изолиран.

Къщите също бяха оскъдни на брой и разположени далеч една от друга, всяка стърчеше самотно на ничия земя. Улиците бяха изчистени и павирани преди много време, но бумът в разрастването на Лас Вегас още не беше стигнал дотук. Обаче бе на път. Градът се разрастваше като бурен.

Пътят започна да се изкачва по някакъв хълм с цвят на мляко с какао. Таксито се затресе, когато покрай тях мина цяла процесия от огромни камиони на осемнадесет колела, натоварени с пясък от кариерите, които бе споменала жената. Скоро павираният път свърши, започна чакъл

и зад колата се вдигна облак прах. Бош започна да си мисли, че адресът, който му беше дала тлъстата чиновничка от градския съвет, е фалшив. Точно тогава най-сетне стигнаха.

Адресът, на който се изпращаха месечните чекове с пенсията на Клод Ено, беше къща в стил ранчо, от розови, пресовани панели с потънал в прах покрив от бели плочи. Като погледна покрай нея, Бош успя да види мястото, където даже чакълът свършваше. Последна спирка. Никой не живееше по-далеч от Клод Ено.

– Направо не знам – каза шофьорката. – Искате ли да чакам? Тук човек все едно е на луната.

Тя бе спряла в алеята зад стар „Олдс Кътглас“ модел 1970 година. По-нататък имаше друга кола, паркирана в открития гараж, покрита с чергило, което в далечния си край изглеждаше синьо на цвят, но от тяхната страна бе избеляло до бяло в частта, пожертвана под слънцето.

Бош извади портфейла си и плати на шофьорката тридесет и пет долара за пътуването дотук. После извади две двадесетачки, скъса ги на половина и подаде по една част от всяка на жената.

– Ако изчакате, ще получите и другите половинки.

– Плюс таксата обратно до летището.

– Плюс нея.

Бош излезе от колата, осъзнавайки, че това вероятно щяха да са най-бързите четиридесет долара, изработени в Лас Вегас, ако никой не отговореше на звъненето му. Обаче късметът му проработи. Една жена на вид към седемдесетгодишна отвори вратата, преди още да е почукал. Пък и защо не, каза си той, та в тази къща можеш да видиш приближаването на гостите си от цяла миля.

Бош усети как през вратата избяга хладен порив от климатичната инсталация.

– Госпожа Ено?

– Не.

Бош извади бележника си и свери записаното там с цифрите на черната табелка до вратата. Съвпадаха.

– Олив Ено не живее ли тук?

– Не питайте за това. Аз не съм госпожа Ено.

– Може ли в такъв случай да говоря с госпожа Ено? – Раздразнен от педантичността на жената, Бош показва значката, която Маккитрик му беше върнал след разходката с лодка. – Полиция.

– Ами можете да опитате. Тя не е говорила с никого през последните три години, поне с никого извън въображението ѝ.

Тя покани Бош вътре и той влезе в прохладната къща.

– Аз съм нейната сестра. Грижа се за нея. Тя е в кухнята. Тъкмо обядвахме, когато видях пушилката по пътя и чух, че пристигнахте.

Бош тръгна след нея по покрит с плочки коридор към кухнята. Къщата миришеше на старост, прах, плесен и урина. В кухнята една жена като гном, с бяла коса, седеше в инвалидна количка, като заемаше едва половината от мястото, предназначено за сам човек. Пред нея имаше плъзгаща се табла за храна и сбръчканите ръчички с цвят на жълтеникава перла бяха скръстени отгоре ѝ. – Двете ѝ очи бяха покрити с безезникаво-сините пердета на катаракта и те явно не приемаха нищо от околния свят. Бош забеляза купа с ябълкова каша на близката маса. В един миг разбра ситуацията.

– През август ще навърши деветдесет – каза сестрата, – ако оживеее дотогава.

– Откога е така?

– От дълго време. Грижа се за нея вече три години. – После се наведе към миниатюрното лице и добави силно:

– Нали така, Олив?

Силата на гласа сякаш натисна някакъв бутон и челюстта на Олив Ено започна да се движи, без да издава каквъто и да било доловим звук. След малко тя спря да полага усилия и сестрата се изправи.

– Не се тревожи, Олив. Знам, че ме обичаш.

Това изречение не беше произнесено чак толкова силно. Може би се страхуваше да не би Олив да успее да изрече отрицание.

– Вие как се казвате? – попита Бош.

– Елизабет Шивон. За какво става дума? Видях, че на значката ви пише Лос Анджелис, не Лас Вегас. Не сте ли се отклонили мъничко, а?

– Всъщност, не. Става дума за съпруга ѝ. За един от неговите стари случаи.

– Скоро ще станат пет години, откакто Клод почина.

– Как умря той?

– Просто почина. Сърцето му отказа. Тупна ето тук, на пода, горелу там, където стоите в момента.

Двамата погледнаха към пода, сякаш тялото още се намираще там.

– Дойдох да прегледам личните му вещи – каза Бош.

– Какви вещи?

– Не знам. Мислех си, че той може би пази някои папки от годините в полицията.

– Най-добре ще е да ми кажете за какво точно сте дошли. Това не

ми се струва много редно.

– Разследвам случай, с който той се е занимавал през 1961 година. Следствието не е приключено. Част от документите липсват. Мислех си, че той ги е взел. Може да има нещо важно, което е задържал. Не зная какво точно. Просто сметнах, че си струва да опитам.

Бош забеляза, че мисълта ѝ заработи трескаво и в един миг погледът ѝ доби замръзнал израз, сякаш в паметта ѝ беше проблеснало нещо.

– Тук има нещо такова, нали? – изрече той.

– Не. Мисля, че трябва да си вървите.

– Къщата е голяма. Той имаше ли домашен кабинет?

– Клод напусна полицията преди тридесет години. Построй тази къща сред пустинята, за да бъде далеч от всичко това.

– Той с какво се занимаваше, като дойде да живее тук?

– Работеше като охрана в казино. Няколко години в „Санде“, после двадесет във „Фламинго“. Получаваше две пенсии и се грижеше добре за Олив.

– Та като стана дума, кой разписва тези чекове напоследък?

Бош погледна красноречиво към Олив Ено. Другата жена помълча за доста дълго време, след което мина в защита.

– Вижте, мога да получа правото на настойник. Погледнете я. Няма да е никакъв проблем. Аз се грижа за нея, господине.

– Аха, храните я с ябълкова каша.

– Няма какво да крия.

– Искате някой да дойде, за да провери, или да оставим нещата така, както са? Мен всъщност не ме интересува какво вършите, госпожо. Даже не ме интересува дали действително сте нейна сестра. Готов съм да се обзаложа, че не сте. Но в момента това въобще не ме интересува. Имам работа. Просто искам да прегледам нещата на Ено.

Бош спря и ѝ остави време да размисли. Погледна часовника си.

– Значи нямате заповед за обиск, така ли?

– Нямам. Отпред ме чака такси. Ако ме върнете, за да получа заповед, ще спра да се държа добре.

Очите ѝ го огледаха от глава до пети, сякаш се опитваше да прецени колко добър и колко лош би могъл да бъде.

– Кабинетът е натам.

Думите прозвучаха насечени като трески. Тя бързо го поведе отново по същия коридор, после наляво към кабинета. В центъра на стаята имаше старо желязно бюро, няколко шкафа за документи с по четири чекмеджета, един стол в повече и почти нищо друго.

– След като той почина, двете с Олив преместихме всичко в онези два шкафа и не сме го поглеждали оттогава.

– Всичките ли са пълни?

– И осемте. Погледнете ги.

Бош бръкна в джоба си и извади още една банкнота от двадесет долара. Скъса я на две и подаде едната част на Шивон.

– Занесете това на таксиметровия шофьор. Кажете ѝ, че ще се позабавя малко повече от предвиденото.

Тя шумно изпусна дъх, сграбчи банкнотата и излезе от стаята. След излизането ѝ Бош пристъпи към бюрото и отвори чекмеджетата едно по едно. Първите две бяха празни. В следващото имаше канцеларски принадлежности и празни бланки. В третото откри тетрадка, която бързо прелисти и видя, че съдържа отчет за разходите на домакинството. Освен това имаше и папка с по-новите разписки и други квитанции. Последното чекмедже на бюрото беше затворено.

Бош започна от долните чекмеджета нагоре. Нищо в първите няколко не подсказваше и най-далечна връзка с това, което търсеше. Имаше папки с етикети, на които бяха изписани имена на различни казина и комарджийски организации. Папките в другото отделение бяха с имена на хора. Бош хвърли поглед на няколко от тях и разбра, че са досиета на разкрити измамници. Ено си беше изградил цяла библиотека със секретна информация. По това време Шивон, вече изпълнила поръчката, беше се върнала в стаята и седна на стола срещу бюрото. Тя наблюдаваше действията на Бош и той ѝ зададе няколко общи въпроса, докато преглеждаше книгата.

– И какво точно правеше Клод за казината?

– Беше ловно куче.

– Какво е това?

– Нещо като човек под прикритие. Смесваше се с тълпата, залагаше с чипове на казиното и наблюдаваше хората. Много го биваше да открива измамници и да разгадава номерата им.

– Лесно е човек да разпознава-себеподобните си, нали?

– Този сарказъм пък какво означава? Той вършеше добра работа.

– Убеден съм, че е било така. Вие двамата така ли се срещнахте?

– Няма да отговарям на въпросите ви.

– Както искате.

Оставаха му само двете най-горни чекмеджета. Отвори едното и видя, че в него няма никакви папки. Само един стар, прашясал „Ролодек“¹¹ и някои други вещи, които навремето вероятно са седели върху бюрото

на Ено. Имаше пепелник, часовник и чаша за моливи от дърво, на която бе издялано името му. Бош извади ролодекса и го сложи върху шкафа. Издуха праха от него, после започна да го обръща и разлиства, докато стигна до буквата „К“. Прегледа картончетата, но не откри името на Арно Конклин сред тях. Сполетя го същия провал, като се опита да намери Гордън Мител.

– Да не смятате да разглеждате цялото това нещо? – попита Шивон нетърпеливо.

– Не. Просто ще го взема със себе си.

– О, не, няма да стане. Не можете просто така да нахлувате и...

– Ще го взема. Ако желаете да се оплачете, моля. Тогава и аз ще подам оплакване срещу вас.

Тази забележка й затвори устата. Бош отвори следващото отделение и видя, че в него имаше около двадесет папки, съдържащи сведения на стари случаи от ПУЛА от петдесетте и началото на шейсетте. Пак нямаше време да ги прегледа всичките, но погледна етикетите и не видя нито едно с името Марджори Лоу. Като извади наслуки някои от тях, разбра, че Ено си беше правил ксерокопия от следствия, които бе водил, преди да напусне управлението. Бяха все за убийства, две от които на проститутки. Само един от случаите бе приключен.

– Идете и ми намерете кутия или чанта за тези – каза Бош през рамо. Като усети, че жената в стаята не помръдна, из лая. – Веднага!

Тя стана и излезе от кабинета. Бош стоеше, гледаше папките и мислеше. Нямаше представа дали тези неща бяха важни. Знаеше единствено, че ще ги вземе, в случай че се окажеха от значение. Обаче това, което го гложеше най-много, не беше съдържанието на папките в чекмеджето, а смътното чувство, че нещо определено липсва от тях. То се базираше на вярата му в Маккитрик. Пенсионираният полицаи бе убеден, че неговият партньор Ено е имал нещо, с което де държи Конклин в ръцете си, или поне някакъв вид сделка с него. Обаче тук не се виждаше нищо такова. А на Бош му се струваше, че ако Ено бе притежавал нещо срещу Конклин, то определено още щеше да е някъде тук. Щом пазеше старите папки от ПУЛА, значи и нещата за Конклин бяха запазени. Всъщност тях би държал на сигурно място. Но къде?

Жената се върна и хвърли на пода един кашон. От онези, в които се пакутира бира. Бош пусна вътре купчината с папки заедно с ролодекса.

– Искате ли разписка? – попита.

– Не, не искам нищо от вас.

– Добре, обаче има още нещо, което аз искам от вас.

– Май няма край, а?

– Надявам се да има.

– Какво искате?

– След смъртта на Ено вие ли помогнахте на старата дама... т.е. на сестра ви... хм... да вземе нещата от личния му сейф?

– Как...

Тя се възпря, но не достатъчно бързо.

– Как разбрах ли? Защото е очевидно. Това, което търся, той би прибрал на сигурно място. Какво направихте със съдържанието му?

– Изхвърлихме всичко. Нямаше нищо ценно. Само някакви стари книжа и разписки от банкова сметка. Самият той вече не беше съвсем в ред. Беше много стар.

Бош погледна часовника си. Времето му изтичаше, ако искаше да хване полета си.

– Дайте ми ключа от онова чекмедже.

Тя не помръдна.

– Побързайте, не разполагам с цяла вечност. Или вие ще го отворите, или ще го направя аз. Обаче, ако го оставите в моите ръце, повече няма да може да ви върши работа.

Жената бръкна в джоба на домашната си рокля и извади връзката с ключове за къщата. Наведе се, отключи чекмеджето, отвори го и отстъпи назад.

– Не знаехме какво представляват, нито какво означават тези неща.

– Няма нищо.

Бош пристъпи към бюрото и погледна в чекмеджето. В него имаше две тънки картонени папки и две пачки пликове, пристегнати с ластиси. В първата папка бяха свидетелството за раждане на Ено, паспортът му, брачното свидетелство и други лични документи. Бош го върна обратно. В другата имаше стари формуляри на ПУЛА и Бош моментално ги разпозна като липсващите страници от следствените документи по убийството на Марджори Лоу. Знаеше, че в момента няма време да ги чете, за това просто ги сложи в кашона при другите папки.

Ластикът на едната връзка писма се скъса, когато се опита да го свали, и той се сети за онзи, с който беше опасана папката с документи в архива. Всичко около този случай е старо и готово всеки миг да се скъса, помисли си той.

Всичките пликове бяха от „Уелс Фарго Банк“, клон Шермън Оукс,

и във всяка имаше отчет за състоянието на банковата сметка на „Маккег Инкорпорейтед“. Адресът на корпорацията беше пощенска кутия, също в Шермън Оукс. Бош избра напосоки три плика от различни части на връзката и ги разгледа внимателно. Макар и отделени с години една от друга, разписките съдържаха принципно едно и също съобщение. На всяко десето число от месеца в сметката постъпваше депозит от хиляда долара, които на всяко петнадесето се прехвърляха в Спестовната каса на Невада, клон Лас Вегас.

Без да се задълбочава нататък, Бош заключи, че банковите разписки вероятно бяха документ, пазен от Ено за вид разплащателна операция. Той бързо разлисти пликовете, за да намери последния. Не откри по-нов от края на осемдесетте.

– А тези пликове? Кога спря да ги получава?

– Отговорът е в това, което виждате пред себе си. Нямам представа какво означават, а и Олив не знаеше навремето, когато пробиха касетката на сейфа.

– Пробили са касетката?

– Да, след смъртта му. Олив не беше указана като собственик на сейфа. Само той. Не можахме да намерим ключа му. Затова се наложи да го пробият с дрелка.

– Там имаше и пари, нали?

Тя помълча, сякаш се чудеше дали няма да изиска и тях.

– Малко. Обаче сте закъснели, те вече са похарчени.

– Това не ме интересува. Колко бяха?

Тя присви устни и се престори, че се мъчи да си спомни. Като актриса изобщо не я биваше.

– Хайде де. Не съм дошъл тук за парите и не съм от социалните служби.

– Около осемнадесет хиляди.

Отвън изсвири клаксон. Таксиметровата шофьорка започваше да се изнервя. Бош погледна часовника си. Трябваше да тръгва. Пусна пликовете в кашона.

– А сметката му в Спестовната каса на Невада? Там колко имаше?

Въпросът бе зададен напосоки, основан на предположението, че трансферите от Шермън Оукс се извършваха за сметката на Ено. Шивон пак се поколеба с отговора. Закъснението бе отбелязано с повторно оглушително бибипкане.

– Някъде около петдесет. Но повечето от тях също отидоха. Грижете около Олив страват скъпо, нали знаете?

– Да бе, обзалагам се, че е така. Между това и с двете пенсии сигурно е доста тежко. – Бош изрече забележката с целия сарказъм, на който бе способен. – Но се обзалагам, че и вашите сметки не са съвсем тънички.

– Вижте какво, господине, не знам за кого се мислите, но аз съм единственият човек, който ѝ е останал на този свят и се грижи за нея. Това струва нещо.

– Жалко, че самата тя няма как да реши колко точно струва. Отговорете ми само на още един въпрос и се омитам оттук, за да можете спокойно да съдирате от нея каквото можете... Коя сте вие? Не сте нейна сестра. Коя сте?

– Това не е ваша работа.

– Вярно. Но мога да се постарая да стане.

Лицето ѝ придоби такъв израз, сякаш Бош току-що беше наранил деликатните ѝ чувства, но после сякаш част от самоуважението ѝ се възвърна. Която и да беше, тя се гордееше със себе си.

– Питате ме коя съм? Аз съм най-доброто, което той имаше в живота си. Двамата с него прекарахме дълги години заедно. Тя притежаваше венчалната му халка, но аз имах сърцето му. Към края, когато и двамата остаряха и това вече нямаше значение, спряхме да се преструваме и той ме доведе тук. Да живея при тях. Да се грижа за тях. Така че да не сте посмели да ми казвате какво заслужавам и какво не.

Бош просто кимна. Някак си, независимо колко отвратително звучеше цялата история, той изпита известно уважение към нея, задето беше казала истината. А беше убеден, че е истина.

– Кога се срещнахте?

– Вие казахте само един въпрос.

– Кога се срещнахте?

– По времето, когато той беше във „Фламинго“. Двамата работехме там. Аз бях крупие. Както вече казах, той беше охрана. – Никога ли не ви е говорил за Ел Ей, не е ли споменавал някои случаи, хора, които е познавал там?

– Не, никога. Казваше, че това е приключена глава от живота му.

Бош посочи с пръст пликете в кашона.

– Името „Маккег“ означава ли нещо?

– Не и за мен.

– Ами тези сведения за банковата сметка?

– До деня, в който отворихме онзи сейф, не бях виждала нищо от тези неща. Даже не знаех, че е имал влог в Спестовната каса. Клод си

имаще своите тайни. Даже и от мен.

На летището, Бош се заплати за таксито и си проправи път в централното фоайе с пътната чанта и кутията с папки и документи в ръце. Влезе в един от магазините във вътрешността, купи си евтина чанта от конопено платно и прибра в нея нещата от кашона. Чантата не беше голяма и не му се наложи да я регистрира. Отстрани на сака беше изписано „Лас Вегас – град на слънцето и забавленията!“ Имаше и знак на компанията, изобразяващ залязващо зад две зарчета слънце.

Като стигна до своя ръкав, забеляза, че има още половин час до качването в самолета, затова потърси кресла, които да са колкото се може по-отдалечени от какофонията на електронните автомати в центъра на овалното фоайе.

Започна да преглежда папките в чантата. Най-много го интересуваха откъснатите листове от папката по следствието за убийството на Марджори Лоу. Хвърли поглед на формулярите и не откри нищо изнедаващо или неочаквано.

Обобщението на разговора на Маккитрик – Ено с Джони Фокс в присъствието на Арно Конклин и Гордън Ми-тел беше сред тях и Бош успя да долови стаената ярост на Маккитрик от развоя на срещата в начина, по който бе описал ситуацията. В последния параграф яростта вече не беше сподавена.

Разговорът със заподозрения е окачествен от долуподписания като безполезен поради натрапчивата намеса на А. Конклин и Г. Мител. Двамата служители на „обвинението“ отказаха да позволят на „техния“ свидетел да отговори на въпросите пълно или според мнението на долуподписания с цялата истина. Дж. Фокс остава заподозрян на този етап, докато не се установи категорично достоверността на алибито му и не се анализират отпечатъците.

В папката нямаше нищо друго съществено и Бош осъзна, че тези страници бяха извадени от Ено единствено заради упоменаването на Конклин в следствието. Ено прикриваше следите му. Когато Бош си зададе въпроса защо го е правил, веднага в съзнанието му изникнаха банковите разписки, които са се намирали в сейфа заедно с откраднатите документи. Това бяха доказателствата за сделката.

Бош извади пликовете и започна да разглежда пощенските клейма, като ги подреждаше по хронологичен ред. Най-ранното, което откри, бе изпратено на „Маккег Инкорпорейтед“ през ноември 1962. Това правеше една година след убийството на Марджори Лоу и два месеца след смъртта на Джони Фокс. Ено бе натоварен с разследването на случая Лоу, после, според Маккитрик, и с убийството на Фокс.

Бош беше вътрешно убеден, че е на прав път. Ено бе изстисквал Конклин. А може би и Мител. Той някак си е разбрал това, което Маккитрик не е знаел, т.е., че Конклин е бил забъркан с Марджори Лоу. Може би даже е знаел, че Конклин я е убил. Това е било достатъчно, за да може да изцежда от Конклин по хилядарка месечно до живот. Парите не бяха много. Ено явно не е бил алчен, макар хиляда долара в началото на шейсетте вероятно са били дори повече от заплатата му. Но количеството нямаше значение за Бош. Плащането обаче го интересуваше. То бе признание. Ако успееше да хване връзката му с Конклин, това вече щеше да е неоспоримо доказателство. Бош усети, че се вдъхновява. Документите, запазени от починало преди пет години корумпирано ченге, може би бяха именно това, което му трябваше, за да застане лице в лице с Конклин.

Сети се нещо и се огледа за обичайната редица телефонни автомати. Погледна часовника си, после вратата на ръкава. Пред нея се трупаша хора, готови да се качат на борда и вече показващи признаци на нетърпение. Бош пхна папката и пликовете обратно в чантата и занесе багажа си до телефонната кабина.

Мушна в апарата фонокартата си и набра номера на информацията в Сакраменто. После се обади в щатските служби и помоли да го свържат с Регистъра на корпорациите. След три минути вече знаеше, че „Маккег Инкорпорейтед“ не беше калифорнийска фирма и никога не е била, поне в архивите от 1971 година. Затвори и повтори същата процедура, само че този път се свърза с щатските служби на Невада в Карсън Сити.

Служителката му каза, че „Маккег Инкорпорейтед“ вече не съществува, и го попита дали все пак се интересува от информацията, с която разполага щатът за нея. Той развълнувано отвърна „да“ и служителката го уведоми, че запитването ще отнеме известно време. Докато чакаше, Бош извади бележника си и се приготви да записва. Забеляза, че вратата на неговия ръкав бе отворена и хората тъкмо започваха да се качват на борда на самолета. Не го беше грижа, щеше да го изпусне, ако се наложеше. Изкушението беше прекалено голямо, затова остана вкопчен в

телефонната слушалка.

Бош плъзна очи по редиците с игрални автомати в центъра на терминала. Бяха претърпкани с хора, които опитваха късмета си за последен път преди тръгване или се пробваха за първи път, след като бяха слезли от самолетите си, идващи от цялата страна и от целия свят. Играта на комар с автомати никога не беше привличала Бош. Не я разбираше.

Като гледаше застаналите пред машините хора, лесно можеше да отгатне кой печели и кой губи. Не беше необходимо да си детектив, за да го разбереш. Забеляза една жена с плюшено мече под мишница. Тя дърпаше ръчките на два автомата едновременно и Бош видя, че единственото, което удвояваше, бе загубите си. От лявата ѝ страна мъж с черна каубойска шапка пълнеше машината с монети и дърпаше ръчката назад колкото се може по-бързо. Бош забеляза, че той играеше с монети от един долар и на всяко завъртане попадаше на максималната игра с пет долара. Изчисли, че за времето, докато го гледаше, човекът бе изгубил безвъзвратно поне шестдесет долара. Той поне не носеше плюшено животно.

Бош се извърна, за да хвърли поглед на вратата. Плътният поток от заминаващи бе изтънял до един-двама закъснели. Съзнаваше, че вероятно щеше да изпусне полета. Обаче не можеше да направи нищо. Просто продължи да стиска слушалката и запази спокойствие.

Внезапно прозвуча вик. Бош се обърна през рамо и видя как мъжът с черната шапка заподскача, понеже неговият автомат – бе започнал да изплаща джакпота със звън. Жената с плюшеното мече отстъпи назад от двете си машини и мрачно загледа печалбата. Всяко металическо „звънннн“ на доларите, падащи в улея, сигурно биеше като чук в черепа ѝ. Сурово напомняне, че тя губеше.

– Уха, я ме виж сега, миличка! – крещеше каубоят.

Изглежда, възклицанието не беше адресирано определено към някого. Той клекна и започна да прибира монетите в шапката си. Жената с плюшеното мече пак се захвана да обработва автоматите си.

Тъкмо когато вратата на ръкава се затваряше, служителката възобнови връзката. Съобщи на Бош, че според първоначалното проучване „Маккег Инкорпорейтед“ се е образувала през ноември 1962 година и е била разпусната от щатските власти двадесет и осем години по-късно, когато в продължение на цяла година не си плащала данъците и таксите. Бош знаеше, че това се бе получило вследствие смъртта на Ено.

– Желаете ли да научите имената на служителите? – попита чиновничката.

– Да, ако обичате.

– Добре, президент и главен изпълнителен директор Клод Ено. Е-Н-0. Вицепрезидент Гордън Мител. Счетоводителят е указан като Арно Конклин. Това се пише...

– Записах. Благодаря.

Бош затвори телефона, сграбчи пътната си чанта и сака и хукна към вратата.

– На секундата – отбеляза служителката на летището с раздражение. – Не можете да се откъснете от онези едноръки бандити, а?

– Аха – отвърна Бош, без да му пука.

Тя отвори вратата на ръкава и Бош тръгна по коридора към самолета. Той беше едва наполовина пълен. Бош пренебрегна номера на седалката, указана в билета му, и си намери празна редица. Докато нагласяваше багажа в отделението отгоре, му хрумна нещо. Щом седна на седалката си, извади бележника си и отгърна на страницата, където си бе водил записки на разговора преди малко. Погледна съкращенията.

През., ИД – К. Е.

В.през. – Г. М.

Сч. – А. К.

После написа само инициалите на един ред.

КЕГМАК

Взря се в реда за миг, после се усмихна. Разгада анаграмата и я написа отдолу.

МАК КЕГ

Усети как кръвта препусна по вените му. Приближаваше се все повече и повече. Изпитваше върховно чувство, което нито хората пред автоматите в чакалнята, нито всички онези в казината биха могли да разберат. Това беше тръпка, която така и нямаше да усетят независимо колко много седмици им излизат на заровете или колко валета получат при раздаване. Бош се приближаваше към един убиец и се опияняваше от това толкова, колкото и който и да е спечелил джакпот на планетата.

Докато караше мустанга откъм летището на Лос Анджелис час по-късно, Бош свали стъклата надолу и потопаи лице в хладния, сух въздух. Шумът на вятъра в клоните на евкалипта при входа към летището беше същият и сякаш приветстваше завръщането му у дома. Незнайно защо винаги се чувстваше изключително добре, като се връщаше от пътувания извън града. Това беше едно от нещата, които обичаше в този град, и се радваше, че то всеки път го посреща.

На „Сепулведа“ го хвана червен светофар и той използва изчакването, за да нагласи стрелките на часовника си. Беше два и пет. Прецени, че щеше да има време да отскочи до къщи, да се преоблече и да пъкне нещо в устата си, преди да се запъти към Паркър сентър и уговорената си среща с Кармен Хиноуъс.

Премина с висока скорост под надлеза на шосе 405, после сви нагоре към претъпканата магистрала. Като завъртя волана, за да завие, усети, че бицепсите го болят от мускулна треска. Не знаеше дали това се беше получило от борбата с рибата в събота, или от начина, по който Джасмин го бе стискала за ръцете, докато се любеха. Помисли малко за нея и реши да ѝ се обади от дома си, преди да потегли към центъра. Раздялата им тази сутрин вече му се струваше много далечна. Бяха си обещали да се срещнат отново, колкото се може по-скоро и Бош се надяваше обещанията да бъдат спазени. Тя все още оставаше загадка за него, и то такава, за която знаеше, че даже не е започнал да я разгадава.

Шосе номер 10 трябваше да бъде отворено чак на другия ден, затова той пропусна отбивката, продължи по 405 нагоре, над планината Санта Моника и към Долината. Пое по по-дългия път, защото смяташе, че така ще стигне по-бързо. Освен това имаше пощенска кутия в Студио Сити, която използваше, откакто в пощата отказаха да доставят пратки на запечатана постройка, предназначена за събаряне.

Прехвърли се на магистрала номер 101 и както очакваше, се натъкна на плътна стена от коли, които се придвижваха сантиметър по сантиметър по шестте ленти. Остана в колоната, докато нетърпението му не надделя. Излезе от нея през булевард „Колдуотър“ и подкара по обходните улици. На Мунпарк Роуд мина покрай няколко блока, които още не бяха съборени или поправени, а червените и жълти ленти, които ги опасваха, бяха избелели от месеците, прекарани под слънцето. По някои

от прокълнатите сгради имаше надписи като „500\$ ще ви нанесат вътре!“ или „Нов модел“. По протежението на една от запечатаните с червено сгради имаше красноречиви пукнатини във всички посоки и някой бе написал със спрей отстрани изречение, което се приемаше от много хора като епитафия на целия град в месеците след земетресението:

„Дебелата дама си е изпяла песента.“

Имаше дни, в които на човек му се струваше, че това е самата истина. Обаче Бош се опитваше да запази вярата си. Някой все трябваше да го прави. Във вестниците пишеха, че потокът, напускащи града, е по-голям от този на пристигащите. Няма значение, помисли си Бош, аз оставам.

Сви към „Вентура“ и спря пред частна служба с пощенски кутии. В неговата кутия имаше единствено сметки и рекламни брошури. Отби се през деликатесен магазин и си поръча специалитета, пуйка върху бял хляб с авокадо и зелен фасул за къщи. После кара по „Вентура“, докато не премина в Кахуенга и зави по „Удрои Уилсън“, който го отведе нагоре по хълмовете към дома му. На първия завой му се наложи да намали, за да мине покрай една полицейска кола по тесния път. Махна с ръка за поздрав, макар да знаеше, че те не го познаваха. Вероятно бяха от участъка на Северен Холивуд. Колегите му не отговориха на поздравата.

Спази обичайната си практика и паркира на няколко преки от къщата, след което се върна пеш. Реши да остави сака в багажника, защото мислеше, че може да му потрябва долу в центъра. Тръгна по улицата към къщи с пътната си чанта в едната ръка и плика със сандвича в другата.

Щом стигна до гаража, забеляза патрулна кола, която приближаваше по пътя. Загледа се в нея и забеляза, че бяха същите двама, които бе подминал по-долу. По някаква причина те бяха обърнали. Изчака на ръба на тротоара, като си мислеше, че може би щяха да го помолят да ги упъти към някакъв адрес или да поискат обяснения за махването му, а и не желаше да го виждат как влиза в предназначена за събаряне къща. Обаче колата мина покрай него без никой от двамата полицаи вътре да го удостои с поглед. Шофьорът не сваляше очи от пътя, а този до него говореше нещо в радиостанцията. Сигурно проверяваха нещо по сигнал, помисли си Бош. Изчака колата да завие в следващата пресечка и чак тогава тръгна към задния вход на къщата си.

След като отвори вратата към кухнята, Бош веднага усети, че нещо

не е наред. Направи две крачки напред, преди да разпознае какво бе то. В къщата имаше непознат мирис, или поне в кухнята. Аромат на парфюм, реши той. Не, поправи се, по-точно одеколон. Мъж, който употребяваше одеколон, бе идвал в къщата или все още се намираще в нея.

Бош тихо постави пътната чанта и плика със сандвича на пода и поsegна към кръста си. Старите навици умират трудно. Пистолетът му още не беше у него, а знаеше, че резервният бе на рафта в гардероба близо до предната врата. За миг си помисли да хукне навън в опита да догони патрулната кола, но прецени, че тя навярно отдавна се бе отдалечила.

Вместо това тихо отвори едно чекмедже и извади малък нож. Там имаше и с по-дълги остриета, но с по-малките се боравеше по-лесно. Пристъпи към арката, която водеше от кухнята към предната част на къщата. Спря на прага, все още извън полезрението на когото и да било там, наведе глава напред и се ослуша. Чуваше приглушеното съскане на движението по магистралата долу зад хълма, но не долавяше никакъв звук от вътрешността на къщата. Мина почти цяла минута в пълна тишина. Тъкмо щеше да излезе от кухнята, когато чу нещо. Тихо шумолене на плат. Вероятно някой прекръстосваше крака. Разбра, че в дневната го чакат. И вече знаеше, че те знаят, че той знае.

– Детектив Бош – прозвуча глас в смълчаната къща, – безопасно е. Можете да влезете.

Гласът му се стори познат, но понеже моментът бе изключително напрегнат, не можа веднага да го осмисли и да определи чий е. Единственото, което съзнаваше, бе, че го е чувал и преди.

– Говори заместник-началник Ървинг, детектив Бош – продължи гласът. – Би ли влязъл? Така няма да има пострадали.

Да, гласът бе неговият. Бош се отпусна, сложи ножа на плота в кухнята и прибра сандвича си в хладилника. После излезе от кухнята. Ървинг седеше на креслото в дневната. Двама други костюмирани, които не познаваше, седяха на дивана. Като се огледа, Бош забеляза, че кутията му с документи и картички от гардероба се намира на ниската масичка. Папката с документите по убийството, която бе оставил на масата в трапезарията, в момента беше в скута на единия от седящите на дивана. Бяха претърсвали къщата му и преглеждали неговите вещи.

Бош изведнъж проумя какво бе значението на случилото се отвън.

– Видях постовите ви. Някой няма ли да ми каже какво става тук?

– Къде бяхте, Бош? – попита единият от костюмираните.

Бош го изгледа. Напълно непознат.

– Кой, по дяволите, сте вие?

Той се наведе и вдигна кутията с картички и писма от масата.

– Детектив – каза Ървинг, – това е лейтенант Ейнджъл Брокман, а този е Ърл Сайзмор.

Бош кимна. Едно от имената му беше познато.

– Чувал съм за теб – отвърна той, фиксирайки Брокман. – Ти си онзи, дето прати Бил Конърс в гардероба. Страхотно отличие, сигурно си станал победителят на месеца в ОВР. Голяма чест.

Сарказмът в гласа на Бош можеше да се долови безпогрешно, както и беше искал. Гардеробът беше мястото, където повечето полицаи прибираха оръжието си, когато не бяха на служба. Изразът „отиване в гардероба“ на полицейски жаргон означаваше, че ченге се е самоубило. Конърс бе старо патрулно ченге от Холивудския участък, самоубило се преди около година, след като ОВР го обвини, че предлага пакетчета хероин на проституиращи момичета срещу секс. След смъртта му проститутките бяха признали, че са скалпили обвинението, защото Конърс винаги ги пъдел от района си. Той бе чист, но виждайки как всичко е срещу него, беше взел решение да „иде в гардероба“.

– Той сам направи избора си, Бош. А сега и ти имаш право на своя. Ще ни кажеш ли къде си бил през последните двадесет и четири часа?

– А вие ще ми кажете ли за какво става дума?

Чу някакво потракване откъм спалнята си.

– Какво е това, мамка му? – Отиде до вратата и видя още един костюмар, застанал пред отвореното чекмедже на нощното шкафче. – Хей, скапаняк, изчезвай оттам! Изчезвай веднага!

Бош влезе в спалнята и затвори чекмеджето с ритник. Мъжът отстъпи назад, вдигна ръце като арестант и влезе в дневната.

– А това е Джери Толивър – добави Ървинг. – Той е с лейтенант Брокман, ОВР. Детектив Сайзмор се присъедини към нас от отдел „Грабежи – убийства“.

– Прекрасно – каза Бош. – Сега вече всички се знаем. Какво става?

Погледна Ървинг в упор, докато задаваше въпроса, вярвайки, че ако изобщо получише пряк отговор, то щеше да бъде от него. Ървинг обикновено веднага изплюваше камъчето, когато се налагаше да се разправя с Бош.

– Детек... Хари, налага се да ти зададем няколко въпроса – отвърна Ървинг. – Ще е по-добре, ако ти обясним положението по-късно.

Бош бе готов да се обзаложи, че то действително бе сериозно.

– Имате ли заповед за идването си тук?

– Ще ти я покажем по-късно – рече Брокман. – Да вървим.

– Къде ще ходим?

– В управлението.

Бош бе имал достатъчно вземане-даване с Отдела за вътрешни разследвания, за да може да прецени, че ситуацията в момента не беше типична. Като се вземеше предвид фактът, че Ървинг, вторият по ранг офицер в управлението, е с тях, можеше да се прецени колко сериозно е положението. Предположи, че не са разкрили частното му разследване по случая. Ако беше само това, Ървинг нямаше да е тук. Сигурно нещо здравата се беше сплескало.

– Добре – каза Бош, – кой е умрял?

И четиримата го изгледаха с каменни лица, потвърждавайки, че някой действително беше умрял. Бош усети железен обръч да стяга гърдите му и за първи път изпита страх. В съзнанието му започнаха да изникват имената и лицата на хората, които бе замесил. Мередит Роман, Джейк Маккитрик, Кийша Ръсел, двете жени в Лас Вегас. Кой още? Джаз? Нима я беше изложил на опасност? В следващия миг проумя. Кийша Ръсел. Репортерката вероятно бе направила това, което ѝ бе забранил. Сигурно бе отишла при Конклин или при Мител и бе задавала въпроси за извадката от вестника, която беше направила за Бош. Беше се хвърлила напред слепешката и сега бе мъртва заради тази грешка.

– Кийша Ръсел? – попита той.

Не получи никакъв отговор. Ървинг се изправи и другите го последваха. Сайзмор задържа папката със следствените документи в ръката си. Щеше да я вземе. Брокман отиде до кухнята, взе пътната чанта на Бош и тръгна към вратата.

– Хари, защо не дойдеш с Ърл и мен? – каза Ървинг.

– Защо не се срещнем направо в центъра.

– Ще пътуваш с мен.

Това бе изречено строго. Отхвърляше всякакви по-нататъшни пазарлъци. Бош вдигна ръце в знак, че се предава, разбирайки, че няма друг избор, и тръгна към вратата.

Бош седеше на задната седалка в колата на Сайзмор, точно зад Ървинг. Вглеждаше се през прозореца, докато слизаха по хълма. Пред очите му непрекъснато се мержеелееше младото лице на журналистката. Нетърпеливостта ѝ я беше убила, но Бош не можеше да се отърси от чувството за собствената си вина. Той бе посял семената на загадъчното в съзнанието ѝ и те се бяха разраснали, така че тя не бе могла да им устои.

– Къде са я намерили? – попита той.

Срещна пълно мълчание. Не можеше да проумее защо не му казваха нищо, особено Ървинг. В миналото заместник-началникът на полицейското управление го бе карал да си мисли, че помежду им съществува поне разбирателство, ако не симпатия.

– Казах й да не предприема нищо – рече той. – Казах й да си наляга парцалите за няколко дни.

Ървинг се извърна леко назад, така че да вижда отчасти Бош.

– Детектив, нямам понятие за кого или за какво говорите.

– За Кийша Ръсел.

– Не я познавам.

Той отново се обърна напред. Бош се озадачи. Имената и лицата отново започнаха да се нижат пред очите му. Добави и Джасмин към тях, но после я отхвърли като възможност. Тя не знаеше нищо за разследването му.

– Маккитрик?

– Детектив – изрече Ървинг и отново опита да се обърне към него.

– Разследваме убийството на лейтенант Харви Паундс. Другите имена не са замесени. Ако смятате, че би следвало да се свържа с тези хора, уведовете ме.

Бош бе прекалено поразен, за да отговори. Харви Паундс? В това нямаше никакъв смисъл. Та той нямаше нищо общо със случая, даже не знаеше за него. Паундс никога не излизаше от кабинета си, как тогава е могъл да се изложи на опасност? В този миг истината го връхлетя като кофа с ледена вода. Проумя. Видя смисъла. И в мига, в който разбра, че има смисъл, осъзна собствената си отговорност, както й сериозността на положението си.

– Да не съм...

Не успя да довърши изречението.

– Да – отвърна Ървинг. – Засега си заподозрян. Може би вече ще млъкнеш и ще изчакаш, докато стигнем в управлението и уредим официално разговора.

Бош опря чело на прозореца и затвори очи.

– О, Господи...

В този момент осъзна, че с нищо не беше по-добър от онзи тип Брокман, който беше пратил полиция „в гардероба“. Защото дълбоко в сърцето си Бош знаеше, че беше отговорен за случилото се. Не знаеше нито как, нито кога бе станало, но беше убеден, че е така.

Причинил бе смъртта на Харви Паундс. И носеше неговата полицейска значка в джоба си.

Бош не възприемаше почти нищо от това, което ставаше около него. След като пристигнаха в управлението, го ескортираха до кабинета на Ървинг на шестия етаж и го настанаха на един стол в заседателната зала до него. Остана там сам за половин час, след което Брокман и Толивър влязоха в стаята. Брокман зае стола точно срещу Бош, а Толивър седна от дясната страна на Хари. От факта, че бяха на територията на Ървинг вместо в помещенията на Отдела за вътрешни разследвания, на Бош му стана ясно, че заместник-началникът искаше да запази пълен контрол върху положението. Ако се окажеше, че действително се отнася за убийство на полицаи от полицаи, щеше да му е необходимо да упражни цялата си власт, за да не го изпусне да проникне през стените на управлението. От това можеше да се получи обществен скандал с мащабите на случая „Родни Кинг“.

Сред мъглявината, която го заобикаляше, и накъсаните представи за мъртвото тяло на Паундс една настойчива мисъл най-сетне прикова вниманието на Бош: самият той бе в много лошо положение. Каза си, че не бива да се оттегля в черупката си. Напротив, трябваше да бъде нащрек. Мъжът, който седеше срещу него, би бил неизказано доволен, ако успееше да лепне убийството на Бош, и бе готов да стигне до всякакви крайности, за да го постигне. Бош знаеше, че не бе убил Паундс в прекия, физически смисъл на думата, но това не бе достатъчно. Трябваше да се брани. Затова реши, че няма да разкрива нищо пред Брокман. Щеше да бъде толкова твърд, колкото всеки от присъстващите. Прокашля се и започна преди Брокман да заговори.

– Кога е станало?

– Тук аз задавам въпросите.

– Мога да ти спестя време, Брокман. Каж ми кога е станало и аз ще ти кажа къде съм бил по това време. Така ще приключим по-бързо. Разбирам защо съм заподозрян. Не мога да те виня, обаче си губиш времето.

– Бош, нямаш ли никакви чувства? Човекът е мъртъв. Ти си работил с него.

Бош се вгледа в него за дълго, преди да отговори с равен глас.

– Чувствата ми нямат значение. Никой не заслужава да бъде убит, но той няма да ми липсва, както не ми липсва и работата с него.

– Господи! – Брокман поклати глава. – Човекът имаше жена, дете в колежа.

– Може би и на тях също няма да им липсва особено. Не се знае. Човекът беше истинска досада в службата. Няма причина да се очаква, че се е държал другояче вкъщи. А твоята жена какво мисли за теб, Брокман?

– Няма нужда да се напъваш, Бош. Няма да се поддам на някои от твоите...

– Вярваш ли в Бога, Брикман?¹²

Бош употреби прозвището, с което бяха възнаградили Брокман в управлението заради методичността, с която забъркваше разследвания срещу колегите си полицаи, Като починалия Бил Конърс.

– Тук не става дума за мен или моите религиозни убеждения, Бош. Говорим за теб.

– Точно така. Говорим за мен. Така че ще ти кажа Какво мисля аз. Още не съм сигурен в какво точно вярвам. Животът ми вече преваля зенита, а аз още не съм го проумял. Обаче моята теория е, че всеки на тази планета притежава някаква енергия, която го прави такъв, какъвто е. Всичко е въпрос на енергия. И когато умреш, тя просто се трансформира другаде. А Паундс? Е, той беше лоша енергия и сега тя е отишла някъде другаде. Тъй че не се чувствам кой знае колко зле по въпроса за смъртта му, да отговоря на въпроса ти. Обаче бих желал да разбера къде е отишла тази лоша енергия. Надявам се да не си получил част от нея, Брикман. И без това си имаш достатъчно.

Той намигна на Брокман и забеляза моментното объркване, което пробягна по лицето на детектива от ОВР, докато се мъчеше да разгадае значението на тирадата му. Изглежда, просто я изхвърли от съзнанието си и продължи нататък.

– Стига шутовщини. Защо си се спречкал с лейтенант Паундс в кабинета му в четвъртък? Знаеш, че това преминава всякакви граници, когато си в положението на отстранен от службата.

– Ами онова беше нещо като ситуация в стил „Параграф 22“. Май така го наричаха. Нередно бе и отиването ми там, но Паундс, моят шеф, ми се обади да върна колата си. Виждаш ли, още един пример за действията на лошата енергия. Вече бях в принудителен отпуск, но на него сякаш това не му стигаше. Трябваше да вземе и колата ми. Така че му занесох ключовете. Той ми беше началник и това си бе чиста заповед.

---

12. Букв. тухлен човек. – Б. пр.

Така че отиването ми там наруши една от разпоредбите, обаче и невяването ми също би било нарушение.

– Защо си го заплашвал?

– Не съм го заплашвал.

– Той е завел добавка към оплакването за нанесена обида отпреди две седмици.

– Не ми пука какво е завел. Нямахме никакви заплахи. Човекът си падаше малко страхливец. Може и да се е чувствал заплашен. Но нямаше никаква заплаха. Има разлика.

Бош погледна през рамо другия костюмар. Толивър. Изглежда, той щеше да мълчи през цялото време. Това беше неговата роля. Просто се вираше в Бош, като че ли гледаше екрана на телевизор.

Бош плъзна очи из помещението и за първи път забеляза телефона вляво от масата. Зелената светлина показваше връзка със залата за заседания. Разговорът се предаваше извън стаята. Вероятно към записващо устройство. Вероятно към Ървинг в съседния му кабинет.

– Има свидетел – каза Брокман.

– На какво?

– На заплахата.

– Слушай какво, лейтенант, защо не ми кажете каква точно е била заплахата, за да знам за какво става дума. В края на краищата, щом вярвате, че съм заплашвал, защо не ме уведомите какво съм бил казал?

Брокман помисли малко над изреченото, преди да отговори.

– Много просто, както повечето заплахи. Казал си, че ако някога пак, цитирам, се опита да се ебава с теб, ще го убиеш. Не много оригинално.

– Обаче достатъчно заклеимяващо, а? Е, да ти го на-чукам, Брокман, никога не съм изричал подобно нещо. Не се съмнявам, че онзи дръвник е написал допълнение. Това си беше точно в негов стил, но който и да е този твой свидетел, той направо смърди.

– Познаваш ли Хенри Корчмар?

– Хенри Корчмар ли?

Бош нямаше представа за кого става дума. После проумя, че Брокман има предвид стария Ханри от „Дремещия отряд“. Бош никога не беше чувал фамилията му, затова за момент се бе озадачил.

– Старецът? Той не беше в стаята. Не е никакъв свидетел. Казах му да излезе и той излезе. Каквото и да ви е казал, вероятно просто е подкрепил Паундс, защото е бил изплашен. Обаче той въобще не беше там. Давай в същия дух, Брокман. Ще ти доведе поне дванадесет души от

това помещение в участъка, които видяха всичко през стъклените стени на кабинета. И те ще потвърдят, че Хенри не е бил там, ще кажат, че Паундс е излъгал и че всички са знаели. И къде тогава ще иде така наречената заплаха?

Брокман не отвърна нищо в последвалата тишина, затова Бош продължи:

– Виждаш ли, не си си свършил работата както трябва. Според мен прекрасно знаеш, че хората, които работят в този участък, смятат типовете като теб за най-големите боклуци в управлението. Уважават повече даже онези, които затварят зад решетките. И ти го знаеш, Брикман, затова не си благоволил да отидеш при тях. Вместо това вярваш на приказките на един старец и вероятно даже още не си знаел за смъртта на Паундс, когато си говорил с него.

От начина, по който Брокман бързо извърна очи, Бош разбра, че го е заковал. Вдъхновен от победата си, се изправи и тръгна към вратата.

– Къде отиваш?

– Да пия вода.

– Джери, иди с него.

Бош се поспря на прага и се обърна назад.

– Какво, да не би да си мислиш, че ще избягам, Брокман? Ако действително си го мислиш, значи изобщо не си наясно с мен. Ако го мислиш, значи изобщо не си се подготвил за този разговор. Защо не дойдеш някой ден при мен в Холивуд да те науча как се разпитват заподозрени в убийство. Безплатно.

Бош излезе, а Толивър тръгна след него. Отиде до чешмичката в коридора, пи дълго, после избърса устата си с ръка. Беше нервен, уплашен. Не знаеше колко време щеше да мине, преди Брокман да прозре играта му.

Докато крачеше обратно към залата, Толивър мълчаливо вървеше на три крачки зад него.

– Още си млад – каза Бош през рамо. – Може и да има спасение за теб, Толивър.

Влезе в заседателната зала в момента, когато Брокман влизаше през другата врата. Бош знаеше, че това бе директен вход към кабинета на Ървинг. Веднъж бе водил разследване на сериен убиец в това помещение и под чехъла на Ървинг.

Двамата мъже отново заеха местата си един срещу друг.

– Добре – подхвана Брокман, – сега ще прочета правата ти, детектив Бош.

Той извади малко картонче от портфейла си и изчете поправката „Миранда“. Сега вече Бош със сигурност знаеше, че разговорът се записва. Това бе нещо, което биха искали да имат на лента.

– И така – каза Брокман, след като свърши, – съгласен ли си доброволно да отстъпиш правата си и да поговориш с нас за това положение?

– А, значи вече стана положение? Мислех, че ставаше дума за убийство. Аха, ще отстъпя.

– Джери, иди и донеси бланка. Нямам у себе си. Джери стана и излезе през вратата към коридора. Бош долови звука от забързаните му стъпки по балатума, после се чу шум от отваряща се врата. Щеше да слезе по стълбите към стаята на ОВР на петия етаж.

– Хм, да започнем с...

– Не искаш ли да изчакаме свидетелят ти да се върне? Или това тук се записва тайно без мое знание?

Това моментално обърка Брокман.

– Да, Бош, това... се записва. Но не тайно. Преди да започнем, те уведомихме, че ще записваме.

– Сполучливо замазване, лейтенант. Тази, последната реплика, наистина си я биваше. Ще трябва да я запомня.

– Сега нека преминем на...

Вратата се отвори и в стаята влезе Толивър с лист в ръка. Подаде го на Брокман, който погледна, за да се увери, че е точният формуляр, и го плъзна през масата към Бош. Хари грабна химикалката и чевърсто надраска подпис на съответния ред. Беше запознат със съдържанието на бланката. Плъзна я обратно и Брокман я отмести, без да я поглежда. Така и не забеляза, че подписът, оставен от Бош, бе „Майната ти.“

– Добре, да пристъпим по същество. Бош, осведомете ни за местонахождението си през последните седемдесет и два часа.

– Не искате ли първо да ме претърсите? Какво ще кажеш, Джери?

Бош се изправи и разтвори пешовете на самото си, за да могат да видят, че не е въоръжен. Сметна, че като ги подразни с това, те ще направят точно обратното и няма да го претърсят. Полицейската значка на Паунд в джоба му бе доказателството, което по всяка вероятност би го закопало, ако я откриеха.

– Сядай, Бош! – излая Брокман. – Няма да те претърсваме. Опитваме се да бъдем максимално толерантни с теб, но ти само утежняваш нещата.

Бош седна на мястото си, временно успокоен.

– Сега просто ни кажи къде си бил. Нямаме цял ден на

разположение.

Бош се замисли. Изненада го дължината на периода от време, който искаха да покрият. Седемдесет и два часа. Запита се какво ли беше станало с Паундс и защо не бяха способни да стеснят в по-точни граници времето на настъпване на смъртта.

– Преди седемдесет и два часа. Ами преди седемдесет и два часа беше петък следобед и аз бях в Китайския квартал в сградата на петдесет-едно-петдесет. Което ми напомня, че трябва да съм там след десет минути. Тъй че, момчета, ако ме извините...

Той се изправи.

– Сядай, Бош! Погрижили сме се за това. Седни.

Бош зае мястото си, без да казва нищо. Осъзна, че всъщност се чувстваше разочарован, задето щеше да изпусне сеанса си с Кармен Хинойс.

– Хайде, Бош, нека го чуем. Какво се случи след това?

– Не си спомням всички подробности. Обаче онази вече хапнах в „Червения вятър“, освен това спрях в „Епицентър“ за няколко питиета. После около десет отидох на летището. Взех нощния полет до Флорида, до Тампа, прекарах почивните дни там и се върнах около час и половина преди да открия вас, момчета, незаконно пребиваващи в къщата ми.

– Не беше незаконно. Имахме заповед.

– На мен не ми беше показана никаква заповед.

– Да не се отвлечаме, какво искаше да кажеш с това, че си бил във Флорида?

– Предполагам, исках да кажа, че съм бил във Флорида. Какво друго според вас би могло да означава.

– Можеш ли да го докажеш?

Бош бръкна в джоба си, извади бордовата карта с квитанциите и ги плъзна по масата.

– За начало ето ти разписките за билетите. Мисля, че вътре има и една от гишетото за коли под наем.

Брокман бързо отвори картата и зачете.

– Какво прави там? – попита той, без да вдига очи.

– Доктор Хинойс, служебната ни психиатърка, ми каза, че трябва да се опитам да попътувам извън града. И аз си помислих, а защо не до Флорида? Никога не съм ходил там, пък през целия си живот съм обожавал портокалов сок. Тъй че си казах, що не, по дяволите? Флорида.

Брокман пак бе сразен. Не беше очаквал нищо подобно. Бош бе готов да се обзаложи. Повечето полицаи така и не разбираха колко важен

за разследването бе предварителният разговор със свидетел или заподозрян. Той слагаше отпечатък на всички следващи разпити и даже на свидетелските показания в съда. Човек трябваше да бъде подготвен. Също като при адвокатите се налагаше да се знаят отговорите, преди още да се зададат въпросите. ОВР толкова разчиташе на самото си присъствие като заплаха, че служителите от този отдел така и не смятаха за необходимо да се подготвят предварително за разпитите. И когато удареха на камък като в настоящия случай, не знаеха какво да предприемат понататък.

– Добре, Бош, хм... какво прави във Флорида?

– Чувал ли си тази песен на Марвин Гей? Преди да го убият? Тя се нарича...

– Какви ги говориш?

– ... „Сексуално лечение“. Казва, че е хубаво за душата.

– Аз съм я чувал – обади се Толивър.

Двамата, Бош и Брокман, го погледнаха.

– Извинете – смънка той.

– Пак те питам, Бош – каза Брокман, – за какво точно говориш?

– Казвам, че по-голямата част от времето съм прекарал с жена, която познавам там. А повечето от останалото време бях с риболовен водач на лодка в Мексиканския залив. Това, което казвам, бунако, е, че съм бил с хора почти всяка минута от времето там. А периодите, в които съм бил сам, са толкова кратки, че не би било възможно да долетя дотук и да убия Паундс. Даже не знам кога е бил убит, но мога да ти кажа едно, ти нямаш нищо срещу мен, Брокман, защото нищо такова не съществува. Тръгнал си в погрешна посока.

Бош бе подбрал думите си грижливо. Не беше сигурен какво и дали въобще знаеха нещо за частното му разследване и нямаше намерение да го споменава, ако може да го избегне. Те разполагаха с папката по следствието и кутията с веществените доказателства, но той смяташе, че ще успее да отклони вниманието им от тях с приказки. Освен това разполагаха и с бележника му, който беше пхнал в пътната си чанта на летището. В него бяха записани имената и адресите на Джасмин и Маккитрик, адреса на къщата на Ено в Лас Вегас, както и други бележки по разследването. Обаче те можеше и да не сглобят смисъла на всичко това. Ако имаше късмет.

Брокман извади бележник и писалка от вътрешния джоб на самото си.

– Добре, Бош, дай ми името на жената и на този водач за риболов.

Трябват ми телефоните им, всичко.

– Мисля, че няма да стане.

Очите на Брокман се разшириха.

– Не ме интересува какво мислиш, дай ми имената им.

Бош не каза нищо, просто се загледа в масата пред себе си.

– Бош, вече ни каза къде си бил, сега трябва да потвърдим думите ти.

– Аз знам къде съм бил, това е всичко, от което имам нужда.

– Ако си чист, както твърдиш, остави ни да го проверим, да свалим подозренията от теб и да продължим нататък към други възможности.

– Пред себе си имаш имената на авиолиниите и фирмата за коли под наем. Започни от това. Няма да въвличам хора, които изобщо нямат връзка със случая. Те са добри хора и за разлика от теб ме харесват. Няма да ти позволя да развалиш всичко, като прегазиш със слонските си крака моите взаимоотношения с тях.

– Нямах голям избор, Бош.

– О, напротив, имам. Щом искаш да повдигнеш обвинение срещу мен, направи го. Ако нещата стигнат дотам, ще доведе тези хора и те ще те издухат, Брокман. Сигурно си мислиш, че в момента имаш тежки проблеми, задето си пратил Бил Конърс в „гардероба“? Е, почакай и ще видиш как след този случай ще имаш по-лош обществен имидж и от Никсън. Нямам намерение да ти давам имената им. Ако искаш да си запишеш нещичко в онзи твой бележник, отбележи, че съм казал: „Майната ти!“ Това май ще обобщи всичко.

Лицето на Брокман се изпъстри с морави и белезникави петна. Той помълча доста, преди да заговори.

– Знаеш ли какво си мисля? Все още смятам, че ти си го направил. Мисля, че си наел някой да го свърши и си духнал към Флорида, за да не си в околността. Риболовен водач. И това ако не е нарочно измислено прикритие. А пък жената? Коя беше тя, курва, която си забърсал от някой бар? От кой вид беше, от петдесет-доларовите алибита? Или ти се наложи да се изрсиш със стотачка?

С едно бурно движение Бош блъсна масата към Брокман, хващайки го напълно неподготвен. Тя се плъзна под ръцете му и го удари в гърдите. Столът му се килна назад и опря в стената. Бош натисна своя край и го задържа прикован към стената. После плъзна стола си назад, така че да опре в стената зад гърба му. Вдигна левия си крак и го запъна в ръба на масата, за да не отслаби натиска. Видя как петната по лицето на Брокман станаха още по-контрастни, щом му изкара въздуха. Очите му

изпъкнаха. Обаче нямаше опорна точка, за да се освободи от масата.

Толивър бе прекалено бавен. Напълно поразен, той се вгледа в Брокман, сякаш за цяла вечност, като че ли очакваше заповеди, после скочи към Бош. Хари успя да отбие първата му атака, като го блъсна назад, и младежът се стовари в една саксия в ъгъла на стаята. В този момент Бош долови с периферното си зрение как някаква фигура влезе в помещението през другата врата. После столът му бе дръпнат рязко изпод него и той се намери на пода, а отгоре му се стовари стабилна тежест. Бош извъртя леко глава и видя Ървинг.

– Не мърдай, Бош! – изкрещя Ървинг в ухото му. – Успокой се, веднага!

Бош отпусна мускули, за да покаже, че се подчинява, и Ървинг се отмести от него. Бош остана неподвижен за известно време, след което се хвана за ръба на масата и се изправи. Като стана, видя, че Брокман се държеше с две ръце за гърдите и кашляше и пухтеше, опитвайки се да възстанови дишането си. Ървинг беше допрял длан на гърдите на Бош както за да го успокои, така и за да го възпре от нова атака срещу Брокман. С другата си ръка махна към Толивър, който се опитваше да върне палмата на мястото ѝ. Тя се беше измъкнала от саксията и не можеше да стои изправена. Накрая той просто я подпря на стената.

– Ти – изстреля Ървинг, – въз!

– Но, сър...

– Изчезвай!

Толивър припряно се измъкна през вратата към коридора. Брокман най-после бе успял да възстанови донякъде дар словото си.

– Бъ... Бош, гадно копеле, ти... ще идеш в затвора. Ти...

– Никой няма да отива в затвора – строго изрече Ървинг. – Никакъв затвор.

Ървинг направи пауза, за да си поеме дъх. Бош забеляза, че заместник-началникът бе не по-малко запъхтян от другите в стаята.

– Няма да има никакви обвинения по случилото се-допълни Ървинг най-накрая. – Лейтенант, опитахте се да го предизвикате и си го получихте.

Тонът на Ървинг не търпеше възражения. Брокман, все още запъхтян, се облегна на лакти на масата и прокара пръсти през косата си, опитвайки се да възвърне част от самообладанието си, но единственото, което излъчваше, бе пълно поражение. Ървинг се обърна към Бош, мускулите на челюстта му играеха от гняв:

– А и ти, Бош. Не знам как да ти помогна. Никога не играеш по

правилата. Много добре знаеше какво прави той, самият ти си го провел стотици пъти. Обаче не можа просто да си кротуваш на задника и да го приемеш. Що за човек си?

Бош не каза нищо, пък и се съмняваше, че Ървинг очаква какъвто и да било отговор. Брокман започна да кашля и Ървинг премести очи към него.

– Добре ли си?

– Така мисля.

– Иди отсреща и накарай някой от служебните доктори да те прегледа.

– Няма нужда, добре съм.

– Добре, тогава слез долу в кабинета си и си почини. Ще пратя някой друг да поговори с Бош.

– Бих искал да продължа раз...

– Предварителният разговор свърши, лейтенант. Ти току-що го провали. – След което, поглеждайки към Бош, добави: – Двата го провалихте.

Ървинг остави Бош сам в залата и след няколко минути при него влезе Кармен Хинойъс. Тя зае същия стол, на който бе седял Брокман. Погледна Бош с очи, в които се четеше едновременно гняв и разочарование. Обаче Бош не трепна под зора й.

– Хари, не мога да повярвам...

Той допря пръст до устните си, за да я накара да замълчи.

– Какво има?

– Нашите сеанси още ли са лични?

– Естествено.

– Даже тук?

– Да. Какво има?

Бош стана и пристъпи към телефонния апарат отстрани. Натисна бутона, който прекъсваше връзката със заседателната зала. Върна се на мястото си.

– Надявам се това да не е оставено умишлено. Ще поговоря с Ървинг за случая.

– Вероятно в този момент също говориш с него. Телефонът бе прекалено очебиен. Залата вероятно се подслушва и по друг начин.

– Стига, Хари, това да не е ЦРУ.

– Не, не е. Понякога е даже още по-зле. Единственото, което исках да кажа, е, че има вероятност Ървинг или ОВР все още да подслушват по някакъв начин. Внимавай какво говориш.

Кармен Хинойъс изглеждаше раздразнена.

– Не съм параноик, докторе. Просто и преди съм минавал през това.

– Добре, няма значение. Всъщност не ме е грижа кой слуша. Още не мога да повярвам на това, което направи. То ме натъжи и разочарова. За какво бяха срещите ни? За нищо ли? Седях там и слушах как в крайна сметка завърши със същия тип насилие, заради който те пратиха при мен в началото. Хари, това не е някаква си шега. Това е истинският живот. А на мен ми се налага да взема решение, което може изцяло да промени твоето бъдеще. Така нещата стават още по-трудни.

Изчака, за да се увери, че тя е завършила словото си.

– Била си там заедно с Ървинг през цялото време?

– Да, той се обади, обясни ми положението и ме помоли да присъствам. Трябва да кажа...

– Чакай малко. Ти говори ли с него? Каза ли му за нашите сеанси?

– Не, разбира се, че не.

– Добре, заради записа, просто искам да уточня още веднъж, че не се отказвам от защитата, която ми дава професионалната връзка доктор – пациент. Разбрахме ли се?

За първи път тя извърна очи от него. Бош забеляза как лицето ѝ се помрачи от гняв.

– Знаеш ли каква обида ми нанасяш? Какво, да не би да си мислиш, че бих му казала за срещите ни само защото ми е наредил?

– Нареди ли ти?

– Ти ми нямаш никакво доверие, нали?

– Нареди ли ти?

– Не, не е.

– Добре.

– И не само към мен. Ти нямаш доверие на никого.

Бош проумя, чу беше прекалил. И все пак долови, че тя бе повече засегната, отколкото ядосана.

– Извинявай, имаш право. Не биваше да го казвам. Просто... Не знам. Притискат ме в ъгъла, докторе. В такива моменти човек понякога забравя кой е на негова страна и кой не е.

– Да, а ти съвсем спонтанно реагираш с насилие към тези, които смяташ, че не са на твоя страна. Това никак не ме радва. Много, много жалко.

Бош отмести очи от нея и погледна палмата в саксията. Ървинг я беше засадил отново, цапайки ръцете си с черна пръст. Забелязваше се, че тя още бе леко килната наляво.

– Та защо си тук? – попита Бош. – Какво искаше Ървинг?

– Той искаше да отида в кабинета му и да слушам разговора от залата за заседания. Каза ми, че го интересува личната ми преценка, базирана на отговорите ти, дали ти би могъл да си отговорен за смъртта на лейтенант Паундс. Благодарение на теб и на нападението ти срещу твоя колега на него вече не му е необходима моята преценка. На този етап е очевидно, че си склонен и напълно способен да упражниш насилие над свои колеги полицаи.

– Това са глупости и ти прекрасно го знаеш. По дяволите, онова, което направих тук с онзи тип, който се правеше на полицаи, е съвсем различно от това, което си мислят, че съм извършил. Става дума за неща, отдалечени на светлинни години едно от друго и ако не го разбих, значи си си сбъркала професията.

– Не съм чак толкова убедена.

– Да си убивала някога, докторе?

Като изричаше въпроса, се сети за изповедите им с Джасмин.

– Естествено, че не.

– Е, а пък аз съм. И повярвай ми, това е далеч по-различно, отколкото поотръскването на лустрото от някакъв си полицейски задник в костюм. Много по-различно. Ако ти или те смятате, че от едното следва другото, то значи имате още много да учите.

Двамата потънаха в дълго мълчание, за да поуспокоят гнева си.

– Добре – изрече той най-после, – сега какво следва?

– Не знам. Началникът Ървинг просто ме помоли да поседя тук с теб, да те успокоя. Предполагам, че в момента обмисля следващия ход. Освен това май не се справям особено добре с успокояването.

– Какво точно ти каза той, когато те повика тук?

– Просто звънна, обясни ситуацията и каза, че би искал да чуе моята гледна точка за разговора. Трябва да проумееш нещо: въпреки конфликтите ти с началството той е един от хората, които са на твоя страна. Не вярвам, че сериозно вярва да си замесен в смъртта на своя лейтенант – поне не пряко. Обаче разбира, че си възможен заподозрян, който се налага да бъде разпитан. Според мен, ако се беше съдържал по време на този разговор, всичко щеше да свърши бързо и без последствия. Те щяха да проверят твоя разказ за Флорида, и край. Аз даже им казах, че си споделил с мен за намерението си да ходиш там.

– Не искам да проверяват разказа ми. Не искам да забърквам онези хора.

– Ами малко е късно за това. Той знае, че си се захванал с нещо.

– Откъде?

– Когато ми се обади, за да ме извика тук, той спомена папката с документи по случая с майка ти. Следствието за смъртта ѝ. Каза, че е била намерена в дома ти. Освен това каза, че там са открили и кутията с веществените доказателства...

– И?

– И ме попита дали знам за какво са ти.

– Значи все пак е искал да разкриеш естеството на разговорите ни.

– По заобиколен начин.

– На мен изобщо не ми звучи заобиколно. Той спомена ли направо, че става дума именно за случая на майка ми?

– Да.

– Ти какво му каза?

– Казах му, че не е редно да обсъждам с никого конкретни факти от сеансите. Това никак не го задоволи.

– Не съм изненадан.

Последва нова вълна от мълчание. Нейният поглед започна да блуждае из стаята. Очите на Бош останаха приковани в лицето ѝ.

– Слушай, какво знаеш за случилото се с Паундс?

– Почти нищо.

– Ървинг сигурно ти е казал нещо. Убеден съм, че си го питала.

– Каза ми, че тялото на Паундс е било намерено в багажника на колата му в неделя вечерта. Предполагам, че е бил там от известно време. Един ден може би. Шефът каза, че той е... че по тялото е имало следи от мъчения. Особено садистични травми, така каза. Не навлезе в подробности. Измъчвали са го, докато е бил още жив. Знаели го със сигурност. Каза, че е минал през много болка. Искаше да знае дали ти си такъв тип човек, който би могъл да го извърши.

Бош премълча. Мислено си представяше сцената на престъплението. Връхлетя го унищожително чувство за вина и за миг едва не получи пристъп на гадене.

– За нищо на света, отвърнах аз.

– Моля?

– Казах му, че не би могъл да извършиш подобно нещо.

Бош кимна. Ала мислите му вече бяха на километри отгук. Това, което се беше случило с Паундс, започваше да придобива ясни очертания и Бош носеше вината за задвижването на тези събития. Макар и невинен в юридическия смисъл на думата, той бе морално отговорен. Презирал бе Паундс и имаше по-ниско мнение за него, отколкото за някои от убийците, които бе виждал през живота си. Ала бремето на вината се бе стоварило върху него. Прокара длан през лицето и косата си. Тялото му се разтrese.

– Добре ли си? – попита Хиноуъс.

– Да.

Бош извади пакета си с цигари и започна да пали една със запалката си „Бик“.

– Хари, по-добре недей. Не се намираме в моя кабинет.

– Изобщо не ми пука. Къде са го намерили?

– Моля?

– Паундс! Къде е бил намерен?

– Не знам. Имаш предвид къде е била колата? Не знам. Не попитах.

Тя го загледа и забеляза, че ръката му с цигарата трепереше.

– Добре, Хари, това е. Какво има? Какво става?

Бош се взря в нея и кимна.

– Добре, искаш да научих? Аз го направих. Аз го убих. Лицето ѝ мигновено реагира, сякаш беше очевидец на убийството и самата тя бе опръскана с кръв. Гримасата бе ужасна. Отвратена. Тя даже се дръпна назад в стола си, сякаш ѝ беше необходим всеки сантиметър, който би могъл да я отдели от него.

– Ти... Искаш да кажеш, че тази история за Флорида е...

– Не. Нямах предвид, че аз съм го убил. Не със собствените си ръце. Имах предвид това, което направих, това, с което съм се захванал. Аз причиних убийството му. Да, аз го предизвиках.

– Откъде знаеш? Не можеш да си сигурен, че...

– Сигурен съм. Повярвай ми, съвсем сигурен съм. Той извърна очи от нея и погледна една картина на стената. Беше пейзаж на морски бряг. Пак погледна Хинойъс.

– Странното е, че... – започна той, но не довърши. Просто поклати глава.

– Кое?

Той се изправи и протегна ръка, за да загаси угарката в черната пръст на саксията.

– Кое е странното, Хари?

Той отново седна и я погледна.

– Най-цивилизованите хора в света, тези, които се прикриват зад култура, изкуство или политика... даже и зад закона, те са тези, с които човек трябва да внимава най-много. Те притежават идеалното прикритие, разбираш ли? Обаче са най-коварните. Те са най-опасните хора на планетата.

34

На Бош му се струваше, че този ден никога няма да свърши и че никога няма да излезе от заседателната зала. След като Хинойъс си тръгна, дойде ред на Ървинг. Той влезе мълчаливо, зае мястото на Брокман, скръсти ръце на масата и не каза нищо. Изглеждаше раздразнен. Бош си помисли, че може би е надушил дима от цигарата. На него не му пукаше особено, но все пак мълчанието го притесняваше.

– Какво става с Брокман?

– Отиде си. Нали ме чу, като му казах, че е провалил разговора. Както и ти самият.

– Това пък защо?

– Можеше да се измъкнеш, ако бяхте поговорили. Можеше да го оставиш да провери своята версия и така всичко щеше да свърши. Обаче не – трябваше да си заработиш още един враг. Трябваше да си останеш Хари Бош.

– Именно по това се различаваме двамата с теб, шефе. Някой път трябва да излезеш от кабинета си и пак да се върнеш на улицата. Не съм направил от Брокман своя враг. Той си беше такъв, преди още да го срещна. Те всички са такива. И знаеш ли, вече ми писна всички да ме анализират и да си врат носовете в моите работи. Този номер вече започна да се изтърква.

– Все някой трябва да го прави. На теб не ти се налага.

– Не бъди сигурен.

Ървинг отмахна с ръка бледия опит за защита на Бош като цигарен дим.

– И сега какво? – продължи Бош. – Защо си тук? Да не би, за да се опиташ да разбиеш алибито ми? За това ли? Брокман излезе, сега дойде твоят ред?

– Няма нужда да разбивам алибито ти. То беше проверено и изглежда състоятелно. Брокман и неговият екип вече получиха указания да следват други нишки в разследването.

– Какво искаш да кажеш с това, че е било проверено?

– Не ни подценявай, Бош. Имената бяха в твоя бележник.

Той бръкна в джоба на самото си и извади бележника. Подхвърли го през масата към Бош.

– Тази жена, с която си прекарал по-голямата част от времето си

там, тя ми каза достатъчно, за да ѝ повярвам. Но би могъл да ѝ се обадиш и сам. Моето обаждане, изглежда, я обърка. Бях доста неясен и оскъден в обясненията си.

– Оценявам го. Е, значи вече съм свободен да се измитам?

Бош се изправи.

– Технически, да.

– А в друг смисъл?

– Седни за момент, Бош.

Бош вдигна ръце. Беше отишъл достатъчно далеч. Реши, че би могъл да остане и да чуе всичко. Седна отново, като изрази съвсем лек протест.

– Задникът ми се спити от това седене.

– Познавах Джейк Маккитрик – каза Ървинг, – и то доста добре. Работихме заедно в Холивуд преди много години. Обаче ти вече го знаеш. С изключение на факта, че на човек все пак му е приятно да установи контакт със стар колега, не бих казал, че разговорът ми с моя стар приятел Джейк беше особено мил.

– А, и на него сте се обадили.

– Докато беше тук с докторката.

– Какво тогава искаш от мен? Чул си историята от него, какво още.

Ървинг започна да потропва с пръсти по масата.

– Какво искам ли? Искам да ми кажеш, че това, което правиш, това, с което си се захванал, по никакъв начин не е свързано със случилото се с лейтенант Паундс.

– Не мога, шефе. Не зная какво се е случило с него, освен, естествено, фактът, че е мъртъв.

Ървинг се вгледа в Бош, размишлявайки върху нещо. Сякаш се питаше дали да се отнесе с Бош като с равен и да му каже всичко.

– Май предпочитам да чуя категорично отрицание. Твоят отговор предполага, че според теб би могло и да има някаква връзка. Не мога да ти опиша колко ме тревожи това.

– Всичко е възможно, шефе. Нека те попитам нещо. Каза, че Брокман и екипът му вече се били насочили към други следи... май каза нишки. Тези нишки основателни ли са? Имам предвид, дали Паундс е имал някаква скрита страна в живота си, или те просто гонят михаля?

– Няма нищо определено, за което да се хванем. Опасявам се, че ти беше най-добрата възможност. Брокман все още мисли така. Той иска да докаже теорията си, че си наел някого да свърши работата, а после си отлетял до Флорида за алиби.

– Аха, страшна теория.

– Според мен е малко пресилена. Казах му да я зареже. Засега. А на теб ти казвам да зарежеш това, което вършиш в момента. Тази жена във Флорида ми се стори много приятна и би могъл да прекараш известно време с нея. Искам да хванеш самолета и да отидеш при нея. Да останеш няколко седмици. Като се върнеш, ще обсъдим завръщането ти в отдел „Убийства“ на Холивудския участък.

Бош се питаше дали в току-що казаното от Ървинг имаше някакъв вид заплаха. Ако не бе заплаха, то бе най-малкото пазарлък.

– А ако не го направя?

– Ако не го направиш, значи си глупак. И ще заслужиш последствията.

– С какво мислиш, че се занимавам, шефе?

– Не мисля, а знам. Не е кой знае колко трудно да се сети човек. Извадил си папката със следствените документи по убийството на майка ти. Защо точно сега си се захванал с това, не знам. Обаче извършваш разследване на частни начала и това представлява проблем за нас. Трябва да го спреш, Хари, в противен случай аз ще те спра. Ще те отстраня. Безвъзвратно.

– Кого защитаваш?

Бош съзря как лицето на Ървинг се изпълни с гняв и кожата му от розова стана тъмночервена. Очите му сякаш се смалиха и притъмняха от ярост.

– Да не си посямля повече да намекваш подобни неща! Посветил съм целия си живот на това упра...

– Самия себе си, нали? Ти си я познавал. Открил си тялото й. Страхуваш се да не бъдеш въвличен, ако успея да открия нещо. Обзалагам се, че предварително си знаел това, което Маккитрик ти е казал по телефона.

– Това е нелепо, аз...

– Така ли? Не мисля. Вече разговарях със свидетел, който каза, че те е познавал от онези години на Булеварда.

– Какъв свидетел?

– Тя каза, че те е познавала. Тя знае, че и майка ми също те е познавала.

– Единственият човек, когото защитавам, си ти, Бош. Не го ли проумяваш? Заповядвам ти да спреш това разследване!

– Не можеш. Вече не работя за отдела. В отпуск съм, забрави ли? Принудителен отпуск. В момента съм просто редови гражданин и мога

да правя каквото си искам, стига то да е законно.

– Мога да повдигна обвинение за притежаване на откраднати документи... за папката със следствените материали.

– Не са откраднати. Пък и какво, като повдигнеш това смрадливо обвинение, за какво ще е то, за непослушание? В прокуратурата ще ти се изсмеят с глас.

– Обаче ти ще изгубиш работата си. Това ще е краят.

– Малко си позакъснял, шефе. Преди една седмица заплахата би била наистина сериозна. Тогава щях да се замисля. Но вече не е от значение. Вече се отървах от тези глупости и това е единственото, което има значение за мен. Не ми пука за последствията, ще го довърша.

Ървинг замълча и Бош предположи, че заместник-началникът на полицейското управление осмисля факта, че подчиненият му вече бе излязъл извън обсега му. Преди именно зависимостта на Бош от Ървинг, който държеше и служебното му положение, и бъдещето му в ръцете си, беше неговата опорна точка. Обаче Бош в крайна сметка се бе освободил от тази зависимост. Бош подхвана отново с нисък, овладян глас.

– Ако беше на мое място, шефе, щеше ли просто така да зарежеш всичко? Какво значение има свършеното от мен за управлението, ако не мога да направя това за нея... за самия себе си?

Той стана и прибра бележника в джоба на самото си.

– Тръгвам. Къде са другите ми неща?

– Не.

Бош се поколеба. Ървинг вдигна очи към него и Бош видя, че гневът вече беше преминал.

– Не съм направил нищо лошо – тихо изрече Ървинг.

– О, напротив – отвърна Бош също толкова тихо. Той се наведе през масата и приближи лице към Ървинг. – Ние всички го направихме, шефе. Оставихме нещата така. Това беше нашето престъпление. Но вече няма да е. Поне не за мен. Ако искаш да помогнеш, знаеш къде да ме намериш.

Бош тръгна към вратата.

– Какво искаш?

Бош се обърна.

– Каж ми за Паундс. Трябва да знам какво се е случило. Само по този начин ще разбера дали има някаква връзка.

– Тогава седни.

Бош взе стола до вратата и седна. И двамата помълчаха известно време, за да се успокоят, преди Ървинг да заговори:

– Започнахме да го търсим в събота през нощта. Открихме колата му в неделя по обяд в Грифит Парк. В един от тунелите, който е затворен след труса. Те сякаш са знаели, че ще търсим от въздуха, затова и са прибрали колата в тунела.

– Защо сте започнали да го издирвате, преди да се е разбрало, че е мъртъв?

– Заради съпругата. Обади се в събота сутринта. Каза, че някой му се е обадил по телефона в петък вечер вкъщи. Не знаеше кой е звънял. Но който и да е бил, той е успял да убеди Паундс да излезе, за да се срещне с него. Паундс не съобщил на жена си за какво става дума. Казах, че ще се върне до час-два. Излязъл и не се върнал. Сутринта тя ни се обади.

– Предполагам, че телефонният номер на Паунд го няма в указателя.

– Да. Това повдига предположението, че е звънял някой от управлението.

Бош се замисли над казаното.

– Не е задължително. Може просто да е бил някой с Широки връзки в градската управа. От хората, които могат да си намерят номера само с едно обаждане. Трябва да поразпитате или да пуснете слух, че ще има амнистия за този, който си признае, че е дал телефонния номер на лейтенанта. Да споменете, че няма да предприемете крути мерки срещу този, който го е дал, в замяна на информация за името на онзи, който го е поискал. Той е вашият човек. Има вероятност да даде резултат, ако този, който го е дал, не е знаел какво ще се случи.

Ървинг кимна.

– Добра идея. В управлението има стотици хора, които биха могли да получат телефонния му номер. Може и да нямаме друг избор.

– Разкажи ми по-подробно за Паундс.

– Започнахме да обработваме нещата на място, в тунела. В неделя медиите вече бяха надушили, че го търсим, така че тунелът свърши добра работа като прикритие. Никакви хеликоптери наоколо, които да ни пречат. Просто вкарахме осветление в тунела.

– Той в колата ли беше?

Бош се държеше така, сякаш не знаеше нищо. Разбираше, че ако очаква от Хинойъс да защитава правото му на конфиденциалност, в отговор и той би следвало да я предпази като свой източник.

– Да, беше в багажника. И, Господи, гледката беше ужасна. Той... Бяха го съблекли гол. Бяха го били. Освен това имаше и следи от

мъчения...

Бош изчака, но Ървинг замълча.

– Какви? Какво са му били направили?

– Горили са го. Гениталиите, зърната на гърдите, пръстите...

Господи.

Ървинг прокара длан по бръснатия си череп и затвори очи. Бош разбираше, че той не можеше да изличи картината от съзнанието си. И самият Хари изпитваше същото. Неговата собствена вина пулсираше в гърдите му.

– Сякаш са искали нещо от него – продължи Ървинг, – а той не е можел да им го даде. Не го е имал и... те са продължавали да го притискат.

Бош ненадейно усети първите признаци на земетръс и се хвана за масата, за да запази равновесие. Хвърли поглед към Ървинг, за да получи потвърждение, но проумя, че нямаше никакъв трус. Беше единствено неговото тяло, което отново се разтресе от глава до пети.

– Чакай малко.

Стаята леко се наклони, после се върна в нормално положение.

– Какво има?

– Един момент.

Без да добави нищо повече, Бош стана и тръгна към вратата. Бързо прекоси коридора и влезе в мъжката тоалетна до чешмичката. Пред една от мивките стоеше някой и се бръснеше, но Бош изобщо не го погледна. Бутна вратата към една от кабините и повърна в тоалетната чиния, едва успявайки да стигне навреме.

Пусна водата, но спазъмът отново го връхлетя, после още веднъж, докато не се изпразни напълно, докато в него не остана нищо друго освен представата за тялото на Паундс – голо, мъртво, изтерзано.

– Да не ти е зле, мой човек? – попита един глас от външната страна на кабината.

– Гледай си работата.

– Извинявай, просто питах.

Бош постоя в кабината още няколко минути, облегнат на стената. Накрая избърса устата си с тоалетна хартия, пусна я в тоалетната и дръпна сифона. Излезе залитайки и пристъпи към една от мивките. Другият мъж беше още там. Сега си слагаше вратовръзка. Бош го погледна в огледалото, но не го позна. Наведе се над мивката и изми лицето и устата си с ледена вода. След което се избърса старателно с хартиени кърпи. Нито за миг не погледна собственото си лице в огледалото.

– Благодаря, че ме попита – изрече на излизане.

Ървинг, изглежда, не се беше помръднал в негово отсъствие.

– Добре ли си?

Бош седна и извади пакета си с цигари.

– Съжалявам, но ще запаля една.

– Няма да ти е за първи път.

Бош запали и дръпна дълбоко. Стана и отиде до кошчето за боклук в ъгъла. Откри употребявана чашка за кафе и я взе, за да я използва за пепелник.

– Само една – каза, – после можеш да отвориш вратата и да проветриш.

– Лош навик.

– В този град същото се отнася и за дишането. Как е умрял? Коя е била фаталната рана?

– Аутопсията беше тази сутрин. Сърцето е отказало. Натискът върху него е бил прекалено голям, сърцето му не е издържало.

Бош помълча. Усети как силите му започнаха да се възвръщат.

– Защо не ми разкажеш и останалото?

– Няма друго. Това е всичко. Там нямаше нищо. Никакви следи. Нито по тялото, нито в колата. Всичко е било старателно заличено. Нямаше нищо, за което да се хванем.

– Ами дрехите?

– Те също бяха в багажника. И по тях нищо. Обаче убиецът си е запазил едно нещо.

– Какво?

– Значката. Мръсникът е взел полицейската му значка.

Бош само кимна и извърна очи. Двамата мълчаха дълго време. Бош не можеше да се отърси от зловещите представи, предполагаше, че и Ървинг имаше същия проблем.

– Така значи – най-после подхвана Бош, – като сте видели какво е станало с него, изтезанията и всичко останало, веднага сте се сетили за мен. Страхотен израз на доверие, няма що.

– Слушай, Бош, именно ти прекара лицето на човека през прозореца преди две седмици. Освен това получихме допълнителна жалба от него, че си го заплашвал. Какво...

– Нямаше никаква заплаха. Той...

– Не ме интересува дали е имало или не. Той е завел жалба. Това е същественото. Вярна или не, жалбата е налице, следователно той се е чувствал заплашен от теб. Какво трябваше да направим, да си затворим

очите ли? Да си кажем: „Хари Бош ли? О, не, няма начин нашият Хари Бош да е направил това“, и да продължим нататък? Не ставай смешен.

– Добре де, прав си. Забрави го. Съвсем нищо ли не е споменал на жена си, преди да тръгне?

– Казал е само, че някой се е обадил и трябва да излезе за един час, за да се срещне с много влиятелна личност. Не е споменал никакво име. Обаждането се е получило около девет часа в петък вечер.

– Точно тези думи ли ви обясни жената, че е използвал?

– Така мисля. Защо?

– Защото, ако го е казал по този начин, може да са замесени двама души.

– Как така?

– Звучи, сякаш един човек му се е обадил, за да уговори среща с друг, именно тази влиятелна личност. Ако влиятелният човек се беше обадил лично, тогава той щеше да каже на съпругата, че така и така тази важна клечка звънна и трябва да се срещна с човека. Разбираш ли какво имам предвид?

– Да. Обаче, който и да се е обадил, може просто да си е послужил с името на влиятелна личност, за да подмами Паундс навън. Действителният човек може и изобщо да не е бил замесен.

– Възможно е. Обаче според мен, каквото и да се е казало тогава, то е било много убедително, за да придума Паундс да излезе от къщи посред нощ, сам.

– Може да е бил някой, когото е познавал.

– Може. Но тогава вероятно е щял да каже на жена си името му.

– Вярно.

– Взел ли е нещо със себе си? Куфарче, някакви папки, каквото и да е?

– Не ни е известно. Съпругата е гледала телевизия. Тя всъщност не го е видяла с очите си да излиза през вратата. Вече обсъдихме всичко това с нея, както и направихме оглед на цялата къща. Няма нищо. Куфарчето му си беше в неговия кабинет в участъка. Той даже не го е носил вкъщи. Няма нищо, за което да се хванем. Честно казано, ти беше най-добрият кандидат и вече си чист. Това пак ме връща на първия ми въпрос. Възможно ли е това, с което се занимаваш в момента, да има нещо общо със случилото се?

Бош не можа да превъзмогне себе си и да каже на Ървинг какво мислеше в действителност, какво чувстваше дълбоко в себе си за участието, сполетяла Паундс. Но не чувството за вина го възпираше. А

желанието Да запази мисията си изцяло за себе си. В този миг осъзна, че отмъщението е изключително усещане, мисия за единак, нещо, което никога не бива да се изрича гласно.

– Не знам отговора на този въпрос – отвърна. – Не съм споделял нищо с Паундс. Но той искаше да ме натопи, да ме отстрани завинаги. Знаеш го. Човекът е мъртъв, но той си беше мухльо и искаше да ме отстрани. Вероятно се е ослушвал да дочуе каквото и да било за мен. Някои хора ме видяха тази седмица. Може да са му пошухнали нещичко и той да е нагазил в дълбоки води. Не го биваше много за следовател. Може и да е направил някаква грешка. Не знам.

Ървинг го изгледа непроницаемо. Бош знаеше, че в момента той се опитваше да прецени каква част от казаното бе истина и каква празни приказки. Бош заговори пръв:

– Казал е, че ще се среща с важна личност?

– Да.

– Виж, шефе, не знам какво точно ти е разправил Маккитрик за нашия разговор с него там, във Флорида, но ти самият знаеш, че по онова време е имало замесени доста влиятелни люде... в случая с майка ми. Ти си бил там.

– Да, но не се занимавах с разследването, не и след първия ден.

– Маккитрик спомена ли ти за Арно Конклин?

– Днес не. Обаче тогава, да. Спомням си как веднъж, като го попитах какво става със следствието, ми каза да питам Арно. Той се бил намесил, за да прикрие някого.

– Да, нали Арно Конклин е бил влиятелна личност...

– Но сега? Той е стар човек, ако изобщо е жив.

– Жив е, шефе. И не бива да забравяш нещо. Важните клечки винаги се движат в обкръжение от важни клечки. Те никога не са сами. Конклин може и да е стар вече, но може да има някой, който не е.

– Какво се опитваш да ми кажеш, Бош?

– Казвам ти да ме оставиш на мира. Аз сам трябва да довърша започнатото. Аз съм единственият, който би могъл да го направи. Казвам ти да се опиташ да държиш Брокман настрана от мен, както и всички останали.

Ървинг го загледа настойчиво и Бош бе убеден, че заместник-началникът не знаеше как точно да постъпи в момента, на чия страна да застане. Бош се изправи.

– Ще поддържаеме връзка.

– Не ми казваш всичко.

– Така е най-добре.

Излезе през вратата в коридора, сети се нещо и се върна обратно в стаята при Ървинг.

– Как да се прибера у дома? Нали вие ме докарахте.

Ървинг посегна към телефона.

35

Бош влезе през портала на петия етаж в Отдела за вътрешни разследвания, но там нямаше никой. Изчака няколко минути Толивър, на когото Ървинг бе наредил да го откарат до дома му, обаче младият детектив не се появи. Бош реши, че отделът вероятно се опитва да му устрои нов рунд игра на нерви. Не му се щеше да влиза вътре, за да търси Толивър, затова просто силно го извика. Вратата зад гишето бе леко открехната, нямаше начин да не го чуе.

В стаята влезе обаче Брокман. Той се вгледа настойчиво в Бош, без да проговори.

– Слушай, Брокман, Толивър трябваше да ме закара вкъщи – заяви Бош. – Не искам да си имам никакво вземане-даване с теб.

– О, колко жалко.

– Просто извикай Толивър.

– Бъди нащрек, Бош, няма да те оставя на мира.

– Знам. Ще повикаш ли Толивър?

– Няма да усетиш как ще те пипна.

Бош кимна и погледна към вратата, през която очакваше всеки момент да се появи Толивър. Искаше му се Да прекрати този разговор и да се прибере вкъщи. Зачуди се дали да не си хване такси, но в пиковия час щеше Да му струва поне петдесет долара. Освен това му допаднаше идеята да го откара едно от светилата в ОВР.

– Хей, убиец!

Бош отново погледна Брокман. Започваше да му писва от този тип.

– Как е да се чукаш с друг убиец, а? Сигурно наистина си струва да идеш чак до Флорида.

Бош се опита да запази самообладание, обаче усети, че лицето му го издаде. Разбра веднага кого имаше предвид Брокман.

– Какви ги дрънкаш?

Лицето на Брокман светна от удоволствие, като видя изненадата на Бош.

– Уха, супер! Тя даже не си е направила труда да ти го съобщи, а?

– Какво да ми съобщи?

Искаше му се да се пресегне през плота и да сграбчи Брокман за реверите, но се сдържа.

– Какво да ти каже ли? Слушай какво аз ще ти кажа. Мисля, че

цялата ти история е същите с бели конци, и аз ще го докажа. Тогава господин Чистофайник от горния етаж няма да може да те прикрива повече.

– Той каза, че съм чист и да ме оставиш на мира.

– Да ти го начукам и на тебе, и на него. Като разбия алибито ти, няма да има къде да ходи и ще те отреже.

Толивър влезе с ключове за кола в ръката. Застана мълчаливо зад Брокман със сведени към пода очи.

– Веднага я пуснах през компютъра – каза Брокман. – Тя е с досие, Бош. Не го ли знаеше? Тя е убийца като теб. Краставите магарета се надушват отдалеч. Двамата сте си лика-прилика.

Бош имаше хиляди въпроси, но за нищо на света не би ги задал на този човек. Замисли се за чувствата си към Джаз и усети как в душата му се отвори огромна празнина. Даде си сметка, че тя му бе предоставила достатъчно признаци, но той не ги беше разчел. Въпреки това най-осезателното чувство, което го връхлетя, беше усещането, че е предаден.

Бош умишлено пренебрегна Брокман и погледна към Толивър.

– Хей, хлапе, ще ме караш ли, или какво?

Толивър заобиколи гишетото, без да отговори.

– Бош, вече съм те спипал за асоцииране – изрече Брокман, – но това някак си не ме задоволява напълно.

Бош пристъпи към вратата за коридора и я отвори. Според вътрешния правилник на ПУЛА на служителите от управлението бе забранено да общуват с доказани престъпници. Дали Брокман можеше да скалъпи обвинение по този параграф или не, никак не го беше грижа. Прекрачи прага, а Толивър го последва. Преди вратата да се е затворила плътно, Брокман викна след тях:

– Целуни я от мен, убицецо.

36

Бош седеше умълчан до Толивър по пътя към дома си. В съзнание то му бликаше цял водопад от мисли и той реши просто да пренебрегне присъствието на младия детектив от ОВР. Толивър беше оставил радиото включено на честотата на полицията и репликите, носещи се в ефира, бяха единственото, което напомняше на някакъв разговор в колата. Бяха хванали най-натовареното движение от прибиращите се след работа вечер и се движеха изключително бавно към прохода Кахуенга.

Вътрешностите на Бош потръпваха болезнено от пристъпите на гадене преди час и беше притиснал с ръце корема си, сякаш прегръщаше бебе. Знаеше, че трябва да подреди мислите си. Колкото и да беше заинтригуван и объркан от подмятанията на Брокман за Джасмин, съзнаваше, че трябва да изтика тези мисли настрана. В момента Паундс и случилото се с него беше далеч по-важно.

Опитваше се да свърже брънките на веригата от събития и заключението, което си извади, беше очевидно. Неговото натрапване на приема в къщата на Мител и изпращането на фотокопието на статията от „Таймс“ бяха предизвикали убийството на Харви Паундс, човека, чието име беше използвал. Макар че беше дал само името на приема у Мител, то по някакъв начин бе свързано и проследено до истинския Паундс, който като резултат от това бе измъчван и убит.

Бош предположи, че освен това и обажданията му в автослужбата бяха обрекли Паундс. С опреснена от получената заплашителна бележка памет, Мител навярно се беше постарал да открие коя е личността, представила се като Харви Паундс и какви цели преследва. Мител имаше връзки, които се простираха от Лос Анджелис до Сакраменто и Вашингтон. Той е могъл съвсем бързо да открие, че Харви Паундс е полицай. Дейността на Мител като финансист на предизборни кампании беше поставила много влиятелни люде на постове им в Сакраменто. Той определено е притежавал нужните връзки в столицата, за да установи дали някой е извършвал проучвания за него. И ако го е направил, е разбрал, че лейтенантът от ПУЛА е разпитвал и за още четирима мъже от жизненоважно значение за него. Арно Конклин, Джони Фокс, Джек Макитрик и Клод Ено.

Вярно, всичките тези имена бяха замесени в случай с почти тридесет и пет годишна давност. Обаче самият Мител беше точно в центъра

на тази конспирация и душенето наоколо от Паундс беше повече от достатъчно, за да го подтикне да предприеме някакви стъпки и да открие с какво се е захванал лейтенантът.

Заради подхода на човека, който според него е бил Паундс, на приема в дома му, Мител вероятно е заключил, че е нарочен от закоравял изнудвач. И той е знаел как да елиминира проблема. Както е бил елиминиран и Джони Фокс.

Заради това и бе измъчван Паунд, разбра Бош. За Мител е било много важно да разбере, че проблемът не се простира по-далеч от Паундс, че няма друг, който да знае толкова, колкото него. Обаче самият Паундс не е знаел съвсем нищо. Не е имало какво да им даде. Бил е изтезаван, докато сърцето му не издържало.

Въпросът, който нямаше отговор в съзнанието на Бош, бе какво знаеше Арно Конклин за всичко това. Бош все още не се бе доближавал до него. Дали е бил уведомен за човека, дебнещ Мител? Дали той е заповядал да се докопат до Паундс, или е било самоинициатива на Мител?

В този момент Бош съзря в теорията си пропуск, който изискваше доуточняване. Мител се бе срещнал лице в лице с него в ролята на Харви Паундс на приема за набиране на фондове. Фактът, че Паундс е бил измъчван, преди да умре, показваше, че Мител не е бил там по това време. В противен случай би видял, че изтезават не този, когото трябва. Бош се запита дали сега, ако са разбрали, щяха да започнат да издирват човека, който наистина им трябва.

Преразгледа още веднъж предположението си, че Мител не е бил на мястото, и реши, че нещата действително си пасват. Мител не бе от хората, които биха си омърсили ръцете пряко. За него нямаше проблем да нареди екзекуцията, но не би пожелал да присъства. Бош проумя, че и костюмираният сърфист го беше видял отблизо, следователно и той не би могъл да е замесен пряко в убийството на Харви Паундс. Така оставаше единствено мъжът, когото бе видял през френските прозорци в къщата. Мъжът с тежкото тяло и дебелия врат, на когото Мител бе показал изрезката. Мъжът, който се подхлъзна и падна на алеята, докато гонеше Бош.

Бош проумя, че до момента не беше разбирал колко близко се бе намирал самият той до участта на Паундс. Бръкна във вътрешния джоб на якето си за пакета с цигари и започна да пали една.

– Имаш ли нещо против да не пушиш? – попита Толивър. Това бяха първите му думи за продължилото вече тридесет минути пътуване.

– Аха, имам.

Бош запали цигарата си и прибора запалката си в джоба. Отвори прозореца.

- Сега щастлив ли си? Изгорелите газове са по-лоши.
- Това е превозно средство за непушачи.

Толивър почука с пръст по пластмасовата табелка, прилепена с магнити към капака на пепелника в колата. Беше една от стандартните, безплатни реклами, които се бяха появили, след като градската управа прокара законите, с които тютюнопушенето се забраняваше във всички общински сгради и половината от моторизираните средства на управлението бяха провъзгласени за непушаческа територия. Табелката с магнитчетата изобразяваше цигара в червена окръжност, зачертана диагонално през диаметъра. Под кръга беше изписано: „Благодаря, Че не запалихте.“ Бош се пресегна, отлепи табелката и я Запокити през отворения прозорец. Видя как тя отскочи след удара в настилката и се залепи на страничната врата на автомобила в съседната лента.

- Сега вече не е. Вече е кола за пушачи.
- Бош, ти наистина си ненормалник, знаеш ли?
- Подай оплакване, хлапе. Приший ми го към обвинението за пресъпни връзки, върху което работи шефът ти. Пет пари не давам.

Помълчаха известно време, докато колата продължаваше да крета напред.

- Той блъфтираше, Бош. Мислех, че си наясно.
- Как така?

Беше изненадан от откровението на Толивър.

– Той просто блъфтираше, това е. Още кипи, дето го халоса с онази маса. Обаче знае, че не може да ти го прикачи. Случаят е стар. Предумишлено убийство. Случай на семейно насилие. Минала е през петгодишен срок на наблюдение. Единственото, което трябва да направиш, е да кажеш, че не си знаел, и край, обвинението отлита в нощта.

Бош почти можеше да се досети за какво се отнасяше. Тя почти буквално му го беше казала по време на изповедите им. Останала прекалено дълго с някого. Така му беше казала. Сети се за картината, която бе видял в ателието й. Сивият портрет с червените като кръв отблясъци. Опитва се да изтика тази мисъл от съзнанието си.

- Защо ми го казваш, Толивър? Защо вървиш срещу своите?
- Защото не са мои. Защото искам да разбера какво искаше да кажеш с онова, което подметна в коридора.

Бош даже не си спомняше за какво става дума.

- Каза ми, че още не е прекалено късно. Прекалено късно за какво?

– Не е прекалено късно да се измъкнеш – отвърна Бош, припомняйки си думите, с които се бе заял с младежа. – Още си млад. По-добре бягай от ОВР, преди да е станало късно. Ако човек се задържи там, никога няма да се измъкне. Това ли ти е целта в живота, да направиш кариера, като хвърляш кал върху полицаи, задето продават на курви пликчета кока?

– Виж, искам да работя в управлението, а нямам намерение да чакам десет години като всички останали. Това е най-лесният и бърз начин за бял човек да влезе там.

– Не си струва, това искам да ти кажа аз. Който остане в ОВР за повече от две, три години, увисва там до живот, защото никой друг няма да го иска, никой няма да му вярва. Те са пиявици. Най-добре ще е да размислиш над това. Паркър Сентър не е единственото място на света, където човек би могъл да работи.

Минаха няколко минути, докато Толивър се опитваше да измисли стройна защита.

– Все някой трябва да контролира полицаите. Много хора не го проумяват.

– Вярно. Обаче вас кой ще ви контролира? Помисли за това.

Разговорът бе прекъснат от пронизителен звук. Бош разпозна веднага сигнала на мобифона. На задната седалка се намираха вещите, които разследващите бяха взели от дома му. Ървинг бе наредил да му върнат всичко. Сред тях беше и куфарчето му, а в него се чуваше звънът на телефона. Той се пресегна назад, отвори куфарчето и сграбчи слушалката.

– Да, Бош на телефона.

– Бош, обажда се Ръсел.

– Здравсти, още нищо не мога да ти кажа, Кийша. Продължавам да работя по въпроса.

– Не, аз имам нещо за казване. Къде се намираш?

– Насред кашата в движението. По шосе номер 101 към Бархам, моята отбивка.

– Ами трябва да говоря с теб, Бош. Пиша една статия за утрешния брой. Според мен сигурно ще искаш да направиш коментар, макар и само в своя защита.

– Моя защита ли?

Усети как изтръпва и му се прииска да изстене: „Ами сега?“ Обаче се въздържа навреме.

– Какви ги говориш?

– Чете ли днешната ми статия?

– Не, нямах време. Какво...

– Тя се отнасяше за смъртта на Харви Паундс. Днес приключвам с втората... Тя засяга теб, Бош.

Господи, помисли си той. Обаче се опита да запази самообладание. Знаеше, че ако тя долови и най-малкия признак на паника в гласа му, ще добие увереност за това, което пишеше, каквото и да бе то. Трябваше да я убеди, че информацията ѝ е погрешна. Трябваше да подкопае тази увереност. В този миг осъзна, че Толивър седи до него и ще чуе всичко, което каже.

– В момента не мога да разговарям. Кога е крайният ти срок?

– Точно сега. Трябва да говорим веднага.

Бош погледна часовника си. Шест без двадесет и пет.

– Можеш да забавиш до шест, нали?

И преди беше имал вземане-даване с репортери и знаеше, че това бе крайният срок за първото издание на „Таймс“.

– Не, не мога да чакам до шест. Ако имаш нещо за казване, кажи го сега.

– Не мога. Дай ми петнадесет минути и пак се обади. В момента не мога да говоря.

Настъпи пауза, след която тя отвърна:

– Бош, не мога да протакам след шест. Дано тогава да можеш да говориш.

Вече бяха стигнали изхода на Бархам и щяха да са до къщата му до десет минути.

– Не се тревожи за това. Междувременно се обади на редактора си и му кажи, че може и да ти се наложи да отмениш статията си.

– Няма да направя нищо подобно.

– Слушай, Кийша, знам какво ще ме питаш. Това е партенка и изобщо не е вярно. Трябва да ми се довериш. Ще ти обясня след петнадесет минути.

– Откъде знаеш, че е партенка?

– Знам. Ейнджъл Брокман ти я е пробутал.

Затвори слушалката и хвърли поглед към Толивър.

– Виждаш ли, момче? Това ли искаш да ти е работата? Това ли ще правиш цял живот?

Толивър не отвърна.

– Като се върнеш обратно, можеш да кажеш на шефа си да си завре утрешния брой на „Таймс“ в задника. Няма да отпечатат никаква статия.

Виждаш ли, даже репортерите не вярват на типовете от ОВР. Единственото, което трябваше да направя, бе да спомена името на Брокмай. Тя ще даде на заден, щом ѝ кажа, че знам какво става. Никой не ви вярва, Джери. Измъкни се оттам.

– О, да, а на теб май всички ти вярват, Бош.

– Не всички. Но мога да спя спокойно нощем, а съм в управлението от двадесет години. Мислиш ли, че ти ще можеш? Колко си бил вече, пет, шест години? Давам ти не повече от десет, Джери. И ще си дотам. Десет и навън. Обаче ще изглеждаш като онези, които са прослужили по тридесет.

Предсказанието му бе посрещнато с каменно лице от Толивър. Бош не разбираше защо изобщо се бе загрижил. Толивър бе част от отбора, който се опитваше да го натика в калта. Обаче нещо в свежия израз на лицето на младия полицаи го бе подтикнало да изпита съмнение.

Взеха последния завой на „Удро Уилсън“ и Бош вече виждаше къщата си. Освен това съзря и бяла кола с жълта табела, паркирана отпред, както и човек с жълта каска, който стоеше пред входната врата с кутия с инструменти в ръце. Инспекторът от общината. Гауди.

– Мамка му – изрече Бош. – И това ли е един от мръсните ви номера?

– Не... Ако е, аз не знам нищо за това.

– О, да, естествено.

Без да каже нищо повече, Толивър спря колата пред къщата и Бош слезе от нея с върнатите си вещи. Гауди го позна и веднага се приближи, щом Толивър потегли.

– Слушайте, нали не живеете тук, а? – попита го Гауди. – Определена е за събаряне. Получихме сигнал, че някой незаконно си е включил елтаблото.

– На мен също ми се обадиха. Видяхте ли някого? Дойдох просто за да проверя.

– Я не ме занасяйте, господин Бош. Виждам, че сте Направили някои поправки. Трябва да сте наясно с едно. Не можете да поправите това място, даже не можете да влизате в него. Разполагам със заповед за събаряне, и то предстои. Ще издам наряд и ще пратя хората от градските служби да си свършат работата. Вие ще получите сметката. Няма смисъл да протакаме повече. Сега можете да си тръгвате оттук, защото ще прежежа електричеството и ще запечатам таблото.

Той се наведе, за да остави кутията на земята, и я отвори, за да извади халки от неръждаема стомана и катинари, с които да заключи

вратите.

– Вижте какво, наел съм адвокат – отвърна Бош. – Той се опитва да се разбере с вашите хора.

– Няма какво да се разбираме. Съжалявам. Сега вече, ако пак влезете вътре, ви заплашва арест. Ако открия, че тези ключалки са били пипани, също подлежите на арест. Ще се обадя в участъка на Северен Холивуд. Повече няма да си губя времето с вас.

На Бош за първи път му мина през ума мисълта, че човекът може би просто разиграваше театър, за да получи пари. Той вероятно дори не знаеше, че Бош бе полицаи. Повечето полицаи не можеха да си позволят да живеят тук, а даже и да можеха, не биха пожелали. Единствената причина, поради която самият Бош успя да си го позволи, бе, че закупи имота с пари, които получи преди години от телевизията за филмирането на едно негово разследване.

– Слушайте, господин Гауди – каза той, – просто ми кажете ясно и точно, става ли? Малко бавно ги схващам тези неща. Кажете ми какво искате и ще го получите. Бих желал да спася къщата. Това е единственото, за което ме е грижа.

Гауди го изглежда продължително и Бош проумя, че беше сгрешил. Различни възмущението в очите на инспектора.

– Ако продължиш да говориш в същия дух, синко, ще се озовеш в затвора. Ще ти кажа какво ще направя. Ще забравя какво ми каза токущо. Аз...

– Виж, извинявай... – Бош хвърли поглед към къща та. – Просто не знам, май къщата е единственото, което имам.

– Сигурен съм, че имаш много повече от това. Просто не си се замислял. Ето, ще направя малка отстъпка. Ще ти дам пет минути да влезеш вътре и да вземеш каквото ти е необходимо. След което ще поставя катинарите. Съжалявам. Обаче така стоят нещата. Ако тази къща се свлече надолу по хълма върху следващата, може и да се наложи да ми благодариш.

Бош кимна.

– Давай. Пет минути.

Бош влезе вътре и сграбчи един куфар от полицата над гардероба в коридора. Първо сложи вътре резервния си пистолет, след което нахвърля отгоре му колкото дрехи успя да побере. Изнесе претъркания куфар на алеята за коли, после се върна за още един товар. Измъкна чекмеджетата на писалището си и изсипа съдържанието им върху спалнята, след което ги събра заедно с чаршафите и завивките във вързоп и също ги

изнесе навън.

Надхвърли петте отпуснати минути, но Гауди не влезе да го притеснява. Бош чуваше, че човекът работеше с чука по предната врата.

След десет минути вече беше натрупал внушителна купчина с вещи на площадката на открития гараж. В нея се включваха и кутията с картичките и снимките за спомен, огнеупорната касетка с финансовите и личните му документи, куп неотворени пликове, изпратени по пощата, и неплатени сметки, уредбата и две кашончета с колекцията му от джаз и блусалбуми и компактдискове. Като гледаше купчината с вещи, се почувства нещастен. Бяха повече, отколкото можеше да побере мустангът, но всъщност съвсем малко за четиридесет и пет години живот.

– Това ли е?

Бош се обърна. Гауди държеше чук в едната си ръка, а в другата стоманено резе. Хари видя, че на една от гайките на колана му висеше и катинар с ключове.

– Да – отвърна Бош, – готов съм.

Отстъпи назад и остави инспектора да си свърши работата. Чукането тъкмо започна, когато телефонът из-звъня. Беше забравил напълно за Кийша Ръсел.

Слушалката беше в джоба му вместо в служебното куфарче. Извади я и я разгъна.

– Да, Бош е.

– Детектив, обажда се доктор Ханойъс.

– О... здравей.

– Нещо не е наред ли?

– Не, хм, всъщност, да. Очаквах някой друг. Тази линия ми е необходима за няколко минути. Очаквам да ми се обадят всеки момент. Може ли да ти звънна по-Късно?

Бош погледна часовника си. Беше шест без пет.

– Да – отвърна Хинойъс, – ще бъде в кабинета си до шест и половина. Искам да обсъдим нещо с теб и да разбера как мина на шестия етаж, след като си тръгнах.

– Всичко е наред, но ще ти се обадя после.

В мига, в който затвори, телефонът звънна отново.

– Бош.

– Бош, нямам време за празни приказки. – Беше Ръсел. Явно нямаше време и да се представи. – Статията се отнася до това, че убийството на Харви Паун де се е обърнало навътре към управлението и че следователите са прекарвали няколко часа с теб днес. Претърсили са дома ти и

вярват, че ти си най-вероятният заподозрян.

– Вероятен заподозрян? Та ние даже не използваме такъв израз, Кийша. Сега вече със сигурност знам, че си говорила с една от онези от-репки в ОВР. Те не биха могли да проведат разследването както трябва даже и ако убиецът им се навре съм в ръцете.

– Не се опитвай да ми хвърляш прах в очите. Всичко е много просто. Имаш ли някакъв коментар за статията, която излиза утре, или не? Ако имаш нещо за казване, тъкмо сега е моментът, за да излезе в първото издание.

– Официално нямам никакъв коментар.

– А неофициално?

– Неофициално, без право да ме цитираш или да използваш думите ми, Кийша, мога да ти кажа, че историята ти издиша. Напълно. Като спукан балон. Ако я пуснеш така, както току-що ми я изложи накратко, утре ще ти се наложи да пишеш нова, за да я опровергаеш. В нея ще се казва, че не съм никакъв заподозрян. А после ще ти се наложи да си търсиш друго поприще за изява.

– Това пък защо? – попита тя нахакано.

– Защото това е очерняне, дирижирано от Отдела за вътрешни разследвания. Партенка. И когато утре всички от управлението го прочетат, те ще го проумеят и освен това ще разберат, че ти си се хванала на въдицата-Никога повече няма да ти имат доверие. Ще си мислят, че си маша в ръцете на типове като Брокман. Никой, който би бил от значение за работата ти като източник, няма да поддържа никакви връзки с теб. Включително и аз. Ще ти остане единствено преразказването на официалните полицейски сводки и статии, излезли в други вестници. А освен това, разбира се, всеки път, щом на Брокман му се прииска да натопи някого, ще вдига телефона и ще ти звъни.

По линията се възцари мълчание. Бош погледна към небето и видя, че то бе започнало да се оцветява в розово от настъпващия залез. Хвърли поглед към часовника си. Оставаше само една минута до крайния й срок.

– Там ли си, Кийша?

– Бош, ти се опитваш да ме сплашиш.

– Точно така, трябва да си уплашена. Разполагаш с около минута, за да вземеш важно решение.

– Нека ти задам един въпрос. Вярно ли е, че си нападнал Паундс преди две седмици и си го изхвърлил през прозореца?

– Официално или неофициално изявление?

– Няма значение. Просто искам отговор. Бързо!

– Неофициално това е повече или по-малко вярно.

– Ами това съвсем логично би те направило вероятен заподозрян за смъртта му. Не виждам...

– Кийша, бях извън този щат последните три дни. Върнах се едва днес. Брокман ме задържа и говори с мен по-малко от един час. Провериха думите ми и ме пуснаха. Не съм заподозрян. Говоря с теб от ливадата пред къщата си. Чуваш ли ударите на чука? Това е къщата ми. Извикал съм дърводелец. На заподозрените в убийство позволява ли им се да си спят вкъщи?

– Как мога да се убедя, че това е истината?

– Днес? Не можеш. Трябва да избираш. Между Брокман и мен. Утре можеш да се обадиш на заместник-началника Ървинг и той ще потвърди... Ако изобщо пожелае да говори с теб.

– По дяволите! Бош, не мога да повярвам. Ако ида при редактора си и в последната минута му кажа, че статията за първа страница, уговорена на оперативката в три следобед издиша... Може и наистина да ми се наложи да търся ново поприще, както и напълно нов вестник, в който да работя.

– По света съществуват и други новини, Кийша. Могат да изровят нещо друго за първата страница. Това ще ти се отплати за в бъдеще. Ще разкажа на хората за теб.

Настъпи мигновена тишина, в която тя взе решението си.

– Не мога да говоря. Налага се да бягам и да ги хвана, преди да е станало твърде късно. Чао, Бош. Надявам се още да работя тук, когато се чуем следващия път.

Тя затвори, преди Бош да успее да й каже дотуване.

Той отиде до мустанга си и го докара по-близо към къщата. Гауди бе приключил с ключалките и резетата и сега и двете врати бяха заключени. Инспекторът беше застанал до колата си и използваше предния й капак като бюро. Пишеше някаква табела. Изглежда, Гауди се бавеше, за да се убеди, че Бош напуска имота. Той започна да товари купчината с вещи в колата. Не знаеше къде да отиде.

Отхвърли мисълта, че е бездомен, и се замисли за Кийша Ръсел. Чудеше се дали щеше да успее да спре статията в толкова напреднал етап от играта. Тя вероятно вече бе заживяла свой самостоятелен живот. Като чудовище в компютъра на вестника. А тя, нейният творец, доктор Франкенщайн, вероятно нямаше власт и сила да я спре.

Щом прибра всичко в мустанга си, Бош махна с ръка на Гауди,

качи се в колата и подкара надолу по хълма. Долу, при Кахуенга, не знаеше накъде да свие, защото още не беше решил къде да отиде. Надясно беше Холивуд. Наляво – Вали. Тогава се сети за „Марк Твен“. В Холивуд, само на няколко преки от участъка на Уилкокс, старият хотел „Марк Твен“ бе доста по-чист и подреден от квартала, в който се намираще. На Бош този факт му беше добре известен, защото при случай беше настанявал там свидетели. Освен това знаеше, че има и един-два двустайни апартамента с отделни бани. Реши да заложи на някой от тях и зави надясно. Телефонът извънтя едва ли не в мига, когато взе решението си. Кийша Ръсел.

– Адски си ми задължен, Бош. Спрях я.

Почувства едновременно облекчение и раздразнение. Типично за репортер мислене.

– Какви ги говориш? – не й се даде той. – Ти си ми адски задължена, задето ти отървах кожата.

– Ха, ще видим. Все още имам намерение да проверя тази работа утре. И ако се окаже, че ти си бил прав, ще ида при Ървинг, за да се оплача от Брокман. Ще го издам.

– Току-що го направи.

Проумявайки, че неволно бе потвърдила, че Брокман действително е нейният източник, Кийша се засмя нервно.

– Какво каза редакторът ти?

– Според него аз съм идиотка. Обаче аз му казах, че по света има и други новини.

– Страхотна мисъл.

– Да, направо ще си я запиша в компютъра. И тъй, какво става? Какво става с онези изрезки, които подготвих за теб?

– Още втасват. Нищо определено не мога да кажа по въпроса засега.

– Така си и мислех. Представа си нямам защо продължавам да ти помагам, Бош. Помниш ли, че ме пита за Монти Ким, онзи, дето беше писал статията, която ти дадох първа?

– Аха. Монти Ким.

– Поразпитах наоколо за него и един от старите тук ми каза, че още бил жив. Оказа се, че след като напуснал „Таймс“, работил известно време в Областната прокуратура. Не зная с какво се занимава в момента, но имам адреса и телефонния му номер. Той е във Вали.

– Би ли ми го дала?

– Да, предполагам, след като така или иначе го има в указателя.

– Проклятие, не се сетих за това.

– Може и да си те бива за детектив, Бош, обаче за репортер не ставаш.

Тя му продиктува адреса и телефона, каза, че ще му се обади пак, и затвори. Бош остави телефона на седалката до себе си и се замисли над последната информация, която бе получил, докато навлизаше в Холивуд. Монти Ким бе работил при областния прокурор. Бош прекрасно знаеше за кого точно.

37

Човекът зад гишето на рецепцията в „Марк Твен“, изглежда, не позна Бош, макар Хари да беше почти убеден, че именно от него бе наемал стаи за свидетели. Служителят беше висок и кльощав и раменете му бяха прегърбени, сякаш цял живот бе носил тежко бреме. Изглеждаше като човек, който стои зад тезгяха от времето на Айзенхауер.

– Помните ли ме? От сградата надолу по улицата?

– Да, спомням си. Не казах нищо, защото не знаех дали не действате под прикритие или нещо такова.

– Не. Не съм под прикритие. Бих искал да разбера дали не е свободна някоя от големите стаи отзад. Някоя с телефон.

– Искате да я наемете?

– Затова и се интересувам.

– Този път кого ще прибирате там? Не искам пак разни неуредици.

Последния път те...

– Не, никакви неуредици. Този път става дума за мен. Аз искам да наема стаята.

– Вие да я наемете за себе си?

– Точно така. И няма да рисувам по стените. Колко ще струва?

Чинovníкът на рецепцията изглеждаше напълно поразен от факта, че Бош иска стая за себе си. Той най-сетне се посъвзе и съобщи на Бош, че може да избира между следните възможности: тридесет долара на ден, двеста за седмица или петстотин за един месец. Всичко това авансово. Бош плати за една седмица с кредитната си карта и с нетърпение зачака мъжът да провери дали плащането е без проблеми.

– А сега колко ще струва наемането на мястото за паркиране отпред?

– Не можете да го наемете.

– Искам да паркирам отпред, за да не им е лесно на другите ви наематели да оберат колата ми.

Бош извади портфейла с парите си и плъзна по плота банкнота от петдесет долара.

– Ако наминат някои типове от пътната полиция, кадете им, че всичко е наред.

– Добре.

– Вие ли сте управителят?

– И собственикът. Двадесет и седем години.

– Извинявайте.

Бош излезе, за да вземе вещите си. Наложил се да направи три курса, за да прибере всичко в стая номер 214. Стаята се намиреше отзад и двата ѝ прозореца гледаха към алеята срещу задната страна на едноетажна сграда, в която се помещаваха два бара и магазин за видеокасети за възрастни и секс-нововъведения. Обаче Бош от самото начало знаеше, че не би следвало да очаква градинка с цветя. Това не беше от местата, в които човек можеше да се надява да намери пухкав хавлиен халат в банята или ментови бонбони на възглавницата вечер. Беше само няколко деления нагоре по скалата от онези заведения, в които човек подава парите през миниатюрен процеп към служител зад бронирано стъкло.

В едната стая имаше бюро и легло, чиято покривка беше прогорена само на две места от цигари, и телевизор в метална каса, здраво закачена на стената. Нямахше нито кабелна, нито дистанционно, нито щедро отпусната от управата програма за телевизията. Другата стая бе запълнена с охлузено зелено канапе, ниска маса за двама и кухненски бокс с маломерен хладилник, занитена към пода микровълнова фурна и печка с два реотана. За банята се влизаше от коридора, свързващ двете стаи, и Цялото помещение беше облепено с бели плочки, пожълтели като зъбите на старец.

Въпреки неугледната обстановка и надеждите си, че престоят му тук щеше да бъде само временен, Бош направи всичко, което му беше по силите, за да превърне Хотелската стая в подобие на дом. Закачил някои от дрехите в гардероба, оставил четката си за зъби и принадлежностите за бръснене в банята и включил телефонния си секретар към апарата, макар още никой да не знаеше му. Решил на другата сутрин да се обади в пощенската централа и да помоли да включат предупредителна лента към стария му телефонен номер.

След това нагласил уредбата си на бюрото. За момента сложи двете колони отстрани на пода. После преровил кутията си с компактдискове и попадна на записи на Том Уайтс със заглавието „Блу Валънтайн“. Не беше го слушал от години, затова реши да го пусне.

Седнал на леглото близо до телефона и се заслушал, докато размишляваше дали да се обади на Джаз във Флорида. Обаче не беше сигурен какво да каже или да я пита. Решил за момента да не го прави. Запали цигара и пристъпил към прозореца. В алеята нямаше никой. Над върховете на сградите се виждаше кулата с орнаменти на Холивудския атлетически клуб. Красива сграда. Една от последните в Холивуд.

Дръпна вмирисаните пердета, обърна се и се вгледа в новия си дом. След малко захвърли настрани покривката и всички чаршафи на леглото и ги замени със своите. Не бе кой знае какъв жест на приемственост, но все пак се почувства по-малко самотен. Пък и така сякаш все пак знаеше какво върши в този момент от живота си и поне за малко отклони мислите си от Харви Паундс.

Бош седна на оправеното наново легло и се облегна на възглавниците, опрени на таблата. Запали още една цигара. Заизучава раните на двата си пръста и установи, че коричките бяха вече заместени от твърда, розова кожа. Вървяха към оздравяване. Надяваше се така да стане и с останалата част от него. Обаче се съмняваше. Знаеше, че е отговорен. И съзнаваше, че ще трябва да плати. По един или друг начин.

Разсеяно придърпа телефона и го сложи на гърдите си. Апаратът беше стар, с шайба. Бош вдигна слушалката и се втренчи в шайбата. На кого щеше да се обади? Какво щеше да каже? Остави слушалката във вилната и се изправи. Реши, че трябва да излезе навън.

Монти Ким живееше на авеню „Уилис“ в Шърман Оукс на сред призрачен град от блокове, опасани с червени ленти след земетресението. Сградата с апартаменти на адреса на Монти Ким беше с фасада в сиво и бяло в стил „Кейп Код“¹³ и се намираше между две опразнени сгради. Или поне се предполагаше, че са опразнени. Щом спря до бордюра, Бош забеляза, че светлината в едната угасна. Нарушители, предположи Бош. Също като него и те все бяха нащрек за появата на градския инспектор.

Сградата на Ким изглеждаше така, сякаш беше напълно пощадена от земетресението или вече бе изцяло поправена. На Бош никак не му се вярваше да е второто. Смяташе, че сградата бе по-скоро доказателство за избирателната благосклонност на природната стихия, както може би и за строителен предприемач, който не би пестил от материали за построяването ѝ. Беше останала непокътната, докато другите наоколо се бяха разпукали и свлекли.

Беше типично, паралелепипедно здание с входове към всеки апартамент откъм улицата. Обаче първо човек трябваше да бъде пуснат през снабдена с електроника порта, висока шест стъпки, след обаждане по домофона. Полицията ги наричаха врати за подобро самочувствие, защото с тях обитателите се чувстваха в по-голяма безопасност, макар да бяха напълно безполезни. Само издигаха допълнителна преграда пред законно пребиваващите и посетителите. Останалите просто можеха да се изкатерят през вратата, което и правеха из целия град. Вратите за добро самочувствие ги имаше навсякъде.

Бош просто съобщи, че е от полицията, когато гласът на Ким прозвуча по домофона, и бе пуснат вътре. Извади служебния си портфейл от джоба, докато вървеше към входа на номер осем. Когато Ким отвори, Бош пхна разтворения портфейл през процепа на вратата и го задържа на около петнайсетина сантиметра от лицето му. Държеше го така, че пръстът му да прикрива надписа „лейтенант“ през средата. След което припряно го отдръпна и го прибра.

– Извинявайте, но не успях да видя добре името там – каза Ким, като продължаваше да блокира пътя.

---

13. Тип сгради с апартаменти от вътрешен полуетаж, чиито прозорци на второто ниво излизат през нещо подобно на капандури в покрив с керемиди. – Б. пр.

- Йеронимъс Бош. Но обикновено ме наричат Хари.
- Кръстен сте на художника.
- Понякога се чувствам толкова стар, че имам чувството, сякаш той е бил кръстен на мен. Тази вечер е един от тези случаи. Може ли да вляза? Няма да ви отнема много време.

Ким го въведе в дневната с озадачен израз на лицето си. Беше стая с прилични размери, с диван, две кресла и газова камина до телевизора. Ким зае едното кресло, а Бош седна в края на дивана. Забеляза бял пудел, който дремеше до стола на Ким. Монти Ким беше доста пълен мъж с широко, пухкаво лице. Носеше очила, които притискаха слепоочията му, и косата му, доколкото беше останала, бе боядисана кестеняво. Облечен бе с червена жилетка, бяла риза и чифт стари панталони в свят каки. Бош предположи, че човекът още не беше навършил шейсет. Беше очаквал да види по-стар мъж.

- Май точно тук е моментът да попитам: „За какво става дума?“
- Аха, и май сега му е времето да ви кажа. Проблемът е, че не зная как точно да започна. Разследвам няколко убийства. Вие вероятно бихте могли да ми помогнете. Обаче се питах дали не бихте проявили добра воля, като ми отговорите на няколко въпроса, засягащи миналото? После, като свършим, ще ви обясня защо.

– Изглежда доста необичайно, но...

Ким вдигна ръце и махна дружелюбно. Раздвижи се в стола си, сякаш за да се настани по-удобно. Хвърли поглед към кучето, след което присви очи съсредоточено, сякаш това щеше да му помогне да разбере и да отговори по-добре на въпросите. Бош забеляза, че по някога покрития му с растителност скалп бяха избили ситни капчици пот.

- Били сте репортер на вестник „Таймс“. Колко време?
- О, ами това беше само за няколко години в началото на шейсетте. Откъде ви е известен този факт?
- Господин Ким, нека първо аз задам въпросите си. С какви теми сте се занимавали в репортажите си?

– По онова време ни викаха момчета за всичко. Аз покривах криминалната хроника.

- С какво се занимавате в момента?
- Понастоящем работя в дома си. Във връзките с обществеността съм. Направих си офис от втората спалня на горния етаж. Имах офис в Резеда, но сградата бе определена за събаряне. През пукнатините човек можеше да види синьото небе.

И той беше като повечето хора в Лос Анджелис. Нямаше нужда да

уточнява, че има предвид последствията от земетресението. То се разби-
раше от само себе си.

– Заемал съм и други служби за кратко време – продължи той. –
Бях местен говорител за завода на „Дженеръл Мотърс“ във Ван Найс,
преди да го затворят. После се захванах със самостоятелен бизнес.

– Какво ви накара да напуснете работата си в „Таймс“ през
шейсетте?

– Получих... Да не съм заподозрян или нещо такова?

– Не, не, господин Ким. Просто се опитвам да ви опозная. Напране-
те ми това удоволствие. Ще мина на въпроса. Та тъкмо ми казвахте за-
що сте напуснали „Таймс“.

– Да, добре... Ами получих по-добро предложение. Предложиха ми
да стана преговорител за тогавашния областен прокурор Арно Конк-
лин. Приех. По-добро заплащане, по-интересно от криминалната хрони-
ка и определено по-примамливо бъдеще.

– Какво искате да кажете с това „по-примамливо бъдеще“?

– Е, всъщност не се оказах прав за това. Когато приех поста, смя-
тах, че пред Арно се откриват неограничени възможности. Той беше до-
бър човек. Мислех си, че в крайна сметка... нали разбирате, ако остана с
него... ще стигна до губернаторския кабинет, може би даже и до Сената
във Вашингтон. Обаче нещата не се получиха. В Крайна сметка стигнах
до офис в Резеда с пукнатина, през която може да те отвее вятърът. Не
разбирам защо полицията се интересува от това...

– Какво стана с Конклин? Защо нещата не се получиха?

– Ами аз не съм специалист в тази област. Единственото, което
знам, е, че през шейсет и осма той бе на път да се кандидатира за главен
прокурор и на практика всички от тогавашния офис щяха да го подкре-
пят. После той... просто се отказа. Заряза политиката и се върна към
юридическата практика. И то не заради някоя голяма фирма, обслужва-
ща акулите на корпоративния бизнес, както правят повечето хора от то-
зи тип, когато се заемат с частна практика. Напротив, той основа едно-
лична юридическа кантора. Възхищавах му се. Доколкото разбрах, шей-
сет процента или по-голямата част от практиката му е била благотвори-
телна. Работеше безплатно почти през цялото време.

– Сякаш е изплащал някакъв личен дълг или нещо подобно?

– Не знам. Може би.

– Защо се отказа?

– Не знам.

– Вие не бяхте ли сред приближените му?

– Не. Той нямаше такъв кръг от приближени. Имаше само един човек.

– Гордън Мител.

– Точно така. Ако искате да разберете защо се е отказал, питайте Гордън. – В този момент на Ким му прищрака, че Бош бе споменал името на Мител в разговора. – Това за Гордън Мител ли се отнася?

– Нека първо аз задам въпросите. Защо според вас Конклин се откажа от кандидатурата си? Сигурно имате някакво предположение.

– Всъщност официално той още не се беше кандидатирил, така че не му се наложи да прави публично изявление за отказа си. Просто не издигна кандидатурата си. Обаче навремето по въпроса имаше доста слухове.

– Какви например?

– О, какви ли не. Че е обратен например. Имаше й други. Финансови проблеми. Даже се намекваше, че тълпата заплашвала, че ще го убият, ако спечели поста. Все от този род. Всичките тези слухове си останаха просто непотвърдени приказки сред политиканите.

– Той никога ли не се е женил?

– Не, доколкото ми е известно. Обаче за това, че е бил обратен, е, аз никога не забелязах нещо подобно.

Бош забеляза, че темето на Ким вече тънеше в пот. В стаята беше доста топло, но той не сваляше жилетката си. Бош бързо смени темата.

– Добре, разкажете ми за Джони Фокс.

Бош забеляза бързият проблясък зад стъклата на очилата, но в следващия миг той изчезна. Въпреки това той бе достатъчен.

– Джони Фокс, този пък кой е?

– Стига, Монти, това вече е овехтяло. Никоой не го е грижа какво си направил. Просто искам да разбера каква е историята, която се крие зад материала, който си публикувал. Затова съм тук.

– Говорите за времето, когато бях репортер? Писал съм много статии. Това беше преди тридесет и пет години. Тогава бях хлапак. Няма как да си спомням всичките.

– Обаче си спомняш Джони Фокс. Той е бил билетът ти за онова примамливо бъдеще. Онова, което така и не се е осъществило.

– Слушайте, за какво сте дошли? Вие не сте полицаи. Гордън ли ви е пратил? След всичките тези години, вие си мислите, че аз...

Той спря.

– Аз наистина съм полицаи, Монти. И имаш късмет, че те намерих преди Гордън. Някои недовършени неща се връщат. Призраците от

миналото излизат пак наяве. Чете ли днес във вестниците за онзи полицай, който е бил намерен мъртъв в багажника на колата си в Грифит Парк?

– Видях го по новините. Той е бил лейтенант.

– Да. Той беше моят лейтенант. Тъкмо преразглеждаше някои стари случаи. Джони Фокс бе един от тях. После свърши в багажника си. Така че, извини ме, ако ти се виждам малко нервен и напорист, но наистина трябва да узная за Джони Фокс. А ти си писал статията за него. Ти си авторът на материала след смъртта му, в която си го изкарал едва ли не светец. После са те взели в екипа на Арно. Не ме интересува какво си направил, просто искам да разбера какво точно е било.

– Да не съм в опасност?

Бош вдигна рамене с най-красноречивото изражение „кой знае и на кой му пука“, което успя да изобрази.

– Ако наистина си, можем да те поставим под наша закрила. Ако ти не ни помогнеш, и ние няма да можем да ти помогнем. Знаеш как стават тези работи.

– Боже Господи! Знаех си... Какви други случаи?

– Едно от момичетата на Джони Фокс, което е било убито около година преди него. Името ѝ е Марджори Лоу.

Ким поклати глава. Името не му беше познато. Прокара ръка по темето си и така изтика насъбралата се пот в участъка с по-гъста коса. Бош бе уверен, че беше разиграл картите съвършено и дебелият мъж щеше да отговори на всичките му въпроси.

– И така, за Джони Фокс? – попита Бош. – Нямам цяла нощ на разположение.

– Виж какво, аз не знам нищо. Просто направих услуга за услуга.

– Разкажи ми за нея.

Той помълча доста дълго, за да събере мислите си.

– Така, знаеш ли кой беше Джек Раби?

– В Далас?

– Да, онзи, който уби Осуалд¹⁴. Е, Джони Фокс беше един вид Джек Раби на Ел Ей, разбираш ли? Същите времена, същият тип. Фокс държеше жени, беше комарджия, знаеше кои ченгета са подкупни и ги подкупваше при нужда. Това му помагаше да избегне затвора. Беше класическа холивудска отрепка. Като свърши живота си, в сводката за

---

14. Прекият извършител на покушението срещу Джон Кенеди в Далас. На свой ред убит от Джек Раби. – Б. пр.

произшествия на холивудския участък отбелязах факта, че щях да го подмина. Той беше боклук, а ние не пишехме за боклуци. Тогава един от моите източници в полицията ми спомена, че Фокс бил на щат при Конклин.

– Това вече е била добра история.

– Аха. Така че звъннах на Мител, мениджърът на кампанията на Конклин, и му пуснах мухата. Исках да получа някакъв отговор. Нямам представа какво знаеш за онези времена, но Конклин имаше излъскано неопетнен имидж. Той беше човекът, който атакуваше всички видове пороци в града, а ето че на щат при него беше една отявлена отрепка. Щеше да се получи страхотна история. Макар че Фокс нямаше криминално досие, поне това знаех, за него имаше секретни документи, до които можех да получа достъп. Такава статия би навредила много и Мител прекрасно го съзнаваше.

Той спря на това място, на границата. Знаеше останалото, но за да го изрече на глас, трябваше да бъде принуден да прекрачи тази граница.

– Мител го е осъзнавал – каза Бош, – затова ти е предложил сделка. Да те включи в тежката артилерия на Конклин, ако поизчистиш историята.

– Не съвсем.

– Тогава какво? Каква точно беше сделката?

– Сигурен съм, че тази история вече има давност и...

– Не се безпокой за това. Кажете ги на мен, само на мен, двамата с чучето ти и така си го знаете.

Ким си пое дълбоко дъх и продължи:

– Това беше по средата на кампанията, така че Конклин вече имаше свой говорител. Мител ми предложи поста на помощник-говорител след изборите. Щях да работя извън офисите на съда във Ван Найс и да движа работите във Вали.

– Ако Конклин спечелеше.

– Да, но това беше извън всякакво съмнение. Освен ако историята с Фокс не направеше поразии. Обаче аз отстоявах своето и го използвах, за да упражня натиск. Казах на Мител, че искам да бъда главният говорител след избирането на Арно или той ще си търпи последствията. Той се свърза с мен по-късно и даде съгласието си.

– След като е говорил с Конклин.

– Предполагам. Както и да е, написах статията, като изключих от нея подробностите за миналото на Фокс.

– Четох я.

– Това е всичко, което направих. Получих мястото. За това повече никога не се спомена.

Бош за миг мислено прецени Ким. Той беше слаб човек. Не разбираше, че занаятът на репортера е призвание също като полицейската работа. Човек полага клетва пред самия себе си. На Ким очевидно не му беше трудно да я наруши. Бош не можеше да си представи някой като Кийша Ръсел да постъпи по този начин при подобни обстоятелства. Постара се да прикрие неприязънта си и продължи нататък.

– Върни се назад в миналото. Много е важно. Когато за първи път се свърза с Мител и му каза, че си разбрал за миналото на Фокс, имаше ли чувството, че то вече му е известно?

– О, да. Не знам дали полицаите са му го казали в онзи ден, или поначало е бил наясно. Обаче той знаеше, че Фокс е мъртъв, и прекрасно бе осведомен кой е бил той. Май остана доста изненадан, че аз също знам, и нямаше търпение да склучи сделка, която запази тези подробности извън печата... тогава за първи път в живота си извърших подобно нещо. Ще ми се никога да не го бях правил.

Ким сведе поглед към кучето си, после към кремавия килим и Бош осъзна, че това беше един вид екран, на който мъжът срещу него виждаше как животът му рязко е свърнал от мига, в който бе приел сделката. Отклонил се бе от поетия път, за да стигне до настоящата си точка.

– В статията ти не се споменават имената на никакви полицаи – каза Бош. – Помниш ли кой се е занимавал със следствието?

– Всъщност не. Беше толкова отдавна. Сигурно са били от холивудския участък, отдел „Убийства“. По онова време те разследваха и нещастните случаи с фатален край. Сега за това си има отделна служба.

– Клод Ено?

– Ено? Спомням си го. Може и той да е бил. Май си спомням, да, той беше. Да, точно така. Той водеше следствието сам. Неговият партньор беше решил да се мести или се беше оттеглил, или нещо от този род, и той чакаше постъпването на следващия, затова работеше сам. Така че му даваха пътните произшествия. Те обикновено са по-леки, поне що се отнася до евентуалното разследване.

– Как така си спомняш толкова подробности?

Ким сви устни и се помъчи да отговори.

– Амии предполагам... Както ти казах, ще ми се никога да не бях го правил. Затова може би толкова размишлявам над тези събития. Спомням си всичко.

Бош кимна. Нямаше повече въпроси и вече мислеше над това, как

казаното от Монти Ким се вписваше в изработената от него схема до момента. Ено бе работил и по двата случая, на Лоу и на Фокс, после се бе пенсионира, оставяйки зад гърба си измислена корпорация с имената на Мител и Конклин като фигуранти, чрез която е получавал по хиляда долара месечно в продължение на двадесет и пет години. Осъзна, че в сравнение с Ено, Ким се беше съгласил на доста по-малко. Тъкмо щеше да стане, за да си върви, когато му хрумна нещо.

– Каза, че Мител никога повече не е споменавал сключената помежду ви сделка, нито името на Фокс.

– Точно така.

– А Конклин някога споменавал ли е което и да е от двете?

– Не, той също никога не обели дума за това.

– Какви бяха отношенията между вас? Той отнасяше ли се с теб като с изнудвач?

– Не, защото не бях изнудвач – протестира Ким, но възмущението в гласа му беше вяло. – Работех за него и вършех добра работа. Той винаги се държеше приятелски с мен.

– Името му беше споменато в статията ти за Фокс. Не я нося, но там се казваше, че той никога не се е срещал с Фокс.

– Да, това беше лъжа. Аз го измислих.

Бош беше озадачен.

– Какво искаш да кажеш? Как така си измислил лъжата?

– В случай, че не спазят уговорката. Сложих името на Конклин в статията, казвайки, че не е познавал Фокс, защото знаех, че в действителност са се срещали. Имах Доказателство. Те знаеха, че го имам. По този начин, ако след изборите се отметнеха от обещанието си, можех да измъкна този факт и да докажа, че твърдението на Кон-клин е било лъжа. Освен това можех и да добавя, че вероятно е бил запознат и с миналото на Фокс, когато го е назначил на работа. Нямах да е кой знае какво, понеже избирането му вече щеше да е факт, но то можеше да урони престижа му. Това беше, така да се каже, застрахователната ми полица. Разбираш ли?

Бош кимна.

– Какво доказателство притежаваше, че Конклин е познавал Фокс?

– Снимки.

– Какви снимки?

– Направил ги беше фотографът за светската хроника на „Таймс“ на бала на Масонската ложа на Холивуд в Деня на свети Патрик – няколко години преди изборите. Две бяха. Конклин и Фокс седнали на

една маса. Бяха брак, но един ден, когато аз...

– Какво искаш да кажеш с това, че били брак?

– Снимки, които не са отпечатвани никога. Несполучливи. Обаче аз, разбираш ли, често се навъртах в лабораторията, за да се запозная с големците на града, с техните връзки и контакти. Това беше полезна информация. Един ден видях тези снимки на Конклин и някакъв тип, който ми се стори познат, но не бях сигурен откъде. Получи се така, защото не беше в типично обкръжение. Това не беше обичайната територия на Фокс, затова и не го познах веднага. После, когато след смъртта на Фокс ми казаха, че е работил за Конклин, се сетих за снимките и кой всъщност е онзи човек. Фокс. Отидох в архива и ги изрових.

– Те просто са седели задно на онова тържество?

– На снимките ли? Да. И се усмихваха. Личеше си, че се познават. Не бяха позирали специално за фотографиите. Всъщност затова и бяха бракувани. Не бяха добри снимки, не и за страницата на светската хроника.

– Имаше ли и някой друг с тях?

– Две жени, това е.

– Иди да донесеш снимките.

– О, не съм ги запазил. Изхвърлих ги, след като вече няха нужда от тях.

– Ким, не ме прави на глупак, става ли? Имал си нужда от тях във всеки един миг. Може би именно заради тях все още си жив. Сега иди и ги донеси, или ще те замъкна в управлението по обвинение в укриване на доказателства и като се върна със заповед за обиск, ще изръшкам къщата ти до основи.

– Добре де, добре! Господи! Изчакай един момент. Едната е у мен.

Той стана и се качи на втория етаж. Бош се втреничи в кучето. То беше облечено с пуловер от същата прежда като жилетката на Ким. Чу как горе се плъзна врата на гардероб, после приглушено тупване на нещо тежко. Ким навярно беше свалил от горната полица някакъв кашон и го беше пуснал на пода. След няколко минути надолу по стълбите се чува тежките му стъпки. Като мина покрай дивана, той подаде на Бош черно-бяла снимка осем на десет, пожълтяла по краищата. Бош се взря продължително в нея.

– Другата е в касетката в обществен сейф – каза Ким. – Тя показва по-ясно двамата мъже. Там Фокс може да се разпознае отчетливо.

Бош не отвърна нищо. Той продължаваше да се взира във фотографията. Беше правена със светкавица. Лицата на всички бяха озарени и

бели като сняг. Конклин седеше на масата срещу мъжа, за който Бош предположи, че е Фокс. На масата се виждаха половин дузина пълни чаши. Конклин беше усмихнат с полупритворени очи – навярно заради това снимката бе бракувана, – а Фокс бе леко извърнат от обектива, чертите на лицето му не се виждаха ясно. Бош реши, че човек би трябвало да го познава от онова време, за да го различи на снимката. Очевидно нито един от двамата не беше осъзнал присъствието на фотографа. Навярно тогава на танците непрекъснато са бляскали светкавици.

Обаче вниманието на Бош не бе насочено толкова към мъжете, колкото към двете жени. До Фокс, привела се Да прошепне нещо на ухото му, беше застанала жена с черна рокля, пристегната в талията. Косата ѝ беше вдигната на висок кок. Това беше Мередит Роман. А насреща им, точно до Конклин, почти напълно закрыта от него, седеше Марджори Лоу. Бош предположи, че ако човек не я е виждал отблизо, вероятно не би я разпознал на снимката. Конклин пушеше и бе вдигнал ръка към устата си. Лакътят му закриваше половината лице на майката на Бош. Сякаш тя надничаше иззад някакъв ъгъл към обектива.

Бош обърна фотографията и прочете печата на гърба ѝ, който гласеше: „Таймс фото от Борис Лугавер“. Датата беше 17 март 1961 година, седем месеца преди смъртта на майка му.

– Някога показвал ли си това на Мител или Конклин? – най-сетне попита Бош.

– Да. Когато заявих, че искам поста на главен говорител. Дадох на Гордън един екземпляр. Той видя, че това беше доказателство, че кандидатът е познавал Фокс.

Мител със сигурност бе видял и другото: това е било също доказателство, че кандидатът е познавал и жертва на убийство, осъзна Бош. Ким не знаеше какво държи в ръцете си. Обаче нищо чудно, че беше получил поста на говорител. Имаш адски късмет, че си още жив, помисли си Бош, но не го изрече на глас.

– Мител знаеше ли, че това е само копие?

– О, да, постарах се да му стане ясно. Не бях глупак.

– Конклин споменавал ли ти е някога за снимката?

– Не. Но предполагам, че Мител му е съобщил за нея. Нали ти казах, че той позабави малко отговора си за работата, която поисках. С кого е трябвало да го съгласува, нали той беше ръководител на кампанията? Така че сигурно е говорил с Конклин.

– Ще я запазя. – Бош посочи снимката.

– На мен ми остава другата.

– Поддържал ли си връзка с Арно Конклин през годините?

– Не. Не съм говорил с него от... от около двадесет години.

– Искам да му се обадиш сега и...

– Аз даже не знам къде се намира в момента.

– Аз знам. Искам да му се обадиш и да му кажеш, че би искал да се видиш с него тази вечер. Кажи му, че непременно трябва да е днес. Кажи му, че става дума за Джони Фокс и Марджори Лоу. Но да не казва на никого, че ще ходиш при него.

– Не мога да го направя.

– Разбира се, че можеш. Къде е телефонът ти? Аз ще ти помогна.

– Не, исках да кажа, че не мога да ида да се видя с него тази вечер. Не можете просто така да карате хората...

– Ти няма да ходиш при него тази вечер, Монти. Аз ще ида на твое място. И така, къде ти е телефонът?

Като стигна до дома „Грижа за живот“ на Парк Ла Бреа, Бош паркира колата на мястото, определено за посетители, и слезе от мустанга. Сградата беше почти напълно тъмна, само на някои от горните етажи се забелязваше светлина в прозорците. Погледна часовника си, беше едва десет без десет, след което тръгна към фоайето.

Докато вървеше натам, усети как гърлото му се стегна от напрежение. Дълбоко в себе си още от момента, когато разгърна папката с документите по убийството и Конклин бе станал най-вероятният заподозрян, Бош знаеше, че в крайна сметка щеше да се стигне дотук. Беше на път да се изправи лице в лице с човека, когото подозираше за убийството на майка си и който беше използвал цялото си влияние и обкръжение, за да се измъкне безнаказано. За Бош Конклин въплъщаваше всичко онова, от което бе лишен в живота си. Сила, дом, уравновесеност. Нямахше никакво значение, че много хора, с които разговаря при разследването си, му бяха казали, че той е добър човек. Бош знаеше тайната, която се криеше зад фасадата на „добрия човек“. Яростта му набираше сили с всяка измината крачка.

Във фоайето зад бюро седеше униформен служител от охраната и попълваше кръстословица, откъсната от „Таймс сънди магазин“. Може би действително се трудеше над нея още от неделя. Той вдигна лице към Бош, сякаш го очакваше.

– Монти Ким – представи се Бош. – Един от пациентите ви ме очаква. Арно Конклин.

– Аха, той се обади. – Пазачът хвърли поглед на приемния картон, после го обърна с лице към Бош и му подаде писалка. – При него отдавна не са идвали посетители. Подпишете тук, моля. Той е в деветстотин и седма.

Бош се разписа и постави писалката върху картона.

– Малко е късно – отбеляза пазачът. – Посещенията обикновено приключват към девет.

– Какво означава това? Искате да си тръгна ли? Добре. – Той вдигна куфарчето в ръката си. – Тогава може би господин Конклин утре ще се дотътри със стола си до офиса ми в центъра, за да си получи нещата. В момента именно аз се разкарвам дотук и правя услуга. На него. На мен не ми пука. Него го интересува.

– Ооо, чакайте малко, господине. Просто споменах, че е късничко, вие не ме изслушахте. Ще ви пусна да се качите. Няма проблеми. Господин Конклин специално ме помоли да направя тази отстъпка, а и това тук не е затвор. Просто казах, че всички посетители са си тръгнали. Хората вече спят. Просто бъдете тихи, нали? Няма нужда да вдигате толкова пара.

– Деветстотин и седма ли казахте?

– Точно така. Ще му се обадя, за да го уведомя, че се качвате.

– Благодаря.

Бош мина покрай служителя от охраната и се запъти към асансьора, без да се извини. Напълно го забрави, щом го изгуби от погледа си. Имаше само едно нещо, един човек, който поглъщаше цялото му внимание.

Асансьорът се движеше горе-долу толкова бързо, колкото и обитателите на това място. Когато най-сетне стигна до деветия етаж, Бош мина покрай стаята на сестрите, която беше празна. Очевидно нощната сестра в момента се грижеше за нуждите на някой от обитателите. Бош тръгна в погрешна посока към едната страна на коридора, после се поправи и се върна обратно. Боята й линолеумът в коридора бяха съвсем пресни и нови, но даже и в това скъпо струващо място се усещаше мизерията на урина, препарати за дезинфекция и чувството, че зад затворените врати угасва човешки живот. Откри вратата на номер деветстотин и седем и почука. Долови немощен глас, който му казваше да влезе. Беше по-скоро стенание, отколкото шепот.

Бош не беше подготвен за гледката, която се разкри пред очите му, щом отвори вратата. Вътре имаше само един източник на светлина, малка нощна лампа до леглото. Така по-голямата част от стаята тънеше в полумрак. На леглото седеше изправен старец, подпрян на три възглавници, с книга в крехките си ръце и чифт очила на върха на носа си. Това, което му се видя наистина странно в картината, бе, че завивките бяха подпъхнати и бухнали около кръста на стареца, но по останалата част от леглото бяха изпънати и плоски. Леглото беше напълно плоско. Нямаше крака. Като допълнение на шока му беше инвалидният стол от дясната страна на леглото. Седалката му беше покрита с карирано одеяло. Обаче под него се виждаха два крака в черни панталони и черни обувки, които почиваха на подставката в подножието му. Сякаш половината от човека се намираше в леглото, а другата седеше на стола. Лицето на Бош навярно красноречиво е показало объркването му.

– Протези – долетя хрипливият глас от леглото. – Изгубих краката

си... диабет. Почти нищо не остана от мен. Освен част от старческата ми суета. Направих си краката за публични прояви.

Бош пристъпи към кръга светлина. Кожата на човека срещу него беше като опаката страна на свалени от стената тапети. Жълтеникава, бледа. Очите бяха хлътнали дълбоко в лицето му, което бе останало като скелет, косата му едва се забелязваше само над ушите. Тънките му ръце бяха набраздени от сини вени с дебелината на земни червеи под покритата с петна кожа. Той беше почти мъртвец, осъзна Бош. Определено беше по-близо до смъртта, отколкото до живота.

Конклин остави книгата на масата до лампата. Изглежда, трябваше да положи доста усилия, за да извърши това движение. Бош видя заглавието. „Неонов дъжд“.

– Криминале – каза Конклин и тихо се изсмя. – Доставям си радост, като чета криминалета. Научих се да Ценя литературата. Никога преди не съм имал тази възможност. Нямах време. Влез, Монти, няма нужда да се страхуваш от мен. Аз съм един безобиден старец.

Бош пристъпи напред, докато светлината не попадна върху лицето му. Забеляза как воднистите очи на Конклин се възряха в него изучаващо и заключиха, че човекът пред него не е Монти Ким. Беше минало доста време, но Конклин, изглежда, беше сигурен.

– Дойдох вместо Монти – прошепна той.

Конклин леко изви глава настрани и Бош видя, че погледът му се насочи към бутона за спешно повикване до леглото. Навярно прецени, че нито ще има сили, нито възможност за още едно посягане натам. Обърна се пак към Бош:

– Кой сте тогава?

– Аз също се опитвам да разгадая един криминален случай.

– Детектив?

– Да. Името ми е Хари Бош и бих искал да ви попитам...

Бош спря. В лицето на Конклин беше настъпила промяна. Бош не можеше да определи дали бе страх или може би проблясък на досещане, обаче нещо се бе променило. Конклин вдигна очи към него и Бош осъзна, че старецът се усмихваше.

– Йеронимъс Бош – прошепна той. – Също като художника.

Бош бавно кимна. Осъзна, че беше шокиран не по-малко от стареца срещу него.

– Откъде знаете?

– Защото съм чувал за теб.

– Откъде?

– От майка ти. Тя ми каза за теб и особеното име, с което те е кръстила. Обичах майка ти.

Сякаш го удариха в гърдите с тежка торба пясък. Бош усети как дъхът му секна и се подпря с ръка на таблата на леглото, за да запази равновесие.

– Седни. Седни, моля те.

Конклин протегна трепереща ръка, за да подкани Бош да седне на леглото. Кимна леко, щом Бош се подчини.

– Не! – изрече Бош високо и скочи на крака миг след като беше седнал. – Вие сте я използвали и сте я убили. После сте платили на разни хора, за да погребат истината с нея. Затова съм тук. Дойдох за истината. Искам да я чуя от вашите уста и без никакви преструвки колко сте я обичали. Вие сте лъжец.

В очите на Конклин се появи умолителен израз, след което старецът извърна поглед към тъмната част на стаята.

– Не знам истината – каза той с глас като шумолене на сухи листа, подгонени от вятъра. – Нося отговорност, затова, да, може да се каже, че аз съм я убил. Единствената истина, която зная, е, че я обичах. Можеш да ме наричаш лъжец, но това е чистата истина. Бих се почувствал пълноцен човек, ако ми повярваш.

Бош не можеше да осъзнае нещата, които ставаха, които се казваха.

– Тя е била с вас в онази нощ. В „Хонкок Парк“.

– Да.

– Какво се случи? Какво направихте?

– Убих я... с думите си, с действията си. Трябваша ми много години, за да го проумея.

Бош се приближи и се извиси над стария човек. Искаше му се да го сграбчи и разтресе, за да получи някакъв смислен отговор. Но Арно Конклин бе толкова крехък, че това можеше и да го разбие на парчета.

– Какво искате да кажете? Погледнете ме. Какво искате да кажете?

Конклин извърна глава на шия, не по-широка от чаша мляко. Погледна Бош и кимна тъжно.

– Виждаш ли, онази вечер правихме планове. Двамата с Марджори. Бях запленил от нея напук на здрав разум и съвети. Както моите, така и на други. Искяхме да се оженим. Бяхме го решили. Щяхме да те приберем от онзи детски дом. Имахме толкова много планове. Именно в онази нощ ги направихме. И двамата бяхме толкова щастливи, че плакахме. Следващия ден бе събота. Аз исках да отидем в Лас Вегас. Да взема колата и да караме нататък през цялата нощ, преди да сме си променили

решението или някой да го промени вместо нас. Тя се съгласи и отиде до дома си, за да си събере нещата... И никога не се върна.

– Това ли е вашата история? И вие очаквате да ви...

– Разбираш ли, след като тя тръгна, аз се обадох само на един човек. Но това бе достатъчно. Обадох се най-Добрия си приятел, за да споделя с него добрата новина и да го помоля да дойде с мен и да ми бъде кум. Искях да дойде с нас в Лас Вегас. И знаеш ли какво ми отговори? Той се отказа от честта да бъде мой кум. Каза, че ако се ожения за тази...тази жена, с мен ще бъде свършено. Нямало да ми позволи да го направя. Каза, че имал големи планове за мен.

– Гордън Мител.

Конклин кимна тъжно.

– Значи искате да кажете, че Мител я е убил? И вие не сте знаели?

– Не знаех.

Той сведе очи към немошните ръце и ги сви в юмруци върху одеялото. Те изглеждаха напълно безсилни. Бош само гледаше.

– Не го проумявах години наред. Беше просто немислимо да предположа, че той го е направил. А освен това, естествено, трябва да призная, че по онова време мислех за себе си. Бях жалък страхливец и мислех единствено за своето спасение.

Бош не съумяваше да следи разказа му. Но, така или иначе, изглеждаше, че Конклин всъщност не говори на него. Старецът в действителност разказваше историята на самия себе си. Той ненадейно се откъсна от спомените си и се вгледа в Бош.

– Знаеш ли, аз вярвах, че някой ден ще дойдеш.

– Откъде?

– Защото знаех, че теб ще те е грижа. Може би никои друг. Обаче знаех, че ти ще си загрижен. Трябваше да си загрижен. Ти беше неин син.

– Разкажете ми какво се случи в онази нощ. Разкажете ми всичко.

– Имам нужда от малко вода. За гърлото ми. Там, на масата има чаша, а чешмата е в коридора. Не я оставяй да се отича. Става прекалено студена и ме болят зъбите.

Бош погледна чашата на масата, после пак към Конклин. Почти се задушаваше от страх, че ако остави стария човек, макар и само за миг, той може да умре и да отнесе историята със себе си. И така никога нямаше да може да я чуе.

– Иди. Нищо ми няма. И определено не бих могъл да избягам никъде.

Бош хвърли поглед към бутона за повикване. Конклин пак прочете мислите му.

– По-близо съм до ада, отколкото до рая за това, което извърших. Заради мълчанието си. Трябва да споделя своята история. Мисля, че ти ще си много по-добър изповедник от който и да било свещеник.

Като излезе от стаята с чашата в ръка, Бош видя как фигурата на някакъв мъж зави в далечния край на коридора и изчезна. Стори му се, че мъжът бе облечен в костюм. Не беше пазачът. Откри чешмата и напълни чашата. Конклин немошно се усмихна, като я пое в ръце, и прошепна благодарности, преди да отпие. После Бош взе чашата и я остави на нощното шкафче.

– Добре – каза Бош, – казахте, че тя си тръгнала в онази нощ и никога не се завърнала. Вие как научихте за случилото се?

– На следващия ден вече бях започнал да се страхувам, че нещо е станало. Накрая се обадох в офиса си и направих обичайната проверка на произшествията през нощта. Наред с останалите неща ми съобщиха и това, че в Холивуд има случай на убийство. Разполагаха с името на жертвата. Беше тя. Това беше най-ужасният ден в моя живот.

– Какво стана после?

Конклин бавно прокара ръка по черепа си и продължи.

– Научих, че е била намерена същата сутрин. Тя... Вях изпаднал в шок. Не можех да повярвам, че е възможно да се случи. Накарах Мител да направи някои запитвания, но така и нищо не се знаеше. После мъжът, който... който ме бе запознал с Марджори, се обади.

– Джони Фокс.

– Да. Обади се, защото чул, че полицията го издирва. Твърдеше, че бил невинен. Заплаши ме. Каза, че ако не го защитя, ще разкрие пред полицията, че в онази нощ Марджори е била с мен. Това щеше да сложи край на кариерата ми.

– И вие го защитихте.

– Прехвърлих топката на Гордън. Той се зае с твърденията на Фокс и потвърди алибито му. Не мога да си спомня какво точно беше, но се оказа вярно. Беше играл карти някъде и имаше много свидетели. След като се убедих, че той не е замесен, се свързах с двамата детективи по случая и уредих среща между тях и Фокс. За да мога да защитя Фокс и съответно да предпазя себе си, двамата с Гордън измислихме история, според която Фокс бе важен свидетел в разследване на прокуратурата. Планът ни успя. Детективите насочиха вниманието си в друга посока. По-късно говорих с единия от тях и той ми каза, че смятали Марджори

за жертва на сексуално престъпление. Разбираш ли, по онова време те бяха доста редки. Детективът каза, че изгледите за разрешаване на случая не били обнадеждаващи. Опасявам се, че тогава нито за миг не подозирах... Гордън. Да, направих такова ужасно нещо на един невинен човек. Беше точно пред очите ми, а аз не го видях и не го проумявах дълго време. Бях глупак. Марионетка.

– Казвате, че не сте били вие, нито Фокс. Твърдите, че Мител я е убил, за да отстрани евентуалната заплаха за бъдещата ви кариера. Но че не го е споделил с вас. Идеята е била негова и той просто я е осъществил.

– Да, твърдя го. Казах му в онази нощ, когато му се обадох, че тя е по-важна за мен от всичките му планове за бъдещето ми, от моите собствени планове. Той отвърна, че това ще сложи край на моята кариера и аз го приех. Приемах го, стига да започнех следващия етап от живота си до нея. Вярвам, че онези минути бяха най-щастливите в живота ми. Обичах и бях готов да отстоявам себе си.

Той леко тупна с юмрук по одеялото, жест, лишен от всякаква сила.

– Казах на Мител, че не ми пука какви последствия ще има това за бъдещата ми кариера. Казах му, че смятаме да се преместим да живеем другаде. Не знаех къде. Ла Джола, Сан Диего, изредих наслуки няколко места. Не знаех къде ще отидем, но бях непреклонен. Бях му ядосан, защото не споделяше радостта от решението ни. И по този начин го предизвиках, сега вече знам, и така ускорих смъртта на майка ти.

Бош се взря в него. Болката му изглеждаше искрена-Очите на Конклин бяха измъчени и безжизнени като люковете на потънал кораб. Зад тях имаше единствено мрак.

– Мител някога признавал ли го е открито?

– Не, обаче аз разбрах. Мисля, че подсъзнателно винаги съм го знаел, но после, нещо, което той ми каза години по-късно, го извади наяве. То затвърди вътрешното ми убеждение. И сложи край на отношенията ми с него.

– Какво точно каза той? Кога?

– Много години по-късно. Беше по времето, когато се подготвях да се кандидатирам за главен прокурор. Можеш ли да повярваш? Такава измама, Боже мой. Аз, лъжецът, страхливецът, конспираторът, да бъда възкачен на най-високия пост в правоохранителната система на щата. Един ден Мител дойде при мен и ми каза, че трябва да се ожена в годината преди изборите. Да, наистина беше толкова безочливо прям. Каза, че за мен се носели слухове, заради които съм можел да изгубя гласове.

Отвърнах, че това е нелепо и че нямам намерение да се жена само и само за да запуша устите на някакви тъпацы от Палмдейл или от някое забравено от Бога място в пустинята. Тогава той каза нещо, просто нехайна забележка, подмятане, на излизане от кабинета ми.

Конклин замълча, за да се пресегне пак към чашата. Бош му помогна да я поеме и старецът бавно отпи. Бош забеляза, че около него витаеше мирис на лекарства. Беше ужасно. Напомняше му за трупове и морга. Бош взе чашата, когато Конклин привърши, и я върна на мястото ѝ.

– Каква беше забележката?

– Като излизаше от кабинета ми, той каза, спомням си го дословно: „Понякога ми се ще да не те бях отгървал от скандала с онази курва. Може би, ако не го бях направил, сега нямаше да имаме този проблем. Хората Щяха да знаят, че не си обратен.“ Това бяха думите му.

Бош се взря в него мълчаливо за известно време.

– Може просто да се е изразил образно. Може просто Да е искал да каже, че ви е отгървал от скандала, който би могъл да избухне, ако се е било разчуло, че сте се познавали. Не е доказателство, че я е убил или че е поръчал да я убият. Били сте в прокуратурата, знаете, че това не е достатъчно. Не е пряка улика. Никога ли не сте Се изправяли открито срещу него?

– Не. Никога. Бях прекалено зависим от него. Гордън започваше да става влиятелен човек. По-влиятелен от самия мен. Затова и не му казах нищо. Просто прекратих кампанията си и свих платната. Напуснах обществената сцена и не съм говорил с Гордън Мител от онзи ден. Повече от двадесет и пет години.

– Заели сте се с частна практика.

– Да. Подхванах благотворителна юридическа дейност, като наложено от самия мен изкупление за това, за което бях отговорен. Ще ми се да можех да кажа, че то ми е помогнало да залича раните в душата си, но не е така. Аз съм един безпомощен човек, Йеронимъс. Кажете ми, за да ме убиеш ли дойде тук? Не се оставяй историята, която ти разказах, да те разубеди, че си го заслужавам.

В първия миг въпросът стресна Бош и той потъна в мълчание. Накрая поклати глава и заговори:

– А Джони Фокс? Той ви е държал в ръцете си след онази нощ.

– Да, така е. Бих казал, че беше много вещ изнудвач.

– Какво стана с него?

– Бях принуден да го наема за предизборната си кампания, като му плащах по петстотин на седмица, без нищо да върши на практика.

Виждаш ли в какъв фарс се бе превърнал животът ми? Той беше убит при пътно произшествие, преди да получи първия си чек.

– Мител?

– Бих предположил, че той е виновен, макар да изглежда, признавам, че доста удобно си служи с него като изкупителна жертва за всички лоши неща, в които съм бил замесен.

– Не си ли помислихте, че смъртта му е прекалено удобно съвпадение?

– Нещата се виждат толкова по-ясно от позицията на изминалите години. – Конклин тъжно поклати глава. – Навремето си спомням, че едва ли не благославях добрия си късмет. Единственият трън в очите ми бе отстранен от ръката на провидението. Не забравяй, по онова време няхах представа, че смъртта на Марджори може да има връзка с мен. Виждах във Фокс просто човек, който се опитва да извлече максимална изгода за себе си. Когато бе отстранен благодарение на нещастен случай, бях доволен. Уговорихме се с един репортер да не изважда на показ миналото на Фокс и всичко беше наред... Но, разбира се, изобщо не беше така. Никога вече не беше наред. Гордън, въпреки гениалните си способности, не успя да предвиди, че аз никога не ще мога да превъзможна Марджори. И още не съм.

– Ами „Маккег“?

– Кой?

– „Маккег Интерпорейтед“. Разплащането с полицаия. С Клод Ено.

Конклин помълча замислен.

– Познавах Клод Ено, естествено. Нищо не ме е свързвало с него. И не съм му плашал и грош.

– „Маккег“ е била основана в Невада. Компания на Ено. В списъка на ръководството ѝ фигурират вашите с Мител имена. Схема за разплащане. Ено е получавал по хилядарка всеки месец от някого. От вас двамата с Мител.

– Не! – изрече Конклин с цялата сила, на която бе способен. Думата прозвуча малко по-звучно от прокашляне. – Не знам нищо за този „Маккег“. Гордън би могъл да го уреди, да се подпише вместо мен, дори да ме накара аз да подпиша несъзнателно. Докато бях областен прокурор, той движеше нещата ми. Подписах, когато ми казваше, че трябва да подпиша.

Изричаше го, като гледаше в упор Бош, и Хари му повярва. Конклин бе признал далеч по-лоши неща. Защо му е да лъже за разплащането с Ено?

– Какво направи Мител, когато свихте платната, когато му казахте, че сте дотук?

– По онова време той вече беше доста влиятелен. Политически. Юридическата му фирма представяше интересите на градската върхушка, а политическата му работа процъфтяваше и се разрастваше. Но все още аз бях най-значителната му придобивка. Според плана трябваше да се превземе щатската прокуратура, а после и губернаторското кресло. После Бог знае какво още. Тъй че Гордън... не беше доволен. Отказвах да се виждам с него, но говорихме по телефона. Когато разбра, че не ще може да ме разубеди, ме заплаши.

– Как?

– Каза ми, че ако някога се опитам да уроня репутацията му, ще се погрижи да ми припишат смъртта на Марджори. Не се съмнявам, че би могъл да го направи.

– От кум до най-върл враг. Как изобщо се забъркахте с него?

– Не усетих как се лепна за мен. Така и не прозрях истинското му лице, а после вече беше прекалено късно... Мисля, че през живота си не съм срещал по-измамна личност от Гордън. Той беше... и още е, опасен човек. Съжалявам, че изпречих майка ти на пътя му.

Бош кимна. Нямахше повече въпроси и не знаеше какво още да каже. След няколко минути, в които старият човек сякаш бе потънал в мисли, Конклин проговори:

– Според мен, млади човече, човек среща своята идеална половинка само веднъж в живота. Когато откриеш своята, се хвани за нея и я задръж с цената на живота си. И няма значение какво е вършила тя в миналото. Нищо няма значение. Единствено важна е връзката помежду ви.

Бош отново кимна. Това беше единственото, което можеше да направи.

– Как се срещнахте?

– О... на танцова забава. Представиха ни официално и естествено тя беше доста по-млада от мен, така че не смятах, че ще прояви някакъв интерес. Но грешах... Танцувахме. Уговорихме си среща. И аз се влюбих.

– Не сте ли знаели за миналото й?

– По онова време не. Но в крайна сметка тя ми каза. Тогава вече това нямаше значение за мен.

– Ами Фокс?

– Да, той беше свързката. Той ни представи. И за него също не знаех. Каза ми, че се занимава с бизнес. Да, за него това беше бизнесход.

Запознай момичето с човек от прокуратурата, отдръпни се и чакай да видиш какво ще стане. Никога не съм ѝ плащал и тя никога не ми е искала пари. Докато романът ни се развиваше, Фокс навярно е претеглял наум вероятните облаги.

Бош се запита дали да не извади от куфарчето си снимката, която бе взел от Монти Ким, и да я покаже на Конклин, но реши да не изкушава паметта на стария човек с реалността, която представя една фотография. Конклин заговори, докато Бош продължаваше да размишлява по въпроса.

– Вече съм много уморен, а ти така и не ми отговори на въпроса.

– Кой въпрос?

– Да ме убиеш ли дойде?

Бош се вгледа в лицето му и в безпомощните му ръце и усети как в душата му се надигна състрадание.

– Нямах представа какво ще направя. Просто знаех, че трябва да дойда.

– Искаш ли да знаеш нещо за нея?

– За майка ми?

– Да.

Бош се замисли. Неговите собствени спомени за майка му бяха смътни и избледняваха още повече с годините. Имаше и съвсем малко спомени за нея, споделени от други.

– Каква беше тя? – попита той.

– Трудно ми е да я опиша. Бях много привлечен от нея... тази нейна порочна усмивка... Знаех, че има своите тайни. Предполагам, че всички хора си имат. Но нейните бяха дълбоко в нея. И въпреки всичко тя кипеше от жизненост. А аз, разбираш ли, когато се срещнахме, не бях такъв. Именно това ми даде тя.

Той пак отпи от чашата с вода, като този път я пресуши. Бош предложи да донесе още, но Конклин с жест показа, че няма нужда.

– Бил съм и с други жени и те искаха да се изфукат с мен като с трофей – каза той. – Майка ти не беше такава. Тя предпочиташе да си останем у дома или да си направим пикник в Грифит Парк, вместо да обикаляме нощните клубове по „Сънсет“.

– Как разбрахте за... за това, което прави?

– Тя ми каза. В нощта, когато ми разказа и за теб. Каза, че трябвало да ми каже истината, защото се нуждаела от моята помощ. Трябва да призная... шокът от разкритието беше... Първо си помислих за себе си. Нали разбираш, да се предпазя. Но се възхитих на смелостта ѝ да ми го

каже, а и вече я обичах. Не можех да ѝ обърна гръб.

– А Мител как разбра?

– Аз му го казах. До ден днешен съжалявам за това.

– Ако тя... ако тя е била такава, каквато я описахте, защо се е занимавала с това? Аз така и не разбрах.

– Аз също. Както ти казах, тя си имаше своите тайни. Не сподели всичките с мен.

Бош отмести очи от него и се взря през прозореца. Изложението беше северно. Различаваше светлинките на хълмовете над Холивуд, които проблясваха сред мъглата, надигнала се от каньоните.

– Навремето тя ми казваше, че си бил костеливо малко орехче – изрече Конклин зад гърба му. Гласът му вече бе почти напълно прегракнал. Вероятно тази вечер бе говорил повече, отколкото през последните месеци. – Веднъж ми каза, че нямало значение какво ще стане с нея самата, защото ти си бил достатъчно жилав, за да оцелееш.

Бош не каза нищо. Просто продължаваше да се взира през прозореца.

– Имала ли е право? – попита старецът.

Очите на Бош се плъзнаха по билата на хълмовете на север. Там някъде, във висините, блестяха светлините на космическия кораб на Мител. Той самият беше някъде там и очакваше Бош. Погледна отново към стария човек, който продължаваше да очаква отговора му.

– Мисля, че съдебните заседатели още не са се произнесли.

Бош стоеше облегнат на стоманената стена на асансьора, докато кабината слизаше надолу. Осъзна колко различни бяха сегашните му чувства от онези, които бе изпитвал, качвайки се нагоре в същата cabina. Беше пътувал нагоре с яростно биеща в гърдите му омраза като котка в чувал-А даже не познаваше човека, срещу когото я изпитваше. Сега вече гледаше на него със съжаление, като на половин човек, който лежи с крехки ръце, скръстени на одеялото, чака и може би се надява смъртта да дойде и да го избави от личното му нещастие.

Бош вярваше на Конклин. В разказа му имаше нещо л болката му изглеждаше така искрена, че не можеше да бъде приета за игра. Конклин отдавна бе спрял да се преструва. Той бе с единия крак в гроба. Сам се бе нарекъл страхливец и марионетка и Бош не можеше да си представи нищо по-сурово, което човек би могъл да изрече като собствена епитафия.

Щом осъзна, че казаното от Конклин е истина, Бош разбра, че вече се е сблъскал с истинския враг лице в лице. Гордън Мител. Стратегът. Нагаждачът. Убиецът. Човекът, който държеше конците на марионетката. Сега щяха да се срещнат отново. Обаче този път Бош имаше намерение сам да диктува правилата.

Натисна пак копчето за партера, сякаш така щеше да накара асансьора да се движи по-бързо. Знаеше, че жестът е безполезен, но го повтори отново.

Когато кабината най-после отвори врати, фойето изглеждаше пусто и стерилно. Пазачът си беше на мястото, зад бюрото си, и продължаваше да попълва кръстословицата. Не се чуваше даже и приглушен говор от телевизор. Единствено мълчанието на живота на старците там. Попита човека от охраната дали не трябва да се разпише някъде на излизане и бе отпратен с махване на ръка.

– Виж, съжалявам, че се държах идиотски преди-вметна Бош.

– Не се безпокой, братле – отвърна пазачът. – На всекиго се случва.

Бош се запита какво точно имаше предвид човекът, че се случва, но не каза нищо. Кимна тържествено, сякаш винаги бе получавал най-важните си житейски уроци от служители на охраната. Мина през стъкления портал и тръгна към паркинга. Беше захладняло и той вдигна яката на якето си. Забеляза, че небето бе кристално чисто и луната бе остра

като сърп. Като се приближи към мустанга си, забеляза до него друга кола, чийто багажник бе отворен и някакъв човек нагласяше жиците на стопа. Бош ускори крачка с надеждата, че няма да го Молят за помощ. Беше прекалено студено, пък и се бе Уморил да разговаря с непознати.

Подмина клекналия мъж, след което, несвикнал с новите ключове на наетата кола, се позабави, докато открие нужния за вратата на мустанга. Тъкмо когато пъкна ключа в ключалката, чу поскърцване на обувка по паважа зад гърба си и един глас каза:

– Извинявай, приятел...

Бош се обърна, като трескаво се опитваше да измисли извинение защо няма да може да помогне на човека. Обаче единственото, което съзря, бяха размазаните очертания на ръката, която се стоварваше върху него. После пред очите му блесна експлозия в кървавочервено.

След това всичко потъна в мрак.

41

Бош отново следваше койота. Обаче този път животното не го водеше по пътеката през хрусталаците на планината. Койотът не беше в обичайната си среда. Той водеше Бош по стръмния наклон на асфалтиран път. Бош се огледа и забеляза, че се намира на висок мост над огромно водно пространство, което се беше ширнало безбрежно пред очите му чак до хоризонта. Започна да се паникьосва, когато койотът отиде далеч напред. Хукна след животното, но то прехвърли най-високата точка на моста и изчезна. Сега мостът бе безлюден. Там беше само Бош. Той с мъка се изкачи на върха и се огледа наоколо. Небето бе кърваво-червено и сякаш пулсираше в ритъма на сърцето му.

Бош плъзна поглед във всички посоки, но койота го нямаше. Той беше съвсем сам.

Но ненадейно се оказа, че не е така. Ръце на невидим човек го сграбчиха изотзад и го бутнаха към перилата. Бош се съпротивляваше. Той неистово заблъска с лакти, застопори пети в земята и се опита да спре движението към ръба. Опитваше се да проговори, да извика за помощ, но от гърлото му не излизаше нито звук. Видя как водата под него проблесна като люспите на риба.

После така бързо, както го бяха сграбчили, ръцете изчезнаха и той отново бе сам. Рязко се извърна, но зад него нямаше никой. Чу как зад гърба му рязко изщрака затваряща се врата. Обърна се отново, но пак не видя никого. Нямаше и врата.

Събуди се сред мрак и болка при звук от приглушени викове. Лежеше на твърда повърхност и в началото и най-малкото движение бе мъчително. Накрая успя да плъзне ръце настрани и установи, че земята е покритата с килим. Разбра, че беше във вътрешността на някаква къща, легнал на пода. През огромното пространство мрак в далечината съзря тънка линия мътна светлина. Взря се в нея продължително, използвайки я като опора, за да се фокусира, и най-после разбра, че това бе ивица светлина, идваща изпод прага на затворена врата.

С усилия се изправи до седнало положение и почувства как вътрешният му свят се килна и разтопи като образ от картина на Дали. Догади му се и той затвори очи и изчака няколко мига, докато равновесието му се възстанови. Вдигна длан към онази страна на главата си, откъдето идваше болката, и откри, че косата бе нак-васена с лепкава влага, която по миризмата определи като кръв. Пръстите му предпазливо опипаха сплесканата коса и доловиха зейнала рана на скалпа му с дължина около Пет сантиметра. Докосна я едва-едва и реши, че кръвта за момента се бе съсирила. Раната вече не кървеше.

Предполагаше, че не би могъл да стане, затова запълзя към светлината. Видението на койота нахлу в съзнанието му и после изчезна след светкавици червена болка.

Вратата бе заключена. Това не го изненада. Обаче усилието го изтощи. Облегна се на стената и затвори очи. Вътре в него се бореха две желания – инстинктът му да се опита да намери начин за бягство и мисълта да легне и да ближе раните си. Битката бе прекъсната от подновените звуци от човешки гласове. Бош разбра, че не идваха от помещението, непосредствено зад затворената врата. Бяха по-далеч и все пак достатъчно близо, за да могат да бъдат разпознати.

– Тъпанар! Кретен!

– Слушай, казах ти, не си ми споменава нищо за никакво куфарче. Ти...

– Трябва да е било някъде там. Използвай поне за миг оскъдния си здрав разум.

– Каза ми да докарам човека. Докарах ти го. Ако искаш, ще ида пак до колата и ще потърся куфарчето. Обаче не ми каза нищо за...

– Не можеш да се върнеш там, идиот такъв! Мястото сигурно

гъмжи от ченгета. Те сигурно вече са докопали и колата му, и куфарчето.

– Не видях никакво куфарче. Може и да не го е носил.

– А аз може би трябваше да разчитам на някой друг.

Бош проумя, че говореха за него. Освен това позна, че гневният глас принадлежеше на Гордън Мител. В него се съдържаше същата доза високомерие и острота, която Бош бе чул от устата на мъжа, когото бе срещнал на приема за набиране на средства. Другият глас не му беше познат, но Бош имаше представа чий би могъл да бъде. Макар и помирителен и умилкващ се, гласът съдържаше ясно доловими нотки на стена ярост. Бош предположи, че принадлежеше на мъжа, който го беше ударил. И реши, че той вероятно бе същият, когото Бош бе видял в къщата да разговаря с Мител на онзи прием.

На Бош му бяха необходими няколко минути, за да осмисли съдържанието на караницата им. Куфарче. Неговото куфарче. То не беше в колата, сигурен бе. В този момент осъзна, че вероятно го беше забравил в стаята на Конклин. Беше го взел със себе си, за да може да покаже снимката, дадена му от Монти Ким, и разписките за банковите преводи от сейфа на Ено, за да изобличи лъжите на стареца. Ала старецът не беше излъгал. Не се беше отрекъл от майката на Бош. Затова снимката и разписките се бяха оказали ненужни. Куфарчето си стоеше, забравено в подножието на леглото.

Размисли над последните реплики, които бе доловил. Мител беше казал на другия, че не може да се върне там, защото мястото щяло да гъмжи от ченгета. В това нямаше никакъв смисъл. Освен ако някой не бе станал свидетел на нападението срещу него. Може би пазачът. Мисълта събуди надежда, но после той самият я отхвърли, като се сети за друга възможност. Мител бе започнал да се грижи за всички слаби брънки и Конклин определено минаваше в това число. Бош се свлече по стената. Разбираше, че сега единствено той беше останал последната слаба брънка от веригата. Потъна в мълчание, докато не чу повторно извисения глас на Мител.

– Иди и го доведи. Изкарай го от там.

С цялата бързина, на която беше способен, без още да е формулирал ясен план, Бош запълзя обратно към мястото, където смяташе, че бе лежал, преди да се свести. Сблъска се с нещо тежко, сложи длани върху него и установи, че беше билиардна маса. Бързо напипа ръба и бръкна в страничния джоб. Пръстите му се склучиха около билиардна топка. Припряно я извади, чудейки се как да я прикрие. Накрая я пхна вътре в

якето си и тя се търколи надолу по левия му ръкав, докато не застана в ямката на лакътя му. Имаше достатъчно място. Бош обичаше да носи широки връхни дрехи, защото те му даваха простор за движение, когато се налагаше да сграбчи пистолета си. Затова ръкавите му бяха доста свободни. Смяташе, че ако държеше ръката си леко присвита, щеше да скрие топката в гънките на ръкава.

Като чу звука от пъхнат в ключалката ключ, се дръпна надясно, просна се на килима, затвори очи и зачака. Надяваше се да е заел точно или поне приблизително точно мястото, на което бе оставен първоначално от тъмничарите си. След секунди чу как вратата се отвори, след което ярка светлина опари затворените му клепачи. За миг не последва нищо. Нито звук, нито движение. Продължи да чака.

– Изхвърли си го от ума, Бош – изрече гласът. – Тия минават само на кино.

Бош не помръдна.

– Виж кво, кръвта ти е навсякъде. И по дръжката на вратата даже.

Бош проумя, че навярно бе оставил кървава следа по пътя си към вратата и обратно. Полуготовият му план да Изненада нападателя си и да го надвие вече нямаше как да успее. Отвори очи. От тавана точно над главата му струеше светлина.

– Добре – отвърна, – какво искаш?

– Ставай. Да вървим.

Бош бавно се изправи. Движението действително бе мъчително, но той го проточи престорено, преигравайки. Когато най-сетне застана в цял ръст, съзря кърваво петно на тапицирания със зелен филц борд на билиардната маса. Припряно се препъна и се хвана за същото място, за да запази равновесие. Надяваше се мъжът в стаята още да не беше забелязал, че петното вече бе там.

– Махни си ръцете оттам, по дяволите. Тази маса струва пет хилядарки. Виж как я оплеска с кръв... мамка ти.

– Извинявай. Ще възстановя сумата.

– Как ли не! Ще ти е трудничко оттам, накъдето си тръгнал. Да вървим.

Бош го позна. Беше същият, когото предполагаше, че ще види. Човекът на Мител от партито. И лицето съответстваше на гласа. Мрачно, силно, навярно бе потрошил няколко дъски с него. Лицето бе червендалесто, с вкопани в него малки, кафяви очички, които сякаш никога не мигаха.

Този път не беше с костюм. Поне според представите на Бош. Беше

облечен със син, широк тренчкот, който на вид беше чисто нов. Непромокаем костюм. Бош знаеше, че професионалните убийци често ги използват. Беше по-лесен за почистване след приключване на работата и така човек нямаше да си съсипе дрехите. Само разкопчавах ципа на тренчкота, захвърлях го някъде и си готов.

Бош продължи да играе играта си. Направи крачка напред и моментално се преви на две и се хвана за корема. Сметна, че това бе най-добрият начин да прикрие оръжието в ръкава си.

– Ама здравата ме халоса, мой човек. Главата ми е съвсем замаяна. Мисля, че може и да повърна или нещо подобно.

– Само да си посмял, ще те накарам да си го излижеш с език. Като шибана котка.

– Значи в такъв случай, драйфането се отменя.

– Забавен тип си. Да вървим.

Мъжът отстъпи заднишком към другото помещение. После направи знак на Бош да излезе. Той за първи път видя, че мъжът беше въоръжен. Пистолетът приличаше на „Берета“ 22-ри калибър и здравенякът го държеше ниско долу.

– Знаем кво си мислиш – каза той. – Само 22, Мислиш си, че ще можеш да понесеш два, даже три изстрела и пак да се докопаш до мен. Грешеш. Зареден е с куршуми дум-дум. Ще те сваля само с един. Ще ти отвори гърба като купа за супа. Не го забравяй. А сега – пред мен.

Правеше се на голям умник, отбеляза Бош. Не се приближаваше на повече от пет-шест стъпки, макар че имаше пистолет. Щом Бош излезе през вратата, мъжът започна да издава заповеди за посоката. Минаха по коридор, през нещо, което приличаше на дневна, после през друга стая, която Бош също би окачествил като дневна. Тази вече му беше позната заради френските прозорци и плъзгащите се врати. Беше стаята над поляната на тържеството в имението на Мител на Маунт Олимпъс.

– Излез през вратата. Той те чака там.

– С какво ме халоса, човече?

– С железен бокс. Надявам се да съм ти разбил черепа, макар да няма никакво значение дали съм го направил или не.

– Е, според мен наистина си успял. Поздравления.

Бош спря пред една от плъзгащите се врати, сякаш очакваше тя да се отвори пред него от само себе си. Отвън вече не се виждаше тентата за празненства. Но там, близо до ръба на пропастта, стоеше Мител с гръб към къщата. Силуетът му се очертаваше от светлините на града, които озаряваха безкрайното нощно небе.

– Отвори я.

– Извинявай, мислех си... няма значение.

– Аха, няма значение. Просто излез отвън. Няма да се туткаме цяла нощ я.

Вън на моравата Мител се обърна. Бош видя, че той Държеше служебната му карта в едната си ръка, а в другата лейтенантската значка. Здравенякът спря Бош с ръка На рамото му, след което възвърна обичайната дистанция от пет-шест крачки.

– Значи все пак Бош е истинското име?

Бош погледна към Мител. Бившият служител на прокуратурата, настоящем задкулисен политикан, се усмихна.

– Да. Това е истинското ми име.

– Е, драго ми е да се запознаем, господин Бош.

– Всъщност, детектив.

– Детектив значи. Знаеш ли, бая се почудих. Защото картата твърди така, а според значката се вижда съвсем друго. На нея пише лейтенант. Любопитно, Не ставаше ли дума именно за лейтенант във вестниците? Онзи, дето го намерили мъртъв и без служебната му значка? Да, сигурен съм, че така беше. А името му не беше ли Харви Паундс, същото, което използва ти, като се подвизаваше тук онази вечер? Да, отново си мисля, че съм прав. Поправете ме, ако греша, детектив Бош.

– Дълга история, Мител, но действително съм полицай. Полицейско управление Лос Анджелис. Ако искаш да си спестиш някоя и друга от полагаемите ти се години в затвора, можеш да разкараш този маломумник с пистолета и да ми извикаш линейка. Сигурно имам сътресение най-малко. Може и да е по-лошо.

Преди да проговори, Мител пхна значката в единия джоб на сако-то си, а картата в другия.

– Не, не мисля, че ще се обаждаме на когото и да било за твоето здраве. Според мен нещата отидоха твърде далеч, за да проявяваме подобни жестове на човешина. Та като отворихме дума за човешина, вижда ми се доста срамно, че игричките ти тук онази вечер причиниха смъртта на невинен човек.

– Не. Срамно е, престъпно е, че ти си убил невинен човек.

– Е, пък на мен повече ми допада версията, че ти си го убил. Искам да кажа, естествено, че ти носиш цялата отговорност за случилото се.

– Типично за адвокат, винаги трябва да набутваме другите. Да не се беше захващал с политиката, Горди. Трябваше да си останеш в правото. Сега вероятно щеше да имаш и собствена реклама по телевизията.

Мител се усмихна.

– И какво? Да се откажа от всичко това?

Той разпери ръце, за да обхване и къщата, и величествената гледка. Бош проследи движението на ръцете му и погледна към къщата, но всъщност се опитваше да определи положението на другия мъж, на онзи с пистолета. Той все още бе прекалено далеч, за да може Бош да рискува с каквото и да било. Особено при сегашното му състояние. Леко раздвижи ръката си и усети как топката се намести в извивката на лакътя му. Това го поободри. Тя беше единственото, което имаше.

– Правото е за глупаци, детектив Бош. Обаче се налага да те поправа. Аз всъщност не съм в политиката. Аз съм просто човекът, който нагласява нещата. Средство за решаване на проблеми от всякакъв род за когото и да било. Просто така се е получило, че стихията ми са политическите проблеми. Обаче сега, разбираш ли, ми се налага да разреша проблем, който нито е политически, нито засяга някого друго. Точно този си е лично мой.

Мител вдигна вежди, като че ли и на самия него му бе трудно да го повярва.

– Затова и те поканих тук. Затова помолих Джонатан да те доведе. Виждаш ли, въртеше ми се идеята, че ако той остане да наблюдава Арно Конклин, нашият тайнствен натрапник от онази вечер ще се появи в крайна сметка. И не се излъгах.

– Ти си много прозорлив човек, Мител.

Бош леко извърна глава, за да хване Джонатан в периферното си зрение. Разбираше, че по някакъв начин трябваше да го принуди да се приближи.

– Стой си на мястото, Джонатан – каза Мител. – Не си струва човек да се безпокои за господин Бош. Той е една незначителна пречка.

Бош се извърна пак към Мител.

– Също като Марджори Лоу, нали? Тя също е била една незначителна пречка. Просто никой.

– Я, какво интересно име споменахте. За това ли всъщност става дума, детектив Бош?

Бош се взря в него, прекалено ядосан, за да може да отговори.

– Е, единственото, което мога да призная, е, че действително се възползвах от смъртта ѝ за свои собствени Чели. Видях в нея една хубава възможност, би могло да Се каже.

– Знам всичко за това, Мител. Използвал си я, за да държиш в ръцете си, Конклин. Но в крайна сметка даже и той е прозрял лъжите ти. Но

вече край. Независимо как ще постъпиш с мен тук, моите хора ще дойдат. Бъди сигурен в това.

– Ха, старата игра на „обкръжен си от всички страни, предай се“. Не мисля. Тази работа със значката...нещо ми подсказва, че в момента доста си превишил правомощията си. Мисля, че точно това наричаха частно разследване и фактът, че се представи под чуждо име преди, пък и това, че носиш значката на един мъртвец, ме навежда на предположението, че... Всъщност никой няма да дойде. Нали?

Мисълта на Бош трескаво запрепуска, но като не можа да измисли нищо, реши да премълчи.

– Според мен ти си един дребен изнудвач, който незнайно как се е натъкнал на нещо и искаш да ти се плати, за да се махнеш. Добре, ние наистина ще ти платим, детектив Бош.

– Има хора, на които им е известно толкова, колкото и на мен, Мител – изстреля Бош. – Какво ще направиш, ще идеш и ще ги избиеш всичките ли?

– Ще приема предложението ти като добър съвет.

– Ами Конклин? На него му е известна цялата история. Ако нещо се случи с мен, ти гарантирам, че той ще иде в полицията.

– Честно казано, мисля, че точно в този момент Арно Конклин е с полицията. Но се съмнявам, че би могъл да им каже много.

Бош сведе глава и леко се прегърби. Беше предположил, че Конклин е мъртъв, но се надяваше да греши. Усети как билиардната топка се задвижи в ръката му и сви ръка, за да я прикрие.

– Даа. Очевидно бившият областен прокурор се е хвърлил през прозореца на стаята си след твоето посещение.

Мител се отмести леко встрани и посочи с пръст светлините долу. В далечината Бош видя куп осветени сгради, които и бяха Парк Ла Бреа. Освен това съзря и сини и червени отблясъци в подножието на една от сградите. Онази, в която се бе намирал Конклин.

– Моментът сигурно е бил драматичен – продължи Мител. – Предпочел е смъртта, вместо да се поддаде на изнудване. Принципен до последния си дъх.

– Та той беше просто един старец! – гневно извика Бош. – Защо, по дяволите?

– Детектив Бош, не повишавайте гласа си, да не се наложи Джонатан да го понижи вместо вас.

– Този път няма да се отървеш – изрече Бош с по-нисък, овладян и суров глас.

– Що се отнася до Конклин, предполагам, че крайното заключение ще бъде самоубийство. Той беше много болен, нали знаеш.

– Да бе, човекът без крака отива до прозореца и се хвърля през него.

– Е, ако властите не се задоволят с такова предположение, тогава може би ще им хрумне друго, като намерят отпечатъците ти из цялата стая. Убеден съм, че си ни услужил, оставяйки поне няколко.

– Заедно с куфарчето си.

Това подейства на Мител като шамар в лицето.

– Точно така. Оставих го там. И в него има достатъчно, за да ги накара да се изкачат дотук, за да се срещнат с теб, Мител. Те ще дойдат за теб!

Бош изкрещя последната реплика за проба.

– Джон! – излая Мител.

Буквално преди думата да излети от устата на Мител, Бош бе сграбчен изотзад. Ударът се стовари от дясната страна на врата му и той се свлече на колене, като внимаваше да държи ръката си сгъната, за да не помръдне топката. После бавно, доста по-бавно, отколкото беше необходимо, Бош се изправи на крака. След като ударът бе нанесен отдясно, Бош предположи, че Джонатан го бе Ударил с ръката, с която държеше пистолета.

– Като ми съобщи местонахождението на куфарчето, ти отговори на най-важния въпрос, който ме вълнуваше – каза Мител. – Другият, естествено, се отнасяше до неговото съдържание и до това, по какъв начин ме засяга то. Сега проблемът, който стои пред мен, е, че без куфарчето и възможността да го взема няма как да проверя Достоверността на казаното от теб.

– Така че, предполагам, се чувстваш прецакан.

– О, не, детектив. Според мен тази дума е по-подходяща за описание на твоето положение. И все пак имам още един въпрос, преди да отлетиш. Защо, детектив Бош? Защо си се захванал с нещо толкова вехто и безсмислено?

Бош го изгледа продължително, преди да отговори.

– Защото всеки е от значение, Мител. Всеки.

Бош видя как Мител кимна към Джонатан. Срещата бе приключила. Време беше да изиграе ролята си.

– Помощ!

Бош го изкрещя с всички сили, като беше убеден, че здравенякът мигновено щеше да реагира на вика му. Очаквайки същото движение с

пистолета отдясно на шията си, Бош се извъртя надясно. Като се извърташе, изпъна ръката си и центробежната сила на движението плъзна топката надолу по ръкава до отворената му длан. Завършвайки движението, Бош изви в дъга ръката си нагоре. Като се извърна, видя на сантиметри зад себе си лицето на Джонатан, който вече извиваше ръката си с пистолета надолу. Съзря и изненадата, изписала се на лицето на Джонатан, когато проумя, че ударът му всъщност нямаше да попадне в целта и няма време, за да промени посоката му.

След като ръката на Джонатан се плъзна покрай него и той се разкри, юмрукът на Бош се стрелна надолу. Джонатан в последната секунда опита да отскочи встрани, но билиардната топка в ръката на Бош все пак го засегна с рязък удар в дясната страна на главата му. Чу се звук като от пукане на крушка и тялото на Джонатан последва посоката на падащата му ръка. Той се стовари по лице в тревата и пистолетът остана под тялото му.

Почти мигновено здравенякът се опита да се изправи и Бош яростно го срита в ребрата. Джонатан се изтърколи от пистолета си и Бош се хвърли на колене върху тялото му, като удари тила и задната част на врата му още два пъти, преди да осъзнае, че продължава да стиска топката в юмрука си и вече достатъчно е наранил мъжа.

Задъхан, сякаш току-що бе излязъл на повърхността на водата след дълго гмуркане, Бош се огледа и видя пистолета. Бързо го сграбчи и затъри с поглед Мител-Обаче той беше изчезнал.

Едва доловим звук от бягащи стъпки по трева привлече вниманието му и той се взря в северния край на моравата. Зърна фигурата на Мител точно в мига, преди да потъне в мрака там, където ниската трева свършваше и започваше гъсталакът на върха на хълма.

– Мител!

Бош скочи на крака и го последва. На мястото, където бе съзрял изчезващата фигура, различи тясна пътека между храстите. Осъзна, че това беше стара ловна пътека, прокарана от някой койот, впоследствие разширена от човешки крак. Хукна надолу по нея, бездънната пропаст към града в подножието бе на не повече от две стъпки вдясно от него.

Мител не се виждаше никакъв и Бош продължи да следва пътечката, която минаваше по ръба, докато къщата не се изгуби от погледа му. Накрая спря, без да се натъкне на нищо, което да подсказва, че Мител е наблизил или че изобщо бе поемал по тази пътека.

Останал без дъх, с глава, пулсираща на мястото на раната, Бош стигна до скала във вид на плато, която се издигаше от ръба на

пътеката, и видя, че около нея бе пълно с празни бирени бутилки и други боклуци. Скалата явно бе любимо място за излети. Затъкна пистолета в колана си, после разпери ръце, за да пази равновесие, и измина десетте крачки до върха ѝ. Бавно обходи с поглед цялата околност от върха, но не видя нищо. Ослуша се, обаче свистенето на колите от нощното движение, изключваше всякаква вероятност да долови придвижването на Мител из храстите. Реши да се откаже, да се върне в къщата и да повика въздушно подкрепление, преди Мител да има възможност да се измъкне. Щяха да го хванат в светлината на прожектора, ако хеликоптерът дойдеше достатъчно бързо.

Като слезе леко на земята долу, Мител ненадейно го връхлетя от мрака отдясно. Беше се крил зад гъст храсталак. Той блъсна Бош и го повали на пътеката, стоварвайки цялата си тежест върху него. Бош усети, че ръцете на мъжа се стрелнаха към пистолета, който още беше затъкнат в колана му. Ала Бош беше по-млад и по-силен. Изненадващата атака бе последният коз на Мител. Бош го обгърна с ръце и се извъртя заедно с тялото на противника си наляво. Изведнъж тежестта изчезна. Както и Мител.

Бош седна и се огледа, после се придърпа с ръце към ръба. Извади пистолета от колана си и чак тогава се наведе и погледна. Право надолу по линията на скалистия хълм виждаше само тъмнина. Съзря тригълните покриви на къщите на около сто и петдесет метра по-долу. Знаеше, че те бяха построени по извивките на криволичещите пътища, които се отбиваха от булевард „Холивуд“ и авеню „Феърфакс“. Завъртя се още веднъж, после пак погледна надолу. Мител не се виждаше никъде.

Бош се взря в гледката под себе си, обхождайки я изцяло, докато очите му не се спряха на започващите да светват една по една лампи в задния двор на къщата точно под него. Видя как някакъв мъж излезе от къщата, понесъл в ръце нещо, което приличаше на пушка. Мъжът бавно се приближи към кръгъл минерален басейн, като продължаваше да сочи с пушката си право напред. После спря на ръба на платформата там и се пресегна към това, което вероятно бе ключът за външното осветление.

Коритото се освети и на фона на светлината се очерта силуетът на мъжко тяло, което плаваше обкръжено от синя вода. Дори и от върха на хълма Бош успя да забележи, че около тялото на Мител набъбват кървави езици. В следващия миг гласът на мъжът с пушката прогърмя от подножието на хълма и стигна отчетливо до Бош.

– Линда, не излизай! Обади се в полицията. Кажим им, че в топлия извор има паднало човешко тяло.

После мъжът плъзна поглед нагоре по хълма и Бош припряно изпълзя назад. В следващия миг се запита защо инстинктът го бе подтикнал да се скрие.

Изправи се на крака и бавно се запъти към къщата на Мител по пътеката. Докато вървеше, се вглеждаше в проблясващите долу светлини на града и мислеше, че гледката е прекрасна. Сети се за Конклин и Паундс, но после изтика чувството за вина назад в съзнанието си с мисълта за Мител и за това как смъртта му най-после бе затворила кръга, открит преди толкова години. Пред очите му изникна образът на майка му от снимката на Монти Ким. Нейното свенливо надничане над ръката на Конклин. Зачака да го споходи чувството на удовлетворение и тържество сега, след като знаеше, че трябва да го усети, понеже отмъщението му вече бе осъществено. Обаче нищо подобно не се появи. Чувстваше единствено умора и празнота.

Когато се изкачи до съвършената морава зад съвършеното име, видя, че мъжът на име Джонатан бе изчезнал.

43

Заместник-началникът Ървинг С. Ървинг бе застанал на прага на стаята за прегледи. Бош седеше на ръба на тапицираната маса и придържаше пакет с натрошен лед към главата си. Докторът му го беше дал, след като заши раната. Забеляза Ървинг, докато оправяше пакета в ръката си.

– Как се чувстваш?

– Ще оживея, предполагам. Поне така ми казват.

– Е, за Мител не може да се каже същото. От доста височко се е гмурнал.

– Аха. А другият?

– За него нищо. Обаче успяхме да разберем името му. Казал си на униформените, че Мител го е наричал Джонатан. Така че това означава, че вероятно е бил Джонатан Вон. Работил е за Мител от доста време. Нашите хора работят по въпроса, проверяват болниците. Според описанието ти как си го ударил, може да се очаква да потърси медицинска помощ.

– Вон.

– Опитваме се да намерим нещо допълнително за него. Засега не е много. Няма досие.

– Той откога е с Мител?

– И в това не сме сигурни. Говорихме с хората на Мител в юридическата му фирма. Не бих ги нарекъл особено Услужливи. Обаче те казват, че Вон винаги е бил налице. Повечето хора го описват като личния слуга на Мител.

Бош кимна и постави информацията настрана.

– Освен това има и един шофьор. Прибрахме го, но той не проговори. Малко сърфистче. А и не би могъл, Даже и да искаше.

– Какво искаш да кажеш?

– Челюстта му е счупена. Закачена със скоби. И затова също не иска да ни каже.

Бош само кимна и го погледна. На вид зад думите му нямаше никакъв скрит смисъл.

– Докторът каза, че имаш сериозно мозъчно сътресение, но няма фрактура на черепа. Само повърхностна рана.

– На мен не може да ми ги пробута такива. Усещам си тиквата като

плондер с дупка.

– Колко шева?

– Май спомена осемнадесет.

– Каза също, че по всяка вероятност ще имаш главоболие и отокът и кръвоизливът в окото ще останат за няколко дни. Ще изглежда по-зле, отколкото е всъщност.

– Е, радвам се да чуя, че все с някого е споделил какво става. На мен не обели и дума. Само сестрите.

– Ще дойде след малко. Сигурно е чакал нещата да поотминат.

– Какви неща?

– Ти беше малко замаян, когато стигнахме там при теб, Хари. Сигурен ли си, че искаш да говорим за това сега? Може да почака. Ранен си и трябва да...

– Нищо ми няма. Искам да говоря. Беше ли на мястото там, на Ла Бреа?

– Да. Бях там, когато получихме обаждането от Маунт Олимпъс. Между другото, куфарчето ти е в колата ми. Оставил си го там, нали? При Конклин?

Бош понечи да кимне, но се възпря, защото движението предизвика световъртеж.

– Добре – промълви, – там има нещо, което бих искал да си запазя.

– Снимката?

– Значи сте го отворили?

– Бош! Явно не си наред. Нали го намерихме на местопрестъплението.

– Да, знам, извинявай.

Махна с ръка и спря да протестира. Беше прекалено уморен, за да се бори.

– Така, екипът вече работи на място, горе на хълма, й ми казаха какво се е случило. Поне според първоначалната версия, базирана на уликите там. Само не ми е ясно какво те е завело горе. Нали разбираш как изглежда всичко това. Искаш ли да ми разкажеш сега, или да изчакаме до утре?

Бош кимна еднократно и изчака съзнанието му да се проясни. Още не се беше опитал да събере историята в една логическа последователност. Замисли се за известно време, после се реши.

– Готов съм.

– Добре, искам първо да ти изчета правата.

– Пак ли?

– Обичайната процедура, за да не излезе, че правим някакви отстъпки на нашите хора. Не забравяй, че тази нощ си бил на две места и на двете някой е летял отвисоко. Никак не изглежда добре.

– Не съм убил Конклин.

– Знам, а и разполагаме с показанията на служителя от охраната. Той казва, че си си тръгнал, преди Конклин да се хвърли през прозореца. Така че няма да имаш проблем. Чист си, но все пак се налага да спазва процедурата. И така, още ли искаш да говориш?

– Отказвам се от правата си.

Ървинг все пак му ги изчете от картата и Бош пак се отказа от тях.

– Добре тогава, обаче в момента не разполагам с нужния формуляр.

Ще трябва да го подпишеш по-късно.

– Искаш да ти разкажа историята?

– Да, искам да ми я разкажеш.

– Добре, значи започваме.

Обаче се наложи да спре за момент, докато се опитваше да я облече в думи.

– Хари?

– Добре, готово. През 1961 година Конклин се запознава с Марджори Лоу. Представя ги един на друг местната отрепка Джони Фокс, който си изкарва прехраната чрез такива запознанства. Обикновено за пари. Тази първа среща между Арно и Марджори е била в Деня на свети Патрик на бала на Масонската ложа в Кахуенга.

– Това е снимката от куфарчето, нали?

– Да. Така, на тази първа среща, според казаното от Арно, на което аз вярвам напълно, той не е знаел, че Марджори е проститутка, нито пък че Джони Фокс е сутеньор. Фокс уредил запознанството, защото вероятно е доловил в него златна възможност, а и е гледал към бъдещето. Разбираш ли, ако Конклин е знаел, че ситуацията е пито-платено, той вероятно е щял да се отдръпне. Бил е начело на командосите за борба с прока. Така че със сигурност е щял да се отдръпне.

– Значи действително не е знаел кой всъщност е Фокс? – попита Ървинг.

– Така ми каза. Каза просто, че е невинен. Ако ти се вижда трудно да го приемеш, другият вариант е даже още по-лош, че служител на обвинението е бил забъркан с такива типове. Така че аз съм за версията на Арно. Той не е знаел.

– Добре, не е знаел, че се опитват да го компрометират. А какво е било то за Фокс и за... майка ти?

– Фокс е ясен. Щом Конклин се захванал с нея, Фокс вече го е бил хванал на въдицата и е можел да го придърпа, когато си пожелае. Марджори е нещо друго и аз много мислих за това, но нещата все пак не са ясни. Но можем и да си кажем така, повечето жени в подобно положение търсят начин да се измъкнат. Може да се е подчинявала на плана на Фокс, защото е имала свой собствен. Търсела е начин да се измъкне от тогавашния си начин на живот.

Ървинг кимна и добави към хипотезата собственото си виждане.

– Имала е син в детски дом и е искала да го извади оттам. Връзката с Арно би била единствено от полза.

– Така е. Обаче е станало нещо, което нито един от тримата не е очаквал. Влюбиха се. Или поне Конклин се е влюбил. И той вярваше, че тя също го е обичала.

Ървинг седна на стола в ъгъла на стаята, кръстоса крака и замислено се вгледа в Бош. Не каза нищо. Нищо в държанието му не показваше да проявява друго освен съсредоточен интерес и вяра в разказваното от Бош. Ръката на Бош започваше да се уморява от усилието да прикрепя пакета с лед и му се искаше да полегне. Обаче в стаята за прегледи имаше само маса. Продължи разказа си.

– И така, те се влюбват, връзката им продължава и по някое време тя му казва. Или може би Мител е направил проверка и му е казал. Няма значение. От значение е само, че Конклин вече е бил наясно. И отново той изненадва всички.

– По какъв начин?

– На двадесет и седми октомври 1961 година той прави предложение за женитба на Мардж...

– Той ли ти каза това? Арно ти го е казал?

– Каза ми го снощи. Искан е да се ожени за нея. Тя също е искала да се омъжи за него. Онази нощ, тогава, той в крайна сметка е решил да зареже всичко, да рискува да загуби всичко, за да има единственото, което действително е желал най-много.

Бош бръкна в джоба на якето си на бюрото и извади цигарите. Ървинг проговори пръв.

– Не мисля, че това е... карай, няма нищо.

Бош си запали цигарата.

– Това е била най-смелата постъпка в живота му. Разбираш ли? Искан се голям кураж, за да рискуваш всичко ей така... Но той е направил грешка.

– Каква?

– Обадил се е на приятеля си Гордън Мител, за да го покани да отиде с тях до Вегас и да им стане кум. Мител отказал. Знаел е, че това ще сложи край на многообещаващата кариера на Конклин, а вероятно и на неговата собствена, затова не е искал да участва. Обаче той даже отишъл по-далеч от отказа си да стане кум. Той, виждаш ли, е съзирал в лицето на Конклин белия кон, който би го отвел в палата. Хранел е грандиозни планове за себе си и Конклин и нямало да остави току-така една... една холивудска курва да ги съсипе. Разбрал е от обаждането на Конклин, че тя се е прибрала у дома, за да си опакова нещата. Така че Мител отива там и по някакъв начин я хваща. Може би е казал, че Арно го праща. Не знам.

– Той я е убил.

Бош кимна и този път не му се зави свят.

– Не знам къде, може би в колата си. Опитал се е да го представи като сексуално насилие, като е стегнал колана около шията ѝ и е разкъсал дрехите ѝ. Семенната течност... тя вече е била там, защото тя е била с Конклин преди това... След като я е умъртвил, е закарал тялото в алея близо до булеварда и го е захвърлил в кофа за боклук. Цялата история останала забулена в тайна в продължение на дълги години.

– Докато на сцената не си се появил ти.

Бош не отговори. Опиваше се от цигарения дим и от чувството на облекчение, че случаят бе приключен.

– Ами Фокс? – попита Ървинг.

– Както казах, Фокс е знаел за Марджори и Арно. Знаел е, че ще излизат заедно вечерта, преди да открият тялото на мъртвата Марджори в онази алея. Тази информация е била идеално средство за натиск над влиятелна личност, дори и тя да не е била виновна. Фокс се е възползвал. По Бог знае колко начина. След по-малко от година вече е бил на щат в предизборната кампания на Конклин. Бил се е вкопчил в него като пиявица. И тогава Мител, човекът, уреждащ всички въпроси, се намесил. Фокс загива при пътна злополука, докато, така да се каже, разнася предизборни брошури за Конклин. Лесно е било да се организира така, че да изглежда като нещастен случай, в който шофьорът е избягал от местопроизшествието. И в това няма нищо чудно. Същият тип, който е работил по случая на Марджори Лоу, води следствието по злополуката. Със същия резултат. Никой никога не е арестуван.

– Маккитрик?

– Не. Клод Ено. Той вече е мъртъв. Отнесъл е тайните си със себе си. Обаче Мител се е разплащал с него в продължение на двадесет и пет

години.

– Банковите разписки?

– Да, в куфарчето. Ако се разтърсите, сигурно ще намерите някъде данни за връзката на Мител с разплащанията. Конклин каза, че не е знаел за тях, и аз му вярвам... Знаеш ли, някой трябва да направи проверка на всички избори, в които е имал участие Мител през годините. Вероятно ще открият, че е интриганствал и по времето на Никсън в Белия Дом.

Бош изгаси угарката в стената на кошчето за боклук до масата и хвърли фаса вътре. Стана му студено и отново си облече якето. То беше зацапано с мръсотия и засъхнала кръв.

– Изглеждаш ужасно в това, Хари – каза Ървинг, защо не...

– Студено ми е.

– Добре.

– Знаеш ли, той даже не извика.

– Моля?

– Мител. Даже не извика, като се търкулна надолу по онзи хълм. Не мога да си го обясня.

– Няма нужда да го правиш. То е просто едно от онези...

– И не го бутнах. Той изскочи срещу мен в храстите и се затъркаляхме, после падна през ръба. Даже не извика.

– Разбирам. Никой не казва...

– Единственото, което направих, бе, че започнах да задавам въпроси за нея и хората взеха да измират.

Бош се бе втренчил в таблото за проверка на зрение на далечната стена на кабинета. Не можеше да си представи за какво би им потрябвало такова нещо в залата за прегледи на спешното отделение.

– Господи... Паундс... Аз...

– Да, знам какво се е случило – прекъсна го Ървинг.

Бош го погледна.

– Така ли?

– Разговаряхме с всички в участъка. Едгар ми каза, че ти е направил компютърно проучване за Фокс. Моето заключение е, че Паундс или е дочул нещо, или по някакъв друг начин е надушил за това. Мисля, че е следял отблизо приятелите ти от отдела и какво правят те, откакто си бил отстранен. После навярно е предприел и понататъшни стъпки и се е сблъскал с Мител и Бон. Направил е допитвания в архива за управление на моторни превозни средства за всички участници в случая. Мисля, че това е стигнало и до Мител. Той разполагаше с достатъчно връзки, за да са го предупредили.

Бош мълчеше. Питаше се дали Ървинг действително вярваше в тази версия, или просто сигнализираще, че истината му е известна, но е готов да си затвори очите. Това нямаше значение. Независимо дали Ървинг го обвиняваше или не и дали щеше да предприеме нещо срещу него, най-трудното за Бош щеше да е да живее със собствената си съвест.

– Господи – изрече той отново, – убиха го вместо мен.

В този момент тялото му започна да трепери. Сякаш изричането на думите на глас бе събудило демоните. Хвърли пакета с лед в кошчето за боклук и обгърна тялото си с ръце. Обаче треперенето му не спираше. Струваше му се, че никога вече няма да се стопли, че треската няма да е моментно състояние, а постоянен негов спътник. Усети в устата си топлия солен вкус на сълзите и чак тогава разбра, че плаче. Извърна лице от Ървинг и се опита да му каже да си върви, но не можа да изрече и дума. Челюстта му бе скована и стисната като юмрук.

– Хари? – чу гласа на Ървинг. – Хари, добре ли си?

Бош успя да кимне, като не проумяваше как така Ървинг не виждаше треперенето му. Бръкна с ръце в джобовете си и придърпа якето поплътено около себе си. Напипа нещо в левия си джоб и несъзнателно започна да го изважда.

– Виж – казваше Ървинг, – лекарят каза, че може да станеш емоционален. Ударът по главата... тези неща причиняват странни работи. Не се без... Хари, сигурен ли си, че си добре? Започваш да посиняваш, синко. Ще ида... Ще повикам доктора. Ще...

Той спря, когато Бош най-сетне успя да измъкне предмета от джоба си. Държеше го в извита нагоре ръка. В треперещия му юмрук беше здраво стисната черна топка номер осем. По-голямата част от нея бе потънала в кръв. Ървинг му я взе, като се наложи буквално да отдира пръстите му един по един.

– Ще ида да повикам някого – беше единственото, което каза.

После Бош остана сам в стаята в очакване някой да дойде, а демонът да си тръгне.

Заради сътресението зениците на Бош бяха неравно разширени и под тях се виждаха изпъкнали пурпурни кръвоизливи. Страдаше от ужасно главоболие и имаше доста висока температура. Като предпазна мярка лекарят от спешното отделение нареди да го приемат в болницата ѝ да следят състоянието му, без да му позволяват да заспива до четири сутринта. Опита се да убие времето, като чете вестник и гледа забавните предавания по телевизията, но те само задълбочаваха болката му. Накрая той просто започна да зяпа стените, докато не дойде една сестра и му каза, че вече може да спи. После сестрите продължаваха да идват в стаята му и да го будят на всеки два часа. Проверяха температурата, очите му и питаха как се чувства. Не му дадоха нищичко против главоболието. Казваха му пак да заспи. Ако беше сънувал отново койота или нещо друго през кратките интервали на съня, не си го спомняше.

Най-после, по пладне реши да стане. Отначало поза-литна, но равновесието му бързо се възстанови. Отиде в банята и се загледа в отражението си в огледалото. Избухна в смях при гледката, макар тя да не бе чак толкова смешна. Изглежда, просто бе готов да избухне в смях или в сълзи, или да направи и двете във всеки един момент.

На черепа му имаше малък избърснат кръг на мястото, където бяха Г-образните шевове. Болеше го, като докоснеше раната, но той се смя и на това. Успя да среши косата си с ръка напред, така че почти да скрие раната.

С очите нещата стояха по-зле. Зениците още бяха разширени неравномерно и набраздени с червени вени и сякаш показваха признаци на отявнен махмурлук след двуседмичен запой. Под тях имаше тъмнопурпурни триъгълници, които сочеха към ъглите на очите. Двойно кроше. А Бош не си спомняше да е изгърпял и едно.

Като се върна пак в стаята, забеляза, че Ървинг беше оставил куфарчето му до леглото. Наведе се, за да го вдигне, и едва не падна, като в последния момент се хвана за таблата, за да се закрепи. Легна отново в леглото, взе куфарчето в ръцете си и заразглежда съдържанието му. Не го вършеше с някаква определена цел, просто искаше да ангажира вниманието си с нещо.

Прелисти бележника си и откри, че му е трудно да се съсредоточи върху написаното. После прочете отново Коледната картичка отпреди

пет години от Мередит Ролан, сега Катрин Реджистър. Осъзна, че трябва да ѝ се обади, защото искаше да ѝ каже какво се е случило, преди тя да прочете за него във вестниците или да го чуе по Новините. Откри номера ѝ и го набра от телефонния апарат в стаята. Включи се телефонен секретар и той остави съобщение:

– Мередит, хм, Катрин... обажда се Хари Бош. Трябва да говоря с теб днес по някое време. Случиха се някои неща и си мисля, че... хм, ще се почувстваш по-добре, когато се чуем. Обади ми се.

Бош остави няколко телефонни номера, включително на мобифона си, номера в „Марк Твен“ и този на болничната стая, след което затвори.

Отвори напречния джоб на капака на куфарчето и извади снимката, дадена му от Монти Ким. Взря се продължително в лицето на майка си. Мисълта, която най-сетне си прокара път до съзнанието му, бе изразена във въпрос. След чутото от Конклин Бош не се съмняваше, че той я беше обичал. Обаче се питаше дали и тя действително бе отговаряла на чувствата му. Бош се сети за едно от посещенията ѝ в Маккларън. Тя беше обещала да го измъкне оттам. По онова време юридическите процедури се движеха бавно и той знаеше, че тя не бе имала особена вяра в съдилищата. Когато му беше обещала, тя явно не бе мислила за закона, а за начини да го заобиколи, да го манипулира. И той вярваше, че тя би открила този начин, ако не ѝ бяха отнели времето.

Гледайки снимката, проумя, че Конклин би могъл просто да бъде част от това обещание, част от манипулирането. Техните намерения да се оженят бяха начинът да се измъкне Хари от Маккларън. От неомъжена майка с досие за арести до съпруга на влиятелен човек. Конклин би могъл да успее да измъкне Хари, да възвърне правото на Марджори Лоу да отглежда сама сина си. Бош приемаше и вероятността любовта изобщо да не е била включена от нейна страна, а всичко да е било просто добра възможност за майка му. При всичките си посещения в Маккларън тя никога не бе споменала името на Конклин, нито каквото и да било мъж. Ако действително е била влюбена, нямаше ли да го сподели първо с него?

И като размисли над този въпрос, Бош осъзна, че усилията на майка му да спаси именно него в крайна сметка може и да бяха причинили смъртта ѝ.

– Господин Бош, добре ли сте?

Сестрата бързо влезе в стаята и остави с трясък таблата с храната на масата отстрани. Бош не ѝ отговори. Той едва ли я забелязваше. Тя взе салфетката от таблата и избърса сълзите от бузите му.

– Няма нищо – успокой го тя, – нищо страшно.

– Така ли?

– От нараняването е. Няма нужда да се притеснявате, раните в областта на главата често предизвикват бурни изблици на емоции. В първия миг плачете, в следващия се смеете. Нека дръпна тези пердетата. Може би това ще ви поободри.

– Мисля, че искам да остана сам.

Тя не обърна внимание на забележката му и отвори пердетата. Пред погледа на Бош се откри гледка към стената на друга сграда на двадесет метра разстояние. Обаче тя изобщо не го ободри. Гледката беше толкова лоша, че го накара да се разсмее. Освен това му напомни, че е в „Седарс“. Позна другата кула на медицинското заведение.

Сестрата затвори куфарчето му, за да може да придвижи плота на масичката пред него. На таблата имаше чиния със стек, моркови и картофи. Имаше и кръгло хлебче, което на вид беше не по-малко твърдо от черната билиардна топка номер осем, която бе открил в джоба си снощи, и някакъв червеникав десерт, увит в найлон. От таблата и миризмата й започна да му се повдига.

– Няма да ям това. Нямате ли „Фростед Флейкс“?

– Трябва да обядвате нещо хранително.

– Аз току-що се събудих. Вие ме държахте буден цяла нощ. Не мога да кусна това тук. Повръща ми се от него.

Тя бързо вдигна таблата и тръгна към вратата.

– Ще видя какво мога да направя. Относно вашите „Фростед Флейкс“.

Тя го погледна през рамо и му се усмихна от прага на стаята.

– Хайде по-ведро, де.

– Аха, това е предписанието.

Бош не знаеше какво да прави, освен да чака да минава времето. Започна да си мисли за сблъсъка си с Мител, това какво бе казано и какво се бе крило зад думите. В имаше нещо, което го безпокоеше.

Прекъсна го писукане от страничния панел на леглото му. Погледна към него и видя, че звъни телефонът.

– Да, моля.

– Хари?

– Да.

– Обажда се Джаз. Как си?

Настъпи продължително мълчание. Бош не знаеше дали беше готов за това, но сега то вече беше неизбежно.

– Хари?

– Добре съм. Как ме намери?

– Мъжът, който ми се обади вчера. Ървинг или нещо такова. Той...

– Началник Ървинг.

– Да. Обади ми се и ми каза, че си ранен. Даде ми телефонния номер.

Това подразни Бош, но той се опита да не го показва.

– Ами добре съм, но не мога да разговарям.

– О, какво е станало?

– Дълга история. Не искам да минавам отново през нея.

Сега тя замълча. Беше един от онези мигове, в които хората се опитват да разгадаят мълчанието, да схванат смисъла на неизреченото.

– Разбрал си, нали?

– Защо не ми го каза, Джасмин?

– Аз...

Още тишина.

– Искаш ли да ти го кажа сега?

– Не знам...

– Той какво ти каза?

– Кой?

– Ървинг.

– Не ми го каза той. Той не знае. Беше чрез някоя друг. Някой, който се опитваше да ми навреди.

– Беше много отдавна, Хари. Искам да ти кажа какво се случи, но... но не по телефона.

Той затвори очи и се замисли за момент. Даже само от звука на гласа ѝ чувството му за свързаност с нея се бе възстановило. Обаче трябваше сериозно да обмисли дали да се забърква в това.

– Не знам, Джаз. Трябва да помисля...

– Слушай, какво трябваше да направя, а? Да си окача табела или нещо такова, че да те предупредя от самото начало? Кажи ми, кога беше удобният момент, за да ти го кажа? Веднага след първата лимонада? Трябваше ли да кажа: „О, между другото, преди шест години убих мъжа, с когото живеех, когато той се опита да ме изнасили за втори път в една вечер?“ Това щеше ли да е добре?

– Джаз, недей...

– Какво недей? Да, ченгетата тук не повярваха и дума от това, което им разказах, какво ли да очаквам от теб?

Бош беше сигурен, че тя вече плачеше, макар и да се опитваше да

го прикрие. Обаче той позна по гласа ѝ, изпълнен със самота и болка.

– Ти ми каза разни неща – изрече тя, – мислех си...

– Джаз, прекарахме един уикенд заедно. Влагаш прекалено много...

– Да не си посмял! Не ми казвай, че това не означаваше нищо.

– Права си. Извинявай... Слушай, сега не е най-подходящият момент. Имам да свърша доста неща. Ще ти се обадя...

Тя не отвърна нищо.

– Става ли?

– Добре, Хари, обади ми се, като можеш.

– Дочуване, Джаз.

Бош остави слушалката във вилката и задържа очите си затворени за момент. Почувства претръпването след разочарование, което идва от разбити надежди, и се запита дали някога изобщо щеше да говори отново с нея. Анализирайки мислите си, осъзна колко си приличаха двамата. Така че страхът му не идваше от това, което тя беше извършила, каквито и да бяха подробностите. Страхуваше се, че действително може да ѝ се обади, и така да се обвърже с човек, който имаше по-обременено съзнание и от неговото.

Отвори очи и се опита да изтика тези размишления на заден план. Обаче те се върнаха пак към нея. Проумя, че не можеше да се начуди на случайността, която ги беше събрала. Обява от вестник. Все едно гласеше: „Неомъжена бяла убийца търси запознанство със също такъв.“ Засмя се гръмогласно, макар изобщо да не беше смешно.

Включи телевизора, за да се разсее. Вървеше някакво предаване, в което бяха поканени жени, отмъкнали мъжете на най-добрите си приятелки. Най-добрите приятелки също бяха налице и всеки въпрос в крайна сметка се свеждаше до словесен женски бой. Бош намали звука и се загледа в предаването без звук за известно време, изучавайки гримасите на гневните женски лица.

След малко го спря и се обади в стаята на сестрите, за да пита какво става със закуската му. Сестрата, която вдигна, изглежда, не знаеше нищо за поръчана закуска по обедно време. Опита пак да се свърже с Мердит Роман, но затвори, когато отново се включи телефонният секретар.

Тъкмо когато Бош започваше да изпитва такъв глад, че бе готов да се обади и да поиска да върнат стека, най-сетне се появи сестра с друга табла в ръце. На тази имаше един банан, малка чаша портокалов сок, пластмасова купичка, в която имаше кутийка „Фростед Флейк“ и

картонена опаковка с мляко. Благодарил я и започнал да яде направо от кутията. Останалите неща не го развълнуваха.

Вдигнал телефонната слушалка, набрал номератора на Паркър Сентър и поиска да го свържат с кабинета на зам.-началника Ървинг. Секретарката, която се обади накрая, му съобщи, че Ървинг е на заседание с шефа на полицията и не може да говори в момента. Бош оставил телефонния си номер и името.

После набрал номера на Кийша Ръсел в редакцията.

– Обажда се Бош.

– Бош, къде се губиш? Телефона ли си си изключил?

Бош бръкнал в куфарчето си и извадил слушалката. Проверил батерията.

– Извинявай, изтощил се е.

– Страхотно. Голяма помощ, няма що! Двете най-големи имена от онази извадка, която ти дадох, умират снощи, а ти даже не ми завърташ една шайба. Нали сключихме сделка?

– Хей, нали в момента съм на телефона, забрави ли?

– Та какво имаш за мен?

– С какво разполагаш вече? Какво са казали по въпроса?

– Нищо съществено. Разчитах на теб, човече.

– Но какво съобщават те?

– Това, което ти казах, нищо. Съобщиха, че по двата смъртни случая се води разследване и че за момента помежду им няма явна връзка. Опитват се да го пробутат като голямо съвпадение.

– Ами другият тип? Открили ли са Вон?

– Кой е Вон?

Бош не можеше да проумее какво ставаше, защо нещата се потуляха. Съзнаваше, че би следвало да изчака, докато се свърже с Ървинг, но гневът вече се надигаше в гърлото му.

– Бош? Там ли си още? Кой друг тип?

– А за мен какво казват?

– За теб? Нищо не са казали.

– Името на другия тип е Джонатан Вон. Той също беше там. В името на Мител снощи.

– Откъде знаеш?

– Защото и аз бях там.

– Бош, бил си на мястото?

Бош затвори очи, но мисълта му не можеше да прозре зад паравана, с който управлението бе забулило случая.

– Хари, нали се бяхме разбрали. Разкажи ми историята.

Той отбеляза, че тя за първи път беше използвала малкото му име. Продължи да мълчи, като се опитваше да проумее какво става и да претегли наум последствията от евентуален разговор с нея.

– Бош?

Пак както обикновено.

– Добре. Моливът ти в ръката ли е? Ще ти дам достатъчно, за да можеш да започнеш. Ще се наложи да се свържеш с Ървинг, за да получиш останалото.

– Звъня му непрекъснато. Той даже не приема обажданията ми.

– Ще го направи, щом разбере, че разполагаш с историята. Ще му се наложи.

Докато привърши с цялата история, Бош отново почувства умора и главата му запулсира болезнено. Беше готов да поспи пак, стига сънят да дойде. Искаше да забрави всичко и просто да спи.

– Невероятна история, Бош – изрече тя, когато свърши. – Съжалявам за майка ти.

– Благодаря.

– Ами Паундс?

– Какво за Паундс?

– Има ли някаква връзка? Ървинг държеше под контрол онова разследване. А сега прави същото с това.

– Ще трябва да попиташ него.

– Ако успее да го накарам да вдигне слушалката.

– Като се свържеш със секретаря, просто му кажи да предаде, че звъниш от името на Марджори Лоу. Той ще ти се обади, щом получи това съобщение. Гарантирам ти.

– Добре, Бош, само още нещо. Не го обсъдихме в началото, както би следвало. Мога ли да използвам името ти и да те назова като свой източник?

Бош се замисли, но само за миг.

– Да, можеш да го използваш. Не знам колко струва името ми вече, но можеш да го използваш.

– Благодаря. Ще се чуем. Ти си сладур.

– Аха, аз съм сладур.

Остави слушалката и затвори очи. Задрям, макар да не беше сигурен за колко време. Прекъсна го телефонен звън. Ървинг, при това ядосан.

– Какво си направил?

– Какво имаш предвид?

– Току-що получих съобщение от една репортерка. Каза, че се обаждала заради Марджори Лоу. Говорил ли си с журналисти за това?

– Разговарях с една.

– Какво ѝ каза?

– Достатъчно, за да не можеш да го потулиш пак.

– Бош...

Той не довърши започнатото. Възцари се продължително мълчание, след което Бош заговори пръв:

– Имаше намерение да го покриеш, нали? Да го изтикаш на боклука, също както стана с нея. Виждаш ли, след всичко, което стана, тя все пак си остава без значение, нали?

– Не знаеш какво говориш.

Бош рязко седна. Сега вече той беше ядосан. Моментално го връхлетя световъртеж. Затвори очи и изчака пристъпът да премине.

– Добре, защо тогава не ми го кажеш? Става ли, шефе? Ти си този, дето не е наясно какво говори. Чух какво сте изнесли за пресата с твоите хора. Че може и да няма никаква връзка между Конклин и Мител. Какво е това, по... да не мислиш, че ще се примирият? А и Бон. Даже не сте го споменали. Гаден наемник с непромокаем костюм, който хвърля Конклин през прозореца и беше готов да очисти и мен. Той е този, който е довършил Паундс, а вие даже не го споменавате. Добре, шефе, кажи ми тогава, с какво не съм наясно?

– Бош, чуй ме. Изслушай ме. За кого работеше Мител?

– Не знам и не ми пука.

– Той е бил наеман от много влиятелни хора. Някои от най-влиятелните в този щат, някои от най-влиятелните в страната, и...

– Пет пари не давам!

– ... по-голямата част от градския съвет.

– Какво от това? Какво искаш да ми кажеш? Че съветът и губернаторът, и сенаторите, и всички тези типове сега са какво, замесени? И трябва да им пазиш задниците ли?

– Бош, би ли се поукротил и проявил малко здрав разум? Чуй ме само. Естествено, че не казвам това. Опитвам се да ти обясня, че ако очерниш Мител, ще очерниш доста много влиятелни хора, които са се движили с него или са ползвали услугите му. В резултат това може да разбуни духовете в това управление и да засегне и мен, и теб по неизмерими начини.

Така значи, сега вече Бош го разбра. Ървинг прагматикът беше

направил своя избор, може би даже съгласувано с шефа на полицейското управление, да издигне управлението и самите тях над истината. Цялата работа вонеше на киснат боклук. Бош усети как го връхлетя вълна от изтощение. Давеше се в нея. Беше му дошло до гуша.

– А като потулваш нещата заради тях, им помагаш по неизмерим начин, така ли? Хващам бас, че шефът е бил на телефона цяла сутрин, за да се свърже с всеки един от тях и да го успокои. Така всички ще са ти задължени, ще са адски задължени и на управлението. Страхотно, шефе. Страшна сделка. Предполагам, че няма никакво значение, дето истината хич не се вижда в цялата работа.

– Бош, искам да й се обадиш. Обади се на тази журналистка и й каже, че заради удара по главата си бил малко...

– Не! На никого няма да се обаждам. Прекалено късно е. Аз вече разказах историята.

– Обаче не цялата. Цялата история ще навреди също толкова и на теб, нали?

Изплю камъчето. Значи Ървинг знаеше. Или бе разбрал пряко, или доста вярно се беше досетил, че Бош е използвал името на Паундс и по този начин в крайна сметка бе отговорен за смъртта му. Това знание сега беше неговото оръжие срещу Бош.

– Ако не мога да удържа нещата – добави Ървинг, – може да се наложи да предприема стъпки срещу теб.

– Не ми пука – отвърна тихо Бош. – Можеш да направиш каквото си искаш с мен, обаче историята ще бъде отпечатана, шефе. Истината.

– Това ли е истината? Цялата истина? Съмнявам се и знам, че дълбоко в себе си и ти се съмняваш. Така и никога няма да разбера цялата истина.

Последва тишина. Бош изчака, защото мислеше, че Ървинг ще каже още нещо, но мълчанието продължи и той затвори. След което изключи телефона и най-сетне се унесе в сън.

45

Бош се събуди в шест на следващата сутрин, като си спомняше смъртно, че сънят му бе прекъснат от ужасна вечеря и от посещенията на сестрите през нощта. Главата му тежеше. Докосна раната и установи, че тя вече не бе чак така чувствителна като предишния ден. Стана и се поразтърпка из стаята. Равновесието му, изглежда, се беше възвърнало. В огледалото в банята очите му все още бяха в цветовете на дъгата, но зениците бяха разширени равномерно. Беше време да си върви, осъзна той. Облече се и излезе от стаята с куфарчето си в ръка и съсипаното яке, метнато на рамото.

До стаята на сестрите натисна бутона за повикване на асансьора и зачака. Забеляза една от сестрите да наднича над ръба на гишето и да го оглежда. Тя явно не го позна заради нормалното му облекло.

– Прощавайте, мога ли да ви помогна с нещо?

– Не, добре съм.

– Пациент ли сте?

– Бях. Тръгвам си. Стая четиристотин и деветнадесет. Бош.

– Един момент, господине. Какво правите?

– Тръгвам си. Прибирам се у дома.

– Моля?

– Просто ми пратете сметката.

Вратите на кабината се разтвориха и той влезе вътре.

– Не можете да си тръгнете така – извика сестрата. – Чакайте да повикам лекар.

Бош вдигна ръка и й помахаша за довиждане.

– Чакайте!

Вратите се затвориха.

Като стигна във фойето, си купи вестник, после излезе навън и си хвана такси. Каза на шофьора да го закара до Парк Ла Бреа. По пътя прочете статията, написана от Кийша Ръсел. Поместена на първа страница, тя бе посъкратена версия на това, което ѝ беше разказал предния ден. Всичко минаваше с уговорката, че следствието все още не е приключило, но написаното си го биваше.

Бош бе упоменат на няколко пъти по име като източник и главно действащо лице в историята. Ървинг също беше назован като източник. Хари предположи, че заместник-началникът навярно беше решил в края

на краищата да рискува с истината или поне с близка до нея версия, след като Бош, така или иначе, вече я беше из-Дал. Това беше най-практичното, което можеше да се направи. По този начин привидно той продължаваше да Държи нещата в ръцете си. Той беше гласът на консервативния здрав разум в историята. Изявленията на Бош Най-често се следваха от предупреждението на Ървинг, че следствието все още е в зародишна фаза и няма никакви окончателни заключения.

Най-много му допадна онази част, където се споменаваха изявленията на неколцина величия, включително и на по-голямата част от градския съвет, които се показваха истински шокирани от смъртта на Мител и Конклин и от тяхното замесване и/или в прикриване на убийства. В статията освен това се споменаваше, че полицията издирва човек на име Джонатан Вон, бивш служител на Мител, като заподозрян в убийство.

Историята беше най-оскъдна по отношение на Паундс. Изабощо не се споменаваше, че Бош е заподозрян или че е известно той да е използвал името на лейтенанта, което и е довело до убийството му. Статията цитираше само изявлението на Ървинг, че връзката между Паундс и случая още се разследва, но е вероятно Паундс да се е натъкнал на същите нишки, които Бош е следвал.

Ървинг се беше въздържал при разговора си с Кийша Ръсел даже след като бе заплашил Бош с разкритие. Хари можеше само да гадае, че причината за това беше желанието на заместник-началника да не изважда на показ кирливите ризи на управлението. Истината щеше да навреди на Бош, но без съмнение щеше и да урони престижа на управлението. Ако Ървинг имаше намерение да предприема каквито и да било стъпки срещу него, Бош разбираше, че това щеше да бъде на вътрешно ниво. Нещата щяха да останат само в рамките на управлението.

Наетият от Бош мустанг все още си стоеше на паркинга пред сградата на центъра „Грижа за живот“ на Парк Ла Бреа. Беше имал късмет, ключовете още си бяха в ключалката на предната врата, там, където ги бе оставил, преди да бъде нападнат от Вон. Разплати се с шофьора и пристъпи към колата.

Бош реши да си направи малка разходка нагоре към Маунт Олимпъс, преди да се прибере в „Марк Твен“. Включи телефона си в запалката за цигари в колата, за да може да се презареди, и пое нагоре по булевард „Лоръл Каньон“.

На „Херкулес Драйв“ намали до портата пред закотвения в земята космически кораб на Мител. Вратата бе затворена и на нея още висеше жълта полицейска лента за маркировка. Бош не видя никакви коли в

алеята. Мястото бе потънало в тишина и спокойствие. И съвсем скоро, знаеше той, до вратата щеше да се появи голяма табела „Продава се“, а в имението да се нанесе следващият гений, който щеше да се мисли за господар на всичко, което вижда в краката си.

Бош продължи нататък. Всъщност не къщата на Мител бе искал да види.

Петнадесет минути по-късно Бош стигна до добре познатия завои на „Удро Уилсън“, но веднага откри, че нещата не бяха никак познати. Къщата му я нямаше, изчезването ѝ от пейзажа бе не по-малко крещящо от липсващ зъб в усмивка.

До ръба на тротоара, там, където бе адресът му, имаше два големи контейнера за смет, пълни с натрошено дърво, изпомачкан метал и, разбити стъкла, останките от дома му. До тротоара имаше и подвижен контейнер за съхраняване на вещи и Бош реши, или поне се надяваше, в него да са поставени движимите части от собствеността му, преди къщата да бъде отнесена.

Спря колата и тръгна по покритата с плочи пътека, която навремето бе водила към предната врата на къщата му. Погледна надолу и единственото, което бе останало там, бяха шестте пилона, стърчащи от хълма като надгробни камъни. Можеше да строи наново върху тях. Ако пожелаеше.

Някакво движение в акациевите насаждения до основата на пилоните привлече погледа му. Съзря проблясък от кафява козина, после глава на койот, който бавно пристъпяше из хралалака. Той нито чу, нито забеляза Бош. Скоро изчезна. Хари го изгуби от погледа си някъде из хралатите.

Остана още десет минути, като пушеше и чакаше, но не видя нищо повече. После мълчаливо се сбогува с мястото. Имаше чувството, че никога повече нямаше да се върне тук.

Когато Бош стигна до „Марк Твен“, тъкмо започваше сутрешният градски живот. От стаята си чу как камионът за боклук потраква в алеята отзад, отнасяйки мръсотията, натрупана от поредната седмица. Това отново го подсети за къщата му, която се бе побрала точно в два контейнера за боклук.

За щастие от тези мисли го откъсна воят на сирена. Позна, че е полицейска кола, а не автомобил на пожарната. Знаеше, че би могъл да очаква второто, понеже районният полицейски участък бе през няколко преки. Закръстосва из двете стаи нервно, като се чувстваше съвсем не на място, сякаш животът си минаваше покрай него, докато бе зазидан тук. Направи си кафе с машината, която бе донесъл от къщи, и то още повече го изнерви.

Пак се върна към вестника, но в него нямаше нищо интересно освен статията на първа страница, която вече беше прочел. Все пак прелисти няколко страници, отделени за градската хроника, и видя статия, в която се споменаваше, че офисите на управленските кадри се снабдяваха с бронирани стъкла като предпазна мярка срещу някой маниак, който би могъл да нахлуе, сипейки дъжд от куршуми. Хвърли частта за градски новини настрани и пак взе първите страници.

Бош прочете отново статията за разследването си и не можа да се избави от усещането, че нещо не беше наред, че нещо бе останало недовършено. Стилът на Кийша Ръсел и репортерското ѝ майсторство бяха чудесни. Не беше в това проблемът. Проблемът бе, че виждаше историята изписана с думи, отпечатана. Тя не му се бе сторила чак толкова неубедителна, когато я бе представял на журналистката, на Ървинг, а и пред самия себе си.

Остави вестника настрани, облегна се на леглото и затвори очи. Прехвърли мислено последователността на събитията още веднъж и накрая проумя, че проблемът, който го гложеше, не беше в статията, в това, което Мител му беше казал. Бош се опита да си припомни в подробности думите, които бяха разменили на подрязаната като изпипан маникюр моравя пред дома на богаташа. Какво всъщност бе казано там? Какво бе признал Мител?

Бош съзнаваше, че тогава, на моравата, Мител привидно се бе чувствал в неузвима позиция. Беше хванал, ранил и обрекъл Бош, който

стоеше пред него. Неговото вярно куче пазач, Джонатан Бон, чакаше с пистолет в ръка на две крачки зад гърба на Бош. При това положение Бош вярваше, че човек с егоцентричността на Мител не би имал причина да се съдържа. Той се бе изфукал със сполучливите си манипулации да държи под контрол Конклин и останалите. Косвено, но съвсем свободно, бе признал, че е причинил смъртта на Конклин и Паундс. Ала въпреки тези признания, не беше постъпил по същия начин, когато бе станало дума за Марджори Лоу.

През мъглата от накъсани представи от онази вечер, Бош се опитваше да си припомни точните думи на Мител, но не можеше да стигне до тях. Зрителните му спомени бяха отчетливи. Виждаше ясно Мител, засанал пред него на фона на килим от светлини. Обаче думите ги нямаше. Устата на Мител се движеше, но Бош не схващаше думите. В този момент най-после те достигнаха до него. Сети се. Възможност. Мител беше нарекъл смъртта ѝ хубава възможност. Това признание за извършване ли беше? Казваше ли, че я е убил или че е наредил да я убият? Или просто признаваше, че смъртта ѝ е представлявала добра възможност, от която се е възползвал и само толкова?

Бош не знаеше отговора на тези въпроси и незнанието тегнеше като огромен товар върху гърдите му. Опита се да го изхвърли от съзнанието си и лека-полека най-после започна да се унася в сън. Звучите на града навън, даже и сирените му действаха успокояващо. Беше на прага на забравата, почти заспал, когато изведнъж отвори широко очи.

– Отпечатъците – изрече високо.

Тридесет минути по-късно, избръснат, изкълпан и облечен с чисти дрехи, той пое към центъра. Беше си сложил слънчевите очила и се погледна в огледалото. Насинените му очи не се виждаха. Наплюнчи пръсти и придърпа къдравата си коса напред, за да скрие шевовете на черепа си.

Като стигна до Областния медицински център на университетската болница на Южна Калифорния, Бош подкара колата през паркинга към задната част, там, където бяха клетките за автомобилите на полицейските служители от болницата. Влезе през отворената врата на един от гаражите и махна с ръка на служителя от охраната, който го познаваше по физиономия и му кимна в отговор. Не беше редно следователите да влизат през задния вход, но Бош го вършеше от години. Нямаше намерение да спира, докато някой не заведеше федерален иск срещу него. Пазачът на минимална надница не беше от хората, които биха се заели с такова нещо.

Качи се в приемната на следователите на втория етаж, като се надяваше да открие там не само някой, когото познаваше, но и човек, с когото не бе в обтегнати отношения.

Отвори вратата със замах и веднага го удари в ноздрите миризма на прясно сварено кафе. Обаче в помещението нямаше нищо обнадеждаващо. Там беше само Лари Сакай, който седеше на бюрото си, затрупано с отворени вестници. Той беше от съдебната медицина и Бош никога не бе изпитвал особени симпатии към него. Чувствата им бяха взаимни.

– Хари Бош – произнесе Сакай, след като вдигна очи от вестника пред себе си, – като говорим за дявола, тъкмо чета за теб във вестника. Тук пише, че си в болница.

– Не, тук, пред теб съм, Сакай. Нали ме виждаш? Къде са Хаунчил и Линч? Някой от тях да е тук?

Хаунчил и Линч бяха двама специалисти, които Бош знаеше, че биха му направили услуга, без много-много да му мислят. Те бяха добри хора.

– Не, навън са, за да мерят и опаковат. Натоварена сутрин. Май нещата пак тръгват постарому.

Бош бе дочул по безжичния телефон, че докато изваждал жертви от срутени от земетресението сгради, Сакай внесъл фотоапарат и снимал хората, умрели в леглата си, и тавана, пропаднал върху тях. После продал негативите на жълтата преса под фалшиво име. Ето такъв тип човек беше той.

– Някой друг да се навърта наблизко?

– Не, Бош, само аз съм. Кво искаш?

– Нищо.

Бош се обърна да си върви, после се поколеба. Трябваше да сравни отпечатъците и не можеше да чака. Погледна пак към Сакай.

– Слушай, Сакай, искам да ми направиш услуга. Ще ми помогнеш ли? Ще съм ти адски задължен.

Сакай се приведе напред на стола си. Бош видя от ъгълчето на устата му да стърчи клечка за зъби.

– Не знам, Бош, ти да си ми задължен е все едно някоя дърта курва с положителна проба за СПИН да ти каже, че вторият тек ще е безплатен, ако си платиш първия.

Сакай се разсмя на собственото си остроумие.

– Добре тогава.

Бош се обърна и отвори вратата, съдържайки гнева си. Вече бе направил две крачки по коридора, когато чу как Сакай го повика. Точно

както се беше надявал. Той си пое дъх и се върна в помещението.

– Стига, Бош, не съм казал, че няма да ти услужа. Слушай, тъкмо четях твоята история и наистина ти съчувствам за това, през което си минал. Не се коси, става ли?

Да бе, да, помисли си Бош, но не го изрече на глас.

– Добре – отвърна.

– Какво ти трябва?

– Отпечатъците на един от клиентите ви в хладилника.

– На кой?

– Мител.

Сакай кимна към вестника, който беше захвърлил на масата пред себе си.

– Онзи Мител ли?

– Познавам само един.

Сакай помълча, обмисляйки молбата.

– Нали знаеш, че даваме отпечатъци само на следователите по случая.

– Спести си празните приказки, Сакай. Знаеш, че го знам, и освен това знаеш, ако си прочел вестника, че не съм от следователите по случая. Обаче въпреки това ми трябва отпечатъците. Ще ми ги свалиш ли, или само си губя времето с теб?

Сакай се изправи. Бош съзнаваше, че ако Сакай дадеше на заден сега, след като бе направил увертюрата, Бош щеше да бъде отгоре в негласния мъжки двубой и това щеше да се отрази и на всички следващи техни срещи. Но ако Сакай последваше поетата линия на поведение и свалеше отпечатъците, тогава предимството определено щеше да бъде на негова страна.

– Успокой топката, Бош. Ще ти снема отпечатъците. Защо не си налееш чаша кафе и не поседнеш? Само пусни четвъртак в кутията.

На Бош му беше противна самата мисъл, че би могъл да се чувства задължен за каквото и да е на Сакай, но в момента това бе наложително и си струваше. Сравнението на отпечатъците беше единствената възможност да получи точен отговор за приключването на разследването му. Или за отварянето му отново.

Бош си сипа кафе и след петнадесет минути съдебният медик се върна. Той още вееше картончето, за да може мастилото да изсъхне. Подаде го на Бош и отиде до кафе-машината, за да си налее още една чаша.

– Тези са на Гордън Мител, нали?

– Да. Така пишеше на етикетчето на палеца. И, човече, той доста се

е потрошил, като е падал.

– Радвам се да го чуя.

– Знаеш ли, струва ми се, че историята, която вие, типовете от ПУЛА, сте пуснали по вестниците, не е чак толкова солидна, както се опитвате да го представите, след като се вмъквате тук, за да взимате отпечатъци.

– Солидна е, Сакай, не се безпокой. И ще е най-добре да не получавам разни обаждания от репортери, за да ме питат защо са ми потрябвали отпечатъците. Иначе ще се върна.

– Не се напъвай, Бош, да не получиш херния. Взимай си отпечатъците и изчезвай. Никога досега не съм виждал тип, който да полага такива усилия да вгорчи живота на човек, направил му услуга в момента.

Бош хвърли чашката си от кафето в кошчето за боклук и тръгна към вратата. Спря на прага и се обърна.

– Благодаря.

Думата му костваше много. Този тип бе абсолютен гадняр.

– Не забравяй, Бош, задължен си ми.

Бош го изгледа. Той в момента си сипваше сметана в кафето. Бош се върна обратно, като бъркаше в джоба си. Като стигна до бюрото, извади четвърт долар и го пусна в касичката за кафеения фонд на отдела.

– Ето, това беше за теб – каза Бош, – сега сме квит.

Излезе навън и от коридора чу как Сакай го изпсува. За Бош това беше знак, че всичко си беше застанало по местата в света. Поне в неговия свят.

Когато стигна в Паркър Сентър петнадесет минути по-късно, Бош осъзна, че имаше проблем. Ървинг не му беше върнал служебната карта, защото тя беше част от следствия материал, намерен в джобовете на самото на Мител в горещия извор. Така че Бош се поразтака пред сградата, докато не зърна група следователи и административни типове, които се приближаваха към центъра откъм Градския съвет. Когато групата влезе в главното фоайе и заобиколи гишетото на охраната, Бош мина зад тях и се промъкна незабелязано.

Намери Хирш седнал на обичайното си място зад екрана на компютъра в лабораторията и го попита дали все още разполага със сканираните отпечатъци от токата на колана.

– Да, чаках да дойдеш да си ги вземеш.

– Ами преди това бих искал да ги сравниш с едни, които нося у себе си.

Хирш вдигна лице към него, но се поколеба само за миг.

– Дай да ги видим.

Бош извади от куфарчето си картата, която Сакай беше направил за него, и я подаде на Хирш. Той ѝ хвърли един поглед, като я държеше обърната към светлината.

– Тези са доста чисти. Не ти трябва машината, нали? Просто искаш да ги сравниш с онези, които ми донесе преди.

– Точно така.

– Добре, мога да ги сравня още сега, ако имаш време Да изчакаш.

– Ще изчакам.

Хирш извади старата карта от чекмеджето на бюрото си и я занесе заедно с новата до високата лабораторна маса, след което се надвеси над двете върху увеличителния екран на лампата. Бош видя как очите му започнаха да се стрелкат наляво-надясно, сякаш гледаше тенис-мач на корта.

Докато наблюдаваше как работи Хирш, Бош проумя, че повече от всичко на света желаше човекът да го погледне и да му каже, че отпечатъците съвпадаха. Бош искаше всичко най-сетне да свърши. Искаше най-сетне да се откъсне от него.

След последвалата петминутна тишина, сетът приключи, Хирш го погледна и му съобщи резултата.

Когато отвори вратата към приемната си, Кармен Хинойъс изглеждаше приятно изненадана от присъствието на Бош там.

– Хари! Добре ли си вече? Не очаквах да те видя днес тук.

– Защо не? Нали сега е часът, определен за мен?

– Да, обаче прочетох във вестника, че си в „Седарс“.

– Изписах се.

– Сигурен ли си, че е било разумно? Изглеждаш...

– Ужасно?

– Не исках да кажа това. Заповядай, влез.

Тя го въведе в кабинета си и двамата заеха обичайните си места.

– Всъщност в момента изглеждам по-добре, отколкото се чувствам.

– Защо? Какво е станало?

– Защото цялата работа бе за нищо.

Изявлението му предизвика объркано изражение на лицето ѝ.

– Какво искаш да кажеш? Четох статията днес. Разкрил си убийствата, включително и това на майка ти. Мислех си, че ще бъдеш съвсем различен от това, което виждам в момента.

– Ами не вярвайте на всичко, което четете по вестниците, докторе. Нека ти изясня положението. Това, до което в крайна сметка доведе моята, така наречена мисия, бе, че причиних смъртта на двама души и убих един със собствените си ръце. Разкрих, я да видим, разкрих едно, две, три убийства, това е добре. Обаче не разкрих убийството, за което бях тръгнал в началото. С други думи, се въртях в кръг и карах хората да измират като мухи. Тъй че как тогава очакваш да се чувствам по време на срещата ни?

– Пил ли си?

– Пийнах една-две бири, докато обядвах, но обедът бе доста дълъг и според мен изискваше минимум две бири, като се вземе предвид това, което ти казах току-що. Обаче не съм пиян. А и не съм на работа, така че какво толкова?

– Мислех, че се договорихме да намалиш...

– О, я стига. Да не сме в някакъв филм. Това е истинският живот. Нали така го наричаше? Истинският живот? Между предишната ни среща и настоящия момент убих човек, докторе. А ти ми говориш за намаляване на пиенето. Сякаш това има някакво значение сега.

Бош извади пакета си с цигари и запали една. Остави пакета и запалката на облегалката на стола. Кармен Хиноуъс се взря в него продължително, преди да заговори.

– Имаш право. Извинявай. Нека се върнем към това, което, мисля, е сърцето на проблема. Каза, че не си разкрил убийството, което си тръгнал да разкриваш в началото. Естествено, става дума за смъртта на майка ти. Свързвам нещата с прочетеното. В днешния брой на „Таймс“ убийството на майка ти се приписва на Гордън Мител. Да не би да искаш да ми кажеш, че не е така.

– Да, сега знам неоспоримо, че не е така.

– Откъде знаеш?

– Много просто. Отпечатъците. Разходих се до моргата, взех отпечатъците на Мител и ги сравних с оставените по оръдието на престъплението, на токата на колана. Не паснаха. Той не го е извършил. Не е бил там. Обаче не бих искал да си съставиш погрешно впечатление. Не съм седнал тук да се окайвам за гузната си съвест относно случилото се с Мител. Той беше от онзи тип хора, които решават да очистят някого и го правят. Просто така. Поне за два случая съм сигурен, а освен това щеше да нареди да убият и мен, разбира се. Майната му. Според мен той си получи заслуженото. Обаче дълго ще нося със себе си Паундс и Конклин. Може би вечно. По един или друг начин ще трябва да платя за това. Просто бремето ми би било по-леко, ако знаех, че е имало причина за това, някакъв смисъл. Каквото и да е. Разбираш какво имам предвид, нали? Обаче не е имало смисъл. Вече не.

– Разбирам. Не съм сигурна... Не знам как да продължа нататък. Искаш ли да поговорим още малко за чувствата ти относно Паундс и Конклин?

– Всъщност не. Вече достатъчно мислих по въпроса. Нито един от двамата не беше светец. Бяха правили някои неща. Обаче не беше нужно да умират по този начин. Особено Паундс. Господи. Не мога да говоря за това. Даже не мога да мисля за него.

– Как ще продължиш нататък тогава?

– Не знам. Както вече ти казах, ще трябва да си платя.

– Имаш ли представа какво смята да предприеме управлението?

– Нямам. Не ме е грижа. Нещата далеч надхвърлят границите на управлението. Самият аз трябва да избира наказанието си.

– Хари, какво означава това? То ме засяга пряко.

– Не се стряскай, няма да ходя в гардероба. Не съм от този тип.

– Гардероба ли?

– Няма да си напъхам дулото в устата.

– От това, което сподели досега, става ясно, че вече си приел и поел отговорността си за случилото се с двамата мъже. Не го отминаваш. Всъщност отричаш отричането си. Това е добра основа, за да градиш върху нея. Обаче ме тревожат тези подмятания за наказанието. Трябва да продължиш нататък, Хари. Каквото и да направиш със себе си, то няма да ги върне. Така че най-доброто, което можеш да направиш, е просто да продължиш нататък.

Той не отвърна нищо. Ненадейно почувства, че всичките съвети, намесата ѝ в неговия живот са му омръзнали до смърт. Беше объркан и изпълнен с ненавист.

– Имаш ли нещо против да посъкратим сеанса днес? – попита той. – Нещо не съм във форма.

– Разбирам. Няма проблеми. Обаче искам да ми обещаеш нещо. Обещай ми, че ще поговорим още веднъж, преди да вземеш някакво решение.

– Искаш да кажеш за изкуплението ми?

– Да, Хари.

– Добре, ще поговорим.

Той се изправи и се опита да изобрази усмивка, но се ч получи по-скоро гримаса. После се сети за нещо.

– Между другото, извини ме, че онази вечер не ти звъннах, както ти бях обещал. Просто чаках едно важно обаждане и не можех да говоря тогава, а после съвсем ми изхвъркна от ума. Надявам се да не е било за нещо сериозно или важно.

– Не се безпокой. Аз самата забравих. Обаждах се просто за да те питам как мина следобедът с Ървинг. Освен това исках да разбера дали имаш желание да обсъдим онези снимки. Сега вече това няма значение.

– Разгледала си ги?

– Да. Имах някои забележки, но...

– Да ги чуем.

Бош седна отново. Тя го погледна, претегляйки мислено предложението му, после реши да говори:

– Те са тук, у мен.

Кармен Хиноуъс се наведе и извади плика със снимките от едно от долните чекмеджета на бюрото си.

– Мисля, че трябва да си ги вземеш.

– Ървинг прибра папката със следствените документи кутията с веществените доказателства. Сега всичко освен тези снимки е при него.

– Думите ти звучат така, сякаш това не те радва особено или не му вярваш. Това е нещо ново.

– Не каза ли самата ти веднъж, че нямам доверие на никого?

– Защо не му вярваш?

– Не знам. Изгубих си заподозрения. Гордън Мител е чист и аз пак започвам от нулево положение. Просто си мислех за процентните вероятности...

– И?

– Ами не съм съвсем наясно с данните, но доста внушителен брой убийства са съобщавани от прекия им извършител. Нали се сещаш, съпругът, който се обажда ридаящ и казва, че жена му е изчезнала. Най-често се оказва, че изобщо не го бива като актьор. Той я убива и си мисли, че като се обади в полицията, това автоматично ще сваля подозренията от него. Помисли си за братята Мендес. Единият от тях се обажда и започва да хленчи за мамчето и татенцето. Били мъртви. Накрая се оказва, че именно двамата братя са ги довършили с пушката. Преди няколко години имаше един случай горе на хълмовете. Изчезнало малко момиченце. На „Лоръл Каньон“. Пресата го разтръби, телевизията също. Та хората там сформираха групи за издирване и така нататък, и няколко дни по-късно един от издирващите, младеж, който живеел в съседство с момичето, откри тялото ѝ под един пън до Лукаут Маунтин. Оказа се, че той е убиецът. Успях да го накарам да признае за петнадесет минути. През цялото време, докато траеше търсенето, чаках, за да видя кой ще я намери. Въпрос на процентна вероятност. Той беше заподозрян, преди още да знам кой точно ще бъде.

– Ървинг е открил тялото на майка ти.

– Да. И я е познавал. Каза ми го веднъж.

– Струва ми се доста изсилено.

– Да. Повечето хора навярно са смятали така и за Мител. Чак до мига, в който е трябвало да го измъкват от онзи горещ извор.

– Няма ли някаква друга възможна версия? Не е ли възможно двамата първоначални детективи по случая да са били прави в предположението си тогава, че извършителят действително е сексуален маниак, който е трудно да бъде проследен?

– Винаги съществуват други възможни версии.

– Обаче теб явно те привлича мисълта да откриеш някой човек с положение, представител на властта, когото да обвиниш. Може би случаят не е бил такъв. Може би това е просто симптом на желанието ти да обвиниш обществото за това, което се е случило с майка ти... за това,

което е станало с теб впоследствие.

Бош поклати глава. Не искаше да чува подобни неща.

– Знаеш ли, всичките тези психодрънканици... Не знам... Не може ли просто да поговорим за снимките?

– Извинявай.

Тя сведе поглед към плика и се втренчи в него, като че ли можеше да види съдържанието през него.

– Беше ми много трудно да ги прегледам. Що се отнася до съдебната им стойност, в тях няма кой знае какво. Снимките показват едно, бих го нарекла, убийство – послание. Фактът, че оръжието, коланът, още е бил затегнат около шията ѝ, подсказва, че убиецът е искал полицията да знае съвсем точно какво е направил, че е действал с умисъл, че е имал контрол над жертвата си. Освен това според мен и избраното място за оставяне на тялото също е показателно. Боклукчийската кофа не е била покрита с капак. Била е отворена. Това предполага, че поставянето на тялото там не е било за прикриване на трупа. Отгоре на всичко...

– Той е съобщавал, че тя е боклук.

– Точно така. Пак изявление. Ако просто е искал да се отърве от тялото, можел е да го захвърли където и да е в онази алея. Обаче той е избрал отворен контейнер. Подсъзнателно или не, е направил изявление за нея. А за да се направи изявление от такъв род за някой, човек би трябвало да го познава до известна степен. Да знае за нея. Да знае, че е била проститутка. Да е знаел достатъчно, за да я съди.

Бош отново се сети за Ървинг, но не каза нищо.

– Добре – отвърна вместо това, – а не би ли могло да е изявление за жените изобщо? Не би ли могъл да бъде някой шибан хахо, който, извинявай... някой откачен, който е мразел всички жени и е смятал, че са боклуци? Така не е било задължително да я е познавал. Може би просто някой, който е искал да убие проститутка, каквато и да е, без значение, за да направи изявление за тях.

– Да, това също е възможност, но и аз като теб отчитам проценти. Този тип шибан хахо, за когото говориш, който психодрънканиците случайно наричат социопат... е доста рядко срещан, по-рядко от онези, които се насочват към определени цели, определени жени.

Бош поклати глава и се взря през прозореца.

– Какво има?

– Просто е доста обърквашо. Това е всичко. В следствените документи нямаше никакви следи да са проучвали сериозно хора от нейния кръг, съседни, нещо такова. Сега е невъзможно да се направи. Започвам

да чувствам, че няма никаква надежда.

Сети се за Мередит Роман. Можеше да отиде при нея и да я разпита за познатите на майка си, за клиентите ѝ, обаче не знаеше дали има право да събужда отново спомени за тази част от живота ѝ.

– Не забравяй – каза Хиноуъс, – че през 1961 би било невъзможно да бъде разкрит случай от такова естество. Те даже не са знаели откъде да започнат. Просто не се е случвало така често както днес.

– И днес е почти невъзможно да се разрешат.

Поседяха мълчаливо за известно време. Бош се замисли над възможността убиецът да е бил някой маниак от типа „Удряш и бягаш“. Серриен убиец, който отдавна е потънал в мрака на времето. Ако случаят беше такъв, то тогава неговото частно разследване бе завършило. С провал.

– Откри ли още нещо на снимките?

– Всъщност само това... не, чакай малко. Имаше още нещо. Но ти може би вече си го забелязал.

Тя взе плика и го отвори. Бръкна в него и започна да изважда една снимка.

– Не искам да ги гледам – припряно изрече Бош.

– Нея я няма на снимката. Всъщност това е облеклото ѝ, подредено на една маса. Можеш ли да го погледнеш?

Тя се спря и задържа снимката наполовина извадена. Бош махна ръка, знак да му подаде фотографията.

– Вече видях дрехите.

– Тогава вероятно това ти е направило впечатление.

Тя плъзна снимката до ръба на бюрото и Бош се приведе напред, за да я разгледа. Беше цветна фотография, пожълтяла от времето, макар че бе стояла вътре в плика. Същите части от облеклото ѝ, които бе намерил в кутията с веществените доказателства, бяха разположени на една маса, така че да образуват очертанията на тялото, както би ги подредила на леглото си жена, преди да се облече за излизане. На Бош му заприличаха на онези изрязани от хартия дрехи за книжни кукли. Даже коланът със сребърната тока във формата на морска мида беше там, но сложен между полата и блузата, а не при въображаемата шия.

– Така – рече Хинауъс, – това, което ми се видя странно, е коланът.

– Оръдието на престъплението.

– Да. Виж, токата е като голяма сребърна мида, а и по дължината му има малки сребристи миди. Доста бие на очи.

– Така е.

– Обаче копчетата на ризата са златни. Освен това снимките на тялото показват, че е била и със златни обици като капки и златна верижка на врата си, както и гривна.

– Така е, знам това. Имаше ги в кутията с доказателствата.

Бош не проумяваше накъде бие тя.

– Хари, това не е някакво общовалидно правило или нещо такова, затова се колебаем дали да го правя на въпрос. Но хората... жените обикновено не смесват златно със сребърно. И ми се струва, че майка ти е била облечена официално и с вкус онази вечер. Обиците и бижутата ѝ са подходжали на копчетата на блузата. Била е облечена стилно и дискретно. Опитвам се да кажа, че тя не би съчетала именно този колан с останалите неща. Той е много крещящ, освен това със сребърни орнаменти.

Бош премълча. Нещо бе започнало да си проправя път в съзнанието му и върхът му бе изключително остър.

– И накрая тези копчета на полата от бедрото нагоре. Този модел още се носи, аз самата даже имам нещо подобно. Най-функционалното в него е, че има стегната и висока талия и може да се носи със или без допълнителен колан. Няма гайки.

Бош се втренчи в снимката.

– Няма гайки.

– Точно така.

– Значи искаш да кажеш, че...

– Това може и да не е бил нейният колан. Може да е...

– Но той беше. Спомням си го. Коланът с мидите. Подарих ѝ го за рождения ѝ ден. Идентифицирах го за полицията, за Маккитрик, в деня, когато дойде да ми съобщи.

– Ами... значи това разбива на пух и прах всичко, което имах да казвам. Предполагам, че когато се е прибрала в апартамента си, убиецът вече е бил там и я е причаквал.

– Не, не е станало в нейния апартамент. Така и не са открили мястото на престъплението. Слушай, няма значение дали коланът е бил нейн или не, какво имаше да ми кажеш?

– О, не знам, просто теоретично е възможно той да е собственост на друга жена, която всъщност да е мотивирацият фактор за убиеца. Нарича се трансферна агресия. Сега вече няма смисъл, след като ми каза това, но има случаи в подкрепа на подобни прояви. Мъж взема чорапогащите на бившата си приятелка и удушавя другата жена с тях. В съзнанието си той смята, че удушавя приятелката си. Нещо такова. Щях да предложа такъв вариант и в този случай с колана.

Обаче Бош вече не я слушаше. Беше се обърнал и се бе загледал през прозореца, без да вижда каквото и да било. В съзнанието му започнаха да се подреждат частите на пъзела. Сребърно и златно, колан с две разширени от носене дупки, две приятелки, близки като сестри. Един за двама, двама за един.

Но тогава едната е щяла да напусне съвместния им живот. Тя открила своя рицар на бял кон.

А другата е щяла да бъде изоставена.

– Хари, зле ли ти е?

Той погледна Хинойъс.

– Ти току-що го направи, мисля.

– Какво направих?

Той бръкна в куфарчето си и извади снимката от забавата с танци за Деня на свети Патрик отпреди повече от тридесет години. Знаеше, че предположението бе доста смело, обаче искаше да провери все пак. Този път не погледна майка си. Погледна Мередит Роман, застанала права зад седналия Джони Фокс, и за първи път видя, че тя носеше колана със сребърната тока във формата на морска мида. Тя го беше заела.

В този миг го осени прозрението. Тя беше помогнала на Хари да го избере за майка си. Беше го убедила да го вземе, и то не защото на майка му би й харесал, а защото бе допаднал на самата нея и тя е знаела, че ще може да го носи. Две приятелки, които споделят всичко.

Бош пхна снимката обратно в куфарчето и го затвори. Изправи се.

– Трябва да тръгвам.

Бош приложи същата маневра, за да се промъкне отново в Паркър Сентър. На излизане от кабината на асансьора на четвъртия етаж буквално се сблъска с Хирш, който чакаше, за да слезе надолу. Сграбчи младия специалист за ръката и го задържа, докато не се затвориха вратите.

– Вкъщи ли се прибираш?

– Опитвах се.

– Нуждая се от още една услуга. Ще те черпя обяд, вечеря, ще ти купя каквото поискаш, само ми направи тази услуга. Много е важно и няма да отнеме време.

Хирш го погледна. Бош долови, че в момента на човека отсреща му се искаше никога да не се беше захващал с него.

– Какво гласеше онази поговорка? „Щом си се хванал на хорото, ще го играеш докрай.“ Какво ще кажеш?

– Никога не съм я чувал.

– Е, аз пък съм.

– Тази вечер имам среща с приятелката си и...

– Чудесно. Това няма да ни отнеме много време. Ще успееш да стигнеш навреме за вечерята си.

– Добре. Какво ти трябва?

– Хирш, ти си истински герой, знаеш ли?

Бош се съмняваше, че той изобщо има приятелка. Двамата се върнаха в лабораторията. Тя беше напълно празна, като се има предвид, че приближаваше пет, а и денят не бе от най-натоварените. Бош постави куфарчето си на едно от празните бюра и го отвори. Намери коледната картичка и я извади, като я държеше за ръбчето. Вдигна я, за да може Хирш да я огледа.

– Това дойде по пощата преди пет години. Мислиш ли, че ще успееш да свалиш отпечатък от нея? Отпечатък от изпращача? Мои също ще има, знам.

Челото на Хирш се набразди, докато изучаваше картичката. Долната му устна се издаде напред, докато размишляваше над предизвикателството.

– Единственото, което мога да направя, е да опитам. Отпечатъците върху хартия обикновено са доста стабилни. Мазнините остават за

дълго време и понякога даже и след като са се изпарили, има оставена следа. Тя в плик ли е била?

– Да, в продължение на пет години. До миналата седмица.

– Това помага.

Хирш внимателно взе картичката от Бош и я занесе до лабораторната маса, където я отвори и я закрепил с щипки.

– Ще се пробвам от вътрешната страна. Там винаги е по-добре. По-малко вероятно е да си я пипал много вътре. А пишещият винаги пипа вътрешната страна. Ще има ли някакъв проблем, ако я посъсия малко?

– Прави каквото трябва.

Хирш се взря в картичката с лупа, после леко продуха повърхността. Пресегна се към полицата над масата, където имаше наредени спрейове, и свали един, на който бе изписано „Нинхидрин“. Пръсна тънък слой върху картичката и след няколко минути тя започна да става мораво по краищата. После избиха форми като цветя. Отпечатыци от пръсти.

– Този ще трябва да го подсиля още малко – промърмори той повече на себе си, отколкото на Бош.

Хирш вдигна очи и огледа редицата с химикали, докато не откри нужния. Спрей с надпис „Цинков хлорид“. Пръсна го върху картичката.

– Това би трябвало да предизвика буреносни облаци.

Отпечатыците се оцветиха в тъмнопурпурно като натезали от дъжд облаци. След което Хирш свали от полицата шише с етикет ФР, която Бош знаеше, че означава физически разтвор. След като обмисли картичката с ФР отпечатыците станаха сивочерни на цвят и по-отчетливо изразени. Хирш ги огледа под увеличителната лупа.

– Мисля, че този е доста добър. Няма да ни трябва лазер. Сега виж тези тук, Бош.

Хирш посочи един отпечатык, който, изглежда, бе оставен от палец вляво от подписа на Мередит Роман и две по-малки следи от пръсти над него.

– Тези наподобяват отпечатыци, оставени от човек, който е придържал картичката, докато я е надписвал. Има ли вероятност ти да си я държал по този начин?

Хирш задържа своята длан в същата позиция малко над картичката, за да му покаже какво има предвид. Бош поклати глава.

– Единственото, което съм правил, е да я разгърна, за да я прочета. Мисля, че именно тези са ни необходими.

– Добре. А сега какво?

Бош отиде до куфарчето си и извади картата с отпечатыци, която

Хирш му беше върнал по-рано същия ден. Откри тези, които бяха свалени от сребърната тока на колана.

– Ето – каза, – сравни ги с онези, които имаш на коледната картичка.

– Дадено.

Хирш издърпа лупата и осветения екран пред себе си и още веднъж подхвана следенето на топката през мрежата на тенис-мача, докато сверяваше отпечатъците.

Бош се опита да си представи какво се беше случило. Марджори Лоу отива в Лас Вегас, за да се омъжи за Арно Конклин. Самата мисъл за това навярно ѝ се е струвала абсурдно вълшебство. Трябва да иде до жилището си, за да си събере багажа. Планът бил да пътуват през нощта. Ако Арно е имал намерение да доведе кум, то може би Марджори е трябвало да вземе кума. Може би се качва горе, за да покани Мередит. Или за да си вземе заетия колан, подарък от сина ѝ. Или просто за да се сбогува.

Но нещо се случва, когато се качва горе. И през най-щастливата вечер от живота ѝ Мередит я убива.

Бош се сети за докладите, които бе прочел от папката с документи-те. Мередит е казала на Ено и Маккитрик, че срещата на Марджори вечерта преди убийството ѝ е била уговорена от Джони Фокс. Самата тя не е могла да отиде, защото същият Фокс, според думите ѝ, я е бил предната вечер и видът ѝ не е бил подходящ. Двата следователи бяха отбелязали в доклада си, че тя е имала синини и устната ѝ е била разцепена.

Защо не са го видели още тогава, запита се Бош. Мередит бе получила тези наранявания, докато е убивала Марджори. Петното кръв върху блузата на Марджори бе дошло от Мередит.

Обаче Бош знаеше защо не го бяха видели. Съзнаваше, че полицаите изобщо не са се замисляли в тази посока, защото тя е била жена. И защото Фокс е подкрепил историята, разказана от нея. Той е признал, че я е бил.

Сега вече Бош виждаше, както смяташе, цялата истина. Мередит убива Марджори, часове по-късно се обажда на Джони Фокс, който играе карти, и му съобщава. Моли го да ѝ помогне да се отърве от тялото и да скрие участието си.

Фокс навярно се съгласява охотно, дотолкова, че даже признава да ѝ е нанесъл побой, защото е имал поглед върху цялата картина. Смъртта на Марджори го е лишила от източник на средства, но тя е била и лост

за натиск върху Мител и Конклин. Оставянето на случая открит даже е било още по-добре за него. Така той винаги е щял да бъде заплаха за тях. Във всеки един момент е можел да отиде в полицията и да натопи Конклин за извършител.

Обаче Фокс така и не е осъзнавал, че и самият Мител е не по-малко коварен и покварен от него. Научил го е година по-късно на булевард „Ла Бреа“.

Мотивите на Фокс бяха ясни. Бош още не беше съвсем сигурен относно тези на Мередит. Дали тя би могла да го извърши поради причините, които Бош бе приел в съзнанието си? Дали зарязването от страна на приятелката ѝ би могло да причини пристъп на убийствена ярост? Доби усещането, че все още не бе обхванал всичко. Все още не знаеше цялата истина. Последната тайна бе у Меридит Роман и щеше да се наложи да отиде при нея, за да я научи.

Една странна мисъл си проправи път през десетките въпроси в главата на Бош. Времето на настъпване на смъртта на Марджори Лоу бе определено за полунощ. Фокс бе получил обаждането си и бе напуснал играта грубо пресметнато след около четири часа. Сега вече Бош предполагаше, че мястото на престъплението е бил апартаментът на Мередит. И затова се питаше какво бе правила тя на онова място в продължение на четири часа заедно с мъртвото тяло на най-добрата си приятелка?

– Детектив?

Бош се извърна от мислите си и погледна Хирш, който седеше зад работната маса и кимаше с глава.

– Получи ли нещо?

– Бинго.

Бош само кимна.

Това потвърждаваше нещо много по-голямо от съвпадението на два отпечатъка. Съзнаваше, че то бе потвърждение как всички неща, които бе приемал за истини в живота си, биха могли да се окажат също толкова фалшиви, колкото Мередит Роман.

Небето беше с цвят на нинхидринов цъфтеж по бяла хартия. Беше безоблачно и започваше да се насища с пурпурно с остаряването на деня. Бош се сети за залезите, за които бе разказвал на Джаз, и осъзна, че дори и това беше лъжа. Всичко беше лъжа. Спря мустанга пред къщата на Катрин Реджистър. Ето поредната лъжа. Жената, която живееше тук, бе Мередит Роман. Смяната на името не бе променила нищо от това, което беше извършила, не бе я променило от виновен в невинен човек.

Откъм улицата не се забелязваха никакви светлини, никакви признаци на живот. Беше готов да чака, ала не искаше да му се налага да се справя с мислите, които биха му хрумнали, докато седи сам в колата. Излезе от колата, прекоси моравата пред къщата, отиде до вратата и почука.

Докато чакаше някакъв отговор, си извади цигара и тъкмо започна да я разпалва, когато изведнъж се закова на място. Схвана, че правеше това, което му бе условен рефлекс – да пуши на мястото на престъплението, когато открит отдавнашен труп. Инстинктите му бяха сработили, преди още съзнателно да отбележи миризмата, която идваше от къщата. От външната страна на вратата тя едва се усещаше, но все пак я имаше. Хвърли поглед през рамо назад към улицата, но не видя никого. Погледна пак към вратата и направи опит да натисне топката. Тя се завъртя. Вратата се отвори и поток от студен въздух и миризма се стрелнаха, за да го посрещнат.

В къщата цареше безмълвие, единствено климатикът жужеше на прозореца на спалнята ѝ. Именно там я намери. Веднага можеше да определи, че Мередит Роман бе мъртва от няколко дни. Тялото ѝ беше в леглото, завивките бяха придърпани до главата ѝ, която почиваше на възглавницата. Само лицето, или това, което бе останало от него, се виждаше. Очите на Бош не се задържаха дълго върху образа. Процесът на разлагане беше много напреднал-и той отгатна, че тя вероятно бе мъртва от деня, в който я беше посетил.

На масичката до леглото имаше две празни чаши, наполовина празно шише водка и празно шишенце от хапчета по предписание. Бош се приведе, за да прочете рецептата, и видя, че е издадена за Катрин Реджистър, дозировка – по едно преди лягане. Приспивателни.

Мередит се беше изправила лице в лице с миналото си и сама беше

изпълнила наказанието си. Беше поела през реката. Самоубийство. Бош знаеше, че не той би трябвало да го реши, но на пръв поглед така изглеждаше. Обърна се към тоалетката, защото се сети за кутията със салфетки „Клийнекс“, а искаше да вземе няколко, за да заличи следите си. Обаче отгоре ѝ между снимките в позлатени рамки имаше плик, върху който бе изписано името му.

Взе го, измъкна няколко салфетки и излезе от стаята. В дневната, малко отдалечен от ужасната миризма, но все пак не достатъчно далеч, Бош обърна плика, за да го отвори, и забеляза, че беше разлепен отзад. Пликът вече бе отварян. Предположи, че може би Мередит го бе отваряла, за да го прочете отново, след като го беше написала. Може би е имала пристъп на съмнения или нерешителност за това, което е щяла да направи. Отхвърли въпроса настрана и извади бележката от вътрешността му. Писмото беше датирано една седмица по-рано. Сряда. Тя го беше написала на другия ден след посещението му:

Скъпи Хари,

Ако четеш настоящото писмо, значи страховете ми, че ще откриеш истината, са били оправдани. Ако четеш това, значи решението, което съм взела тази вечер, е било правилно и не съжалявам сега, когато съм го приела. Разбираш ли, аз по-скоро бих се изправила лице в лице с присъдата на задгробния живот, отколкото да срещна погледа ти, когато разбереш истината.

Съзнавам какво ти отнех. Знаела съм го през целия си живот. Няма смисъл да казвам колко съжалявам или да се мъча да го обясня. Обаче все още ме смайва фактът, как един човешки живот може да бъде променен необратимо за няколко мига несдържана ярост. Бях ядосана на Марджори, когато тя дойде при мен онази нощ, изпълнена с надежда и щастие. Тя ме напускате. Заради живот с теб. С него. Заради живот, който мислехме, че е възможен само в мечтите ни.

Какво е ревността, ако не отражение на собствените ти провали? Изпитвах гняв и ревност и я нападнах. После направих малодушен опит да прикрия стореното. Съжалявам, Хари, но именно аз я отнех от теб и така ти отнех може би всеки шанс, който си имал през живота си. Носих вината си всеки ден оттогава насам и сега ще я отнеса със себе си. Трябваше да съм платила за дълга си преди много години, но един човек ме убеди в обратното и ми

помогна да избягам. Сега вече не е останал никой, който да ме убеждава.

Не моля за прошката ти, Хари. Това би било обида. Мисля, че единственото, което искам да узнаеш, са угризенията ми и че понякога хората, които бягат, всъщност така и не успяват да избягат. Аз не можах. Нито тогава, нито сега.

Сбогом.

Мередит

Бош препречете написаното, след което остана там замислен за дълго време. Накрая сгъна бележката и я прибра в плика. Отиде до камината, подпали плика със запалката си и го хвърли върху решетката. Загледа как хартията се свива, пламва, разцъфва като черна роза и догаря.

Отиде в кухнята и вдига слушалката на телефона, като използваше салфетка, за да я държи. Сложи я отстрани на плота и набра 911. Като тръгна към вратата, чу едва доловимия глас на телефонистката от участъка на Санта Моника, която питаше кой се обажда и какъв е проблемът.

Остави вратата незаключена и избърса външната дръжка със салфетката, след като излезе на верандата. Зад гърба му прозвуча глас:

– Тя пише хубави писма, нали?

Бош се обърна. Вон седеше на тръстиковото канапе на верандата. Държеше друг пистолет калибър 22 в ръка. Приличаше пак на „Берета“. Във външния му вид се долавяше единствено умора. Нямахше нито насинените очи, нито шевовете на Бош.

– Вон.

Бош не можеше да измисли какво друго да каже. Не можеше да проумее как беше открит от него. Нима Вон бе толкова дързък, че се беше навъртал около Паркър Сентър и го беше проследил от там до тук? Бош хвърли поглед навън към улицата, като се питаше колко време щеше да ѝ е необходимо на телефонистката, за да изпрати служебна кола на адреса, който щеше да отбележи компютърът като източник на обаждането. Макар Бош да не беше казал нищо в слушалката, той знаеше, че всеки път пращат кола, за да провери на място. Бе искал да открият тялото на Мередит. Ако не побързаха, вероятно щяха да намерят и неговото. Трябваше да отвлече вниманието на Вон за колкото се може по-дълго време.

– Даа, хубаво писмо – изричаше мъжът с пистолета. – Обаче е пропуснала да напише нещо, не мислиш ли?

– Какво е пропуснала?

Вон, изглежда, не го чу.

– Странно – продължи той, – знаех, че майка ти има хлапе. Обаче никога не съм те срещал, даже не съм те виждал. Тя те държеше настрана от мен. Не бях достоен, предполагам.

Бош продължи да го гледа втренчено, докато нещата заставаха по местата си в съзнанието му.

– Джони Фокс.

– От плът и кръв.

– Не разбирам. Мител...

– Мител ме е очистил? Не, не съвсем. Аз сам се очистих, ако мога така да се изразя. Четох историята, която с твоите хора сте пуснали днес във вестниците. Обаче не сте схванали нещата вярно. Поне в по-голямата им част.

Бош кимна. Сега вече и той го знаеше.

– Мередит уби майка ти, хлапе. Съжалявам. Аз просто ѝ помогнах да се оправи с нещата след това.

– И си си послужил със смъртта ѝ, за да се добереш до Конклин.

На Бош не му беше необходимо потвърждение от Фокс. Той просто се опитваше да печели време.

– Аха, такъв беше планът, да се добера до Конклин. И както се оказа, той сработи отлично. Измъкна ме от калта. Обаче доста скоро схванах, че истинската власт всъщност е в ръцете на Мител. Сигурен бях. Ако трябваше да избирам между двамата, именно Мител щеше да издържи по-дълго. Така че заложих на него, така да се каже. На него му трябваше по-здрава хватка около златното момче. Искаше да има допълнителен коз в ръкава си. Така че аз му помогнах.

– Като си се убил? Не разбирам.

– Мител ми каза, че върховната власт, която би могъл да имаш над някого, е в това, което те не знаят, че притежаваш, докато не му дойде времето да го покажеш, разбираш ли, Бош, всъщност Мител до края подозираше, че именно Конклин бе убил майка ти.

Бош кимна. Разбираше накъде клоняха нещата.

– А ти никога не си казал на Мител, че не Конклин го е извършил.

– Точно така. Никога не му казах за Мередит. Та като си наясно с това, постарай се да видиш нещата от неговия ъгъл. Мител смяташе, че ако Конклин е извършителят и повярва, че аз съм мъртъв, той ще си

помисли, че се е отгървал завинаги. Виждаш ли, аз бях единствената нишка, водеща към него, тази, която би могла да върже примка на шията му. Мител искаше той да си мисли, че е чист. Искаше го, защото му трябваше един спокоен и самоуверен Конклин. Не желаше той да изгуби своя хъс, амбицията си. Конклин се беше запътил надалеч и Мител не искаше той да изпитва дори и мигновено колебание. Но освен това искаше да си има и резервен коз, който да може да извади в случай, че Конклин се опиташе да се отклони. Това бях аз. Аз бях скритият коз. Затова двамата с Мител организирахме нашето пътно произшествие. Но стана така, че на Мител никога не му се наложи да изиграе този коз с Конклин. Конклин даде на Мител доста добри години след това. Като дойде времето на неговото оттегляне от онези избори, Мител вече разполагаше с голямо разнообразие. Имаше си конгресмен, сенатор, четвърт от градските големци също бяха негови клиенти. Може да се каже, че дотогава той вече се бе изкачил по гърба на Конклин до по-висока територия. Арно вече не му беше необходим.

Бош кимна отново и се замисли над схемата. През всичките тези години Конклин бе вярвал, че Мител я е убил, а Мител е бил убеден, че Конклин го е извършил. А не е бил нито един от двамата.

– И кой беше прегазеният човек?

– О, просто никой. Няма значение. Беше един вид доброволец. Подбрах го на „Мишгън Стрийт“. Той си мислеше, че раздава брошури за Конклин. Пъхнах моята карта на дъното на чантата, която му връчих. Той така и не разбра какво го е ударило, нито пък защо.

– Как успя да се отгървеш? – попита Бош, макар да смяташе, че може да се досети за отговора на този въпрос.

– Мител и Ено бяха насреща. Направихме го така, че да стане точно когато той беше наред за повикване. Той се погрижи за всичко, а Мител после се погрижи за него.

Бош виждаше, че освен това и самият Фокс бе получил известна власт над Мител. И оттогава насетне той непрекъснато бе до него. Малко пластична хирургия, по-лъскави дрехи и ето ти Джонатан Бон, мощникът на стратега шаман и вундеркинд.

– И откъде разбра, че ще се появя тук?

– През всичките тези години винаги съм я държал под око. Знаех, че тя е тук. Сама. След малкото ни посбиване онази вечер на хълма дойдох тук, за да се скрия, да поспя. Ама глава ме цепеше... с какво ме халоса, по дяволите?

– Топка осмица.

– Да, трябваше да се сетя, като пъхнах там. Както и да е, намерих я така в леглото. Прочетох бележката и схванах кой си. Предположих, че ще се върнеш. Особено след като остави онова съобщение на секретаря вчера.

– Бил си тук през цялото това време с...

– Човек свиква. Усилих климатика докрай, затворих вратата. Човек свиква.

Бош се помъчи да си го представи. Понякога и той си мислеше, че вече е свикнал с миризмата, но не беше така.

– Какво е оставила ненаписано в бележката, Фокс?

– Онази част, че самата тя искаше Конклин за себе си. Виждаш ли, първо пробвах с нея за Конклин. Но не се получи. После го срещнах с Марджори и... бум, фойерверки. Обаче никой не очакваше, че нещата ще стигнат чак до женитба. Най-малкото Мередит, На белия кон на рицаря има място само за един ездач. Мередит не можа да го понесе. Сигурно як женски бой е паднал.

Бош не каза нищо. Ала истината го попари през лицето като слънчево изгаряне. Към това се беше свело всичко – женски бой между две курви.

– Да вървим в колата ти – каза Фокс.

– Защо?

– Сега трябва да идем у вас.

– За какво?

Фокс така и не успя да му отговори. В мига, когато Бош зададе въпроса си, пред къщата спря полицейска патрулна кола от участъка на Санта Моника. Двама полицаи започнаха да се измъкват от нея.

– Кротко, Бош! – тихо промълви Фокс. – Кротувай, ако искаш да поживееш още малко.

Бош видя как Фокс насочи дулото на пистолета си към приближаващите полицаи. Те не можеха да го видят, защото перилата на верандата бяха обрасли с гъст бръшлян. Единият от тях заговори:

– Някой тук да е звънял на девет...

Бош направи две крачки и се метна през перилата върху моравата. Междувременно изкрещя:

– Той е въоръжен! Въоръжен е!

Докато падаше на земята, Бош чу как Фокс се затича по дървената веранда. Предположи, че се опитва да стигне до вратата. Тогава се чу първият изстрел. Беше убеден, че дойде иззад гърба му, от страната на Фокс. След което двамата полицаи загърмяха като на зарята за Четвърти

юли. Бош не можа да изброи всички изстрели. Продължаваше да лежи неподвижно на тревата с разперени широко и вдигнати над главата ръце, като се надяваш да не пуснат и някой в негова посока.

Всичко свърши за не повече от осем секунди. Щом екотът заглъхна и отново се възцари тишина, Бош пак извика:

– Не съм въоръжен! Аз съм полицаи! Не съм заплаха за вас! Аз съм невъоръжен полицаи!

Усети допира на горещо дуло отстрани на врата си.

– Къде ти е служебната карта?

– Във вътрешния джоб.

В следващия миг се сети, че все още не беше у него. Ръцете на полицаия го сграбчиха за раменете.

– Ще те обърна.

– Един момент. Тя не е у мен.

– Това пък какво е? Обърни се.

Бош се подчини.

– Служебната не е в мен. Обаче имам други документи. В левия вътрешен джоб.

Ченгето започна да опипва сакото му. Бош се разтревожи.

– Няма да направя нищо нередно.

– Стой си кротко.

Полицаят извади портфейла на Бош и се вгледа в шофьорската му книжка през прозорчето на отделението за нея.

– Кво имаме там, Джими? – извика другото ченге. Бош не можеше да го види. – Редовен ли е?

– Казава, че е полицаи. Няма значка. Тук е шофьорската книжка.

След което пак се наведе и го опипа за оръжие.

– Чист съм.

– Добре, обърни се пак.

Бош се подчини и върху китките зад гърба му изсракаха белезници. После чу как мъжът зад гърба му повика, линейка и подкрепления по радиостанцията.

– Добре, ставай.

Бош направи, както му наредиха. За първи път успя да види верандата. Другото ченге стоеше с насочен към сгърченото тяло на Фокс пистолет. Бош бе заведен по стъпалата към верандата. Видя, че Фокс беше още жив. Гърдите му се вдигаха и отпускаха тежко, имаше рани и по двата си крака и в областта на корема и, изглежда, един куршум бе преминал през двете му бузи. Челюстта му висеше отпусната. Обаче очите

му изглеждаха даже още по-зейнали, докато се вглеждаше в приближаващата към него смърт.

– Знаех си, че ще откриеш огън, мамичата ти – му каза Бош. – Сега най-сетне умри.

– Млъквай – заповяда този с името Джими. – На секундата.

Другото ченге го дръпна настрани от предната врата. На улицата Бош видя как съседите започнаха да се трупат на малки групички по околните веранди. Нищо не сближава хората така, както изстрели в покрайнините, помисли си Бош. Миризмата на изгорял барут действа по-безотказно и от аромат на барбекю.

Младият полицаи приближи лице на сантиметри от неговото. Хари успя да види, че на табелката на униформата бе изписано „Д. Спаркс“.

– Хубаво, кво, по дяволите, правиш ти тук? Ако си ченге, кажи какво става.

– Вие двамата сте герои, това става.

– Кажи си историята, човече. Нямаме време за празни приказки.

Бош вече дочуваше приближаващия вой на сирените.

– Името ми е Бош. Работа в ПУЛА. Този тип, когото застреляхте, е заподозрян в убийството на Арно Конклин, бившият областен прокурор на нашия район, също така и на лейтенант Харви Паундс от ПУЛА. Няма как да не сте чували за тези два случая.

– Джим, чу ли това? – Полицаят се обърна пак към Бош. – Къде ти е значката?

– Открадната. Мога да ви дам номер, на който да звъннете. Заместник-началник Ървинг. Той ще ви каже за мен.

– Няма значение. Той какво правеше тук?

Полицаят посочи Фокс.

– Каза ми, че се е криел. По-рано днес получих обаждане да дойда на този адрес и той ме причакваше. Нали разбираш, аз можех да го идентифицирам. Трябваше да ме очисти.

Ченгето се взря във Фокс, като се чудеше дали трябва да повярва на такава невероятна история.

– Дойдохте точно навреме – каза Бош. – Той щеше да ме убие.

Д. Спаркс кимна. Звученето на историята започваше да му допада. В следващия момент челото му се набразди угрижено.

– Кой набра 911?

– Аз – отвърна Бош. – Дойдох тук, намерих вратата отворена и влязох вътре. Тъкмо набирах 911, когато той ме нападна. Пуснах телефона, защото бях сигурен, че ще дойдете.

– Защо си се обаждал на 911, след като той още не те е бил нападнал?

– Заради това, което се намира в задната спалня.

– Какво е то?

– В леглото има една жена. Изглежда, е мъртва от около седмица.

– Коя е тя?

Бош се взря в лицето на младия полицаи.

– Нямам представа.

50

– Защо не разкри, че тя е убийцата на майка ти? Защо излъга?

– Не знам. Още не съм го обмислил. Просто нещо в това, което ми беше написала, и това, което накрая направи със себе си... Не знам, просто почувствах, че това е достатъчно. Просто исках всичко да свърши.

Кармен Хинойъс кимна, сякаш го разбираше, но Бош не беше убеден, че самият той се разбира.

– Мисля, че това е добро решение, Хари.

– Така ли? Едва ли някой друг ще го одобри.

– Нямам предвид на процедурно или юридическо ниво. Говоря в човешки план. Мисля, че си постъпил правилно. За самия себе си.

– Може би...

– От това стана ли ти по-добре?

– Всъщност не... Ти имаше право, знаеш ли.

– Така ли? За какво?

– За това, което ми каза за моето разкритие кой го е извършил. Ти ме предупреди. Каза, че то може да причини повече злини, отколкото добро. Е, това наистина се оказа прозрение... Ама че мисия си избрах, а?

– Съжалявам, че се оказах права. Обаче, както ти казах предния път, смъртта на онези двама...

– Вече не говоря за тях. Говоря ти за нещо друго. Виждаш ли, сега вече знам, че майка ми се е опитвала да ме измъкне от онова място, в което бях. Както ми беше обещала там, през оградата, през онзи ден, за който ти разказах. Според мен независимо дали е обичала Конклин или не, главната ѝ мисъл е била за мен. Тя е трябвало да ме измъкне и той е бил начинът. Така че в крайна сметка именно заради мен е била убита.

– О, моля те, недей да мислиш по този начин, Хари. Това е нелепо.

Бош знаеше, че гневът, който долавя в тона ѝ, бе неподправен.

– Ако смяташ да поемеш по този път на логиката-продължи тя, – можеш да стигнеш до каквато и да било причина за смъртта ѝ, можеш даже да твърдиш, че самото ти раждане е задвижило нещата в тази посока. Не разбираш ли колко глупаво е това?

– Не чак толкова.

– Това е същият аргумент, който използва онзи ден за хората,

бягащи от отговорност. Е, има и такива, които поемат прекалено голяма отговорност. И ти се превръщаш в един от тях. Отмени това, Хари. Отмени го. Остави и някой друг да поеме отговорността за някои неща. Даже и ако този някой е мъртъв. Смъртта не освобождава човек от всичко и не опрощава всичко.

Той бе поразен от настойчивостта на тирадата ѝ. Загледа се продължително в нея. Знаеше, че избухването ѝ щеше да доведе до естествена пауза в сеанса им. Дискусията за неговата вина бе приключила. Тя я беше завършила и той бе получил наставленията ѝ.

– Извинявай, задето повиших глас.

– Няма нищо.

– Хари, какво чуваш от управлението?

– Нищо. Чакам следващия ход на Ървинг.

– Какво искаш да кажеш?

– Той скри моята... отговорност за случилото се от пресата. Или ще дойде при мен с хората от ОВР – ако може да повдигне обвинение за представянето ми за Паундс, – или ще си затвори очите. Обзалагам се, че ще си затвори очите.

– Защо?

– Едно нещо трябва да запомниш за ПУЛА – там никак не си падат по самобичуването. Разбираш какво имам предвид, нали? Този случай получи широк обществен отглас и ако предприемат нещо срещу мен, знаят, че винаги съществува опасност нещата да се разчуют и това ще бъде още едно кроше в лицето на управлението. Ървинг се вижда в ролята на защитник на обществения имидж на управлението. Той би поставил това над възможността да ме накажат. Освен това сега ще има с какво да упражнява натиск над мен. Искам да кажа, той си мисли, че ще има.

– Изглежда, добре познаваш Ървинг и управлението като цяло.

– Защо?

– Ървинг ми се обади тази сутрин и ме помоли да придвижва нещата към положителна оценка за връщането ти на служба. И то колкото се може по-бързо.

– Така ли каза? Каза, че иска да се върна на служба?

– Да, това бяха думите му. Смяташ ли, че си готов?

Той размисли, но не отговори на въпроса ѝ.

– Правил ли го е и друг път? Казвал ли ти е как да оцениш някого?

– Не. Случва се за пръв път и това доста ме обезпокои. Започна ли да се подчинявам на желанията му... Това омаловажава моята работа

тук. Дилемата е доста трудна за решаване, защото не желая да те замесвам в това.

– Ами ако той не ти беше наредил? Какво щеше да бъде личното ти решение? Положително или отрицателно?

Тя повъртя молива в ръцете си, докато обмисляше отговора на въпроса му.

– Много близко си, Хари, но според мен ти е нужно още време.

– Тогава не го прави. Не му се поддавай.

– Това е промяна буквално на сто и осемдесет градуса. Едва преди седмица не можеше и да мислиш за друго освен как по-бързо да се върнеш на работа.

– То беше преди цяла седмица.

В гласа му прозвуча пулсираща тъга.

– Престани да се тормозиш до смърт с това – каза тя. – Миналото е като стик и с него можеш да се удриш по главата ограничен брой пъти, преди да си нанесеш сериозни и трайни увреждания. Мисля, че ти си на ръба. От цялото си сърце искам да ти кажа, че ти си добър, чист и много мил човек. Не го причинявай на самия себе си. Не съсипвай това, което имаш, това, което си, с такъв начин на мислене.

Той кимна, сякаш я разбираше, но думите ѝ бяха изхвърчали от съзнанието му още щом ги чу.

– Напоследък доста мислих.

– За какво?

– За всичко.

– Някакво решение или нещо подобно?

– Почти. Мисля, че ще си събера нещата. Ще напусна управлението.

Тя се приведе напред и скръсти ръце на бюрото. Челото ѝ се набръщи от сериозна загриженост.

– Хари, какви ги приказваш? Това изобщо не ти прилича. Твоята работа и животът ти са едно цяло. Според мен е хубаво помежду им да има известно разстояние, но не и пълно откъсване. Аз... – Тя се спря, сякаш ѝ беше хрумнало нещо. – Това ли е представата ти за наказание, за изкупление на това, което се случи?

– Не знам... Просто... За това, което направих, трябва да има някакво възмездие. Това е всичко. Ървинг няма да предприеме нищо. Аз самият трябва да го направя.

– Хари, ти сгреши. Сериозно, да, вярно. Обаче заради това искаш да се откажеш от кариерата си, от единственото нещо, което с готовност

признаваш, че вършиш най-добре? Смяташ да захвърлиш всичко това?

Той кимна.

– Изтегли ли вече документите си?

– Още не.

– Не го прави.

– Защо не? Не мога повече да върша това. Сякаш се разхождам прикован към витаещи около мен призраци.

Той поклати глава. Водеха същия спор, който бе провеждал сам със себе си през последните два дни, от вечерта в къщата на Мередит Роман.

– Дай си малко време – каза Хинойъс. – Единственото, което искам да направиш, е да помислиш още. В момента си в платен отпуск. Използвай го. Използвай времето, което ти е дадено. Ще кажа на Ървинг, че все още не може да получи положителна оценка за връщане на служба. Междувременно ти се възползвай от този момент и помисли трезво. Замини някъде, поседи на брега на морето. Обаче размисли още веднъж, преди да си изтеглиш документите.

Бош вдигна ръце в знак, че се предава.

– Моля те, Хари. Искам да чуя, че го казваш.

– Добре. Ще помисля още над това.

– Благодаря ти.

Тя остави моментното мълчание да скрепи уговорката им.

– Помниш ли какво каза за онзи койот, който беше видял на улицата миналата седмица? – попита тя тихо. – За това, че той може и да е последният?

– Да, помня.

– Мисля, че знам как се чувстваш. И аз самата не бих искала да виждам койота за последен път.

51

От летището Бош пое по магистралата към изход „Армения“, после на юг към Суан. Откри, че картата в наетата кола даже не му беше необходима. Мина в източна посока по Суан, към Хайд Парк, после по Саут булевард към нейното жилище. Виждаше проблясващата водна повърхност на залива в дъното на улицата.

Като стигна горната площадка, видя, че вратата бе отворена, но мрежата заемаше нейното място. Бош почука.

– Влез. Не е заключено.

Нейният глас. Бош мина през мрежестата врата във всекидневната. Тя не беше там, но първото нещо, което се наби на погледа му, беше една картина на стената на мястото, където преди имаше само пирон. Портрет на мъж в сянка. Той седеше сам на една маса. Фигурата се беше подпряла на лакът на масата и дланта бе допряна до бузата, така че да скрива по-голямата част от лицето и по този начин дълбоките очи се превръщаха във фокус на картината. Бош се взря в нея за момент, преди гласът да прозвучи отново.

– Ехо? Тук съм.

Той видя, че вратата към ателието ѝ бе полуотворена. Пристъпи напред и я бутна. Тя беше там, застанала пред триножника, а в ръката си държеше палитра с тъмнокафяви, землисти краски. На дясната ѝ буза имаше черта в, цвят охра. Тя моментално се усмихна.

– Хари.

– Здравей, Джасмин.

Той прекрачи прага и пристъпи по-близо към нея, като заобиколи статива отстрани. Портретът на платното беше току-що започнат. Обаче тя беше започнала с очите. Същите очи като на портрета, който висеше на стената в другата стая. Същите очи, които Бош виждаше в огледалото.

Тя колебливо се доближи до него. На лицето ѝ нямаше и следа от притеснение или неудобство.

– Мислех си, че ако те нарисувам, ще се върнеш.

Тя пусна четката в стара кутия от кафе, закачена за статива, и се приближи още повече. Прегърна го и двамата се целунаха мълчаливо. Отначало това бе нежно сближаване отново после той обгърна с ръка гърба ѝ и я притисна силно към гърдите си, сякаш тя беше лек, който би

спрял кръвенето му. След малко тя се отдръпна, вдигна ръце нагоре и обхвана лицето му в шепа.

– Я да видим дали правилно съм уловила очите.

Джаз свали слънчевите му очила. Той се усмихна. Знаеше, че пурпурът под очите му почти се беше изличил, но те все още бяха зачервени и изпъстрени със спукани капилляри.

– Господи, май си пътувал с нощния полет.

– Дълга история. По-късно ще ти я разкажа.

– Боже, я си ги сложи пак.

Тя постави очилата отново на носа му и се засмя.

– Не е смешно. Болеше.

– Не за това. Изцапах те с боя.

– Е, не съм само аз.

Той прокара пръст по бузата ѝ. Прегърнаха се отново. Бош знаеше, че можеха да разговарят и по-късно. Засега той просто я държеше, вдъхваше аромата ѝ и гледаше през рамото ѝ към бляскавото синьо на залива. Спомни си нещо, което му беше казал старецът в леглото. „Когато намериш тази, която мислиш, че ти пасва, се дръж за нея с цената на живота си.“ Бош не знаеше дали тя бе тази, но в момента се държеше за нея с това, което му беше останало.

КРАЙ

© 1995 Майкъл Конъли

Michael Connelly
The Last Coyote, 1995

Сканиране, разпознаване и редакция: ???
Допълнителна корекция: Светослав Иванов, 2007

Публикация:
Майкъл Конъли
Последният койот
ИК „Бард“, 2001

Романът е издаден през 1996 г. от издателство „Атика“ под заглавие „Последна мисия“ (в превод на Благовеста Дончева и Милена Кацарска).

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/4438>]